

ELVERUM
KOMMUNE

HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN

2027 – 2030

Virksomhetsplan og årsbudsjett 2027

Laget rundt barnet.

Kommunedirektørens forslag

26.10.2026

DEL 1 – INNLEDNING	1
Kommunedirektørens innledning (før politisk behandling).....	3
Generelle forutsetninger	6
Planprosessen	6
Elverum – status som utgangspunkt i planleggingen	6
Demografi – befolkningsutvikling og endringer i utgiftsbehov	7
Økonomisk handleevne over tid	11
DEL 2 – HANDLINGSPLAN – ØKONOMIPLAN 2027 – 2030	13
Handlingsplan 2027 – 2030.....	13
Overordnede mål	13
Økonomiplan 2027 – 2030 med årsbudsjett for 2027	14
Forutsetninger og premisser	14
Endringer i budsjettforutsetninger (grunnlagsendringer)	18
Konsekvensjustert bevilgningsoversikt – drift (før tiltak)	20
Nye driftstiltak	21
Salderingstiltak.....	22
Bevilgningsoversikt – drift.....	24
Bevilgningsoversikt drift – netto	26
Bevilgningsoversikt – investering.....	27
Bevilgningsoversikt investeringer – prosjekter	28
Økonomisk oversikt – drift.....	44
DEL 3 – VIRKSOMHETSPLAN 2027	47
Innledning	47
Bemanningsplaner	53
Stab, støtte og samfunnsutvikling	55
Sektor for teknikk og miljø.....	58
Sektor for skole	60
Sektor for barnehage	62
Sektor for Nav Elverum	64
Sektor for kultur	66
Sektor for helse, mestring og omsorg.....	69
DEL 4 – Vedlegg	71
Beskrivelse av grunnlagsendringer for hver sektor og stab.....	71
Ikke prioriterte nye driftstiltak.....	98
Ikke prioriterte salderingstiltak.....	99
Priser og gebyrer 2027	100
Selvkostkalkyler 2027 - 2030.....	125
Kontrollutvalg.....	130
Elverum kirkelig fellesråd.....	132
Kommunestyresak xxx/26.....	138

DEL 1 – INNLEDNING

Kommunedirektørens innledning (før politisk behandling).

Handlings- og økonomiplan for 2027–2030 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2027 er et resultat av et omfattende arbeid i kommunens organisasjon. Utgangspunktet for arbeidet er rullering av gjeldende handlings- og økonomiplan 2026–2029, gjeldende planer samt de utfordringene som er framkommet i driftsåret 2026, og som er videreført inn i 2027.

Kommunen skal årlig utarbeide en fireårig økonomiplan og et årsbudsjett for kommende år. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Kommuneloven stiller krav om at den løpende driften skal finansieres av løpende inntekter. Økonomiplanleggingen skal bidra til at ressursene blir utnyttet på best mulig måte, og er grunnlaget for at tjenestetilbudet tilpasses utviklingen i innbyggernes behov og utviklingen i inntektsrammene.

Arbeidet med rullering av handlings- og økonomiplanen har hatt gjeldende handlings- og økonomiplan som utgangspunkt. Grunnlaget for gjeldende handlings- og økonomiplan når det gjelder omstilling til en mer bærekraftig økonomi, var et omfattende arbeid i 2025. Kommunen fikk til sammen 3 millioner kroner i skjønnsmidler fra Statsforvalteren som støttet opp om omstillingsarbeidet. Kommunen engasjerte Agenda Kaupang AS til å bistå i omstillingsarbeidet. Hele organisasjonen var involvert. Det ble fremmet omfattende tiltak for å saldere budsjettet og økonomiplanen. Tiltakene som ble lagt fram, bestod av tiltak som reduserte nivået på tjenestetilbudet, økte inntektene og strukturelle grep som å legge ned et sykehjem og en grunnskole. Det kom også økte rammeoverføringer som følge av Stortingets behandling av statsbudsjettet høsten 2025.

Samlet sett ga dette en god effekt for å bedre økonomien i planperioden. For 2027 skulle tiltakene ha en samlet økonomisk effekt på 75 millioner kroner, og i 2029 nesten 97 millioner kroner. Kommunestyret endret noe i sin behandling i desember 2025 og videre i enkeltsaker ved 1. tertial i 2026. Blant annet ble ordningen med parkeringsavgift fra første time og redusert åpningstid i SFO reversert.

Vedtaket i desember 2025 medførte et omfattende omstillingsarbeid innen sektor for Helse, mestring og omsorg i 2026 for at tiltakene skulle ha økonomisk effekt i 2027. Noe av dette arbeidet er forsinket, noe som i stor grad skyldes faktorer sektoren ikke kan påvirke. Andre sektorer har i sitt arbeid hatt bedre resultat enn det vedtaket i desember la opp til. NAV er et eksempel på dette. NAV har levert ca. 9 millioner kroner mer til saldering for budsjett 2027 enn det gjeldende handlings- og økonomiplan la opp til. Innenfor de administrative tiltakene som ble vedtatt, har man ikke kommet i mål.

Kommunedirektøren har hittil i 2026 rapportert om økonomiske utfordringer gjennom tertialrapportene. Disse utfordringene er tatt med inn i arbeidet med rullering av handlings- og økonomiplanen. Det viser seg år etter år at det kommer økonomiske utfordringer som medfører mye arbeid for å finne inndekning for økt aktivitet. Dette selv om vedtatte økonomiplaner viser bedring utover i fireårsperioden.

Dette viser at det er tvingende nødvendig med omstilling, der man klarer å legge fram et budsjett med positivt netto driftsresultat og sette av midler til disposisjonsfond slik at man har en økonomisk buffer til å håndtere utfordringer som det ikke er mulig å finne realistiske salderingstiltak for.

Elverum kommune har også for budsjettåret 2027 blitt tildelt 2 millioner kroner til omstillingsarbeid.

Prop. 1 S (2026–2027) fra Kommunal- og distriktsdepartementet viser til at regjeringen vil understreke at kommunene har et selvstendig ansvar for å tilpasse aktivitetsnivået til inntektene de har gjennom kloke prioriteringer, nødvendige omstillingstiltak og god økonomistyring, slik at driften er bærekraftig over tid.

Signalene fra regjeringen i år, som tidligere år, er at kommunene må omstille seg og sikre at utgiftene ikke er høyere enn inntektene.

Den viktigste faktoren for kommuneøkonomien og budsjettarbeidet er antall innbyggere og aldersfordelingen blant disse i Elverum. Aldersfordelingen sier automatisk noe om hvilke tjenester det er påregnelig at kommunen må gi. SSB kom med en ny befolkningsframskriving 12. juni i år. Det er lagt til grunn at Elverum kommune får en liten vekst fram til 2050. Samtidig sier framskrivingen at vi vil bli færre innbyggere i grunnskolealder og få betydelig flere innbyggere i aldersgruppen 80 år og eldre.

Elverum kommune har hatt en sterkere befolkningsvekst enn det gjeldende handlings- og økonomiplan la til grunn. Elverum kommune passerte 22 000 innbyggere i juli, og per 1. juli var vi 22 036 innbyggere. Statsbudsjettet har lagt til grunn at vi er 21 937 innbyggere per 1. januar 2027. I arbeidet med budsjettpremissene har vi lagt til grunn at vi er 22 080 innbyggere 1. januar 2027. Det har gitt en økning i rammeoverføringene på ca. 6 millioner kroner.

Et annet forhold som påvirker kommunen, på samme måte som de fleste husholdninger, er rentesituasjonen. Rentebanen har endret seg negativt i forhold til det vi har lagt til grunn som forutsetninger i gjeldende økonomiplan. Ved rulleringen er renteutgiftene økt med 13,6 millioner kroner. Situasjonen når det gjelder renteinntekter, har også bedret seg med 8,5 millioner kroner, der noe av årsaken er at likviditetssituasjonen har bedret seg kraftig det siste året.

I forslag til handlings- og økonomiplan 2027–2030 vil gjelden øke fra 2,77 milliarder kroner til 3,7 milliarder kroner. Dette skyldes i hovedsak et høyt investeringsnivå innen vann og avløp i planperioden.

Elverum kommune har fått økte rammeoverføringer fra staten. Overføringene fra staten til budsjett 2027 er 96,5 millioner kroner høyere enn i 2026. I dette ligger det en lønns- og prisvekst, kommunal deflator, på 3,8 prosent.

Aktivitetøkningen er tatt inn i budsjettet som grunnlagsendringer. Grunnlagsendringer er definert som endringer som kommunestyret selv har vedtatt eller ikke selv kan påvirke, eksempelvis brukerbehov og lønns- og prisvekst.

Samlet sett er det lagt inn grunnlagsendringer på ca. 85,9 millioner kroner. Lønn og sosiale utgifter utgjør ca. 38 millioner kroner av dette. I tillegg er det innarbeidet ca. 7 millioner kroner som følge av forventet prisvekst på kjøp av varer og tjenester.

Når alle grunnlagsendringene er innarbeidet, er det et positivt netto driftsresultat på ca. 28 millioner kroner. Korrigert for konsekvensene av prioriterte investeringer for 2027 og innarbeidelse av ett nytt driftstiltak og fire salderingstiltak, resulterer dette i et positivt netto driftsresultat på 24,6 millioner kroner.

Salderingstiltakene innebærer en bemanningsreduksjon på ca. 4 årsverk. I tillegg er det lagt inn en besparelse på ledige (vakante) stillinger, sparing ved utsatt rekruttering eller innleie av sykevikarer på 6 millioner kroner, i tillegg til det som ligger i basisbudsjettet på 12 millioner kroner. Samlet utgjør dette tiltaket 18 millioner kroner.

Det er ikke funnet plass til nye driftstiltak som i sum utgjør ca. 23 millioner kroner.

Netto driftsresultat har i budsjettforslaget for 2027 og i økonomiplanperioden bedret seg sammenlignet med budsjett 2026. Kommunens egen målsetting er 2 prosent. For 2027 er resultatet 1,0 prosent, 1,84 prosent i 2028, 1,98 prosent i 2029 og 1,41 prosent i 2030. Dette forutsetter at alle salderingstiltak som er fremmet, blir vedtatt.

Elverum kommune står overfor en alvorlig og akutt utfordring knyttet til forfall i den kommunale bygningsmassen.

Elverum kommune skyver en enorm bølge av usynlig gjeld foran seg. Det samlede vedlikeholdsetterslepet på skoler, sykehjem, barnehager, administrasjonsbygg og kommunale boliger har nå passert 450 millioner kroner. I 2026 har vi kun råd til å «slukke branner» og gjøre nødreparasjoner. Det er altså ikke økonomisk handlingsrom til å drive planlagt vedlikehold. Vi bruker i snitt under en tredjedel av det som kreves for å holde byggene våre i stand. Å spare på vedlikehold i budsjettet er i praksis å sløse med kommunens verdier. Konsekvensen er at formålsbygg risikerer akutt stenging, og kommunale utleieboliger «råtner på rot», slik at de må selges med store tap. Tapene kan forverres dersom vi i verste fall må betale tilbake tilskudd til Husbanken. Skal vi stoppe dette verditapet, må de årlige vedlikeholdsbudsjettene økes med minst 26 millioner kroner i planperioden 2027–2030. Kostnaden øker også betydelig ved å utsette tiltakene som burde gjennomføres.

I 2026 ble Elverum kommune rangert som kommune nummer 125 i Kommuneindeksen. Indeksen tar utgangspunkt i regnskap og KOSTRA-tall fra 2025. Vi ligger på de fleste indikatorer bedre enn gjennomsnittet. Vi ligger noe under på områdene sosial og administrasjon. Kommunedirektøren antar at området sosial vil forbedre seg betydelig når indeksen for 2027 legges fram på bakgrunn av det arbeidet som er gjort de siste to årene.

Ut fra Kommuneindeksen 2026 er Elverum kommune en effektivt drevet organisasjon. Vi taper noen plasser grunnet høyt sykefravær innen helse, mestring og omsorg, skole og barnehage.

Elverum kommune har stått i en omstillingssituasjon de siste 12 årene. Det er nedlagt et omfattende arbeid i forbindelse med hver rullering av handlings- og økonomiplanen. Slik kommunedirektøren tolker signalene fra sentrale styringsdokumenter fra regjeringen, er omstilling noe vi må forholde oss til kontinuerlig. Slik

kommunedirektøren ser det, er det ikke bare kommunen som organisasjon som må omstille seg, men også innbyggerne må omstille seg når det gjelder hva man kan forvente av kommunen som tjenesteprodusent.

Kommuneindeksen 2026 viser at kommunen er effektiv på de aller fleste områder. Kommunedirektøren vil derfor i løpet av første halvår 2027 gjennomføre en strukturell gjennomgang av kommunens overordnede organisering, gjennomføring av tiltak innen administrasjon og ledelse samt ha enda sterkere oppmerksomhet på å arbeide for lavere sykefravær.

Selv om budsjettet for 2027 er svært stramt, mener kommunedirektøren at budsjettet gir rom for at innbyggere som har, og innbyggere som får tildelt tjenester, skal oppleve et godt tjenestetilbud fra Elverum kommune.

Elverum 26. oktober 2026

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

Generelle forutsetninger

Planprosessen

En av kommunedirektørens viktigste oppdrag er å utarbeide forslaget til Handlings- og økonomiplan for kommende fireårs periode. Denne planen gjelder for perioden 2027-2030, med virksomhetsplan og årsbudsjett for det første året i perioden – 2027. Planprosessen gjennomføres i henhold til kommunens årshjul for styring. I tråd med årshjulet involveres kommunestyre komitéene (inkludert møter med lag, foreninger og andre i regi av komitéene), tillitsvalgte, verneombud og administrasjonen med bidrag fra hvert tjenestoområde. Kommunestyrets strategikonferanse medio juni er en milepæl i denne prosessen.

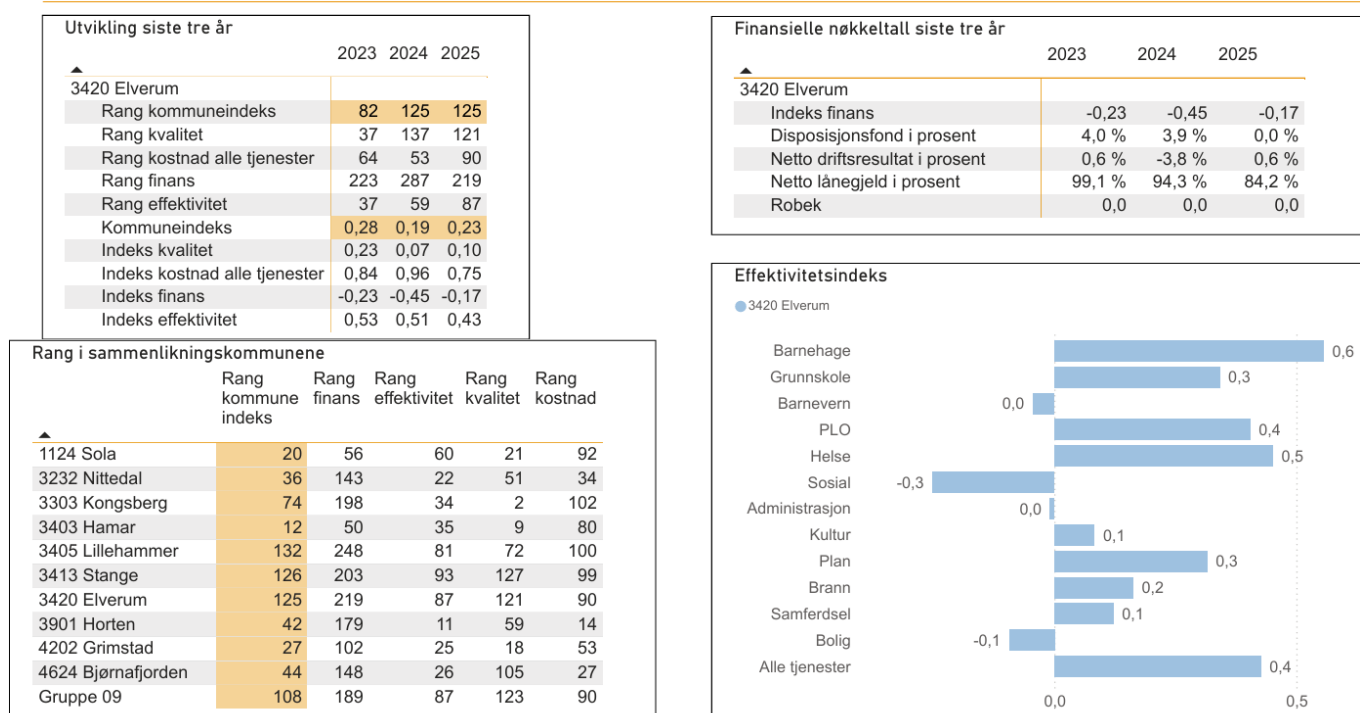
Forutsetninger og føringer for den samlede prosessen som leder til Handlings- og økonomiplanen følger av kommunelovens kapittel 14, Økonomiforvaltning.

Elverum – status som utgangspunkt i planleggingen

Gjennom 2025 fikk kommunen bistand fra eksterne til å gjennomføre økonomianalyse og administrasjonsanalyser samt dypdykk utvalgte sektorer. Resultatene for Elverum kommune sammenlignes med andre store og effektive kommuner i Norge. Kvalitet og kostnader er overordnet beskrevet ved hjelp av Kommuneindeksen. Analysene danner grunnlag for utredning av omstillingstiltak som alle sektorer og staber har vært involvert i. Disse følges opp i hele planperioden.

Mange kommuner er i gang med større omstilling og det er behov for å sikre læring av kommuner som lykkes med sine tiltak, samtidig som vi fortsetter å sammenlikne og vurdere vår egen effektivitet opp mot andre kommuner. I Elverum har vi valgt en modell for dette arbeidet med medvirkning fra ansatte og tillitsvalgte gjennom hele prosessen. Det er derfor ikke ”konsulentenes forslag til omstilling”, men organisasjonens beskrivelse av det handlingsrommet vi har identifisert som er grunnlaget for de tiltakene som er foreslått.

3420 Elverum rangeres som nummer 125 i Kommuneindeksen 2026

Figur: resultat for Elverum i Kommuneindeksen i 2026. Resultat fra tidligere år er justert etter endringer i indikatorer.

Demografi – befolkningsutvikling og endringer i utgiftsbehov

Gode prognoser for befolkningsutviklingen på kort og lang sikt er avgjørende for å kunne planlegge tjenestetilbudet og sikre en bærekraftig kommuneøkonomi. Statistisk sentralbyrås (SSB) befolkningsframskrivninger for de kommende årene viser en lavere vekst enn den kommunen har opplevd de siste årene. Samtidig understreker SSB at befolkningsframskrivninger er usikre. Særlig gjelder dette framtidig innvandring, men også utviklingen innen fruktbarhet, dødelighet og utvandring kan avvike fra dagens forventninger.

Veksten i SSBs framskrivninger skyldes i hovedsak netto innflytting og ikke fødselsoverskudd. Dette innebærer at befolkningens alderssammensetning vil endre seg over tid, noe som vil påvirke både kommunens inntekter og utgiftsbehov.

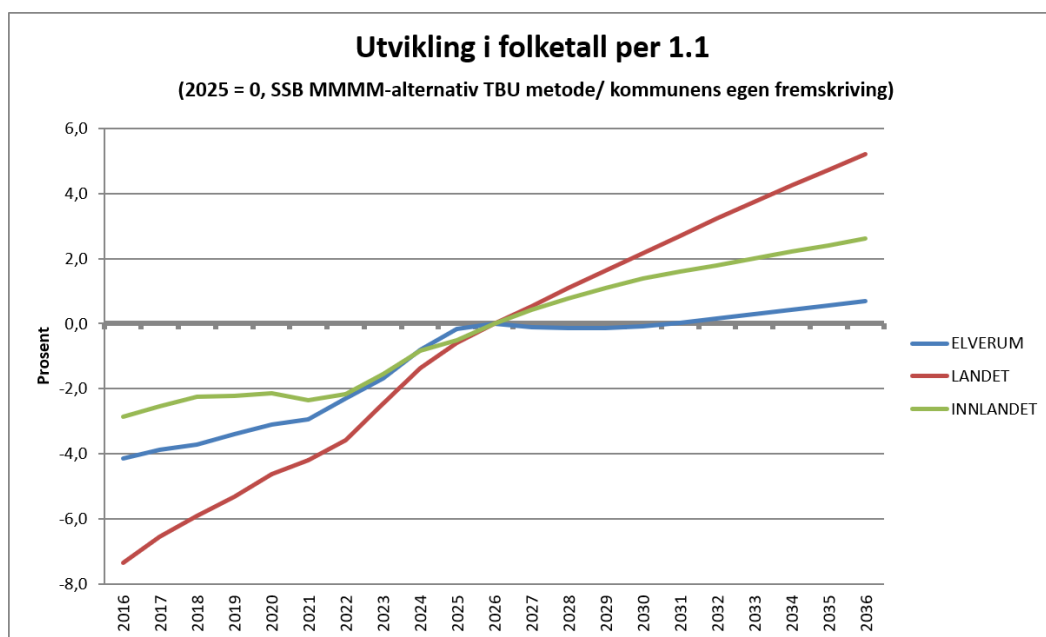
KS har, med utgangspunkt i SSBs befolkningsframskrivninger, utviklet modeller for beregning av kostnader knyttet til demografiske endringer og utviklingen i ulike aldersgrupper. SSB utarbeider nye befolkningsframskrivninger annethvert år. Tabellen nedenfor viser framskrevet innbyggertall fordelt på aldersgrupper for perioden 2026–2036.

Framskrivingene tar ikke hensyn til lokale forhold og hendelser som kan påvirke befolkningsutviklingen. Det må derfor forventes både mindre og større avvik mellom prognosene og den faktiske utviklingen.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
0 år	210	195	194	194	194	196	198	199	201	202	204
1-5 år	957	969	961	974	997	1 006	998	1 004	1 010	1 018	1 024
6-12 år	1 611	1 593	1 578	1 528	1 489	1 432	1 433	1 432	1 433	1 430	1 447
13-15 år	797	760	742	714	716	739	720	704	661	655	638
16-18 år	820	797	794	814	779	764	742	744	764	743	726
19-22 år	1 131	1 129	1 104	1 082	1 083	1 072	1 095	1 074	1 051	1 050	1 027
23-24 år	508	534	536	534	535	535	524	518	526	521	521
25-29 år	1 238	1 206	1 242	1 250	1 248	1 244	1 253	1 256	1 251	1 247	1 249
30-49 år	5 380	5 366	5 312	5 332	5 313	5 351	5 368	5 382	5 377	5 384	5 395
50-66 år	4 872	4 903	4 917	4 882	4 897	4 870	4 802	4 765	4 758	4 743	4 704
67-79 år	3 087	3 062	3 041	3 035	3 042	3 054	3 109	3 135	3 170	3 184	3 218
80-89 år	1 130	1 207	1 287	1 365	1 408	1 447	1 493	1 534	1 551	1 578	1 597
90 år og eldre	196	194	197	202	218	231	236	254	277	304	337
Sum innbyggere	21 937	21 915	21 905	21 906	21 919	21 941	21 971	22 001	22 030	22 059	22 087

Tabell: Prognose fra SSB på utvikling i folketall, fordelt på aldersgrupper, perioden 2026 – 2036.

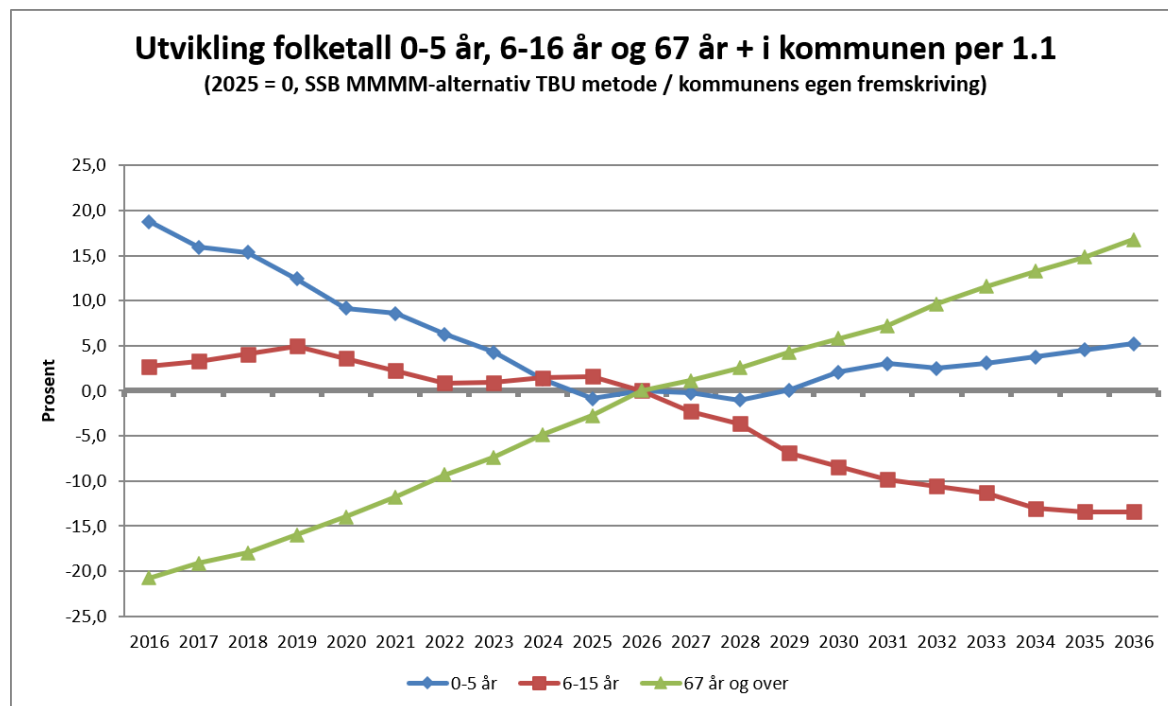
I SSB sine prognoser har Elverum en lavere befolkningsvekst enn landet og gjennomsnittet av alle kommuner i Innlandet.

Figur: Utvikling i folketall fra 2016 til 2026 og med SSB sin prognose frem til 2036

Elverum forventes å ha en relativt stabil befolkning i planperioden. Innbyggertallet øker fra 21 937 innbyggere i 2026 til 22 087 innbyggere i 2036, tilsvarende en vekst på om lag 150 personer eller 0,7 prosent. Befolkningsutviklingen er dermed betydelig svakere enn både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Innlandet.

Selv om det samlede innbyggertallet endres lite, skjer det betydelige forskyvninger mellom aldersgruppene. Kommunen får flere eldre og færre barn og unge. Dette påvirker etterspørselen etter kommunale tjenester og medfører økte demografikostnader. Figuren under viser prosentvis endring i folketall i perioden 2016 – 2036. Antall eldre vil øke mens antall unge vil gå ned.

Figur: Utvikling i aldersgruppene 0-5, 6-15 og 67 år + i perioden 2016 – 2036 (KS sin demografimodell).

Færre barn og unge

Antall barn i barnehagealder (0-5 år) forventes å øke svakt gjennom perioden, fra 1 167 til 1 228 barn. Utviklingen er imidlertid moderat og gir ikke grunnlag for vesentlig kapasitetsvekst innen barnehagesektoren.

For grunnskolealderen er utviklingen betydelig mer utfordrende. Antall barn og unge i alderen 6-15 år forventes å falle fra 2 408 til 2 085 personer fram mot 2036. Dette tilsvarer en reduksjon på om lag 13 prosent. Nedgangen vil gradvis redusere behovet for skoleplasser og vil kunne påvirke behovet for bemanning, skolebygg og øvrig kapasitet innen oppvekstområdet.

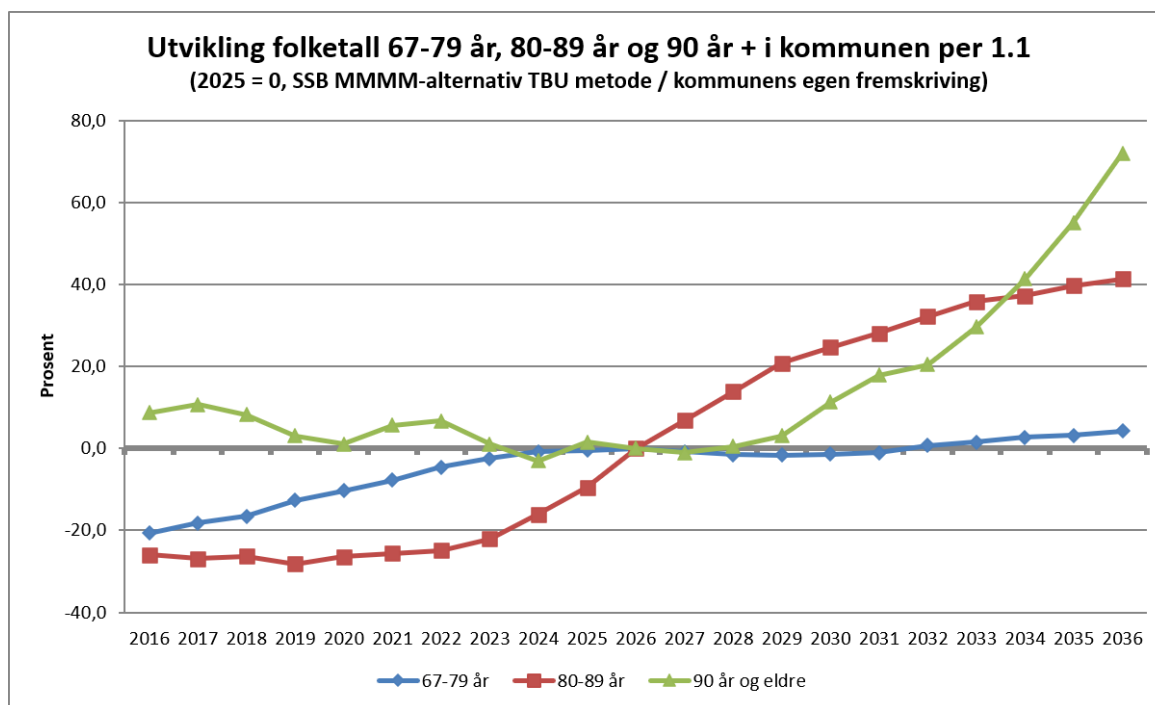
En stadig eldre befolkning

Den sterkeste demografiske endringen skjer blant de eldre innbyggerne. Antall innbyggere over 67 år øker fra 4 413 personer i 2026 til 5 152 personer i 2036. Dette tilsvarer en vekst på nær 17 prosent. Særlig sterk er veksten blant de eldste aldersgruppene.

Antall innbyggere 80 år og eldre øker fra 1 326 personer til 1 934 personer i perioden. Det er en vekst på 608 personer, tilsvarende om lag 46 prosent. Samtidig øker gruppen over 90 år fra 196 til 337 personer, en vekst på hele 72 prosent.

Andelen innbyggere som er 80 år eller eldre øker fra om lag 6 prosent i 2026 til nær 9 prosent i 2036. Dette innebærer en betydelig aldring av befolkningen og vil få stor betydning for kommunens tjenestebehov.

Figuren under viser at veksten ligger i hovedsak i aldersgruppen 80 år eller eldre.

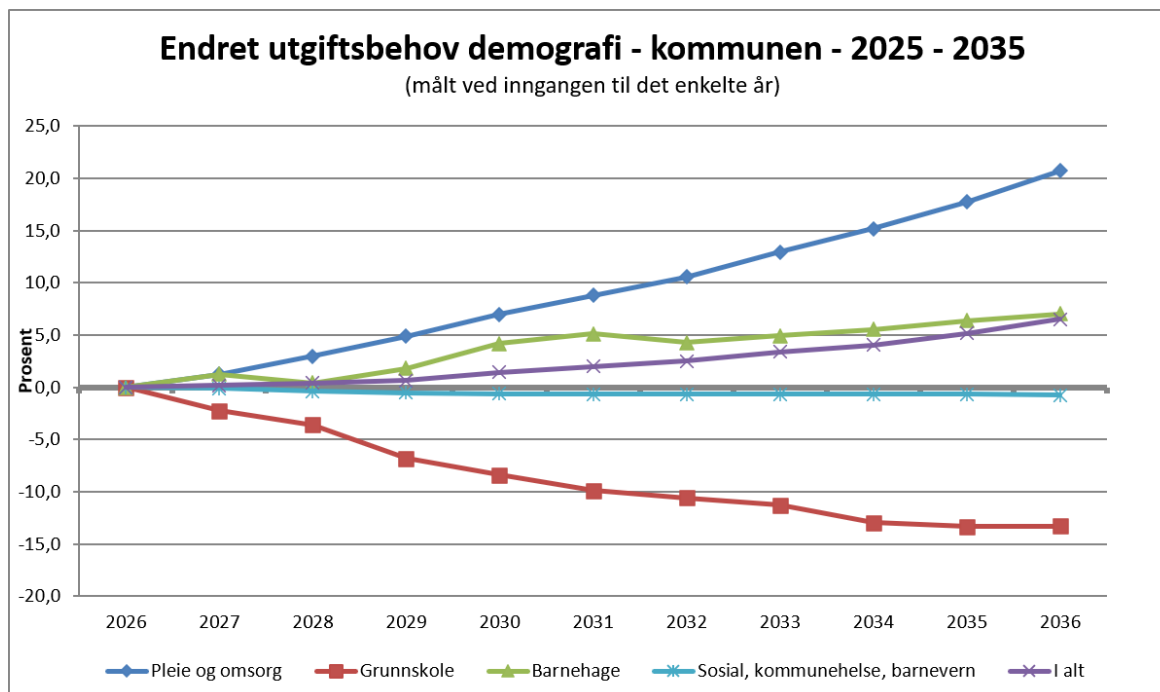

Figur: Utvikling i folketall 67 år + perioden 2016 – 2036 (KS sin demografimodell).

Konsekvenser for kommunens utgiftsbehov

KS-modellen beregner årlige endringer i kommunens utgiftsbehov som følge av befolkningsutviklingen. Selv med tilnærmet stabilt folketall øker det samlede utgiftsbehovet betydelig fordi innbyggerne blir eldre.

Samlet beregnet merutgift som følge av demografiske endringer utgjør om lag 127 millioner kroner i perioden 2027-2036.

Figur: Utvikling i utgiftsbehov som følge av endring i demografi perioden 2016 – 2036 (KS sin demografimodell)

Pleie og omsorg er den dominerende kostnadsdriveren

Pleie- og omsorgstjenestene står for praktisk talt hele utgiftsveksten. KS-modellen beregner et akkumulert økt utgiftsbehov på om lag 172,1 millioner kroner fram til 2036 som følge av flere eldre innbyggere. Utgiftene øker gradvis gjennom hele perioden og blir sterkest mot slutten av planperioden når veksten i antall innbyggere over 80 år tiltar.

Dette innebærer økt behov for:

- hjemmetjenester
- heldøgns omsorgsplasser
- helse- og rehabiliteringstjenester
- personell innen helse og omsorg
- tilrettelagte botilbud for eldre.

Lavere utgiftsbehov innen skole

Den demografiske utviklingen trekker samtidig i motsatt retning innen oppvekstområdet.

KS-modellen anslår at redusert elevtall gir et samlet redusert utgiftsbehov på om lag 60,7 millioner kroner fram mot 2036.

Dette innebærer likevel ikke nødvendigvis tilsvarende økonomiske besparelser. Hvor stor effekt som faktisk kan realiseres vil avhenge av kommunens evne til å tilpasse kapasitet, organisering og bygningsmasse til lavere elevtall.

Moderate endringer i øvrige tjenester

Barnehegeområdet viser en svak økning i utgiftsbehovet på om lag 18,7 millioner kroner i perioden, mens sosialtjenester og barnevern samlet viser en mindre reduksjon i beregnet utgiftsbehov. Kommunehelsetjenesten øker noe som følge av en eldre befolkning.

Oppsummering

Kommunene har en sentral rolle i forvaltningen av det offentlige velferdstilbudet. Kunnskap om demografiske endringer og et bevisst forhold til forventet utvikling er derfor avgjørende både i den kortsiktige og langsiktige planleggingen av drift, investeringer og tjenestetilbud.

Elverum kommune har et høyt gjeldsnivå, noe som begrenser det økonomiske handlingsrommet. Dette gjelder særlig i perioder med høyt rentenivå, hvor en større del av kommunens inntekter må benyttes til renter og avdrag. Kommunen har gjennomført flere store investeringer. De fleste har vært et resultat av lokale prioriteringer, men enkelte har også vært nødvendige for å oppfylle nasjonale krav og forventninger.

I kommunal sektor legges generasjonsprinsippet til grunn for finansiering av investeringer. Prinsippet innebærer at den generasjonen som har nytte av investeringene også skal bidra til å finansiere dem gjennom låneopptak og avdrag over tid. Prinsippet gir et godt grunnlag for lånefinansiering, men forutsetter samtidig at det tas hensyn til framtidige generasjoners behov og økonomiske bæreevne når investeringsbeslutninger fattes.

Framtidige behov kan være krevende å anslå med stor presisjon, mens framtidig betalingsevne må vurderes i flere perspektiver. For det første må innbyggerne ha økonomisk evne til å bære nødvendige skatter, avgifter og brukerbetalinger. For det andre må kommunen ha økonomisk kapasitet til å opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet i takt med endringer i innbyggernes behov.

Befolkningsutviklingen har stor betydning for kommunens inntekter gjennom inntektssystemet, samtidig som den påvirker etterspørselen etter kommunale tjenester. Analysen viser at Elverum i årene framover vil få en betydelig aldring av befolkningen. Veksten i antall eldre vil øke behovet for helse- og omsorgstjenester, mens nedgangen i antall barn og unge vil påvirke behovet for kapasitet innen oppvekstområdet.

De investeringene som er gjennomført gjør at kommunen i stor grad har kapasitet til å håndtere den befolkningsutviklingen som ligger til grunn i SSBs framskrivninger. Samtidig har investeringene bidratt til et høyt gjeldsnivå og redusert kommunens økonomiske handlingsrom. I årene framover vil det derfor være nødvendig å prioritere strengt, tilpasse tjenestetilbudet til endrede behov og gradvis bygge opp et større økonomisk handlingsrom. Dette vil være avgjørende for å sikre bærekraftige tjenester og en robust kommuneøkonomi på lang sikt.

Økonomisk handleevne over tid

En bærekraftig og robust kommuneøkonomi er en grunnleggende forutsetning for å kunne opprettholde og videreutvikle et godt tjenestetilbud til innbyggerne. Samtidig må kommunen ha økonomisk kapasitet til å håndtere uforutsette hendelser og gjennomføre nødvendige investeringer uten å skyve urimelige kostnader over på framtidige generasjoner.

Kommunens økonomireglement fastsetter de overordnede bestemmelsene, fullmaktene og styringsprinsippene for økonomiforvaltningen. Som en del av dette er det vedtatt økonomiske måltall og handlingsregler som skal bidra til langsiktig bærekraft, god økonomistyring og nødvendig økonomisk handlingsrom. Måltallene angir hvilket nivå kommunen skal styre etter for å opprettholde en sunn balanse mellom drift, investeringer, gjeldsutvikling og fondsoppbygging.

Ved utarbeidelsen av årsbudsjett og handlings- og økonomiplan skal prioriteringer, aktivitetsnivå og investeringsplaner vurderes opp mot de vedtatte måltallene. Dette skal bidra til at kommunen over tid opprettholder tilstrekkelige driftsoverskudd, bygger nødvendige økonomiske reserver, begrenser gjeldsveksten og sikrer en forsvarlig finansiering av investeringene.

Nedenfor presenteres kommunens økonomiske måltall og handlingsregler.

Økonomiske mål	Mål
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	Min. 2,0 %
Udisponert fondsmidler % av brutto driftsinntektene	Min. 4,0 %
Netto lånegjeld ¹ i % av brutto driftsinntekter.	Maks 100 %
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF ² Renteeksponert gjeld i % av brutto	Min. 20 %

Tabell: Økonomiske måltall i kommunens økonomireglement.

Kommunens langsiktige planlegging skal ha mål om en bærekraftig økonomisk utvikling som ivaretar nåtidens behov uten å stå i veien for at fremtidige generasjoner klarer å ivareta sine (generasjonsprinsippet). For å nå de økonomiske målene bør følgende handlingsregler følges:

1. Netto driftsresultat

Kommunen skal over tid budsjettere med netto driftsresultat på 2,0 prosent av brutto driftsinntekter. Det kan budsjetteres med et lavere netto driftsresultat når udisponerte disposisjonsfond er mer enn 4,0 prosent av brutto driftsinntekter i regnskapsåret før budsjettet vedtas for kommende år (budsjett år minus to år).

2. Avsetninger til fremtidige investeringer

Det skal over driftsbudsjettet avsettes et beløp som egenkapital i årets/fremtidige investeringer. Beløpet skal minimum tilsvare forventet utbytte/overføring til kommunen fra eierskap i selskaper.

3. Disposisjonsfond

Kommunen skal til enhver tid ha et udisponert disposisjonsfond på minst 4,0 prosent av brutto driftsinntekter som buffer ved et eventuelt driftsunderskudd.

4. Lånegjeld

Kommunen skal ikke ha netto lånegjeld som overstiger 100 prosent av brutto driftsinntekter (alternativt: gjennomsnittet for norske kommuner) og samtidig ivareta generasjonsprinsippet.

5. Investeringer innenfor dagens handlingsrom

Drifts- og finansutgifter som følge av investeringer skal håndteres innenfor de økonomiske rammer som er tilgjengelig når vedtak om investering gjøres. Ingen investeringer skal finansieres med bakgrunn i forventede inntekter som følge av en forventet innbyggervest eller lignende.

6. Langsiktig perspektiv

Kommunens økonomiplan for de fire neste årene skal ses i lys av det investerings- og driftsbehov kommunen vil ha i et perspektiv på minimum 8 år.

7. Ansvar og myndighet

Kommunen skal ha ledere med selvstendig ansvar for og myndighet til å disponere tildelte driftsrammer.

¹ Netto lånegjeld er langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser og lån til videre utlån.

² VARF står for vann, avløp, renovasjon og feiing.

8. Utlån

Det skal ikke foretas utlån av kommunale midler utover formidlings lån (startlån fra Husbanken). Maskiner, biler, instrumenter, hjelpemidler og liknende skal ikke lånes ut dersom utlånet ikke er en del av kommunens tjenester.

9. Garantier

Når kommunen gir garanti for noen andres økonomiske forpliktelser skal det i kommunens balanse avsettes midler tilsvarende den summen garantien innebærer. Dette for å sikre dekning dersom behovet for garanti utløses.

10. Budsjettrenten og rentefond

Kommunen skal budsjettere med en rente på 3,0 prosent. Avvik mellom budsjetterte renter og faktiske renter avsettes/brukes av kommunens rentefond.

DEL 2 – HANDLINGSPLAN – ØKONOMIPLAN 2027 – 2030

Handlings- og økonomiplan 2027-2030 beskriver hovedtrekk og rammer for den planlagte virksomheten for Elverum kommune for de kommende fire årene. **Handlingsplanen** beskriver plangrunnlaget og vesentlige aktiviteter i kommunen og lokalsamfunnet. **Økonomiplanen** viser de økonomiske rammene for den samme fireårsperioden fordelt på investeringer og drift med detaljert årsbudsjett for 2027. **Virksomhetsplanen** i del 3 beskriver premissene for drift og vesentlige målintikatorer for sektorer og staber.

Handlingsplan 2027 – 2030

Handlingsplanen beskriver hovedtrekkene i kommunens virksomhet for de kommende fire år. Store deler av kommunens planverk er for tiden under oppdatering. Kommunen er også i et omfattende omstillingsarbeid for å oppnå økonomisk bærekraft. Det er hensiktsmessig at handlings- og økonomiplan reflekterer dette. Handlingsplanen baseres derfor på:

1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027.
2. Tre overordnede mål formulert med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, utfordringer som er beskrevet i Planstrategi for Elverum kommune og innhold i planverket som bidrar til måloppnåelse.
3. Føringer for tjenesteproduksjonen, myndighetsforvaltningen og samfunnsutviklingen i lover og forskrifter, samt enkeltvedtak i kommunens styrende organer som ikke er omtalt i planverket.
4. Mål om å øke kommunens, innbyggernes og samfunnets motstandskraft i tråd med nasjonale forventninger om økt totalberedskap.

Dette innebærer at kommunen skal arbeide planmessig og gjøre om politisk prioriterte og vedtatte, langsiktige mål og strategier til handling. Samtidig må kommunen være beredt på å håndtere muligheter og utfordringer undervegs, og som planverket ikke har forutsatt. Tidligere vedtatte mål og planer som ikke bidrar til hovedmålene nedprioriteres i påvente av revidering av kommuneplanens samfunnsdel og videre oppdatering av temaplaner.

Overordnede mål

De fire overordnede målene som legges til grunn for handlingsdelen er formulert med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel:

- Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker muligheten til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå med god kvalitet.
- Elverum kommune skal arbeide for økt handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne.
- Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk
- Øke innbyggernes og samfunnets motstandskraft.

I virksomhetsplanen beskrives tversektorielle, sektorer og stabers prioriterte innsatser i 2027 for å bidra til å nå disse målene. De skal være forankret i temaplaner, kunnskapsgrunnlag til planprosesser og analyser fra omstillingsarbeidet.

Økonomiplan 2027 – 2030 med årsbudsjett for 2027

Økonomiplanen er kommunens sentrale styringsdokument for planlegging, prioritering og forvaltning av kommunens ressurser. Planen skal gi et helhetlig grunnlag for politiske beslutninger og sikre at kommunens mål, tjenestetilbud og økonomiske handlingsrom ses i sammenheng. Økonomiplanen legger premissene for en bærekraftig utvikling av kommunens virksomhet og skal bidra til at ressursene brukes effektivt og i tråd med innbyggernes behov.

I henhold til kommuneloven skal kommunen vedta en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste budsjettårene. Planen skal vise hvordan kommunens inntekter, utgifter, investeringer og finansiering utvikler seg i planperioden, og den skal bygge på realistiske forutsetninger. Det første året i økonomiplanen utgjør kommunens årsbudsjett for kommende år og er dermed den bindende økonomiske planen for det aktuelle budsjettåret. De påfølgende årene synliggjør forventet utvikling og prioriteringer i resten av planperioden. Økonomiplanen og årsbudsjettet behandles og vedtas samlet som grunnlag for kommunens økonomiske styring.

Økonomiplanen skal synliggjøre kommunens prioriteringer, utfordringer og muligheter, samt konsekvensene av vedtatte og foreslåtte tiltak. Den skal bidra til forutsigbarhet for innbyggere, ansatte og samarbeidspartnere, samtidig som den gir kommunestyret et grunnlag for å vurdere hvilke satsinger som kan gjennomføres innenfor tilgjengelige rammer. Planen skal også understøtte kommuneplanens mål og strategier og bidra til at kommunen opprettholder nødvendig økonomisk handlingsrom over tid.

Gjennom økonomiplanen og årsbudsjettet legger kommunen til rette for en ansvarlig økonomisk utvikling, god tjenestekvalitet og bærekraftige prioriteringer til beste for dagens og fremtidige innbyggere.

Forutsetninger og premisser

Økonomiplanen bygger på forutsetninger om framtidige økonomiske og samfunnsmessige utviklingstrekk, samt politiske premisser for kommunens prioriteringer og tjenestetilbud. Forutsetningene beskriver de ytre rammebetingelsene kommunen må legge til grunn i planleggingen, mens premissene uttrykker kommunestyrets mål og prioriteringer for disponering av ressurser i planperioden. Samlet danner disse grunnlaget for de økonomiske vurderingene og prioriteringene som ligger til grunn for årsbudsjettet og økonomiplanen.

Nedenfor er noen av de største budsjettforutsetningene beskrevet. Premisser for bevilgningene til sektor og staber er beskrevet i virksomhetsplanene.

Demografi

Demografi er et samfunnsmessige utviklingstrekk som har stor betydning for kommunens inntekter og utgifter.

Inntektene i planperioden har ikke lagt til grunn noen endringer i demografi eller innbyggertall. Ved framskriving av budsjettårer er det heller ikke tatt hensyn til forventet endringer i utgiftsbehov, men innen grunnskolen er det tatt hensyn til en reduksjon i antall elever. Dette er beskrevet i virksomhetsplanen til sektoren for skole.

Tabellen nedenfor viser innbyggertall/demografi som er lagt til grunn ved beregning av frie inntekter planperioden.

Aldersgruppe	Antall individer 1.7.2025	Antall individer 1.7.2026
0 år	192	211
1-5 år	970	962
6-12 år	1 622	1 603
13-15 år	778	775
16-22 år	1 996	1 978
23-24 år	494	520
25-66 år	11 502	11 530
67-79 år	3 081	3 071
80-89 år	1 063	1 186
90 år og over	194	201
Sum innbyggere 1.7 før budsjettåret	21 892	22 037
Sum innbyggere 1.1. i budsjettåret	21 937	22 080

Tabell: Innbyggertall/demografi for beregning av frie inntekter i 2027.

Statsbudsjett

Frie inntekter i form av rammetilskudd og skatt på inntekt og formue fastsettes gjennom Stortingets vedtak om statsbudsjettet. Rammetilskuddet består av innbyggertilskudd (et likt beløp per innbygger), utgifts- og inntektsutjevning samt andre ordninger som skjønnstilskudd, distriktstilskudd og overgangsordninger.

Nivået på inntektsutjevningen i rammetilskuddet må ses i sammenheng med kommunens skatteinntekter fra inntekt og formue. Kommunene kan i liten grad påvirke nivået på de frie inntektene selv. Disse fastsettes i hovedsak ut fra innbyggertall, demografiske forhold og andre kriteriedata som beskriver kommunens utgiftsbehov.

Tabellen nedenfor viser sammensetningen av rammetilskuddet og skatt på inntekt og formue, samt beløpene som ligger til grunn for kommunedirektørens forslag til årsbudsjett og økonomiplanperiode. Tabellen viser også hva dette utgjør per innbygger.

(beløp i 1000 kr)	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2026	2027	2028	2029	2030
Innbyggertilskudd	750 088	803 101	801 198	801 163	801 204
Utgiftsutjevning	35 993	39 932	39 891	39 891	39 891
Inntektsutjevning	115 979	122 513	122 513	122 513	122 513
Andre ordninger	13 517	14 595	15 781	13 781	13 7781
Sum rammetilskudd	915 577	980 142	979 473	977 438	977 479
Skatt på formue og inntekt	810 526	854 691	854 691	854 691	854 691
Sum frie inntekter (avrundet beløp til nærmeste 100 000)	1 726 100	1 834 800	1 834 200	1 832 100	1 832 200
<i>Sum skatt og netto inntektsutjevning</i>	<i>926 505</i>	<i>977 204</i>	<i>977 204</i>	<i>977 204</i>	<i>977 207</i>
<i>Rammetilskudd kr pr innb. (inkl. inntektsutjevning)</i>	<i>41 822</i>	<i>44 477</i>	<i>44 447</i>	<i>44 354</i>	<i>44 356</i>
<i>Skatteinntekter kr pr innb.</i>	<i>37 024</i>	<i>38 784</i>	<i>38 784</i>	<i>38 784</i>	<i>38 784</i>
<i>Kostnadsindeks (utgiftsutjevningen)</i>	<i>1,0120</i>	<i>1,0138</i>	<i>1,0139</i>	<i>1,0139</i>	<i>1,0139</i>

Tabell: Elverum kommune - Frie inntekter i form av rammetilskudd og skatt på formue og inntekt (prok 2503).

Rammetilskudd utgjør om lag 53 prosent av de frie inntektene, mens skatt på inntekt og formue utgjør 47 prosent. Skattøren for 2027 er i forslaget til statsbudsjett satt til 13,4 prosent, og budsjettet bygger på at kommunen anvender den skattøren som vedtas av Stortinget.

Det er ved beregningen av de frie inntektene i planperioden ikke tatt hensyn til forventede endringer i innbyggertall og demografi, slik disse er omtalt innledningsvis.

Lønns- og prisvekst

Økonomiplanen for 2027 –2030 og årsbudsjettet 2027 er budsjettert i 2027-kroner. Grunnlaget for lønns- og prisvekst fra 2026 til 2027 ligger på det nivået som Statsbudsjettet legger til grunn. For 2027 er kommunal deflator på 3,8 prosent.

Forventet lønnsvekst er på 4,5 prosent (inkl. pensjon). Lønnsveksten består av et overheng (1,7 %) fra året før budsjettåret og en forventet lønnsvekst i budsjettåret (2,8 %). Overhenget er budsjettert på sektorene og stabene, mens forventet lønnsvekst i budsjettåret er budsjettert på en sentral post. For 2027 er lønns- og pensjonsreserven budsjettert med 26,2 millioner kroner. Dette er midler som blir fordelt ut på sektorer og staber når lønnsoppgjøret er kjent våren 2027.

Den kommunale prisveksten kan ut fra opplysninger om deflator og lønnsvekst inklusiv pensjon beregnes til i størrelsesorden 2,9 prosent. Den kommunale prisveksten er dermed høyere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (2,7 prosent), og må ses i sammenheng med at kommunesektorens sammensetning av vare- og tjenestekjøp er annerledes enn innbyggernes.

Sektorer og staber har fått sine rammer justert med forventet lønns- og prisvekst, med unntak av lønnsoppgjør 2027.

Eiendomsskatt

Vedtak om eiendomsskatt, herunder skattesatser og eventuelt bunnfradrag, fattes av kommunestyret i egen sak. Inntektene fra eiendomsskatt kommer frem som en egen linje i bevilgningsoversikt drift.

Takstgrunnlaget for de fleste boligeiendommer bygger på Skatteetatens formuesgrunnlag. For boliger som ikke har formuesgrunnlag, samt for øvrige skattepliktige eiendommer, fastsettes takstgrunnlaget av kommunens takstnemnd.

Takstgrunnlaget er en forutsetning som kommunen i begrenset grad kan påvirke. Endelig skattegrunnlag blir kjent når Skatteetaten har fastsatt formuesgrunnlaget for kommende skatteår, og når takstnemnda har behandlet og vedtatt takstene for øvrige eiendommer i februar året før skatteutskrivningen.

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlaget for anslåtte eiendomsskatteinntekter i planperioden.

Eiendomstype	Simulert takst	Reduksjonsfaktor	Skattegrunnlag	%	Eiendomsskatt
Bolig og fritid	29 693 549	30 %	20 758 484	4,00	83 142
Ubebygd areal	150 701	15 %	128 096	7,00	897
Andre eiendommer	4 548 706	15 %	3 866 400	7,00	27 065
Sum	34 392 956		25 428 687		111 103

Tabell: Beregningsgrunnlag for eiendomsskatt planperioden (Beløp i 1 000 kroner).

Kommunestyret vedtar årlig om det skal skrives ut eiendomsskatt, samt hvilke skattesatser som skal gjelde for de ulike eiendomstypene. Kommunestyret kan også vedta bunnfradrag, som reduserer skattegrunnlaget og dermed den enkelte eiendoms eiendomsskatt.

Andre generelle driftsinntekter

Kommunen får utbetalt **integreringstilskudd** for flyktninger bosatt etter avtale mellom Integrerings- og Mangfolddirektoratet (IMDi) og kommunen, eller som bosetter seg i kommunen på egenhånd i fem-årsperioden. Integreringstilskudd kommer i tillegg til innbyggertilskudd, og er et tilskudd som gis de fem første årene. Første året er tilskuddet for hver flyktning på 209 700 kroner (260 000 kroner for enslige voksne og 201 700 kroner for enslige mindreårige), andre året 269 100 kroner for deretter en gradvis reduksjon til 77 600 kroner i år fem. I tillegg til integreringstilskudd får kommunen også innbyggertilskudd per person. Tabellen nedenfor viser antall flyktninger som er lagt til grunn i beregning av integreringstilskudd i 2027 og økonomiplanperioden. Det er tatt hensyn til bosetting av 25 nye flyktninger pr år i perioden 2027-2030.

(beløp i 1000 kr)	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2026	2027	2028	2029	2030
Antall flyktninger med integreringstilskudd	394	330	230	162	145
Antall enslige mindreårige flyktninger tilskudd	24	22	18	20	20
Integreringstilskudd (gjelder også enslige mindreårige flyktninger)	52 300	43 900	31 700	24 200	22 500
Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger (kommer i tillegg til integreringstilskuddet)	18 700	13 900	11 200	12 600	12 600
Sum tilskudd	71 000	57 800	42 900	36 800	35 100

Tabell: Beregningsforutsetninger Integreringstilskudd.

Kommunen får **konsesjonsavgifter** på cirka 400 000 kroner som inngår i andre generelle driftsinntekter. Dette er midler som disponeres til næringsutvikling gjennom avsetning til fond med egne vedtekter.

I bevilgningsoversikt drift ligger **integreringstilskudd, bostøtte og konsesjonsavgifter på linjen for «Andre generelle driftsinntekter».**

Renteinntekter

Kommunens renteinntekter består hovedsakelig av avkastning på bankinnskudd, formidlingslån, ansvarlige lån og andre utlån. Tabellen nedenfor viser beregnede renteinntekter i kroner for planperioden.

(beløp i 1000 kr)	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2026	2027	2028	2029	2030
Bankinnskudd	3 990	13 000	13 000	13 000	13 000
Formidlings lån (Startlån)	18 350	17 100	16 546	17 180	16 572
Ansvarlige lån (lån til andre)	3 000	3 000	17 100	17 100	17 100
Kundefordringer	500	500	500	500	500
Sum	25 840	33 600	33 046	33 680	33 072
Rentebetingelser:					
Bankinnskudd	4,00 %	5,20 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %

Rentebetingelser utlån til TAIK Nibor-3mnd med påslag	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
---	--------	--------	--------	--------	--------

Tabell: Renteinntekter og rentebetingelser.

Utbytter

Utbytte fra aksjeselskaper er avhengig av selskapenes regnskapsmessige resultater og finansielle stilling. For at det skal kunne utbetales utbytte, må selskapet ha tilstrekkelig overskudd og egenkapital. Endelig nivå på utbytte blir derfor først kjent når selskapenes årsregnskaper er behandlet og vedtatt.

Budsjettering av utbytteinntekter forutsetter at selskapene har stabile og forutsigbare inntekter som gir grunnlag for fremtidige overskudd og utbytteutdelinger.

Elverum Energi AS mottar utbytter fra Eidsiva Holding AS og Østerdal Kraftproduksjon AS. Med bakgrunn i dialog med selskapets ledelse er det lagt til grunn et årlig utbytte fra Elverum Energi AS på 21 mill. kroner i planperioden. For 2026 er det i tillegg innarbeidet et ekstraordinært utbytte på 0,8 mill. kroner. Dette er knyttet til forvaltningen av de 15 millioner kronene som tidligere ble utbetalt som kompensasjon for flytting av arbeidsplasser tilknyttet nettselskapet.

Det er ikke lagt til grunn utbytteinntekter fra øvrige aksjeselskaper hvor kommunen har eierinteresser.

Overføringer fra KF Elverum kommuneskoger kommer i tillegg med en årlig overføring på 1,5 millioner kroner i perioden 2027-2030. Dette er inntekter som blir inntektsført i sektoren Felles og finans.

Konsesjonskraft

Elverum kommune disponerer 2 263 MWh konsesjonskraft fra Skjefstadfoss kraftverk. Uttaket skjer gjennom et finansielt oppgjør med Østerdal Kraftproduksjon AS (ØKAS).

Konsesjonskraftordningen gir kommunen inntekter, men reduserer samtidig ØKAS sine inntekter og dermed grunnlaget for framtidige utbytteutbetalinger til eierne. Det er inngått en avtale med Nord-Østerdal Kraftlag, som er medeier i ØKAS, om et økonomisk bidrag som kompenserer for deres reduserte inntekter som følge av kommunens uttak av konsesjonskraft.

For 2027 er det lagt til grunn netto inntekter på 1,8 millioner kroner fra salg av konsesjonskraft. Tilsvarende inntektsnivå er lagt til grunn for resten av planperioden.

Renteutgifter

Kommunen har **renteutgifter** på innlån for finansiering av kommunens investeringer, formidlings lån og andre lån. Tabellen nedenfor viser nivået i kroner og rentenivå for perioden 2027-2030.

(beløp i 1000 kr)	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Økonomiplanperiode		
			2028	2029	2030
Renter på ordinære lån	94 441	107 029	102 226	97 944	113 859
Renter på formidlingslån (Husbank)	27 016	31 855	30 011	26 863	23 920
Renter på planlagte investeringer	3 791	5 397	11 287	16 088	16 088
Låneomkostninger	600	600	600	600	600
Sum	125 848	144 881	144 124	141 495	154 467
Renter på innlån med flytende rente	4,63 %	5,33 %	5,27 %	5,02 %	4,79 %
Renter på innlån med faste renter	3,85 %	3,86 %	3,90 %	4,07 %	4,45 %
Gjennomsnittrente	4,30 %	4,73 %	4,74 %	4,77 %	4,72 %

Tabell: Renteutgifter og rentebetingelser.

Kommunen må nedbetale ordinære lån med et minimumsavdrag. Tabellen nedenfor viser avdrag det budsjetteres med for perioden 2027-2030 og beregnet minimumsavdrag.

(beløp i 1000 kr)	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Økonomiplanperiode		
			2028	2029	2030
Avdrag på lån	88 444	83 057	84 199	91 816	109 254
Minimumsavdrag i henhold til kommunelov	88 444	82 057	83 199	90 816	108 254
Avdrag utover minimumskravet	0	1 000	1 000	1 000	1 000

Tabell: Avdrag på lån og beregnet minimumsavdrag.

Endringer i budsjettforutsetninger (grunnlagsendringer)

Ved budsjetteringen er det enkelte forhold som verken administrasjonen eller kommunestyret kan påvirke, men som må innarbeides i budsjettet for kommende år. Dette gjelder blant annet lønns- og prisvekst, endringer i statlige krav og lovpålagte oppgaver, samt endringer i demografi og brukersammensetning.

Grunnlagsendringer omfatter også helårsvirkningen av tiltak vedtatt i gjeldende handlings- og økonomiplan, samt andre vedtak kommunestyret har fattet gjennom året, eksempelvis i egne saker eller gjennom tertialrapporteringen.

I skjemaet «Bevilgning drift – netto» vises budsjetttrammene for de ulike sektorene og stabene. Budsjetttrammene er nettorammer, det vil si brutto utgifter fratrasket brutto inntekter for hver sektor og stab. Endringer i forutsetningene gjør at rammene må justeres årlig for å sikre et realistisk årsbudsjett.

Tabellen nedenfor viser grunnlagsendringer på hovedpostnivå samlet for alle sektorer og staber (Bevilgning drift – netto).

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000 kr)	Budsjett-tekniske justering*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026 – 2027
01 Fastlønn		-24 404	68 272	43 868
02 Lønn til vikarer		-755	-2 091	-2 846
03 Lønn til ferievikarer		-1 357	-5 448	-6 805
04 Overtidslønn		-255	256	1
05 Annen lønn		-696	2 454	1 758
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-11 199	12 097	898
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen		1 084	20 019	21 103
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen		-5 822	28 809	22 987
40 Overføringer og tilskudd til andre		-11 261	-3 100	-14 361
50 Finansutgifter		-	-97	-97
60 Salgsinntekter		1 478	-5 266	-3 788
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		1 857	-6 572	-4 715
71 Refusjoner fra NAV (sykelønn, fødselspenger mv)		-	5 718	5 718
80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse		500	-	500
98 Budsjettavvik		20 088	1 619	21 707
Sum grunnlagsendringer		-30 742	116 670	85 928

Tabell: Sum grunnlagsendringer innarbeidet i Bevilgning drift – netto.

* Helårsvirkning i 2027 av tiltak vedtatt i HØP 2026-2029.

Lønns- og prisvekst (deflator) fra 2026 til 2027 er innarbeidet med 3,8 prosent, i tråd med forslaget til statsbudsjett for 2027.

- **Lønn:** Helårseffekten av lønnsoppgjøret i 2026 (2,7 prosent) er innarbeidet med 32,7 millioner kroner. I tillegg er det avsatt 4,9 millioner kroner til lønns- og pensjonsreserve for 2027 for å håndtere virkningen av lønnsoppgjøret i 2027 samt økte pensjonskostnader.
- **Utgifter:** Det er innarbeidet 6,8 millioner kroner i økte utgifter som følge av forventet prisvekst på kjøp av varer og tjenester (2,9 prosent). Den kommunale prisveksten er høyere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (2,7 prosent). Dette må ses i sammenheng med at kommunesektorens sammensetning av vare- og tjenestekjøp avviker fra husholdningenes konsum.
- **Inntekter:** Det er innarbeidet 5,4 millioner kroner i økte inntekter fra salg av varer og tjenester. Pris- og gebyrjusteringene er lagt på samme nivå som forventet lønns- og prisvekst i kommunesektoren, det vil si 3,8 prosent.

Forsinket effekt av salderingstiltak:

Det er innarbeidet justeringer knyttet til forsinket effekt av salderingstiltak vedtatt i handlings- og økonomiplan 2026–2029, herunder tiltak som bygger på anbefalingene i Agenda Kaupang-rapporten.

Forsinket gjennomføring medfører at budsjettøkonomisk effekt oppnås senere enn tidligere forutsatt.

- Salderingstiltak 29 - HMO frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og muligheten for å bo hjemme lengre med hjelp fra hjemmetjenesten, er forsinket med 3 måneder og utgjør netto 2,32 millioner kroner (For HMO utgjør dette 1,79 millioner kroner og for Eiendom 0,53 millioner kroner) i redusert innsparing i 2027.

- Salderingstiltak 23 – Kultur endre drift kinoen er utsatt til 2028 og utgjør 349 000 kroner.
- **Øvrige grunnlagsendringer:** Det er også innarbeidet øvrige justeringer som følge av endrede forutsetninger, vedtak fattet gjennom året og andre forhold som påvirker kommunens økonomiske handlingsrom.

Grunnlagendringer for hver sektor og stab er kommentert i eget vedlegg til handling- og økonomiplanen.

Konsekvensjustert bevilgningsoversikt – drift (før tiltak)

I tabellen nedenfor er bevilgningsoversikt – drift – etter innarbeiding av grunnlagsendringer, og før tiltak er innarbeidet.

Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1) (beløp i 1000 kr)	Regnskap	Budsjett		Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2025	2026	Endring	2027	2028	2029	2030
Generelle driftsinntekter							
Rammetilskudd	-913 608	-927 427	-58 686	-986 113	-985 389	-983 368	-983 409
Inntekts- og formuesskatt	-741 736	-810 526	-37 816	-848 342	-848 342	-848 342	-848 342
Eiendomsskatt	-96 196	-110 000	-1 000	-111 000	-111 000	-111 000	-111 000
Andre generelle driftsinntekter	-91 691	-71 401	13 118	-58 283	-43 381	-37 268	-35 603
Sum generelle driftsinntekter	-1 843 231	-1 919 354	-84 384	-2 003 738	-1 988 112	-1 979 978	-1 978 354
Netto driftsutgifter							
Sum bevilgninger drift, netto	1 663 513	1 722 447	85 928	1 808 375	1 778 291	1 769 065	1 782 684
Avskrivninger	125 051	120 983	-5 332	115 651	119 236	128 955	145 072
Sum netto driftsutgifter	1 788 564	1 843 430	80 596	1 924 026	1 897 527	1 898 020	1 927 756
Brutto driftsresultat	-54 667	-75 924	-3 788	-79 712	-90 585	-81 958	-50 598
Finansinntekter/Finansutgifter							
Renteinntekter	-28 923	-25 840	-8 500	-34 340	-33 786	-34 420	-33 812
Utbytter	-23 623	-21 800	800	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
Renteutgifter	128 780	125 848	13 636	139 484	132 837	125 407	116 230
Avdrag på lån	90 969	88 444	-5 387	83 057	77 024	80 792	85 127
Netto finansutgifter	167 203	166 652	549	167 201	155 075	150 779	146 545
Motpost avskrivninger	-125 051	-120 983	5 332	-115 651	-119 236	-128 955	-145 072
Netto driftsresultat	-12 515	-30 255	2 093	-28 162	-54 746	-60 134	-49 125
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	79	0	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
Avsetninger til bundne driftsfond	12 448	16 545	-4 797	11 748	13 842	2 890	4 492
Bruk av bundne driftsfond	-6 035	-2 193	-1 157	-3 350	-6 110	-15 494	-25 021
Avsetninger til disposisjonsfond	6 023	15 903	-15 903				
Bruk av disposisjonsfond							
Dekning av tidligere års merforbruk							
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	12 515	30 255	-17 157	13 098	12 432	-7 904	-15 829
Merforbruk (+) / Mindreforbruk (-)	0	0	-15 064	-15 064	-42 314	-68 038	-64 954

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift før tiltak.

Endringene fra 2026 til 2027 inneholder lønns- og prisstigning (deflator), det vil si beløpene i 2026 er i 2026-kroner og beløpene i 2027 er i 2027-kroner. Frie inntekter fra staten i form av rammetilskudd og inntekt- og formuesskatt har tatt hensyn til en deflator på 3,8 prosent.

Sum bevilgninger drift, netto (til sektorer og staber) har innarbeidet endringer med 85,9 millioner kroner. Endringene her er kommentert ovenfor, men også i eget vedlegg hvor alle sektorer og staber har kommentert årsak til endringer budsjetterammer på hovedpostnivå.

Netto finansutgifter har tatt høyde for et høyere rentenivå enn det som ligger til grunn i gjeldene handlings- og økonomiplan. Likviditetsprognose for 2027, sammen med høyere innskuddsrenter, gir økte renteinntekter. Økte renteinntekter dekker ikke opp for økte renteutgifter.

Handlings- og økonomiplan for 2026-2029 har 51,7 millioner kroner i et positivt netto driftsresultat i 2027. Når alle grunnlagsendringer er innarbeidet er det nå et positivt netto driftsresultat i 2027 med 28,2 millioner kroner. Med grunnlagringer menes forhold som kommunen selv ikke kan påvirke. Dette er lønns- og prisstigning, endringer i brukerbehov som følge av endringer i demografi og myndighetskrav mv.

Netto driftsresultat, i konsekvensjustert bevilgningsoversikt er for 2027 og planperioden, er lavere enn det som ligger i gjeldene handlings- og økonomiplan.

Nye driftstiltak

Kravet til budsjettbalanse er absolutt, både for årsbudsjettet og handlings- og økonomiplanen. Muligheten til å prioritere nye driftstiltak er derfor avhengig av kommunens økonomiske handlingsrom. I perioder med god økonomi vil det normalt være rom for å styrke eksisterende tjenester eller innføre nye tiltak. I dagens situasjon, med en anstrengt kommuneøkonomi og betydelige omstillingsbehov, er dette handlingsrommet begrenset.

Det er identifisert flere tiltak som faglig sett burde vært prioritert i planperioden, men som det ikke har vært økonomisk grunnlag for å innarbeide. En oversikt over uprioriterte tiltak følger som vedlegg til økonomiplanen.

Et område som peker seg særlig ut, er vedlikehold av kommunale bygg. Dagens bevilgningsnivå er ikke tilstrekkelig til å opprettholde bygningenes tekniske standard, og vedlikeholdsetterslepet øker derfor over tid. Kartlagt og estimert vedlikeholdsetterslep i kommunens eiendomsportefølje er beregnet til minst 450 millioner kroner. Dersom kommunen skal redusere etterslepet og ivareta verdiene i bygningsmassen, må det frigjøres økonomiske ressurser gjennom omstilling, effektivisering og prioritering av eksisterende drift.

Som følge av den økonomiske situasjonen er det i denne handlings- og økonomiplanen kun innarbeidet ett nytt driftstiltak.

Nye driftstiltak	2027	2028	2029	2030
1 Service- og IKT - utskiftning tynnklienter	1 100	0	0	0
Sum	1 100	-	-	-

1 Service- og IKT - utskiftning tynnklienter

Kommunen har et stort antall såkalt tynnklienter (små stasjonære PC-er) som primært benyttes i helse- og omsorgssektoren, men også i andre sektorer. Fordelen med disse enhetene er enkel drift og administrasjon, bedre sikkerhet ved at data ikke lagres på enhet, lavere kostnad over tid pga. lavere innkjøpspris, mindre vedlikehold og feil og lengre levetid enn en fullverdig PC. En modell av denne enheten som har hatt en levetid på 7 - 10 år, må nå byttes ut da produsent av enhet og leverandører av programvare ikke vil støtte denne modellen lenger. Modellen har heller ikke tilstrekkelig kapasitet til å kunne benyttes fullt ut i kommunens nye IKT-løsninger (gjelder blant annet ved innføring av ny elektronisk pasientjournal i 2027). Antall enheter.

Konsekvenser for brukere og ansatte:

De positive konsekvensene for ansatte og brukere ved utskifting til nye tynnklienter vil være at de ansatte vil oppleve en raskere og mer stabil arbeidsplass med færre feilsituasjoner. Programvare og ny funksjonalitet i programvare vil kunne tas i bruk på lik linje som for standard PC'er. Lik brukeropplevelse uansett arbeidssted vil være en fordel der ansatte flytter seg mellom arbeidsplasser. Informasjonssikkerheten vil bli bedre, og administrasjon av enhetene vil bli mer effektiv ved at denne i større grad kan løses sentralt.

Mål:

Målet med å bytte til en ny modell av tynnklienter er å sikre en moderne, stabil og sikker arbeidsplattform for kommunens ansatte. Utskiftingen skal bidra til bedre driftssikkerhet, enklere sentral administrasjon, økt informasjonssikkerhet og redusert behov for vedlikehold av lokale arbeidsstasjoner. Samtidig legger løsningen til rette for en mer standardisert brukeropplevelse og effektiv utnyttelse av kommunens IKT-ressurser.

Konsekvenser av å ikke gjennomføre tiltaket:

Den modellen av tynnklienter som må byttes ut er ikke lenger supportert av leverandøren. Ved feil på enheten vil det derfor ikke være mulig å få bistand ved feilsituasjoner. Modellen støtter heller ikke all programvare som ansatte har behov for i sin arbeidshverdag. Denne utfordringen vil bli raskt økende etter hvert som det kommer nye oppgraderinger av programvaren. Kapasiteten på dagens modell er lav noe som gir lang respons- og behandlingstid ved bruk av enkelte fagsystemer. Dette medfører redusert produktivitet, frustrasjon og lavere brukeropplevelse. På grunn av modellens lave ytelse og forholdsvis høye feilrate grunnet alder medfører dette økt behov for administrasjon og brukerstøtte.

Salderingstiltak

Kravet til budsjettbalanse er absolutt, både for årsbudsjettet og handlings- og økonomiplanen. Dette setter rammer for hvilke tiltak som kan prioriteres og gjennomføres i planperioden. Hvilke tiltak som skal gjennomføres, og tidspunktet for gjennomføringen, er i hovedsak et politisk prioriteringsspørsmål.

Salderingstiltakene har som formål å tilpasse kommunens utgiftsnivå til de økonomiske rammene og samtidig legge til rette for en bærekraftig økonomisk utvikling. Dette innebærer å sikre positive netto driftsresultater over tid, bygge opp nødvendige økonomiske reserver og skape handlingsrom til å håndtere uforutsette hendelser, styrke likviditeten og bidra til egenfinansiering av investeringer.

Tabellen nedenfor viser kommunedirektørens forslag til salderingstiltak for 2027 og planperioden 2028–2030. Tiltakene skal samlet bidra til å redusere kommunens netto utgifter og styrke den økonomiske bærekraften.

Salderingstiltak	2027	2028	2029	2030
1 Eiendom - reduksjon service- og driftsavtaler, strøm og fjernvarme, sammenheng investering "Oppgradering av SD-anlegg og energioppfølgingssystem"	-250	-545	-545	-545
2 Eiendom - økt husleieinntekt, sammenheng med investering "Oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg"	-225	-400	-400	-400
3 Skole- Redusere SFO åpningstid	-262	-630	-630	-630
4 Barnehage - Redusert bemanning gjennom mer restriktiv opptakspraksis	-1 000	-2 400	-2 400	-2 400
Sum	-1 737	-3 975	-3 975	-3 975

Tabell: Salderingstiltak som er innarbeidet i Handlings- og økonomiplanen 2027 – 2030.

Kommentarer:

1. Eiendom- reduksjon service- og driftsavtaler, strøm og fjernvarme, sammenheng investering "Oppgradering av SD-anlegg og energioppfølgingssystem"

Programvaren til eksisterende toppsystem (sentral driftskontroll anlegg) er utdatert, og lar seg ikke oppdatere datateknisk og sikkerhetsmessig. Ved å gjennomføre investeringen i oppgradering av SD-anlegg og energioppfølgingssystem kan vi fortsatt overvåke og styre tekniske anlegg med tilhørende forbruk.

Tiltaket bidrar til innsparing av kostnader til både strøm, fjernvarme og vann- og avløp. I tillegg bidrar tiltaket til besparelse av årlige servicekostnader til eksisterende SD-anlegg.

2. Eiendom - økt husleieinntekt, sammenheng med investering "Oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg"

Per nå har kommunen cirka 10 ledige leiligheter ved Søndre Nyborg. I mange tilfeller takker leietakere nei til tilbudet om å leie leilighetene på grunn av utilfredsstillende kjøkkenløsning. Ved å investere i nye kjøkken med plass til leietakers hvitevarer og mulighet til å tilberede mat, vil omsorgsleilighetene bli mer attraktive å leie. Dette bidrar til økte leieinntekter som vist i tabellen for salderingstiltak.

3. Skole- Redusere SFO åpningstid

Redusere SFO-åpningstid med 30 minutter per dag, ved å stenge 16.30 i stedet for 17.00.

I HØP 2026-2029 ble det vedtatt å redusere åpningstiden med 60 minutter per dag, og dette ble reversert etter høringsrunde. Behovet for kostnadsbesparende tiltak og vurdering av konsekvens gjør at tiltaket er justert og fremmes på nytt.

Konsekvenser: vedtak om tiltak medfører endring i forskrift for skolefritidsordning og høringsrunde vinteren 2027. Innføring fra 01.08.2027.

Brukere: kortere åpningstid gir redusert fleksibilitet for noen familier. Erfaringsstall viser at det er få barn på SFO i tidsrommet 16.30-17.00.

Ansatte: redusert bemanning totalt, med mulige endringer for enkeltansatte. Endret vaktordning for ansatte ved SFO.

4. Barnehage - Redusert bemanning gjennom mer restriktiv opptakspraksis

Redusere bemanningen i kommunale barnehager med 3 årsverk fra 1. august 2027 gjennom en mer restriktiv opptakspraksis, der det i hovedsak tilbys plass til barn med lovfestet rett til barnehageplass.

I 2026 har kommunen tatt inn 26 barn uten lovfestet rett i kommunale barnehager, hvorav 5 er desember barn.

Tiltaket gjennomføres fra 1. august 2027 gjennom tilpasning av bemanning og kapasitet i kommunale barnehager. Opptakspraksisen tilpasses slik at kommunen i større grad prioriterer barn med lovfestet rett til plass. Endelig gjennomføring må vurderes opp mot eventuelle endringer i lovfestet rett til barnehageplass for desember barn.

Konsekvenser:

Brukere: Tiltaket vil redusere muligheten for å tilby barnehageplass til barn uten lovfestet rett og gi mindre fleksibilitet i barnehageopptaket. I 2026 har kommunen gitt plass til 26 barn uten lovfestet rett i kommunale barnehager. Samtidig står det 26 barn på venteliste som ønsker plass i løpet av inneværende barnehageår. En reduksjon i bemanningen vil begrense muligheten til å møte behovet for barnehageplasser gjennom året. Dette må også ses i sammenheng med politiske signaler om et ønske om et mer fleksibelt barnehageopptak.

Ansatte: Tiltaket innebærer en reduksjon på 3 årsverk i kommunale barnehager. Reduksjonen må gjennomføres med hensyn til bemanningsnormen og forsvarlig drift.

Bevilgningsoversikt – drift

Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
(beløp i 1000 kr)	2025	2026	2027 ³	2028	2029	2030
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskudd	-913 608	-927 427	-986 113	-985 389	-983 368	-983 409
Inntekts- og formuesskatt	-741 736	-810 526	-848 342	-848 342	-848 342	-848 342
Eiendomsskatt	-96 196	-110 000	-111 000	-111 000	-111 000	-111 000
Andre generelle driftsinntekter	-91 691	-71 401	-58 283	-43 381	-37 268	-35 603
Sum generelle driftsinntekter	-1 843 231	-1 919 354	-2 003 738	-1 988 112	-1 979 978	-1 978 354
Netto driftsutgifter						
Sum bevilgninger drift, netto	1 663 513	1 722 447	1 806 515	1 769 491	1 753 571	1 734 737
Avskrivninger	125 051	120 983	115 651	119 236	128 955	145 072
Sum netto driftsutgifter	1 788 564	1 843 430	1 922 166	1 888 727	1 882 526	1 879 809
Brutto driftsresultat	-54 667	-75 924	-81 572	-99 385	-97 452	-98 545
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-28 923	-25 840	-34 340	-33 786	-34 420	-33 812
Utbytter	-23 623	-21 800	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
Renteutgifter	128 780	125 848	144 881	144 124	141 495	154 467
Avdrag på lån	90 969	88 444	83 057	84 199	91 816	109 251
Netto finansutgifter	167 203	166 652	172 598	173 537	177 891	208 906
Motpost avskrivninger	-125 051	-120 983	-115 651	-119 236	-128 955	-145 072
Netto driftsresultat	-12 515	-30 255	-24 625	-45 084	-48 516	-34 711
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	79	0	6 000	6 000	6 000	6 000
Avsetninger til bundne driftsfond	12 448	16 545	11 748	13 842	2 890	4 492
Bruk av bundne driftsfond	-6 035	-2 193	-3 350	-6 110	-15 494	-25 021
Avsetninger til disposisjonsfond	6 023	15 903	10 227	31 352	55 120	49 240
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk						
Sum disponeringer og avsetninger	12 515	30 255	24 625	45 084	48 516	34 711
Merforbruk	0	0	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift.

Netto driftsresultat i 2027 er budsjettet til 24,6 millioner kroner. Av dette må det netto avsettes 8,4 millioner kroner til bundne driftsfond, herunder selvkostfond. Etter disse avsetningene gjenstår 16,2 millioner kroner til fri disponering.

Det foreslås å overføre 6,0 millioner kroner til investeringsbudsjettet for å finansiere egenkapitalinnskudd i Elverum kommunale pensjonskasse og Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Videre foreslås det å avsette 10,2 millioner kroner til disposisjonsfond. Disposisjonsfondet fungerer som kommunens økonomiske reserve for å håndtere uforutsette hendelser samt gi handlingsrom til framtidige investeringer.

Som vi ser i planperioden, avsettes det betydelige beløp til selvkostfond i de første årene. Etter hvert øker bruken av disse fondene, fra 3,4 mill. kroner i 2027 til 25,0 mill. kroner i 2030. Dette fører til at en større del av kostnadene på selvkostområdene kan finansieres med tidligere oppsparte fondsmidler i stedet for årets inntekter.

Når kostnader dekkes av selvkostfondene, avlastes kommunens ordinære drift. Det gir isolert sett et bedre korrigert driftsresultat og dermed større handlingsrom til å bygge opp disposisjonsfondet.

Det er imidlertid viktig å være klar over at dette ikke er nye inntekter til kommunen. Effekten skyldes at kommunen bruker opp midler som er spart opp tidligere år. Bruken av selvkostfond bidrar derfor til bedre resultater på kort sikt, men effekten vil avta etter hvert som fondene reduseres.

³ Beregning av frie inntekter i 2027 og resten av planperioden er basert på 22 037 innbyggere 1. juli 2026 og 22 080 innbyggere 1. januar 2027.

For årene 2028–2030 er det budsjettet med noe bedre netto driftsresultater enn i 2027. Resultatnivået er imidlertid fortsatt ikke tilfredsstillende når det ses i forhold til kommunens økonomiske mål og handlingsregler, etter korrigering for netto avsetninger til bundne fond.

For perioden 2027–2030 er gjennomsnittlig netto driftsresultat beregnet til 1,6 prosent av driftsinntektene. Korrigert for netto avsetninger til bundne fond utgjør gjennomsnittlig korrigert netto driftsresultat 1,2 prosent. Dette ligger under nivået som anses nødvendig for å sikre et tilstrekkelig økonomisk handlingsrom over tid.

	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2026	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,28 %	1,00 %	1,84 %	1,98 %	1,41 %
Avvik i kroner i forhold til økonomisk mål 2 %	-17 136	-24 496	-3 862	-438	-14 573
Korrigert* netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-15 902	-16 227	-37 352	-61 120	-55 240
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	0,67 %	0,66 %	1,53 %	2,50 %	2,24 %

Tabell: Netto driftsresultat.

* Korrigert med netto avsetning til bundne fond

Målet om netto driftsresultat på 2 prosent av brutto driftsinntekter nåes ikke i planperioden, men korrigert netto driftsresultat vil i 2029 og 2030 være tilfredsstillende.

Avsetninger til eller bruk av fond

Tabellen nedenfor viser midler som er avsatt og brukt til forskjellige formål vedtatt av kommunestyret.

Avsetninger og bruk av fond	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2027	2028	2029	2030
Bundne fond				
Selvkost – avsetning og bruk av fond (vann og avløp, oppmåling og tilsyn spredt avløp)	8 027	6 776	-13 560	-21 485
Politisk råd for Sør-Østerdalsregionen. Mer inntekter enn utgifter, som avsettes til bundet fond	1 530	1 530	1 530	1 530
Bruk av avsatte kompetansemidler – Sør-Østerdal barnehager	-1 159	-574	-574	-574
Sum avsetning og bruk av bundne fond	8 398	7 732	-12 604	-20 529
Disposisjonsfond				
Disp. av netto driftsresultat etter overføringer til investering	10 227	31 352	55 120	49 240
Sum avsetning og bruk av disposisjonsfond	18 625	39 084	42 516	28 711

Tabell: Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond.

Disposisjonsfond

Tabellen nedenfor viser status i disposisjonsfond med de forutsetninger som er innarbeidet i årsbudsjettet for 2026 og resten av planperioden.

Beløp i 1000 kroner	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2026	2027	2028	2029	2030
Disposisjonsfond 1.1	16 413	29 288	39 515	70 867	125 987
- herav disponerte fondsmidler 1.1	5 910	5 910	5 910	5 190	5 910
Bruk (+)/avsetning (-)	12 875*	10 227	31 352	55 120	49 240
Udisponerte fondsmidler 31.12	23 378	33 605	64 957	120 077	169 317
Udisponerte fondsmidler i % av driftsinntekter	0,99 %	1,37 %	2,66 %	4,91 %	6,88 %

Tabell: Udisponerte disposisjonsfond.

* Korrigerte beløp i samsvar med signaler i tertialrapport nr. 2 - 2026.

Handlingsregelen i økonomireglementet sier at kommunen til enhver tid skal ha udisponerte disposisjonsfond på minst 4 prosent av brutto driftsinntekter. Disposisjonsfondet fungerer som kommunes økonomiske buffer ved et eventuelt driftsunderskudd. Beholdningen av udisponerte fondsmidler vil bli tilfredsstillende ved utgangen av 2029. Det forutsetter at det ikke oppstår uforutsette hendelser som svekker kommunens netto driftsresultater i planperioden.

Dekning av tidligere års merforbruk

Ved regnskapsmessig merforbruk (underskudd) som ikke kan dekkes inn av disposisjonsfond må merforbruket dekkes inn i kommende budsjetter. Elverum kommune har ikke merforbruk fra tidligere år som skal dekkes inn i 2027 og økonomiplanperioden.

Bevilgningsoversikt drift – netto

Budsjettforskriftens bevilgninger drift – netto spesifiserer linjen «Sum bevilgninger drift, netto» fra budsjettskjema bevilgningsoversikt - drift på de enkelte tjenesteområdene. Tabellen nedenfor viser netto bevilgninger til sektorer og staber.

Bevilgningsoversikt - Drift netto (§ 5-4.2)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
(beløp i 1000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kommunedirektør inkl. samf.utv.stab	27 401	22 551	24 733	23 980	23 972	23 971
Sektor for teknikk og miljø	63 122	21 201	18 508	10 728	2 112	-16 558
Eiendomsstab	86 800	79 635	85 889	84 940	84 445	84 252
Sektor for skole	397 134	399 814	403 228	393 681	389 011	389 009
Sektor for barnehage	200 870	210 822	220 545	218 274	218 102	218 092
NAV Elverum	87 043	89 729	86 381	84 846	84 812	84 812
Sektor for kultur	49 490	50 110	51 657	51 444	51 298	51 699
Sektor for helse, mestring og omsorg	735 468	744 453	771 522	760 329	759 431	759 702
Personalstab	14 315	16 431	16 143	16 524	16 504	16 505
Service- og IKT-staben	34 516	37 303	42 280	40 773	41 424	40 844
Økonomistaben	19 358	21 135	21 663	20 441	19 118	19 128
Felles og finans	-52 004	29 263	63 966	63 531	63 342	63 281
SUM	1 663 513	1 722 447	1 806 515	1 769 491	1 753 571	1 734 737

Tabell: Bevilgning drift – netto fordelt på sektor og stab.

Tabellen over viser økonomiske bevilgninger til sektorer og staber i årsbudsjett for 2027 og planperioden 2028-2030.

Alle sektorer og staber utarbeider virksomhetsplaner for kommende års tjenesteproduksjon, innenfor rammene av vedtatt budsjett og prioriterte mål. Virksomhetsplanene danner grunnlaget for tertialrapportering og årsmelding. Tiltakene som er beskrevet i Handlingsplanen konkretiseres og utdypes i de enkelte tjenesteområdenes planer.

I virksomhetsplanene redegjøres det for:

- Sektorens/stabens oppdrag
- Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen
- Prioriterte bidrag til å nå kommunens overordnede mål
- Indikatorer for måloppnåelse
- Planlagt utviklingsarbeid i 2027
- Deltakelse i prosjekter

Rammen for Felles og finans inneholder ikke noen aktiviteter, og har derfor ingen egen virksomhetsplan. På dette området er det blant annet innarbeidet midler til:

- Lønns- og pensjonsreserve for lønnsoppgjør 2027 (26,1 millioner kroner)
- Premieavvik (-4,6 millioner kroner)
- Inndekning av tidligere års premieavvik (50,7 millioner kroner)
- Ansattforsikringer, OU-kontingent til KS (6,2 millioner kroner)
- Salg av konsesjonskraft (-1,8 millioner kroner)
- «Avregne» interne kostnader som skal føres i vertskommuneregnskap mv (-5,9 millioner kroner)
- Overføringer fra KF Elverum kommuneskoger (-1,5 millioner kroner)
- Rentekompensasjon fra Husbanken (-6,0 millioner kroner)
- Bankgebyrer (0,2 millioner kroner)
- Tap på fordringer (0,3 millioner kroner)

Bevilgningsoversikt – investering

Budsjettforskriftenes bevilgningsoversikt - investering viser summen av planlagte investeringer og utlån, og hvordan disse planlegges finansiert.

Bevilgningsoversikt - Investering (§ 5-5.1) (beløp i 1000 kr)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	132 416	99 432	223 497	104 962	416 790	407 315
Tilskudd til andres investeringer	2 917					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 636	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Utlån av egne midler						
Avdrag på lån						
Sum investeringsutgifter	140 968	105 432	229 497	110 962	422 790	413 315
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 031	-7 692	-29 070	-5 772	-7 048	-4 935
Tilskudd fra andre	-84 520					-2 075
Salg av varige driftsmidler	-5 931	-840	-820	-630	-635	-1 063
Salg av finansielle anleggsmidler	0		0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 380	-6 800	-1 818	-1 818	-1 818	-1 818
Bruk av lån	-62 547	-90 900	-192 719	-98 560	-409 107	-399 242
Sum investeringsinntekter	-161 409	-106 232	-224 427	-106 780	-418 608	-409 133
Videreutlån						
Videreutlån (Startlån)	51 368	95 000	95 000	95 000	95 000	95 000
Bruk av lån til videreutlån	-20 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	25 028	29 568	29 500	29 500	29 500	29 500
Mottatte avdrag på videreutlån	-49 555	-44 568	-44 500	-44 500	-44 500	-44 500
Netto utgifter videreutlån	6 840	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Overføring fra drift og netto avsetninger						
Overføring fra drift	-79		-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Avsetninger til bundet investeringsfond	0					
Bruk av bundet investeringsfond (Startlån)	-6 863	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Bruk av ubundet investeringsfond	3 367	0	-888	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	-5 590	800	1 818	1 818	1 818	1 818
Dekning av tidligere års udekket beløp	22 765		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	13 600	-19 200	-25 070	-24 182	-24 182	-24 182
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt – investering.

Investeringer i varige driftsmidler, aksjer og andeler er spesifisert og kommentert i bevilgning til investeringer - prosjekter.

Bevilgningsoversikt investeringer – prosjekter

I Handlings- og økonomiplanperioden 2027 - 2030 planlegges investeringer i varige driftsmidler som vist i tabellen under.

Bevilgningsoversikt - Investeringsprosjekter (§ 5-5.1)		Budsjett	Økonomiplanperiode			
(beløp i 1000 kr)		2027	2028	2029	2030	
1	Teknikk og miljø - Nytt toalettbygg ved Pernille	0	4 000	0	0	
2	Teknikk og miljø - Bom for innkjøring til driftssentralen	0	300	0	0	
3	Teknikk og miljø - Byforskjønning, nye søppeldunker	0	800	0	0	
4	Teknikk og miljø - Eiendomsinngrep	200	0	0	0	
5	Teknikk og miljø - Ny feiemaskin	2 500	0	0	0	
6	Teknikk og miljø - Utbedring Gammelbrua	8 000	0	0	0	
7	Teknikk og miljø - Gate, veg og park	3 500	0	0	0	
8	Teknikk og miljø - Gatelysinvesteringer	0	2 000	0	0	
9	Teknikk og miljø - Henrik Ibsens veg øvre del	0	4 000	0	0	
10	Teknikk og miljø - Ny gressklipper, sitteklipper	1 500	0	0	0	
11	Teknikk og miljø - Nye sittebenker i sentrumsområder	0	500	0	0	
12	Teknikk og miljø - Nye strømuttak for torghandlere, med betalingsløsning	0	900	0	0	
13	Teknikk og miljø - Oppgradering av lysarmaturer	1 500	0	0	0	
14	Teknikk og miljø - Droppsone Frydenlund skole	0	1 800	0	0	
15	Teknikk og miljø - G/S-veg Johan Falkbergets veg, Hanstad sør	3 000	0	0	0	
16	Teknikk og miljø - G/S-veg Olufsborg-Søbakkvegen	0	1 200	0	0	
17	Teknikk og miljø - Tyngre kjøretøy	4 000	0	0	0	
18	Teknikk og miljø - Utvidelse av julegate i Storgata	0	500	0	0	
19	Teknikk og miljø - Vann og avløp	74 000	70 000	375 000	375 000	
20	Eiendom - Anskaffelse av renholdsmaskiner for å effektivisere driften	500	500	500	500	
21	Eiendom - Elverum kirke- forprosjekt rehabilitering trinn 2	550	0	0	0	
22	Eiendom - Oppgradering av SD-anlegg og energioppfølgingssystem	3 500	0	0	0	
23	Eiendom - ENØK-tiltak	12 512	0	0	0	
24	Eiendom - Etablering av navnet minnelund på Sørskogbygda og Elverum kirkegård	1 000	1 000	0	0	
25	Eiendom - Omlegging av tak Heradsbygda kirke	0	0	0	4 150	
26	Eiendom - Oppgradere overvannskummer ved helsehuset	0	1 600	0	0	
27	Eiendom - Oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg	2 925	0	0	0	
28	Eiendom - Rehabilitering Hanstad skole	0	3 125	28 475	20 725	
29	Eiendom - Utbygging og ombygging Vestad skole med infrastruktur	83 738	3 977	0	0	
30	Eiendom - Utskiftning av driftsmaskiner for å opprettholde innsparingskrav	300	300	300	300	
31	Eiendom - Etablering av toalettfasiliteter og universell adkomst Nordskogbygda kapell	1 110	0	0	0	
32	Eiendom - Etablering av 6 nye toaletter ved EUS	1 350	0	0	0	
33	Skole - Renovering kulturskolesaler	0	910	0	0	
34	Kultur - Sceneteknisk utstyr Elverum kulturhus	5 100	0	0	0	
35	Kultur - Scenetepper, kapper og bein	315	0	0	0	
36	Kultur - Stoler kulturhuset	0	0	4 600	0	
37	Kultur/eiendom - Ombygging kiosk kulturhuset	0	0	3 265	0	
38	Kultur - Utskiftning av biler	4 150	6 100	4 650	6 640	
39	HMO - Nytt fagsystem - Elverum interkommunale legevakt	300	0	0	0	
40	HMO - Telefoner til Aidn - nytt fagsystem helse	220	0	0	0	
41	HMO - Ny lastebil Vedsentralen	600	0	0	0	
42	HMO - Nytt fagsystem forebyggende avdeling	0	450	0	0	
43	HMO - Nytt røykeskur ved helsehuset	125	0	0	0	
44	HMO - Ombygging av eksisterende kjøkken kantine og nytt utstyr for Moen kjøkken	727	0	0	0	
45	HMO - Nødnett Elverum legevakt	875	0	0	0	
46	Service- og IKT - Ferdigstille wifi-utbygging	2 000	0	0	0	
47	Økonomi - Nytt datasystem for økonomi og personal	3 400	1 000	0	0	
48	Egenkapitalinnskudd i pensjonskasser	6 000	6 000	6 000	6 000	
Sum investeringer i varige driftsmidler		229 497	110 962	422 790	413 315	

Tabell: Brutto investeringskostnader fordelt på prosjekter i perioden 2027 -2030.

Det hefter varierende grad av usikkerhet ved tallene da det er knyttet forutsetninger til disse, samt at prosjektene er i forskjellig fase; skisse-, forprosjekt- eller hovedprosjektfase. Til fradrag på brutto investeringstall kommer MVA-kompensasjon og på enkelte av prosjektene statlige investeringstilskudd. Se forklaring i teksten i tabellen under.

Kommentarer til investeringsprosjektene:

1. Teknikk og miljø - nytt toalettbygg ved Pernille

Dagens løsning er en utedo med tett tank. Dagens løsning tilfredsstiller ikke dagens krav til hygiene. Ikke vaskemulighet. Illeluktende. Det er umulig å holde en god standard når det gjelder renhold.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Opprettholde trivsel og attraktivitet ved vår nylig rehabiliterte park og lekeområde på Pernille og til andre trengende på tur.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Dårligere trivsel og attraktivitet for byens brukere av område Pernille og promenaden langs Glomma.

2. Teknikk og miljø - bom for innkjøring til driftssentralen

Dagens bom må man ha nøkkel til for å lukke/åpne. Det resulterer i veldig mange nøkler og utfordringer er at bommen ofte står åpen. Det er anlagt en voll på begge sider av tiltenkt bom for å unngå at det kan tas med store ting fra inne på området ut. I forhold til hærverk og innbrudd er det et sterkt ønske å få på plass en automatbom med appstyring/kortstyring.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Opprettholde sikkerhet for hærverk og innbrudd.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Redusert sikkerhet for kommunens eiendeler, maskinpark og varelager ved driftssentralen.

3. Teknikk og miljø - byforskjønning, nye søppeldunker

Dagens søppeldunker har store utfordringer rent mekanisk i forhold til tømming. De er av eldre dato og begynner å bli veldig stygge.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Opprettholde trivsel og attraktivitet samtidig øke sikkerhet og effektivitet ved tømming.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Lavere trivsel og attraktivitet for byens brukere og mindre effektivitet ved tømming.

4. Teknikk og miljø - eiendomsinngrep

Årlig bevilgning på nivå med tidligere år. Midler som brukes til å løse løpende behov for innløsning av tomtgrunn for gjennomføring av mindre veganlegg og lignende.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Dette er midler som brukes til løpende behov for innløsning av tomtgrunn mv. for gjennomføring av mindre veganlegg, mv.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Urasjonell saksbehandling, reduserer gjennomføringsevnen i de prosjekter hvor kommunen må erverve grunn

5. Teknikk og miljø - ny feiemaskin

Utskifting av Feiemaskin i teknisk drift som brukes til feiing og renhold av gategrunn i sentrum. Nødvendig for å opprettholde kapasitet, produktivitet og driftssikkerhet. En del av satsingen på mindre luftforurensning i Elverum sentrum, som til tider overstiger tillatte verdier. Bør vurderes anskaffelse av elektrisk feiemaskin.

Svingo feiemaskin 2011 modell som er mye påkostet i senere tid, går i tøft miljø og den bærer preg av alder i form av dårlig teknisk tilstand. Ved å utsette utbytting av feiemaskin øker vedlikeholds- og reparasjonskostnadene.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Nødvendig for å opprettholde ren luft i sentrum, kapasitet, produktivitet og driftssikkerhet.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Økte vedlikeholdskostnader, dårlig produktivitet og dårlig driftssikkerhet.

6. Teknikk og miljø - utbedring Gammelbrua

Inspeksjon utført i 2022 avdekket stort behov for utskifting av brudekke på Gammelbrua. Råte og spiker som stikker opp av dekke på grunn av slitasje. Skadegrad 3 på flere elementer som tilsier utbedring i løpet av 1-3 år. Spesialinspeksjonen fra 2024 peker også på et behov for å utbedre trebjelker under brudekket, i tillegg til noen utbedringer av stålkonstruksjonen. Vegetasjon på brukar må fjernes og tas i samme prosjekt.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Ivaretagelse av kapital. Tilfredsstillende krav til sikkerhet for myke trafikanter og overholde krav til bæreevne.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Manglende sikkerhet for myke trafikanter og eget personell ved drift. Kan/bør stenges på grunnlag av utførte inspeksjoner og mangler.

7. Teknikk og miljø - gate, veg og park

Tiltakene knytter seg til oppgraderinger av eksisterende veg og G/S-veger, etablering av mindre nye G/S-veger og trafikksikkerhetstiltak, samt fornyelse av grøntanlegg og parkmessige tiltak. Tiltak i forhold til trafikksikkerhet følger av vedtatt trafikksikkerhetsplan pkt. 2.8 med tilhørende kartlagte trafikkfarlige punkter. Tiltak vil bli fordelt over perioden i henhold til plan. Parkmessige tiltak for å opprettholde standard hjemlet i attraktivitet og folkehelse. Totalrammen er senket i forhold til tidligere år da større investeringstiltak knyttet til bygging av nye G/S-veger og vegger er skilt ut i egne prosjekter. Innlandet fylkeskommune gir tilskudd inntil 50 prosent av totalkostnaden til trafikksikkerhetsprosjekter etter søknad. Trafikksikkerhetstiltak under dette investeringstiltaket vil kunne være tilskuddsberettiget, og vil således kunne redusere kommunens investeringskostnad med inntil 50 prosent.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Opprettholde minstestandarder og beholde vegkapital, redusere driftskostnader, sikre fremkommelighet og trafikksikkerhet på eget gatenett, økt andel sykkelbruk, gjennomføre ønskede grønt/park tiltak. Bidrar til å nå våre satte trafikksikkerhets- og klimamål.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

1: Kostnader flyttes delvis over på drift, 2: Realkapitalen forringes, 3: Standard/kvalitet reduseres, 4: Trafikksikkerhet reduseres, 5: Trivsel og attraktivitet reduseres.

8. Teknikk og miljø - gatelysinvesteringer

I hovedsak midler til å utbedre og supplere trafikkfarlige punkter. Deretter bør vi oppgradere ledningsanlegg og master til tidsriktig standard (koordinert med andre pågående gravearbeider fra ELVIA, fiberleverandører osv. i de forskjellige områdene). Mangler fortsatt noen utbedringer, og er avhengig av aktivitet og prosjekter som Elvia gjennomfører.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Økt trafikksikkerhet og lavere investeringskostnader for tiltak utløst av Elvia eller andre entreprenører (samkjøring og deling av utgifter)

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Sitter igjen med et dårlig anlegg i form av mye luftstrekk og dårlige stolper. Får hele kostnaden selv ved senere oppgradering.

9. Teknikk og miljø - Henrik Ibsens veg øvre del

Henrik Ibsens veg fra Bureiservegen til enden av vegen, har en meget dårlig kvalitet og er preget av veldig mye lapping og bøting, krever mye ressurser i form av drift og vedlikehold. Mye henvendelser fra beboere/brukere/busselskap/erstatningssaker

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Redusere behov for vedlikehold og øke trafikksikkerheten. Redusere det administrative trykket fra beboere i form av bortfall av saksbehandling.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Økte vedlikeholdskostnader og fortsatt mye klager og henvendelser fra brukere/beboere/busselskap/erstatningssaker.

10. Teknikk og miljø - ny gressklipper, sitteklipper

Utskifting av anleggsmaskiner i teknisk drift som brukes i drift. Nødvendig for å opprettholde kapasitet, produktivitet og driftssikkerhet. Dagens klipper er en 2013-modell. Klipperen har hatt store vedlikeholdsutgifter i løpet av den senere tid.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Nødvendig for å opprettholde kapasitet, produktivitet og driftssikkerhet, samt mer miljøvennlig drift.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Økte vedlikeholdskostnader, lavere produktivitet og driftssikkerhet. Det vil bli dårligere forhold for utøvere av fritidsaktiviteter, samt øvrige brukere av grønt og parkområder.

11. Teknikk og miljø - nye sittebenker i sentrumsområder

Dagens benker begynner å nå sin alder og det er stadig etterspørsel etter nye benker på nye steder i sentrumsområdene. Det er spesielt eldre mennesker som etterspør hvilebenker.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Opprettholde trivsel og attraktivitet.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Lavere trivsel og attraktivitet for byens brukere av våre fine uterom.

12. Teknikk og miljø - nye strømuttak for torghandlere, med betalingsløsning

Ønsket og nødvendig tiltak i forhold til at brukere av torgplasser skal betale for den strømmen dem faktisk bruker. Det er også et stort ønske om 3 fase 32A uttak da mange matvogner krever dette. I dag betales strømmen etter faste priser i betalingsregulativet.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Får målt det faktiske forbruk og mer riktig fakturering. Flere får muligheten til å bruke torgplasser.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Gir fortsatt bort strøm. Mange matvogner som ikke kan stå der pga. manglende 32A.

13. Teknikk og miljø - oppgradering av lysarmaturer

Alle gatelysarmaturer i Elverum kommune er skiftet ut til nye LED armaturer med unntak av våre spesialarmaturer. Dette er Elverumsarmaturene og Sidekalklokkene i sentrum. I disse armaturene er det bare ettermontert inn LED-pærer. Nå begynner innmaten og kuplene i disse armaturene å bli veldig dårlige, og flere ryker slik at kostnadene for drift og reparasjon øker.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Opprettholder god belysning i sentrum. Får redusert strømforbruket noe.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Økte drifts- og vedlikeholdskostnader.

14. Teknikk og miljø - droppsone Frydenlund skole

Ønsket og nødvendig tiltak meldt inn av skoleledelsen. Etablering av droppsone. Endring av kjøremønster for levering og henting av elever ved skolen. Det vil bli søkt om midler fra Innlandet fylke til tiltaket. Innlandet fylkeskommune gir tilskudd inntil 50 prosent av totalkostnaden til trafiksikkerhetsprosjekter etter søknad. Trafiksikkerhetstiltak under dette investeringstiltaket vil kunne være tilskuddsberettiget og vil derfor kunne redusere kommunens investeringskostnad med inntil 50 prosent.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Øke trafiksikkerheten for elever ved Frydenlund skole.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Fortsatt uheldige trafikkforhold for elever.

15. Teknikk og miljø – G/S-veg Johan Falkbergets veg, Hanstad sør

G/S-veg er ferdig regulert og vil skape en mye tryggere skoleveg for elever ved Hanstad skole. Det vil bli søkt om midler fra Innlandet fylke til tiltaket. Her er det krav om 50 prosent egenandel. Innlandet fylkeskommune gir tilskudd inntil 50 prosent av totalkostnaden til trafiksikkerhetsprosjekter etter søknad. Trafiksikkerhetstiltak under dette investeringstiltaket vil kunne være tilskuddsberettiget, og vil derfor kunne redusere kommunens investeringskostnad med inntil 50 prosent.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Øke trafiksikkerheten for elever ved Hanstad skole.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Fortsatt uheldige trafikkforhold for elever.

16. Teknikk og miljø – G/S-veg Olufsborg-Søbakkvegen

Ønsket og nødvendig tiltak for å utbedre dagens G/S-veg. G/S-vegen er smal og asfaltdekket i meget dårlig forfatning. Bidrar til tryggere skoleveg for elever.

Det vil bli søkt om midler fra Innlandet fylke til tiltaket. Her er det også krav om 50 prosent egenandel

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Øke trafiksikkerheten for skoleelever og øvrige brukere.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Fortsatt uheldige trafikkforhold for elever.

17. Teknikk og miljø - tyngre kjøretøy

Utskifting av anleggsmaskiner i teknisk drift som brukes både i drift og på investeringsprosjekter. Nødvendig for å opprettholde kapasitet, produktivitet og driftssikkerhet. Spesielt en lastebil fra 2006 er påkostet mye i den senere tid, og den bærer preg av alder i form av rust, dårlig elektrisk anlegg og er en miljøverging. På et tidspunkt kommer eldre maskiner til et punkt hvor vedlikeholdskostnadene ved å holde maskinen i gang, overstiger kostnadene ved å fornye maskinparken til noe nyere utstyr.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Nødvendig for å opprettholde kapasitet, produktivitet og driftssikkerhet

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Økte vedlikeholdskostnader, dårlig produktivitet, dårlig driftssikkerhet og tilfredsstillende ikke dagens krav til miljøutslipp.

18. Teknikk og miljø - utvidelse av julegate i Storgata

Julegata vår slutter ved Hotel Central. Denne utvides videre sørover i Storgata til rundkjøringen med Kirkevegen, med lyskranser rundt eksisterende lysmaster.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Økt trivsel i julehøytiden.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Flere henvendelser fra innbyggere som synes det er stusselig i Storgata sørover fra Thon hotellet.

19. Teknikk og miljø - vann og avløp

Investeringsbehov for Vann og avløp i perioden 2027-2030 iht til notat og hovedplan VA.

Investeringen berører fire hovedkategorier og er ikke spesifisert på direkte tiltak:

- *Rehabilitering ledningsnett

- *Beredskap

- *Bygg/anlegg

- *Utvidelse ledningsnett

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Vi vil styrke vårt samfunnsoppdrag ved å fornye et aldrende ledningsnett. Leveringssikkerheten øker, lekkasjer reduseres. Beredskap er et av våre satsningsområder, og det budsjetteres derfor med sikringstiltak og oppgradering av nødvanntutstyr i kommende periode. Gamle pumpestasjoner og bygg trenger rehabilitering og en oppgradering til nåværende standarder. Hovedplan VA og budsjettnotat viser utvidelse av to forsynings-strekninger i Elverum.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Ledningsnett vil bli eldre og eldre, vi vil få flere lekkasjer og usikkerheten ved vann- og avløpsledninger vil øke. Det kan medføre vannlekkasjer og utslipp av urensset avløp. Beredskap til våre installasjoner er viktig, en mer usikker verden gjør det nødvendig og sikre våre produkter, bygninger og infrastruktur bedre. Gjøres det ikke investeringer fremover på beredskap øker usikkerheten og mulighetene for uønskede hendelser.

Vi har pumpestasjoner, bygg og anlegg som trenger oppgraderinger for å sikre vannleveranse og forhindre forurensende utslipp.

20. Eiendom - anskaffelse av renholdsmaskiner for å effektivisere driften

Vedtatt nedbemanning med årlig innsparing 4,3 millioner kroner med virkning fra 2026 er betinget av at det må anskaffes renholdsmaskiner årlig for å opprettholde innsparingseffekten over tid.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Vedtatt innsparingseffekt ved å nedbemanne i enhet for renhold opprettholdes.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Risiko for at bemanningen må økes som følge av for stor belastning.

21. Eiendom - Elverum kirke- forprosjekt rehabilitering trinn

Det foreligger flere tilstandsanalyser av Elverum kirke som beskriver det prekære behovet for utbedring av kirken. I prosjektet er det tidligere valgt å synliggjøre kostnader knyttet til utbedring av råteskader, tilleggisolering, utvendig maling, samt gjennomføre utbedring av el-anlegget.

Som grunnlag for å søke om tilskudd fra Kirkebevaringsfondet er det krav om dokumentasjon i form av et forprosjekt. Et forprosjekt vil også kartlegge en mer realistisk kostnad knyttet tidligere synliggjort investeringsbehov.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Kirken har vernestatus som listeført, og omfattes derfor av kriteriene for Kirkebevaringsfondet. Dekningsgrad fra fondet utgjør i utgangspunktet 50 prosent av kostnadene i intervallet 0-30 millioner kroner.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Råteskadene sprer seg videre inn i trekonstruksjonene (tømmer) med tilhørende store utbedringskostnader. El-anlegget vil ikke være i forskriftsmessig stand. Med dagens energipriser vil det forventes økte energikostnader dersom det ikke investeres i ENØK tiltak.

22. Eiendom - oppgradering av SD-anlegg og energioppfølgingssystem

Programvaren til eksisterende toppsystem er utdatert, og lar seg ikke oppdatere datateknisk og sikkerhetsmessig. I tillegg er det stort behov for energioppfølgingssystem for å overvåke/ regulere energi- og vannforbruk.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Vi kan fortsatt overvåke og styre tekniske anlegg, samt begrense energi- og vannforbruk i formålsbyggene våre. Tiltaket bidrar til innsparing av kostnader til både strøm, fjernvarme og vann. I tillegg bidrar tiltaket til besparelse av årlige servicekostnader til SD-anlegg. I sum innebærer anskaffelsen en årlig netto innsparing i driften på over 200 000 kroner. Dette er lagt inn som salderingstiltak.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Får ikke overvåket og begrenset forbruket med tilhørende kostnadsbesparelse. Alternativet er at bemanningen økes for å ivareta dette manuelt med tilhørende økte kostnader.

23. Eiendom - ENØK-tiltak

Dette er et samlet ENØK-tiltak som omfatter utskifting av utfaset belysning og erstatning av 15 gamle ineffektive ventilasjonsanlegg med lav gjenvinningsgrad.

Lovendring om utfasing av kvikksølvholdige lyskilder trådte i kraft i 2023, og etter 1. september 2023

selges ikke vanlige lysstoffrør, kompaktlysrør og halogenlamper i Norge. Nå er også lagrene hos leverandører tomme, og innebærer at mange lamper allerede er uten lys i kommunale formålsbygg. Lampene erstattes med LED-teknologi som har lengre levetid og bruker mindre energi. En del gamle ventilasjonsanlegg går fortsatt både uten og med liten grad av gjenvinning. Det anbefales å utfase/erstatte 15 av disse anleggene med nye anlegg som har stor grad av gjenvinning av varmen. I kalkylen for innsparing ligger en estimert besparelse på totalt 1 516 680 kWh à 0,85 kr/kWh. Dette gir en årlig innsparing tilsvarende 1,29 millioner kroner med full årsvirkning etter at hele prosjektet er gjennomført.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Det opprettholdes tilstrekkelig med lys i kommunale formålsbygg slik at tjenesteytere kan bruke lokalene som forutsatt innenfor gjeldende nye lovkrav. LED-belysning gir også en besparelse med tanke på strømforbruk. I tillegg gir nye ventilasjonsanlegg med varme gjenvinning en energibesparelse samtidig som vi har mulighet til å optimalisere og forbedre innneklimaet. Prosjektet bidrar til å oppfylle mål i klima- og energiplanen med redusert CO2 utslipp.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Det begynner å bli mørkt i byggene da vi ikke får kjøpt lyskilder til eksisterende lamper. Lagrene er tomme for lyskilder, og lampene vil heretter stå uten lys. Dette vil føre til stengte lokaler. Ventilasjonsanlegg med liten eller ingen grad av varme gjenvinning er dårlig økonomi med tanke på unødig energiforbruk.

24. Eiendom - etablering av navnet minnelund på Sørskogbygda og Elverum kirkegård

Elverum kirkelige fellesråd mener det er riktig å prioritere etablering av navnet minnelund i Sørskogbygda på grunn av økonomien. Tiltaket er valgt i stedet for en utredet investering på 10-15 millioner kroner til utvidelse eller oppfylling av gammel del av gravplassen, ref. tidligere gjennomført forprosjekt.

Fellesrådet har bedt om 2 millioner kroner til etablering av navnet minnelunder, med prioritering av Sørskogbygda i 2027 og Elverum i 2028. Kostnaden fordeler seg 50/50 mellom Sørskogbygda og Elverum, og finansierer opparbeiding av arealet, steinlegging, minnesmerke, beplantning, utstyr til blomster og lys, universell utforming, lys og vannpost mm.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Tiltaket bidrar til å øke gravkapasiteten ved Sørskogbygda og Elverum kirkegård. I Elverum utvides tilbudet, hvor den første minnelunden ble etablert i 2011. Kirkelig fellesråd har erfaringer med at navnet minnelund øker kremasjonsprosenten, og slik sett vil dette være et godt tiltak for valg av kremasjon i stedet for kistegravlegging.

Kirkelig fellesråd har erfaring med at navnet minnelund er ressurs- og arealbesparende.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Det er veldig uheldig hvis investeringer til navnet minnelund i Sørskogbygda og Elverum ikke prioriteres. Gravreserven for kistegraver reduseres i Sørskogbygda for hvert år som går i påvente av at kommunen vedtar investeringsmidler til navnet minnelund. Konsekvensen kan bli at Elverum kommunestyre kan måtte fatte vedtak om at de som skal kiste gravlegges i Sørskogbygda må henvises til kistegraver på andre kirkegårder.

25. Eiendom - omlegging av tak Heradsbygda kirke

Det er gjennomført en tilstandsvurdering av taket til Heradsbygda kirke ved bruk av drone. Bildene avdekker at det mangler mange steiner i skifertaket. Snøfanger innfestingen er rusten, og det er usikkert om hvor godt disse er festet til underlaget. Gradrenner og beslag er i veldig dårlig forfatning og bør erstattes med nye. Utvendig panel på klokketårnet har stått i overkant av hva som kan forventes og må erstattes med nytt. Skifer på klokketårnsokkel ser ganske bra ut, men gradrenner og beslag må erstattes. Skifer og beslag på spiret ser ut til være relativt bra og ikke kritisk i forhold til utskifting. Mønepannene på hele taket bør også skiftes.

Ved innvendig befarings på loft ser undertaket, som er treflistak, relativt tørt og greit ut. Det ser ut til at dette er godt luftet og ikke synlig våt/råte der vi fikk innsyn. I mellomrommet mellom innertak i kirkerommet og yttertak kom vi ikke til og fikk derfor ikke sett tilstanden.

Ved drone filming og øyesyn ser vi at mønet nord for spiret har en svank. Det viser seg at det tidligere har vært en pipe der som det er tettet igjen etter at denne er tatt ned. Mønebjelken er derfor ikke gjennomgående, og det er dette som er årsaken til svanken i mønet. Treverket i takkonstruksjonen bærer også preg av at det har vært fukt i området, og er delvis utsatt for råte. Det er tilsvarende utfordring i taket etter pipe sør for spiret. Her er ikke svanken så tydelig, men svakhet i konstruksjonen er tilsvarende. Denne utsparingen i taket er benyttet til ventilasjon og lufting av spillvann og utstyrt med en luftehatt som ser ganske bra ut. På disse er det en tømmerjobb med å utbedre /erstatte og utbedre mønebjelkene. Vi ser også på noen av bildene at lektene som skiferplatene er festet til er råtne. Det samme gjelder lektene som snøfangerne er festet til.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Kirken har vernestatus som listeført, og omfattes derfor av kriteriene for Kirkebevaringsfondet. Dekningsgrad fra fondet utgjør 50 prosent av kostnadene i intervallet 0-30 millioner kroner. Medfinansieringen vil derfor kunne redusere kommunens kostnad med inntil 2,08 millioner kroner av investeringskostnaden som er oppgitt.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Fare for taklekkasjer og kirkens verdi forfaller ytterligere, herunder økte kostnader som følge av at underliggende tak konstruksjon også kan måtte utbedres.

26. Eiendom - oppgradere overvannskummer ved helsehuset

Eksisterende overvannskummer på Helsehuset er ikke dimensjonert for de økende nedbørsmengdene vi har fått. Innkjøring og parkeringsplasser får store skader i form av undergravinger og synkehull. Tiltaket omfatter utbedring av 12 overvannskummer.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Kummer og infiltrering vil ta unna overvann slik at vi unngår skader, undergravinger og synkehull på veier og parkeringsplass. Dette er et HMS-tiltak.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Undergraving av asfalt og kantsteiner vil fortsette, og hullene rundt kummer kan bli så store at biler og mennesker faller nedi. Innkjøring til hovedinngang og parkeringsplasser blir risikofylte og i verste fall stengt. Fare for skader på kjøretøyer og mennesker, og innkjøring til legevakt og hovedinngang kan bli blokkert.

27 Eiendom - oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg

Prosjektet ble vedtatt igangsatt i 2026, og gjennomføres over to år. I tillegg ble opprinnelig investeringskostnad redusert med 425 000 kroner i 2026 til fordel for oppgradering av 3 vaktrom ved Lyngholtet sykehjem. Dette har medført at en større del av investeringsbehovet har blitt forskjøvet til 2027. Prosjektet bidrar til økte leieinntekter tilsvarende mer enn kapitalkostnaden knyttet til investeringen. Dette er lagt inn som salderingstiltak.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Ved å investere i nye kjøkken med plass til leietakers hvitevarer og mulighet til å tilberede mat, vil omsorgsleilighetene bli mer attraktive å leie. I tillegg bidrar prosjektet til å redusere brannfeller, samt at kommunen får mer tilrettelagte omsorgsboliger å tilby for de som har behov. Søndre Nyborg skal være et trygt sted å bo, samt at det skal være like attraktivt å bo der som ved Jotuntoppen og Jotunhaugen omsorgsboliger. I dag er det eiendom sitt ansvar å reparere når kokeplate eller kjøleskap slutter å fungere. Når leietakerne eier hvitevarene selv, vil det bli leietaker sitt ansvar å utbedre eller erstatte defekte hvitevarer.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Per i dag har kommunen cirka 10 ledige leiligheter ved Søndre Nyborg. Konsekvenser ved å ikke bytte ut de resterende kjøkkenene er at vi må stenge ned ytterligere leiligheter fordi kjøkkenløsningen (kokeplate/kjøleskap) ikke fungerer. Dette medfører i neste omgang at kommunen taper ytterligere leieinntekter. Samtidig må vi gjøre tiltak der det er bebodd når noe går i stykker. Tiltaket innebærer ombygging/oppgradering av dagens løsning, og derfor må oppgraderingen finansieres av investeringsmidler.

28 Eiendom - rehabilitering Hanstad skole

Behovet er utredet iht. KS-vedtak 078/24. Prosjektet omfatter ombygging av klasserom til lærerarbeidsplasser, omlegging av utvendige takflater bygg CDEF, oppgradering av varme- og ventilasjonsanlegg, etterisolering og utskifting av vinduer. I tillegg etablering av renholdssentral med tilhørende varemottak som bidrar til at arealet i underetasjen bygg BC kan avstenges. Det er medtatt nytt inventar for cirka 5,8 mill. kr inkl. mva.

I kalkylen er det synliggjort behov for midler til ombygging av klasserom til lærerarbeidsplasser i 2028. Dette vil bidra til å frigjøre arealer i underetasjen med tilhørende innsparing knyttet til eiendomsdrift.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Etter at nye lærerarbeidsplasser er etablert vil deler av underetasjen i bygg BC bli frigjort med tilhørende reduksjon av eiendomsdriften. Resterende del av underetasjen vil bli frigjort med innsparing fra 2030 etter gjennomførte tiltak i 2029. Samlet frigjort areal etter gjennomført prosjekt utgjør 503 m² i underetasjen bygg BC.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Skolen vil fortsatt framstå som nedslitt og utdatert med ineffektiv eiendomsdrift, samt ikke hensiktsmessige lokaler knyttet til spesielt lærerarbeidsplasser som nå er provisorisk anrettet i underetasjen bygg BC.

29 Eiendom - utbygging og ombygging Vestad skole med infrastruktur

Under behandling av Handlings- og økonomiplan 2026-2029, vedtok kommunestyret å utsette utbygging av Vestad skole til 2027.

Prosjektet innebærer ombygging av cirka 360 m² i eksisterende skole, og cirka 1730 m² nybygg. I tillegg er det innvilget dispensasjon fra reguleringsplanens rekkefølgebestemmelser, som innebærer at kun infrastruktur knyttet til skolen behov bygges. Dette betyr i praksis at vann- og avløpsledninger til framtidig boligfelt innenfor planområdet ikke blir etablert i tilknytning til bygging av nye vegløsninger. Kostnaden til infrastruktur i gjennomført mulighetsstudie, KS-078/24, ble utredet til å utgjøre cirka 10 mill. kroner. Dette er tiltak som må gjennomføres i 2027, og være ferdig før tilbygget kan tas i bruk tentativt høsten 2027. Bruk av tilbygget bidrar til at arealene som skal ombygges i eksisterende skole i 2028 blir frigjort.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Bakgrunnen for behovet er at opprinnelig skolebygg var dimensjonert for 200 elever. Kapasiteten ble økt til 250 elever da brakkemodul med 2 undervisningsrom ble satt opp som en midlertidig løsning i 2018. Behovet for Vestad skole er nå en to-parallell skole. Dette innebærer behov for 14 ordinære klasserom med tilhørende grupperom, SFO-base, spesialrom, flere arbeidsrom for pedagoger og garderober med tilhørende toaletter. Ved å gjennomføre prosjektet vil Vestad skole få økt kapasitet til å ta imot flere elever, og skolen vil få en god løsning for framtiden.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Vestad skole har ikke kapasitet til å ta imot flere elever. Innbyggerveksten i Vestad bydel vil bidra til at Elverum kommune bryter nærskole prinsippet, samt økte kostnader til skyss.

30 Eiendom - utskiftning av driftsmaskiner for å opprettholde innsparingskrav

Tidligere anskaffet maskinpark for å effektivisere driften (klippere/ridere med både klippeaggregat og snøskjær for effektivt sommer- og vintervedlikehold) begynner å bli utslitt. Det er nå behov for utskifting for å opprettholde effektiviteten, og forebygge økt sykefravær.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Å opprettholde effektive maskiner til bruk i eiendomsdriften bidrar til at de ansatte fortsatt kan jobbe effektivt, og forhåpentlig bidrar dette også til lavere sykefravær som også er en kostnadsdriver.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Bemanningen er i løpet av de siste 10 årene redusert med 4,3 årsverk i enheten drift. Samtidig har bygningsmassen økt med cirka 16.000 m². Dette innebærer at bemanningen er "trimmet til beinet". Ved ikke å investere i maskiner vil det bli utfordrende å opprettholde eiendomsdriften med nåværende bemanning.

31 Eiendom - etablering av toalettfasiliteter og universell adkomst Nordskogbygda kapell

Det er behov for universelt toalett ved Nordskogbygda kirke og kapell.

Nordskogbygda menighetsråd har foreslått å justere kapellprosjektet ytterligere ned for å kunne finansiere kostnaden ved bruk av salgsinntekten fra Kirkeby oppvekstsenter, ref. KS-vedtak 062/25. Gravkjelleren på kapellet er i særdeles dårlig og uverdigg forfatning, og kan ikke benyttes til kisteoppbevaring. Konsekvensen er at kister vil oppbevares i kjølerommet i Elverum kapell fram til gravferdsdagen. Ifølge kirkevergen er dette en akseptabel løsning.

Fellesrådet foreslår i stedet at det vurderes å etablere toalett fasiliteter i kjelleren av kapellet.

Dette forutsetter etablering av vann og avløp tilkoblet kum ved parkeringsplassen, noe som ble vedtatt i KS-sak 119/26. Videre må gulvet senkes i gravkjelleren, med tilhørende drenering, isolering og utlufting for å sikre tilfredsstillende inneklima.

I tillegg er det behov for å etablere en døråpning mellom kapellrommet og tilstøtende kjøkken slik at man får direkte tilgang fra kapellrommet når det benyttes som kirkestue. Adkomsten inn til kapellet må også omgjøres for å sikre universell utforming. Tiltaket skal iht. KS-vedtak 062/25 finansieres med inntektene fra salget av Kirkeby oppvekstsenter. Netto inntekt fra salget utgjør 1,19 millioner kroner. Tiltaket hjemler momskompensasjon fra Staten, og innebærer at budsjettrammen utgjør 1,39 millioner kroner inkl. mva.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Hovedrommet i kapellet er tilnærmet livssynsåpent, og vil kunne dekke mange funksjoner, etter modell av arbeidskirke. Med universell adgang vil rommet ha stor bruksverdi både til gravferder, gudstjenester, diakonale tiltak, rådsmøter og samlinger ellers i bygda. Kirka har mange diakonale tiltak i Nordskogbygda. Dette har stor oppslutning og skaper trivsel og tiltak for folk i alle aldre. Tiltaket bidrar til at publikum får tilgang til toaletter ved bruk av fasilitetene i tilknytning til Nordskogbygda kirke, kapell og kirkegård.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

I og med at Nordskogbygda kirke ikke har universell adgang, vil en kirkestue med universell adgang dekke et behov både til seremonier og diakonale tiltak med mer. Kirka er den eneste offentlige institusjonen som er igjen i bygdesamfunnet.

32 Eiendom - etablering av 6 nye toaletter ved EUS

I KS-vedtak 102/26 er det vedtatt å etablere 6 nye toaletter til elevene ved Elverum ungdomsskole for å øke kapasiteten. I tillegg skal det etableres kodelås/brikkeløsning på samtlige 25 elevtoaletter. Toalettene etableres i eksisterende arealer i skolebygget.

Ett av toalettene blir HCWC etablert med takheis, og innebærer at budsjettrammen må økes med 100 000 kroner inkl. mva.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Investeringen medfører at toalettkapasiteten blir mer tilpasset behovet, og at bruken kan bli mer optimal med tanke på utnyttelse.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Fortsatt utfordringer med for liten toalettkapasitet for elevene.

33 Skole - renovering kulturskolesaler

Aulaen på Folkvang, som fungerer som kulturskolens hovedsal og i tillegg brukes mye av andre i det lokale kulturlivet trenger opprusting. Både fastmontert utstyr og stoler må oppgraderes. Rommet fremstår som nedslitt etter bruk i 50 år uten renovering.

Fra 1. januar 2027 er tre av vinsjene på scenen ute på godkjenningsdato. Krankontrollen har varslet at de ikke er lovlig i bruk, og må demonteres.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

All aktivitet tjener på kvaliteten ved at utstyr som lys, tepper og stoler er gode, og funksjonelle. Kulturskolen og alle andre brukere av salen får et mer funksjonelt rom som gir godt lys, god lyd, og et trygt arbeidsmiljø både for brukere og ansatte.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

De stengte vinsjene er en sak for seg, og er et være eller ikke være for scenen som scene.

Å undervise og arbeide i svært nedslitte rom er krevende og senker kvaliteten på alt som foregår. Sceneriggen i aulaen lever på overtid og har fått godkjenning med begrenset løftekapasitet fra år til år. En opprusting av dette er et nødvendig hms tiltak. Sceneriggen har mistet godkjenning fra krankontrollen og fratar med dette kulturskolen og alle andre muligheten til å bruke denne salen fullt ut. De gamle stolene i salen har ikke effektivt stablingsystem. Derfor står stoler inne i salen, noe som igjen gjør renhold vanskelig. Det er begrenset med lagringskapasitet i Aulaen, men med moderne stoler og traller for stabling gjør vi bruk av arealet på en mye bedre måte, og renhold blir praktisk mulig på en god måte.

34 Kultur - sceneteknisk utstyr Elverum kulturhus

Dagens utstyr tilfredsstiller ikke dagens krav i forhold til leietakere og ENØK. Vil unngå å måtte leie utstyr for gjennomføring av arrangement.

Investeringen kan utløse tippemidler på 1/3 av investeringen. Kultursektor er i dialog med Innlandet Fylkeskommune om mulighetene, og søkeprosess kan ikke startes før en har et politisk vedtak om investering klart.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Lys og sceneteknisk utstyr må skiftes ut for å tilpasse seg dagens standard og behov.

Fra gamle glødelamper til led-baserte lyskastere.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Alt nytt lysutstyr er led-basert, en får ikke vedlikehold eller kjøpt lyspærer til eksisterende utstyr.

Konsekvens ved å ikke investere er at vi i fremtiden ikke kan kjøre kulturforestillinger i kulturhuset.

35 Kultur - scenetepper, kapper og bein

Det har ikke blitt skiftet ut scenetepper, kapper og bein (inndekning), på scenen siden 1993.

Investeringen kan utløse tippemidler på 1/3 av investeringen. Kultursektor er i dialog med Innlandet Fylkeskommune om mulighetene, og søkeprosess kan ikke startes før en har et politisk vedtak om investering klart.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Elverum kulturhus er avhengig av og har et scenetepper kapper og bein (inndekning) på scenen som er hel og fine. De lever på overtid og burde vært byttet for lengst. Institusjonsteatrene som riksteateret, Teater Innlandet samt profesjonelle forutsetter at dette er i orden på spillestedet. Det handler i stor grad om å fremstå som et profesjonelt kulturhus. Vi vil opprettholde et godt omdømme.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Kulturhuset vil oppleves som slitent og lite profesjonelt og det kan bli et omdømmeproblem.

36 Kultur - stoler kulturhuset

Det ble montert nye kinostoler i 2012, høyt besøk i disse årene medfører at stolene er klar for utskiftning. De har blitt rullert for å sikre jevn slitasje og er nå klar for erstatning.

Investeringen kan utløse tippemidler på 1/3 av investeringen. Kultursektor er i dialog med Innlandet Fylkeskommune om mulighetene, og søkeprosess kan ikke startes før en har et politisk vedtak om investering klart.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Sittekomfort er de viktigste kriteriene i en kino-/kultursaler. Stolene i begge saler begynner å bli veldig slitte, skummet i putene har blitt slitt og begynner å smuldre bort.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Ved å ikke bytte ut stolene kan det medføre at publikum slutter å gå på kino/ kulturarrangementer på grunn av sittekomfort. Det kan bli et omdømmeproblem for Elverum kulturhus.

37 Kultur/eiendom - ombygging kiosk kulturhuset

Nåværende kiosk ble ombygget i 2006, og tilfredsstillende ikke dagens behov. Kiosken er alt for liten og trang, og det er ikke plass til ønsket vareutvalg. Det er lagt inn en buffer på 600 000 for uforutsett i prosjektet.

Prosjekt ombygging kulturhuset kan utløse tippemidler på 1/3 av investeringen. Kultursektor er i dialog med Innlandet Fylkeskommune om mulighetene, og søkeprosess kan ikke startes før en har et politisk vedtak om investering klart.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

I forbindelse med store filmer / kulturarrangementer er det for få brusskap og popkornskap og det er ikke mulig å betjene alle kundene som ønsker spesifikke varer. Det er ønske om å åpne opp og få en luftigere kiosk med to selvbetjeningskasser i tillegg til 2 betjente kasse punkter. En ombygging vil generere større inntekter.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

De aller fleste dager, utenom storfilmer og da det er større kulturarrangementer, går driften rundt med kun en person på jobb i kiosk. For å tjene penger må være attraktive for kundene våre. Kiosken er veldig viktig for kultur/kino publikum. Ved å ikke investere i en ombygging mister vi muligheten for en bedre inntjening på kiosk.

38 Kultur - utskiftning av biler

For perioden 2027-2029 er det planlagt utskiftninger av en del varebiler og minibusser, hvor spesielt minibuss og store varebiler er dyre i innkjøp. I 2030 er det planlagt utskifting av et større antall biler i hjemmetjenestene.

Utskiftningsplanen er et levende dokument som tilpasses endringer i tjenester og behov, så tallene for 2028-2030 er foreløpige og vil endres.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Senker årlige vedlikeholdskostnader, tryggere arbeidsmiljø for ansatte ved at de kjører nyere biler. Reduserer risiko for bilrelatert driftsstans i kommunale tjenester.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Vedlikeholdskostnadene øker i takt med alderen på bilene. Vesentlig økt risiko for driftsforstyrrelse i kritiske tjenester på grunn av driftsstans på bil.

39 HMO - nytt fagsystem - Elverum interkommunale legevakt

Investeringen tilfaller Elverum som vertskommune, mens driftskostnadene fordeles på deltakerkommunene jf. avtale.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Frigjøring av tid hos helsepersonell til pasientrettet arbeid, som i dag blir brukt på feilsøking og kontakt med support. Et moderne system vil mest sannsynlig effektivisere arbeidsprosesser, redusere risiko for feilføring og legge til rette for fremtidige krav til digital samhandling med andre samarbeidsparter.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Dagens system oppleves som lite driftssikkert. Det opptar unødvendig mye ressurser på grunn av feilsøking og kontakt med support internt og hos leverandør. Det vurderes også at dagens system kan gi en dårligere tjeneste da de stadige tekniske utfordringene fjerner fokus og tid fra pasientrettet arbeid som igjen kan føre til feil i pasientbehandlingen.

40 HMO - telefoner til Aidn - nytt fagsystem helse

Innføring av nytt pasientjournalssystem Aidn innebærer nye arbeidsprosesser med løpende dokumentasjon, oppfølging og samhandling direkte i pasientforløpet. Systemet er utviklet for kontinuerlig journalføring og oppgavehåndtering der helsepersonell må ha tilgang til oppdatert informasjon i arbeidssituasjonen. Løsningen er tilpasset mobil bruk og fungerer best på telefon, noe som innebærer at dokumentasjon, varsling og oppfølging skjer fortløpende gjennom hele vekten. Dette medfører at alle ansatte på vakt må ha egen telefon for å sikre forsvarlig dokumentasjon og

pasientoppfølging. Telefoner benyttes allerede i deler av tjenesten, men med innføring av Aidn må alle avdelinger ha telefoner til ansatte på vakt.

Behov for investering i flere telefoner i forbindelse med overgang til nytt fagsystem

Aidn som erstatter Gerica.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Investering i nye telefoner vil sikre at ansatte kan dokumentere og følge opp pasienter fortløpende i tråd med nye arbeidsprosesser i Aidn, noe som gir bedre kvalitet, pasientsikkerhet og effektiv ressursutnyttelse

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Manglende investering vil gjøre det vanskelig å ta i bruk Aidn etter hensikten, da ansatte ikke får dokumentert, mottatt oppgaver eller fulgt opp pasienter løpende, noe som kan svekke pasientsikkerhet og hindre gevinstrealisering av systemet.

41 HMO - ny lastebil Vedsentralen

Vedsentralen har en lastebil registrert 2010, som brukes til å frakte ved ut til kunder som ønsker å få dette tilkjørt. I dag brukes bilen til å levere ca. 70-80 prosent av all ved som produseres, og er viktig for at vi skal kunne opprettholde drift og tilrettelagte arbeidsplasser. Det er ikke utredet alternativ måte å selge ved på.

I 2024 og 2025 har det vært store utgifter til reparasjoner på lastebilen, og det er vurdert at det er behov for å bytte den ut. I 2025 var det reparasjoner på 270 000 kroner, og per oktober 2026 93 000 kroner. Det er risiko for ytterligere kostbare reparasjoner fremover.

Det er utredet at man kan få en brukt lastebil i god stand til ca. 600 000 kroner.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Økte utgifter i form av lånekostnader.

Bedre HMS for ansatte som benytter bilen.

Vedsentralen kan opprettholde sin drift og levere varer de produserer, som gir grunnlag for drift av tjenesten. Brukere opprettholder sitt tilrettelagte arbeid.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Kostnader på reparasjoner /skader på lastebil vil forventes å øke. Dersom man ikke har lastebil i drift, vil dette sannsynlig kunne påvirke inntekten fra salg av ved, som i stor grad er grunnlag for drift av tjenesten. Dersom tjenesten med utkjøring av ved avvikles, vurderes det som sannsynlig at Vedsentralen vil miste en betydelig del av kundegrunnlaget. Dette vil kunne føre til redusert aktivitet ved virksomheten og færre arbeidsoppgaver for brukere som har produksjon og vedsalg som sin tilrettelagte arbeidsplass.

Tilrettelagt arbeid har stor betydning for brukerne. Redusert arbeidsmengde kan medføre at enkelte brukere får et mindre omfattende tilbud eller faller ut av arbeidsaktiviteten. Dette kan igjen gi økt behov for oppfølging og bemanning i bofellesskapene.

Sentralens netto driftsbudsjett (basis) utgjør om lag 1,6 millioner kroner. Inntektene fra vedsalg var i 2025 på om lag 1,8 millioner kroner

42 HMO - nytt fagsystem forebyggende avdeling

Journalssystemet VISMA HsPro som brukes på helsestasjon- og skolehelsetjenesten (forebyggende tjenester) avvikles, og må erstattes av annet journalssystem innen 2029. Anbudsarbeid må påbegynnes i 2027 for å sikre tilstrekkelig tid til både anbud og implementering av nytt journalssystem. Det er anslått toårig prosjektperiode for anbud første år, innføring, opplæring og full implementering andre år. Årlig kostnad er knyttet til lisens og opplæring av ansatte.

Aidn (pasientjournalssystem for helse- og omsorgstjenester som innføres høsten 2027, jobber med å utvikle løsning for helsestasjon- og skolehelsetjeneste, som er forventet testet ferdig høsten 2027.

Dette kan medføre endret investeringsbehov.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Sikrer lovpålagt dokumentasjon for helsestasjon og skolehelsetjenesten.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Det er lovkrav om journalføring av helseopplysninger. Når gjeldende journalsystem avvikles vil ikke lovkrav om journalføring kunne ivaretas uten investering i nytt journalsystem. Det er også lovkrav å dokumentere og knytte journalsystem opp mot nasjonalt vaksinerregister.

43 HMO - nytt røykeskur ved helsehuset

Det er behov for å etablere et røykeskur utenfor sykehjemmet ved Elverum helsehus. Sykehjemmet har 72 plasser, og det er til enhver tid flere pasienter som røyker. Under byggeprosjektet for nytt sykehjem ble det vurdert å etablere et røykeskur, men det var ikke økonomisk handlingsrom til å finansiere tiltaket innenfor prosjektets rammer.

I dag oppstår det daglig situasjoner hvor pasienter og besøkende røyker utenfor hovedinngangen. Dette medfører gjentatte klager fra både ansatte, besøkende og andre brukere av bygget.

Etter lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 25 skal alle utendørs inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter være røykfrie. Formålet med bestemmelsen er å sikre at personer som oppsøker virksomheten skal kunne bevege seg inn og ut av bygningen uten å bli utsatt for eller sjenert av tobakksrøyk. Det er eier eller den som disponerer lokalene som har ansvar for at røykeforbudet etterlevs i det daglige.

Tobakksskadeloven åpner samtidig for at det i institusjoner hvor beboere har sitt hjem, kan tillates røyking på beboerrom og i særskilt angitte røykeområder. Sykehjemmet har både langtids- og korttidsplasser, men har ikke eget røykerom eller annet tilrettelagt område for røyking.

På bakgrunn av lovkravene om røykfrie inngangspartier, behovet for å ivareta både røykende og ikke-røykende pasienter samt hensynet til ansatte og besøkende, vurderes etablering av røykeskur som et nødvendig tiltak for å sikre en forsvarlig og lovmessig drift av institusjonen.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Etablering av et røykeskur vil gi pasienter og besøkende som ønsker å røyke et tilrettelagt område utendørs med ly for vær og vind. Tiltaket vil bidra til at inngangspartiet til sykehjemmet blir røykfritt i tråd med gjeldende lovverk pasienter, pårørende, besøkende og ansatte kan benytte hovedinngangen uten å bli utsatt for tobakksrøyk. Kommunen ivaretar sitt ansvar etter tobakksskadeloven, og røyking skjer på et definert og egnet sted, noe som gir bedre orden og mindre konflikt mellom røykere og ikke-røykere.

Institusjonstjenesten har ikke åpnet for innendørs røyking, blant annet av hensyn til pasienter og ansatte som ikke røyker, personer med allergier og luftveisplager, samt for å begrense luktproblemer og redusere brannrisiko.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Dersom investeringen ikke gjennomføres, vil pasienter og besøkende i stor grad fortsette å røyke utenfor hovedinngangen til sykehjemmet. Dette innebærer at ansatte, besøkende og pasienter fortsatt blir eksponert for tobakksrøyk ved inngangspartiet, og kommunen oppfyller ikke lovkravet om røykfritt inngangsparti etter tobakksskadeloven. Kommunen vil fortsatt oppleve klager fra ansatte, pårørende og besøkende.

Alternativt kan pasientene benytte atriet i 1. etasje eller balkongene i 2. og 3. etasje. Dette medfører imidlertid utfordringer knyttet til røyklukt og sjenanse for øvrige pasienter som oppholder seg i disse områdene. Innendørs eller nærliggende røyking kan også påvirke bomiljøet negativt for pasienter som ikke røyker.

44 HMO - ombygging av eksisterende kjøkken kantine og nytt utstyr for Moen kjøkken

Som en del av arbeidet med oppgavedeling i sykehjemmene er det nødvendig å frigjøre mer tid til pasientrettet arbeid for helsepersonell. En av oppgavene som ikke krever helsefaglig kompetanse, er tilberedning, oppvarming og servering av mat.

Moen sykehjem består av to avdelinger fordelt på to etasjer. Hver etasje har to mindre postkjøkken som også fungerer som felles oppholdsrom for pasientene. Disse kjøkkenene er ikke dimensjonert for å tilberede og klargjøre mat til alle sykehjemmets pasienter.

For å kunne samle kjøkkenoppgavene og effektivisere driften er det nødvendig å etablere ett hovedkjøkken som kan betjene hele sykehjemmet. Dagens kantine ved Moen sykehjem står ubrukt og egner seg godt som lokasjon for en slik funksjon. Kantinen må bygges om og tilpasses kjøkkendrift, og det vil i tillegg være behov for å anskaffe en kombidamper med kapasitet til å dekke behovet til totalt 42 pasienter.

I forbindelse med omstillingstiltakene i helse- og omsorgstjenesten planlegges det å etablere felles måltidsforberedelse for å effektiv drift. For å kunne benytte denne ressursen på en effektiv måte er det nødvendig å etablere et sentralt kjøkken hvor den kjøkkenassistenten kan forberede og klargjøre mat til alle pasientene ved sykehjemmet.

Når driften ved Sætre er avviklet, vil Moen sykehjem ha totalt 42 pasienter. Et sentralt kjøkken vil bidra til mer effektiv drift, bedre ressursutnyttelse og en tydeligere oppgavefordeling mellom kjøkkenpersonell og helsepersonell.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Kjøkkenassistentens kompetanse og kapasitet utnyttes på en effektiv og hensiktsmessig måte. Helsepersonell frigjøres fra kjøkkenrelaterte oppgaver og kan bruke mer tid på pasientoppfølging og pleie. Tilberedning og oppvarming av mat samles på ett sted, noe som gir mer effektiv drift og bedre arbeidsflyt. Bedre utnyttelse av eksisterende lokaler.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Kjøkkenoppgaver må fortsatt utføres på flere ulike kjøkken. Det vil være nødvendig å benytte flere ansatte til matrelaterte oppgaver. En kjøkkenassistent vil ikke kunne betjene fire ulike kjøkken samtidig, noe som medfører ineffektiv ressursbruk og økt tidsforbruk. Helsepersonell vil i større grad måtte utføre oppgaver som kan ivaretas av kjøkkenpersonell, noe som reduserer tiden tilgjengelig for pasientrettet arbeid.

45 HMO -Nødnett Elverum legevakt

Legevakten har dårlig dekning av radiosignaler i sine lokaler. Det er nødvendig å utbedre radiosignalene for Nødnett for å sikre stabil og sikker kommunikasjon med AMK, ambulansetjenesten og øvrige nødetater. Faste anlegg for innendørsdekning kan kun etableres etter godkjenning fra DSB. DSB skal kunne sikre kvaliteten i Nødnett, samt opprettholde ansvaret som eier.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Utbedring av radiosignalene for Nødnett i legevaktens lokaler vil gi en mer robust og pålitelig kommunikasjon med AMK, ambulansetjenesten og øvrige nødetater. Dette bidrar til raskere informasjonsutveksling og bedre koordinering ved akutte hendelser og styrker pasientsikkerheten. Bedre dekning vil også øke sikkerheten for ansatte og sikre at legevakten kan opprettholde nødvendig beredskap ved bortfall av ordinære kommunikasjonsløsninger slik at tjenesten oppfyller kravene til forsvarlig akuttmedisinsk virksomhet. God Nødnett-dekning er en viktig forutsetning for forsvarlig drift, pasientsikkerhet og beredskap ved legevakten.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Manglende eller utilstrekkelige radiosignaler for Nødnett i legevaktlokaler kan føre til at kommunikasjonen mellom legevakten, AMK, ambulansetjenesten og andre nødetater blir forsinket eller brytes. I akutte situasjoner kan dette medføre forsinkelser i formidling av kritisk informasjon, redusere muligheten for koordinering av hendelser og øke risikoen for feil eller mangler i pasientbehandlingen. Svikt i Nødnett dekning kan også svekke beredskapen ved større hendelser og/eller bortfall av telefoni.

46 Service- og IKT - ferdigstille wifi-utbygging

Elverum kommunes trådløse nettverk basert på Wifi er utdatert. De fleste av komponentene i løsningen er allerede eller vil snart være uten support (end of life / end of support). Dette gjelder både hovedkomponenter (controller) og enkeltkomponenter (aksesspunkt). Leverandør-/supportapparatet i Norge er svært begrenset.

Implementering av ny løsning er planlagt å foregå over to år (2026 og 2027), noe som også vises i bevillingsoversikt investeringer - prosjekter i Handlings- og økonomiplan 2026 - 2029.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Kommunen vil få et enhetlig trådløst nett som er moderne og som inneholder ny og vesentlig funksjonalitet for å ivareta sikkerhet, høy kapasitet og båndbredde og som vil være skalerbart. Kapasitet og kompetanse hos leverandøren vil være god.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Risiko for ustabilitet, lav ytelse, nedetid og manglende sikkerhetsfunksjoner. Dersom videre utbygging ikke gjennomføres, vil kommunen ha to løsninger som skal driftes, noe som medføre en komplisert drift (merarbeid), høyere risiko for feil og komplikasjoner og økte lisens-/supportkostnader på produktene.

47 Økonomi - nytt datasystem for økonomi og personal

Investeringen ble vedtatt i 2026, men har ikke vært mulig å gjennomføre innen planen. Det er gjennomført markedsdialoger for å sikre rett anskaffelse. Nytt datasystem for økonomi og personal må sees i sammenheng med salderingstiltaket 38 med samme navn. Salderingstiltaket forutsetter investering i nytt datasystem for økonomi og personal. Salderingstiltaket vil ikke ha samme effekt uten noen form for investering i ny teknologi.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Løsningen er å innføre et moderne, integrert datasystem for økonomi og personal (ERP-system) som kan digitalisere og automatisere en rekke arbeidsoppgaver. Et slikt system vil erstatte/oppgradere dagens løsninger for regnskap, lønn og personalhåndtering. Med et nytt ERP kan vi:

Automatisere rutineoppgaver: for eksempel elektronisk fakturabehandling, automatisert bokføring, digital arbeidsflyt for godkjenninger, automatisk lønnskjøring og rapportering. Dette reduserer behovet for manuell inntasting og kontroll.

Samkjøre data og systemer: Det nye systemet vil integreres med øvrige fagsystemer (f.eks. tekniske systemer, Altinn for rapportering, lønn/HR-systemer) slik at informasjon flyter sømløst og man unngår dobbeltarbeid.

Forbedre rutiner og prosesser: Innføringen brukes som en anledning til å standardisere og effektivisere arbeidsprosesser innen økonomi og HR. Vi tilpasser kommunens rutiner til beste praksis i det nye systemet, fremfor skreddersøm, for å sikre enkelhet og bred etterlevelse.

Støtte brukerne bedre: Et moderne system vil ha bedre brukergrensesnitt, selvbetjeningsløsninger for ansatte (f.eks. registrering av timeføring, reiseregninger) og gi ledere bedre styringsinformasjon. Dette legger til rette for at de ansatte kan jobbe mer effektivt og fokusere på verdiskapende oppgaver fremfor papirarbeid.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Kan ikke hente ut gevinster i form av digitalisere og automatisere en rekke arbeidsoppgaver

48 Egenkapitalinnskudd i pensjonskasser

Obligatorisk innbetaling av egenkapital i Elverum kommune pensjonskasse og Kommunenes Landspensjonskasse.

Økonomisk oversikt – drift

Økonomisk oversikt etter art-drift (§ 5-6)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
Tall i 1000 kroner	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsinntekter						
Rammetilskudd	-913 608	-927 427	-986 113	-985 389	-983 368	-983 409
Inntekts- og formuesskatt	-741 736	-810 526	-848 342	-848 342	-848 342	-848 342
Eiendomsskatt	-96 196	-110 000	-111 000	-111 000	-111 000	-111 000
Andre skatteinntekter	-508	-401	-440	-440	-440	-440
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-91 183	-71 000	-57 843	-42 941	-36 828	-35 163
Overføringer og tilskudd fra andre	-337 658	-196 416	-194 327	-194 358	-194 356	-193 781
Brukerbetalinger	-63 883	-63 680	-60 573	-59 209	-59 210	-59 209
Salgs- og leieinntekter	-187 704	-190 038	-197 415	-205 608	-214 151	-232 883
Sum driftsinntekter	-2 432 476	-2 369 488	-2 456 053	-2 447 287	-2 447 695	-2 464 227
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	1 195 342	1 157 280	1 197 913	1 190 338	1 188 715	1 188 242
Sosiale utgifter	297 857	327 851	329 533	329 214	329 537	329 458
Kjøp av varer og tjenester	582 402	568 075	607 128	598 097	600 182	599 406
Overføringer og tilskudd til andre	177 158	119 375	124 256	111 017	102 854	103 504
Avskrivninger	125 051	120 983	115 651	119 236	128 955	145 072
Sum driftsutgifter	2 377 810	2 293 564	2 374 481	2 347 902	2 350 243	2 365 682
Brutto driftsresultat	-54 666	-75 924	-81 572	-99 385	-97 452	-98 545
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-28 923	-25 840	-34 340	-33 786	-34 420	-33 812
Utbytter	-23 623	-21 800	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	128 780	125 848	144 881	144 124	141 495	154 467
Avdrag på lån	90 969	88 444	83 057	84 199	91 816	109 251
Netto finansutgifter	167 203	166 652	172 598	173 537	177 891	208 906
Motpost avskrivninger	-125 051	-120 983	-115 651	-119 236	-128 955	-145 072
Netto driftsresultat	-12 515	-30 255	-24 625	-45 084	-48 516	-34 711
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	79	0	6 000	6 000	6 000	6 000
Avsetninger til bundne driftsfond	12 448	16 545	11 748	13 842	2 890	4 492
Bruk av bundne driftsfond	-6 035	-2 193	-3 350	-6 110	-15 494	-25 021
Avsetninger til disposisjonsfond	6 023	15 903	10 227	31 352	55 120	49 240
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	12 515	30 255	24 625	45 084	48 516	34 711
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Tabell: Økonomisk oversikt etter art-drift.

Økonomiske måltall

En bærekraftig og robust kommuneøkonomi er en grunnleggende forutsetning for å kunne opprettholde og videreutvikle et godt tjenestetilbud til innbyggerne. Samtidig må kommunen ha økonomisk kapasitet til å håndtere uforutsette hendelser og gjennomføre nødvendige investeringer uten å påføre framtidige generasjoner en urimelig økonomisk belastning.

Kommunens økonomiske situasjon er fortsatt krevende. Til tross for omfattende omstillings- og effektiviseringstiltak har det ikke vært mulig å legge fram et budsjett og en økonomiplan som oppfyller alle de vedtatte økonomiske måltallene i planperioden. Særlig utfordrende er det å oppnå et tilstrekkelig nivå på netto driftsresultat og egenfinansiering av investeringer.

Den høye gjeldsbelastningen begrenser kommunens økonomiske handlingsrom og understreker behovet for å styrke egenfinansieringen av investeringer i årene som kommer. Samtidig viser økonomiplanen en gradvis styrking av disposisjonsfondet, noe som bidrar til økt økonomisk robusthet og bedre beredskap for framtidige utfordringer.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens økonomiske måltall i perioden 2026–2030, etter at alle foreslåtte drifts- og investeringstiltak er innarbeidet

Økonomiske mål	Måltall	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
		2026	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,00 %	1,28 %	1,00 %	1,84 %	1,98 %	1,41 %
Udisponert disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	4,00 %	0,99 %	1,37 %	2,65 %	4,91 %	6,87 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter.	Maks. 100 %	91 %	93 %	94 %	107 %	118 %
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF	20 %	10,1 %	4,8 %	10,4 %	2,2 %	2,3 %

Tabell: Økonomiske resultater og mål perioden 2026 - 2030.

Vurdering av måloppnåelse

Kommunens økonomiske måltall er samlet sett ikke oppfylt i planperioden.

- Gjennomsnittlig netto driftsresultat i perioden 2027–2030 er 1,6 prosent av brutto driftsinntekter, mot et måltall på 2,0 prosent. Korrigert for selvkostområdene er gjennomsnittlig netto driftsresultat 1,7 prosent.
- Udisponert disposisjonsfond utgjør i gjennomsnitt 3,95 prosent av brutto driftsinntekter i planperioden. Dette er nær kommunens måltall på 4,0 prosent, og utviklingen viser en gradvis styrking av kommunens økonomiske reserver.
- Gjennomsnittlig netto lånegjeld utgjør 103 prosent av brutto driftsinntekter, noe som er høyere enn måltallet på maksimalt 100 prosent. Gjeldsnivået representerer derfor fortsatt en betydelig utfordring for kommunens økonomiske bærekraft.
- Gjennomsnittlig egenfinansiering av investeringsporteføljen er 4,9 prosent, som ligger vesentlig under måltallet på 20 prosent. Dette innebærer at investeringene i stor grad finansieres gjennom låneopptak.

Selv om de økonomiske måltallene samlet sett ikke nås i planperioden, viser økonomiplanen en utvikling i riktig retning på flere områder. Særlig gjelder dette oppbyggingen av disposisjonsfondet og styrkingen av driftsresultatene sammenlignet med tidligere år. Samtidig er det nødvendig å videreføre arbeidet med omstilling, kostnadskontroll og økt egenfinansiering av investeringer for å sikre en langsiktig bærekraftig kommuneøkonomi.

Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser

Nivået på og utviklingen i kommunens samlede gjeld har stor betydning for kommunens økonomiske handlingsrom. Kommunen skal forvalte sine finansielle eiendeler og sin gjeld på en måte som innebærer lav risiko og sikrer at betalingsforpliktelsene kan innfris ved forfall.

I handlings- og økonomiplanen er konsekvensene av nye låneopptak som følge av planlagte investeringer innarbeidet. Avdrag på lån er budsjettert i samsvar med minimumskravene i kommuneloven og tilhørende forskrifter. Dette innebærer at gjelden nedbetales i takt med den beregnede økonomiske levetiden til kommunens bygninger, anlegg, transportmidler og øvrige varige driftsmidler.

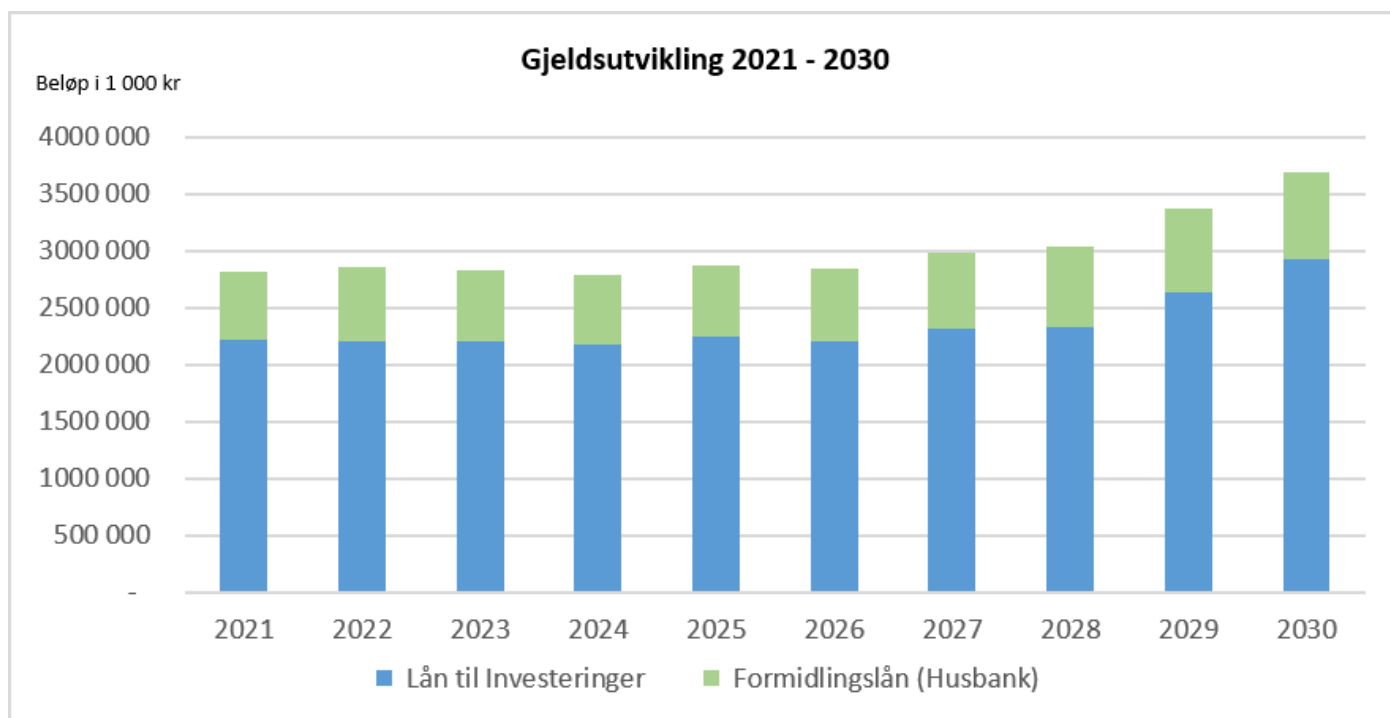
Tabellen nedenfor viser forventet utvikling i kommunens samlede gjeld i planperioden.

Beløp i 1 000 kroner	2026	2027	2028	2029	2030
Lån til Investeringer	2 163 265	2 309 186	2 323 757	2 640 373	2 931 731
Formidlingslån (Husbank)	611 531	680 567	709 952	738 134	765 110
Sum gjeld 31.12	2 774 796	2 989 754	3 033 709	3 378 507	3 697 081

Tabell: Gjeld pr. 31.12 i de enkelte årene i planperioden.

Kommunens samlede gjeld forventes å øke fra 2,77 milliarder kroner ved utgangen av 2026 til 3,70 milliarder kroner ved utgangen av 2030. Økningen skyldes i hovedsak et høyt investeringsnivå innen vann og avløp i planperioden, men også økt lånegjeld i form av formidlingslån.

Gjeldsveksten bidrar til økte rente- og avdragsutgifter og vil legge beslag på en større andel av kommunens framtidige driftsinntekter. Dette understreker behovet for høyere egenfinansiering av investeringer og fortsatt prioritering av tiltak som styrker kommunens økonomiske bærekraft.

Graf: Samlet gjeldsutvikling for Elverum kommune - perioden 2021 - 2030.

DEL 3 – VIRKSOMHETSPLAN 2027

Innledning

Hver sektor og stab har sin virksomhetsplan.

I sine virksomhetsplaner redegjør sektorene og stabene enkeltvis for:

- Sektorens/stabens oppdrag
- Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen
- Indikatorer for måloppnåelse

Dette gir en oversikt over det vesentlige av den kommunale virksomheten og viser hvordan kommunens ressurser prioriteres basert på folkevalgtes styring av ressursbruken. Ressursene er fordelt ut på nettorammer til sektorer og staber. Kommunens virksomhet er organisert i seks sektorer som ivaretar kommunens rolle som tjenesteprodusent, forvaltningsmyndighet og samfunnsutvikler. I tillegg er virksomheten organisert med fem staber som ivaretar støttefunksjoner for sektorene, men også egenproduksjon.

Sektorer og staber skal innenfor sine driftsrammer prioritere aktivitet og utviklingsarbeid som bidrar til de overordnede målene:

- Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker muligheten til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå med god kvalitet.
- Elverum kommune skal arbeide for økt handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne.
- Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk.
- Øke kommunens, innbyggenes og samfunnets motstandskraft.

Mye av kommunens aktivitet bidrar til å nå disse målene. Sektorene og stabene beskriver særegne indikatorer for de overordnede målene i sine virksomhetsplaner. Alle sektorer og staber har følgende felles indikatorer:

- Drift og investeringer innenfor vedtatte rammer
- Tilstedeværelse

Gjennom 2027 vil sektorer og staber fortsette å jobbe med felles prioriteringer og utviklingsarbeid.

Omstillingsarbeidet er et langsiktig arbeid som involverer alle sektorer og staber og vil pågå gjennom hele økonomiplanperioden. Kommunen mottok i 2025 og 2026 skjønnsmidler for å iverksette dette arbeidet. Kommunen har fått signaler om at størrelsen på skjønnsmidler vil reduseres og at kommunen må komme i en posisjon hvor vi selv bærer kostnadene ved nødvendige omstillinger.

Sentralt i omstillingsarbeidet er helhetlig planlegging av alle tjenester i kommunen, vridning av innsats til de lavere trinnene i innsatstrappen og skape mest mulig nytteverdi for innbyggerne. Dette kan bidra til å utsette, og i noen tilfeller gjøre at det ikke er behov for, omfattende kommunale helse- og omsorgstjenester.

Medarbeiderne er samlet sett den største ressursen vi forvalter i vår organisasjon og er helt avgjørende for å løse kommunens oppgaver og få til omstilling. Tilstedeværelse er viktig for å sikre kvalitet i tjenestene, kontinuitet og utvikling. Derfor har administrasjonsutvalget vedtatt at alle sektorer og staber skal jobbe systematisk med å redusere sykefravær. Utvikling rapporteres som del av gjeldende rapporteringsrutine.

Under følger en samlet oversikt over de utviklingstiltakene kommunen viderefører eller starter opp i 2027.

Oversikten viser tiltakets relasjon til de overordnede målene, hvordan arbeidet er finansiert, bakgrunn for tiltaket og hvem som deltar i kommunen. Målene er nummerert av praktiske hensyn. De angir ikke prioritet. Målene er gjensidig avhengig av hverandre. Flere av tiltakene i oversikten vil også bidra til effekt på flere av målene.

1. Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker mulighet til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå og med god nok kvalitet.
2. Elverum skal arbeide for økt økonomisk handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne
3. Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk
4. Øke kommunens, innbyggenes og samfunnets motstandskraft

Utviklingstiltak	1	2	3	4	Finansiering	Bakgrunn	Deltar	Slutt
Omstillingsprogrammet	x	x	x	x	Drift og ekstern	Skjønnsmidler fra Statsforvalteren	Alle	Følger HØP
Regionalt samarbeid om kompetanseutvikling	x		x	x	Drift og ekstern	Statlig kompetanse-utviklingsprogram	Skole, BHG	06-2029
Barnesamtaler	x				Drift og ekstern	Folkehelse-programmet	BHG	06-2027
Bedre tverrfaglig innsats og samhandling – BTI/BTS som felles arbeidsmodell	x	x			Drift	Lovkrav, Strategisk plan for oppvekst og strategisk plan for helse og omsorg	Alle	Følger HØP
Kommunalt forebyggingsprogram for å fremme trygg oppvekst og god psykisk helse og mestring og deltakelse.	x	x			Ekstern	Omlegging av statlig tilskuddsordning	Skole, BHG, kultur NAV og HMO	12-2028
Tverrfaglig arbeidsgruppe som skal utarbeide tverrsektoriell handlingsplan knyttet til bekymringsfullt fravær hos barn og unge.	x			x	Drift	Tidlig innsats, forebygging og bedre tverrfaglig samhandling	Skole, BHG, HMO	05-2027
Arena Sammen (ungdom), Elverum Håndball/ Erasmus+	x	x			Drift	Erasmus+ samarbeidsprosjekt	NAV	06- 2027
Samarbeidsprosjekt med Sykehus Innlandet for å forbedre den akuttpsykiatriske behandlingen ved å ha psykologspesialist tilgjengelig digitalt for legevakten	x				Drift og ekstern	Samarbeidsprosjekt i Helsefellesskapet Innlandet	HMO	02-2027 (mulig forlengelse)
Prosjektet «Rus- og psykisk helsetjenester i et livsløpsperspektiv 0-100»	x	x			Drift og ekstern	Utvikle helhetlige og tilgjengelige lavterskeltjenester	HMO, BHG, Skole	12-2028

Utviklingstiltak	1	2	3	4	Finansiering	Bakgrunn	Deltar	Slutt
Gjennomføre handlingsplan strategi for byutvikling og mobilitet			x	x	Drift og ekstern	Vedtak med finansiering, og tilskudd fra IFK	Tekmil, Samf.utv., politisk ledelse	Følger HØP
Videreutvikle møteplasser for forebygging og inkludering, med særlig vekt på barn og unge og innbyggere som står utenfor organiserte fellesskap.	x	x	x	x	Drift og ekstern	Strategisk plan for kultur og Strategisk plan for attraktivitet	Kultur	Følger HØP
Iverksette ny arbeidsgiverstrategi	x	x	x	x	Drift	KS-vedtak	Alle	12-2031
Systematisk nærværarbeid	x	x		x	Drift	Vedtak i administrasjons-utvalget	Alle	06-2027
Ta i bruk pasientjournalssystemet Aidn for å sikre effektiv dokumentasjon, bedre informasjonsflyt og økt kvalitet i tjenestene.	x			x	Drift	Felles anskaffelse i Innlandet	HMO	11-2027
Prosjekt OSS - opplæring satt i system. Ta i bruk et standardisert og strukturert opplæringsløp for nyansatte	x				Eksternt	Kompetansemidler fra Statsforvalteren	HMO	06-2027
Innlandet Sciencepark Elverum – konseptutvikling			x	x	Drift	Tildeling fra Sparebankstiftelsen	Samf.utv.	10-2027
Forprosjekt: <i>Kraftsenter Innlandet</i> . Utvikle framtidens helse- og omsorgstjenester gjennom innovasjon, forskning og kunnskapsdeling.	x	x		x	Drift	Utlysning fra Forskningsrådet Samarbeid mellom INN og flere kommuner: ses i sammenheng med vedvarende omstillingsbehov.	HMO	09-2027
Utarbeide ny kommuneplan samfunnsdel	x	x	x	x	Drift	Vedtatt planstrategi	Alle	05-2027
Deltakelse i New European Bauhaus (NEBA). Innhold i vårt prosjekt handler om å anvende NEB-prinsippene i kommunal planlegging.	x	x	x	x	Ekstern	Deltakelse i EUs Interreg-program.	Alle	03-2028

Utviklingstiltak	1	2	3	4	Finansiering	Bakgrunn	Deltar	Slutt
Videreutvikle Elverum som regional kultur- og arrangementsby			x	x	Drift	Strategisk plan for kultur og Strategisk plan for attraktivitet	Kultur og Samf.utv.	Følger HØP
Etablere en langsiktig samarbeids- og organisasjonsmodell for Grundsetmart'n			x	x		Kommunestyresak utredet etter verbalforslag HØP 2026	Kultur og Samf.utv.	12-2027
Eablering og videreutvikling av tekniske og organisatoriske IKT-sikkerhetstiltak som en integrert del av kommunens samlede beredskapsarbeid.	x	x		x	Drift og investering	KS sak 052/25	Service- og IKT	2027 - 2030
Beredskap og Helseberedskap styrkes gjennom systematisk arbeid med kompetanseutvikling, ROS, planer og øvelser for å sikre robuste tjenester ved kriser og uønskede hendelser.				x	Drift	Lovkrav	Alle	2027 - 2030
Videreutvikle kulturhusets og bibliotekets rolle som kunnskaps-, debatt- og beredskapsarena i samarbeid med skolene våre, Universitetet i Innlandet og frivilligheten.			x	x	Drift	Kulturlova og Meld.St.9 Totalberedskaps- melding	Kultur	Følger HØP
<i>GIS i beredskap.</i> Felles prosjekt i Hedmark kart-samarbeidet.				x	Drift	Skjønnsmidler fra Statsforvalter	Tekmil, Samf.utv.	12-2027
Oppgavedeling/ny velferdsmodell - herunder ta i bruk Sensio Familie. Et ledd i oppfølging av prosjektet «Respons og oppfølgingstjenester».	x	x		x	Drift og eksternt	Samarbeidsprosjekt i Innlandet hvor Hamar er prosjekteier.	HMO, Service- og IKT	12-2027
Utbre bruk av digitale nøkler til flere sektorer (fokus: nødetatene)	x			x	Eksternt	Samarbeid med flere regioner – planlegger felles søknad til HTO	HMO, Service- og IKT	12-2027
Gjennom deltakelse i KS eHelse Innlandet engasjeres kommunale ressurser i KS Innføringsløp	x			x	Eksternt	Nasjonalt samarbeidsprosjekt i KS	Service- og IKT	12-2027

Utviklingstiltak	1	2	3	4	Finansiering	Bakgrunn	Deltar	Slutt
Velferdsteknologi – bidrar til innføring av ulike velferdsteknologi til kommune-Norge.								
Utvikle og gjennomføre sikringstiltak ved Elverum vannverk i tråd med endrede geopolitiske forutsetninger				x	Investering	Lovkrav og dialog med Mattilsynet	Tekmil	12-2029
Videreføring av prosjektet med to arbeidspakker – skalering av DHO i kommunene og utvikling av samhandlingsmodeller med Sykehuset Innlandet.	x	x			Ekstern	Helseregionsamarbeid Innlandet: økt selvstendighet og bedre helse med digital hjemmeoppfølging (DHO)	HMO, IKT, Helsefellesskapet Innlandet, Digi Innlandet og HelseInn	2028-2030
STAS 65+ styrke aktivitet, mestring og tilhørighet for hjemmeboende eldre – etablere modell for lokal videreføring av gratis fellesskap for fysisk aktivitet og sosialt fellesskap.	x	x	x	x	Ekstern	Ph.d. samarbeidsprosjekt med Universitetet i Innlandet som prosjektleder.	HMO, Kultur, frivilligheten (møteplassen, frivilligsentralen), Universitetet i Innlandet	11-2027
Rekruttering av fosterhjem i geografisk nærhet – ditt nærmiljø	x		x		Drift og ekstern	Barne, ungdoms- og familieetaten (Bufetat), region Øst	HMO, ordfører og kommunedirektør	12-2027

Tverrsektoriell prioritert av aktivitet til å nå kommunens mål

Tverrfaglig samhandling og forebygging er et prioritert område for de sektorene som gir tjenester til barn og unge. Dette arbeidet er knyttet til flere av tiltakene i oversikten over, men vies også ekstra oppmerksomhet i rapportering.

Barn, unge og familier skal møte tjenester som samarbeider og ser behov tidlig. Tjenestene skal ha felles arbeidsmåter og samarbeide på tvers for å sikre tidlig, koordinert og helhetlig oppfølging.

Mål

1. Barn, unge og foresatte opplever å bli sett, hørt og fulgt opp i et koordinert tjenestetilbud.
2. Ansatte bruker BTI som en felles arbeidsmodell for å identifisere, følge opp og samordne innsats.

Indikatorer for måloppnåelse

- Utvikling i skolefravær.
- Utvikling i utenforskap blant barn og unge.
- Bruk av BTI som felles arbeidsmodell i aktuelle tjenester.
- Gjennomførte BTS-møter i henhold til plan.

Planlagt utviklingsarbeid i 2027

- Videreutvikle felles kompetanseøkter for laget rundt barnet.
- Øvrige felles utviklingstiltak framgår av kommunens samlede oversikt over utviklingstiltak.

Bemanningsplaner

Oversikten nedenfor viser personalressurser som ligger i kommunens bemanningsplaner for tjenesteproduksjon per 1. januar 2027, og 31. desember 2027 hvor effekten av grunnlagsendringer og salderingstiltak er innarbeidet.

Sektorer og staber	Antall årsverk				
	1.1.2026	Endring	1.1.2027	Omstilling	31.12.2027
Kommunedirektørens kontor og Samf.utv.staben	6,1	0	6,1	0,0	6,1
Sektor for teknikk og miljø	52,0	0	52,0	0,0	52,0
Eiendomsstaben	85,8	-5,8	80,0	0,0	80,0
Sektor for skole	452,2	-8,1	444,1	-13,1	431,0
Sektor for barnehage	128,8	0,6	129,4	0,0	129,4
Sektor for helse, mestring og omsorg	685,1	0,34	685,4	-29,4	656,0
Nav Elverum	29,0	2,0	31,0	5,0	36,0
Sektor for kultur	33,8	-1,8	32,0	0,0	32,0
Personalstaben	6,4	0	6,4	0,0	6,4
Service- og IKT-staben	25,4	0	25,4	0,0	25,4
Økonomistaben	22,0	0	22,0	-1,0	21,0
Sum	1 526,6	-12,8	1 513,8	-38,5	1 475,3

Tabell: Bemanning i Elverum kommune fordelt på sektorer og staber per 01.01.2026 og per 01.01.2027.

1.1.2026 er årsverk oppgitt i lønnsark 2026 inklusive andre innmeldte grunnlagsendringer.

Omstilling er årsverk levert i salderingstiltak grunnet omstillingsprosess for budsjettåret 2027.

31.12.2027 er endelig årsverk 2027 inklusive alle endringer.

Kommunedirektørens kontor og Samfunnsutviklingsstaben driftes med samme antall årsverk som i 2026, men stilling som internasjonal rådgiver ble i KS-sak 2026/100 gjort om til beredskapskoordinator. Kommunen har vertskommuneansvar for SØIPR med 1 årsverk. Dette påvirker ikke kommunens samlede ressurser som utgjør 5,1 årsverk.

Teknikk og miljø holder bemanningen uendret. I 2026 ble bemanningen på enhet for byggesak redusert med et årsverk. Med bakgrunn i mindre byggeaktivitet i markedet ble en vakant stilling som byggesaksbehandler ikke erstattet. Enhet for arealplan økte derimot sin bemanning med ett årsverk i 2026 på grunn av stor tilgang på nye plansaker til behandling.

For **Eiendomsstaben** er bemanningen uendret siden 1. januar 2026.

For **Sektor for skole** er det prognostisert en netto reduksjon av 13,1 årsverk i 2027.

Det er ikke omstillings- eller salderingstiltak som har effekt per 1.1.2027, men flere som vil ha effekt gjennom 2026 og har effekt fra 1.8.2027. Nedleggelse av Sørskogbygda skole og samlokalisering med Ydalir vil ha en effekt på 5,6 årsverk, ytterligere reduksjon i 5,0 årsverk i grunnskolen som følge av tiltak for tidlig innsats, tverrfaglig samhandling mm., og etablering av sentral enhet for autismespekterforstyrrelser vil redusere 1,5 årsverk. Salderingstiltak i voksenopplæring vil gi reduksjon i 1,0 årsverk.

For sektor for barnehage For sektor for barnehage utgjør bemanningen 129,4 årsverk i 2027, en netto økning på 0,6 årsverk fra 2026. Bemanningen knyttet til vedtak for barn med behov for særskilt tilrettelegging varierer gjennom året som følge av nye, endrede og avsluttede vedtak. Økningen i 2027 er i hovedsak knyttet til økt behov for personalressurser til slike vedtak.

Sektor for helse, mestring og omsorg har en netto økning på 0,34 årsverk fra 1.1.2026.

Det er flere endringer i sektoren; Helseregion Sør-Østerdal har fått rekrutterings- og samhandlingsmidler og øker med 50 % samhandlingsrådgiver som ansettes i Elverum, hvor kommunene i regionen dekker 20% av lønnskostnaden. Rus og psykisk helsetjeneste, institusjonstjenesten og tilrettelagte tjenester har netto økt brukerbehov og må tilpasse bemanningsplanen og øker bemanningen med totalt 3,57 årsverk. Det er tilført sektoren ressurser tilsvarende 1 årsverk grunnet økt bosetting av flyktninger.

Planlagte omstillingstiltak med halvårs virkning i 2026 er forsinket og ligger i tallet for reduserte årsverk mot 31.12.2027. Omstillingstiltakene medfører et nedtak av 29,47 årsverk gjennom 2027 (flere av disse årsverkene lå inne med halvårs virkning i 2026, og kan ikke telles to ganger).

Nav har økt bemanningen med to årsverk i 2026, i tråd med tiltakene som er utarbeidet gjennom omstillingsarbeidet. Fra 2027 ansettes ytterligere fem årsverk. Hensikten er å redusere belastningen som høyt sykefravær og omfattende vikarbruk medfører. Dette gjelder særlig økt arbeidsmengde for ansatte, ressursbruk til opplæring av vikarer, høy turnover og merarbeid knyttet til rekruttering og oppfølging.

Økningen i bemanning forutsetter ikke økt rammetildeling. Kostnadene dekkes innenfor eksisterende budsjetttramme gjennom sykepengerefusjoner fra Nav og ubrukte lønnsmidler som følge av ulike permisjoner. Bemanningsnivået vil bli vurdert fortløpende opp mot utviklingen i sykefraværet, og kan justeres dersom fraværet reduseres eller ved naturlig avgang.

Sektor for kultur er det ingen endring av bemanningsplaner fra 2026 til 2027.

Personalstaben er det ingen endring av bemanningsplaner fra 2026 til 2027.

For Service- og IKT-staben er det ingen endring av bemanningsplaner fra 2026 til 2027.

Økonomistaben arbeider kontinuerlig med effektivisering og rasjonalisering av arbeidsoppgaver og rutiner. Effektivisering av oppgaver handler om å arbeide smartere. Rasjonalisering av oppgaver handler om å slutte med oppgaver. Arbeidet har gitt resultater og behovet for antall ansatte blir redusert. Dette forutsetter også anskaffelse og innføring av nytt system for økonomi og HR/personal (ERP-system). I 2027 det lagt opp til reduksjon av 1 årsverk i økonomistaben. Nytt ERP-system vil med all sannsynlighet også redusere ressursbehovet ute på sektorer og staber.

Stab, støtte og samfunnsutvikling

Stabenes oppdrag

Kommunedirektørens stab og samfunnsutvikling er ansvarlig for politisk styring og arbeid i rådene, interkommunale og regionale politiske råd, beredskap, eierskapssekretariat, kommuneadvokat, internasjonalt samarbeid og samfunn- og næringsutvikling.

Eiendomsstaben har ansvaret for tjenester som omfatter forvaltning, prosjektledelse og forsikring av kommunens bygg og eiendom. I tillegg har eiendomsstaben ansvaret for drift og vedlikehold av bygg og anlegg hvor kommunens virksomheter utfører tjenester til innbyggerne.

HR-/personalstaben har ansvar for å bistå ledere med veiledning og rådgivning innen fagfeltet arbeidsrett; sykefraværarbeid, rekruttere, beholde, utvikle og fase ut. Staben skal videre bistå med omstillings- og endringstakt i kommunen gjennom strategisk HR og HR-analyse for å sikre gode beslutningsgrunnlag i arbeidet med å skape gode tjenester for innbyggerne.

Service- og IKT-staben har ansvar for kommunikasjon og servicefunksjoner, felles journalføring, post og arkivfunksjon, felles IKT-drift for hele kommunen, personvern/-sikkerhet, bevillingsfunksjon/skjenkekontroll, saksbehandling ved videreformidling av Husbankens virkemidler startlån og bostøtte, valgavvikling og administrasjon av bredbåndsutbygging hvor kommunen er involvert.

Staben er bidrar med i utvikling av velferdsteknologi. Helseteknologi som omfatter drift og etablering av teknologiske metoder og løsninger som brukes i planlegging, organisering, gjennomføring, dokumentasjon og videreutvikling av kunnskapsbasert helsehjelp.

Økonomistaben har ansvaret for kommunens regnskap inklusiv lønn, innfordring av kommunale krav, økonomifunksjoner, budsjettering og rapportering, finans, støttetjenester til sektorer og staber og tre stiftelser.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Omfang av tjenester/aktivitet

Kommunedirektør- og samfunnsutviklingsstaben er øverste leder av kommunens administrasjon og all kommunal administrativ virksomhet og utgjør politisk sekretariat. Øvrige oppgaver kommunedirektøren og staben er ansvarlig for:

- Iverksette og følge opp vedtak som blir fattet av folkevalgt organ.
- Delegere myndighet.
- Kommunens samlede planverk, virksomhetsstyring og internkontroll.
- Administrativ deltakelse i nettverk og samarbeid
- Beredskap og krisestab.
- Prosederer kommunens rettssaker og bistår kommunens administrasjon, enheter og kommunale foretak med juridisk rådgivning.
- Ledelse av omstillingsarbeid og internasjonale samarbeidsprosjekter.
- Utredning og saksbehandling.

Tilskudd

Mottaker	2026	2027
Helse Inn	200 000	200 000
Finnskog Natur- og kulturpark	75 000	75 000
Namibiaforeningen, infosenter	33 000	33 000

Tjenestekjøp

Mottaker	2026	2027
Forsvarskoordinator	250 000	250 000
Elverum Turistinformasjon	210 000	210 000
Elverum Vekst	2 920 000	3 000 000

Medlemskap

Mottaker	2026	2027
Mjøsbyen	105 000	105 000

Visit Øst-Norge	665 000	665 000
Osloregionen Interkommunale politiske råd	70 000	70 000
Jernbaneforum Dovrebanen	20 000	20 000
Osloregionens Europakontor	105 000	105 000

Eiendomsstaben

Staben forvalter kommunens eiendomsportefølje. Denne utgjør cirka 145.000 m² formålsbygg og 33.300 m² boliger. Forvaltningen innebærer å ivareta kommunens eierinteresser og forpliktelser, herunder verdibevaring, forsikring av kommunal eiendom, innleie- og festeavtaler samt forvaltning av interne og eksterne utleieavtaler. Øvrige oppgaver staben er ansvarlige for:

- Gjennomføre og styrke tilstandsbasert vedlikehold av eiendomsmassen (formålsbygg og boliger) for å redusere etterslep, samt gjennomføre forsvarlig og kostnadseffektivt renhold og løpende drift.
- Bidra til energiøkonomisering i byggene gjennom fysiske og organisatoriske tiltak.
- Gjennomføre investeringsprosjekter i henhold til årsplan med fokus på bærekraftige kvaliteter, framdrift og økonomi.
- Avhende overflødig eiendom, bygg og anlegg (EBA) i henhold til vedtak.
- Erverve eiendom i henhold til gjeldende reguleringsplaner.
- Saksbehandling knyttet til bolig- og eiendomsforvaltning.

HR-/personalstaben

HR-/personalstaben bistår med prosesser på ledelse, styring og gjennomføring. Fokuset er ledelse, medarbeiderskap, kompetanse, digitalisering, struktur/organisasjon og kultur. HR-/personalstaben følger opp styringsindikatorne på overordnet nivå; sykefravær, brudd på arbeidsmiljølovens hvilebestemmelser, HMS- og kvalitetsavvik, fagkompetanse, vakanse, 0-prosent kontrakter og mestringsorientert ledelse.

Målet er å sikre at ledere har den støtten og verktøyene de trenger for å utøve god ledelse, styring og gjennomføring i daglig drift og utviklingsarbeid.

Service- og IKT-staben

Service- og IKT-staben er ansvarlige for drift av kommunens IKT-systemer, arkiv og dokumenthåndtering. Staben har også ansvar for

- Gjennom startlansordningen hjelpe personer og familier som har langvarige problemer med å finansiere egen bolig, slik at de kan etablere seg og bli boende i en egnet og nøktern bolig over tid.
- Digihjelpen: lavterskeltilbud til de som ønsker hjelp til å bli mer digitalt kompetente.
- Kommunens hjemmeside og sosiale medier-plattformer, hver med sine egne funksjoner og formål, er vesentlige i kommunikasjon og samhandling mellom kommune og innbyggere. Blant annet bidrar disse med informasjon og varsling, dialog og medvirkning, kunnskapsdeling og bygger tillit ved at kommunen fremstår tilgjengelig som igjen skaper følelse av fellesskap.
- Bidra til innføring av helseteknologi på riktig nivå og med god kvalitet for å understøtte innbyggernes mestring av eget liv. Helseteknologi er et sentralt virkemiddel for å gi innbyggerne mulighet til å leve selvstendige og trygge liv.
- Bidra til økt mestring i hverdagen, bidra til tidlig innsats og til kvalitet og pasientsikkerhet gjennom digitale helseteknologiske løsninger. Disse tiltakene er i tråd med nasjonale føringer og Elverum kommunes ambisjon om å styrke innbyggernes rett til å leve aktive og selvstyrte liv, og samtidig sikre bærekraftige og robuste tjenester.

Økonomistaben

Økonomistaben har ansvar for kommunens regnskapsfunksjon, herunder regnskap, lønn og innfordring av kommunale krav, samt sentrale økonomifunksjoner som budsjettarbeid, økonomirapportering og finansforvaltning.

Staben bistår også sektorer og staber innen økonomistyring og anskaffelser. Dette omfatter alt fra mindre innkjøp og etablering av rammeavtaler til gjennomføring av større anskaffelsesprosesser innen bygg- og anleggsområdet.

Målet er å sikre at ledere har nødvendig støtte, kompetanse og verktøy for å utøve god økonomistyring i sine virksomheter, samtidig som kommunens økonomiske ressurser forvaltes på en effektiv, bærekraftig og formålstjenlig måte.

Elverum kommune deltar i et interkommunalt innkjøpssamarbeid med kommunene Hamar, Ringsaker, Stange og Løten. Samarbeidet gir tilgang til et større fagmiljø med til sammen åtte innkjøpsrådgivere. I tillegg har kommunen avtale med Abakus AS om bistand ved gjennomføring av større anskaffelses- og anbudprosesser.

Økonomistaben leverer også økonomitjenester til følgende virksomheter gjennom egne tjenesteavtaler:

- Elverum kommuneskoger KF
- Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS
- Elverum kirkelige fellesråd
- Sør-Østerdalsregionen interkommunalt politisk råd
- Tre stiftelser i Elverum kommune

Gjennom høy faglig kompetanse, god internkontroll og aktive bidrag til økonomistyring og anskaffelser skal økonomistaben bidra til at kommunen når sine mål om bærekraftig økonomi, effektiv ressursbruk og gode tjenester til innbyggerne.

Prioritert aktivitet:

- Lederstøtte til sektorene.
- Systematisk sykefraværsoppfølging jamfør vedtatt rutine i administrasjonsutvalget 18. juni 2025
- Gjennomføre vedtatte ENØK-tiltak, samt holdningsskapende arbeid for å spare energikostnader.
- Deltakelse i internasjonale samarbeidsprosjekter.
- Oppfølging av kommunalt eierskap og tjenestekjøp.
- Kommunikasjon og samhandling med privat og frivillig sektor.

Indikatorer for måloppnåelse staber:

- Minimum 200 kr/m² til vedlikeholdstiltak per år for å unngå etterslep.
- Andel startlånsmottakere som fortsatt eier boligen etter 5 år.
- Gevinstrealisering i henhold til vedtatte omstillingstiltak.

Sektor for teknikk og miljø

Sektorens oppdrag

Sektoren for teknikk og miljø har ansvar for en bred portefølje av tjenester som omfatter arealplanlegging, byggesaksbehandling og tilsyn, inkludert saksbehandling etter lov om eierseksjoner og utslippstillatelser etter forurensningsloven. Den dekker også kart- og oppmålingsvirksomhet, veterinærvakt og landbruksforvaltning, samt forvaltning av fiske, vilt, natur og miljø, inkludert saker knyttet til forurensning og klima. Innen samferdsel og infrastruktur inngår drift og administrasjon av parkeringsordningen, samt vedlikehold av kommunale veger med tilhørende anlegg, gatelys og tiltak for trafikksikkerhet og miljø. Sektoren har også ansvar for opparbeidelse og vedlikehold av offentlige plasser, torg, parker, grøntanlegg, turveier og offentlige toaletter. Beredskapstjenestene inkluderer feiervesen, brannvesen, oljevernberedskap og forebyggende tiltak mot brann og eksplosjonsartede ulykker, hvor brann- og redningsvesenet forvaltes av Midt-Hedmark Brann og Redningsvesen IKS (MHBR). Innen vann og avløp håndteres produksjon og distribusjon av vann, inkludert vanninntak, filtrering, rensing, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, samt gebyrinntekter knyttet til vannforsyning. Avløpsrensing og innsamling omfatter renseanlegg, utløp, pumpestasjoner og ledningsnett, med tilhørende gebyrinntekter. Avfallshåndteringen inkluderer oppfølging av nedlagt avfallsplass på Hornmoen etter krav fra Fylkesmannen, mens gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall forvaltes av SØIR Husholdning AS.

Målgrupper for tjenestene

Totalt for hele sektorens oppdrag vil de fleste av kommunens innbyggere være i målgruppen for disse tjenestene. Mer spesifikt kan målgruppene kategoriseres slik:

- alle som eier fast eiendom/bolig
- alle vann- og avløpsabonnenter
- alle brukere av kommunale veger/parker/parkeringsplasser
- utbyggere (private og profesjonelle aktører).
- aktører i landbruket.
- næringsdrivende innen bygg- og anleggsbransjen

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Sektoren har en stor tverrfaglighet blant sine medarbeidere, og utfører tjenester innenfor et bredt spekter av områder, alt fra vannverksdrift til behandling av tilskuddssøknader i jordbruket, og innkreving av eiendomsskatt.

Store deler av økonomien i sektoren er underlagt reglene om selvkost, som betyr at tjenestene finansieres ved at kommunen sender faktura til de som benytter seg av tjenestene. Hvert år saksbehandles det flere hundre større og mindre saker i sektoren, og det produseres og leveres gjennomsnittlig over 4.300 kubikkmeter drikkevann hvert døgn året rundt.

Om lag 260 kilometer kommunal veg driftes og vedlikeholdes for å sikre innbyggerne fremkommelighet gjennom alle årstider.

Sektoren er til en viss grad eksponert for svingninger i eiendomsmarkedet, og i perioder med lav byggeaktivitet, slik som nå, påvirker det tilgangen på saker som skal behandles etter plan- og bygningsloven og aktiviteten blir lavere. Nedgangen i byggeaktiviteten resulterte med at sektoren reduserte ett årsverk ved byggesakskontoret, og økte samtidig bemanningen på plankontoret med ett årsverk, som følge av mange plansaker til behandling.

Elverum kommunes trestrategi ble vedtatt i 2021, og strategien er foreslått at oppdateres i 2027. Utarbeidelsen av en areal- og transportstrategi for Elverum (ATP) er i gang og vil fortsette utover i 2027.

Prioritert aktivitet:

Sektoren jobber for å gi forutsigbarhet til utbyggere og private gjennom informasjon, møter og forhåndskonferanser i saker som omhandler fast eiendom. Gjennom saksbehandlingen ivaretas handlingsrommet for utbygger og private, samtidig som det sikres en forsvarlig utbygging og samfunnsinteressene ivaretas. Vi planlegger og tilrettelegger for at flest mulig av kommunens innbyggere får korte avstander til aktuelle tjenester, aktiviteter og grøntområder med videre, slik at dagliglivet kan fungerer best mulig. Vi sikrer fremkommelighet og sikkerhet til innbyggerne ved å drifte og holde det kommunale vegnettet i så god stand som mulig innenfor de økonomiske rammer som blir gitt.

Sektoren saksbehandler saker innen lovpålagte frister for å sikre riktige gebyrinntekter uten avslag i prisen. Det utvises stor grad av økonomisk nøkternhet i produksjonen av veg-, vann- og avløpstjenester, som et resultat av mange runder med innsparingstiltak og effektiviseringer. Kommunens kart-databaser holdes kontinuerlig ajour, og tjenester søkes levert på en best mulig økonomisk lønnsom måte innenfor tildelt ramme.

Sektoren utarbeider kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner, strategier og områdeplaner for å nå kommunens mål innen by- og arealplanlegging, samt saksbehandle private detaljreguleringsplaner innen lovpålagte frister for å være en attraktiv kommune for private utbyggere å investere i. Landbruksenheten søker løsninger, i saker behandlet etter landbrukslovverket, som fremmer hensiktsmessig bruk av landbruksarealer med tanke på næringsutøvelse, arrondering, bosetting og bolyst. Vi er bevisste på, og har en positiv inngang ved henvendelser om kjøp av eiendom, næringsutvikling og bosetting i kommunen. Vi bruker geografiske informasjonssystemer (GIS) og etablerer applikasjoner for godt kunnskapsgrunnlag både for saksbehandlere, utbyggere og publikum. Vann- og avløpsenheten jobber systematisk med å utvikle sine tjenester slik at vi kan levere vann og rense avløp til riktig pris og i henhold til målbare kvalitetsparametere i lov og forskrift. Drikkevannet er godt, og gebyrene er forholdsvis lave sammenliknet med andre tilsvarende kommuner.

Indikatorer for måloppnåelse

- Saksbehandling gjennomført innen frist
- Fremkommeligheten på de kommunale vegene har vært tilfredsstillende til enhver tid
- Vann- og avløpstjenestene har vært operative til enhver tid med riktig kvalitet
- Lite klager fra næringsaktører/innbyggere på saksbehandling eller samarbeid med kommunen

Sektor for skole

Sektorens oppdrag

Kommunen tilbyr grunnskoleopplæring, inkludert spesialpedagogiske tiltak, logopedtjenester og støtte fra PPT. Skolefritidsordninger og skoleskyss sikrer trygghet og tilgjengelighet for elever. Kulturskolen gir barn og unge mulighet til kreativ utvikling.

Voksne får opplæringstilbud, både forberedende og individuelt tilrettelagt, samt norsk- og samfunnskunnskap for innvandrere. Introduksjonsprogrammet gir nyankomne innvandrere opplæring, oppfølging og økonomisk støtte.

Kommunen koordinerer bosetting og integrering av flyktninger, tilbyr råd og veiledning, og gir økonomisk støtte ved etablering. Introduksjonsprogrammet gir nyankomne innvandrere opplæring, oppfølging og økonomisk støtte. For enslige mindreårige flyktninger tilbys bofellesskap og oppfølging på hybel.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Grunnskole for omtrent 2320 elever, hvorav 1580 elever i 8 barneskoler og 740 elever i ungdomsskolen, SFO for ca. 600 barn. Kulturskole for ca. 300 elever og 120 i voksenopplæringen ved ELS.

I den vedtatte handlings- og økonomiplanen 2026-30 er det lagt inn nedleggelse av Sørskogbygda skole fra 1. august 2027, og dette er lagt til grunn i årets budsjett.

Politisk vedtak om bosetting av flyktninger basert på utredning av forespørsel om bosetting fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (25 flyktninger hvorav 5 EMF i basis for 2027).

Prioritert aktivitet:

- Omstillingstiltak
- Grunnskolen, skolefritidsordningen og PPT skal i samarbeid med hjemmet bidra til elevenes utvikling gjennom kunnskap, ferdigheter og verdier. Opplæringen skal fremme respekt, likeverd, demokrati og kulturell forståelse, og bygge på kristen og humanistisk tradisjon. Den skal gi innsikt i både nasjonal og internasjonal kulturarv, stimulere til skaperglede og kritisk tenkning, og motarbeide diskriminering. Elevene skal møtes med tillit og få medansvar og medvirkning i et inkluderende læringsmiljø.
- Arbeidet som utføres ved BOI og ELS, i samarbeid med NAV og andre aktører, skal bidra til at flyktninger opplever å bli en del av det norske samfunnet gjennom arbeidslivsintegrering og tilhørighet i nærmiljø. Deltakelse i introduksjonsprogrammer samt veiledning ved bosetting skal bidra til dette. Deltakelse i arbeid og/eller utdanning er en viktig faktor for å bli integrert og oppleve tilhørighet.
- Kulturskole for alle i tråd med rammeplanen for kulturskolen: beskriver hvordan kulturskolen skal legge til rette tilbud for alle grupper og enkeltindivider i kommunen. Mangfold og inkludering i forhold til alder, kjønn, økonomiske forutsetninger og interesser.
- Kvalitet i grunnskole målt ved læringsresultater og trivsel er kjent som faktorer for attraktivitet for barnefamilier ved flytting og bosetting.
- Kvalitet i grunnskole og voksenopplæring danner grunnlag for videre utdanning og kompetanse som næringsliv og offentlige institusjoner etterspør.

Indikatorer på tjenestekvalitet	Resultat 2025/2026	Mål 2026	Mål 2027
Nasjonale prøver 5. trinn: andel elever på nivå 1 i lesing/regning/engelsk (3 nivåer, 1 er laveste ferdighetsnivå)	28,2%/33,3%/25,0%	<20 %	<20 %
Nasjonale prøver 8. trinn: andel elever på nivå 1 og 2, lesing/regning/engelsk (5 nivåer, 1 er laveste ferdighetsnivå)	39,1%/40,6%/29,6%	<30 %	<30 %
Grunnskolepoeng sammenlignet med nasjonalt snitt	-0,2	≥0	≥0
Andel elever med over 35 grunnskolepoeng	73%	>80%	>80 %
Mobbing 7./10. trinn, Elevundersøkelsen, andel elever som opplever mobbing	11,6%/6,8%	0 %	0 %
Trivsel 7./10 trinn, Elevundersøkelsen	4,2/4,1	4,5	4,5
Andel elever med mer enn 10% fravær barnetrinn/ungdomstrinn	13,9%/27,8%	-	10%/20%
Andel elever som oppnår Norskprøven A2-nivå (muntlig)	95,3 %	90 %	90 %
Andel elever som fullfører grunnskole for voksne	100 %	100%	100 %

Indikatorer på tjenestekvalitet	Resultat 2025/2026	Mål 2026	Mål 2027
Andel elever som fullfører forberedende opplæring for voksne med vitnemål			100 %
Andel flyktninger som starter på utdanning eller jobb etter avsluttet program.	53%	50%	50%
Antall enslige mindreårige i utdanning eller arbeid etter fylte 20 år	100%	100%	100%
Antall deltagere i kulturskolen		10% økning	10% økning
Aktiviteter rettet mot nye målgrupper og utvikling av tilbud knyttet til disse. Minst ett nytt prosjekt /år.		+1	+1

Planlagt utviklingsarbeid i 2027

- Følge opp elevfravær med interne og tverrfaglige tiltak.
- Videreføre utviklingsarbeid for arbeid med trivsel og mobbing i skolene og videreutvikling av felles læringsmiljøkonferanse for Elverumsskolen sammen med andre tiltak.
- Videreføre Regional kompetanseplan, i samarbeid med de andre kommunene i regionen, Læringsmiljøsentret og Lesesentret (ny partner) ved Universitetet i Stavanger og Høgskolen i Innlandet. For 2027 er fokus på språk og lesing.
- Implementere og gjennomføre leseplan for Elverumsskolen, med plan for bibliotek i skolene.
- Videreutvikle tverrfaglig arbeid gjennom «Bedre tverrfaglig innsats» og «Bedre tverrfaglig samhandling».
- Utvikle felles planer og rutiner som sikrer kvalitet i opplæring på flere områder.
- Økt fokus på arbeidsretting av introduksjonsprogrammet i samarbeidet mellom NAV, Bosetting og introduksjon og Elverum læringscenter. Det skal jobbes målrettet for at flyktninger skal komme i jobb i kommunen eller i det lokale næringslivet. Følge opp arbeidet i kommunen etter deltakelse i KS nettverket - Flyktninger i jobb.

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

- Erasmus+ for grunnskole og voksenopplæring, med mobilitet for elever og ansatte, finansiert av EU/EØS-midler.
- Regional kompetanseplan, delvis statlig finansiert.
- «Håndverksløftet», samarbeidsprosjekt om lokale og nasjonale minoriteter finansiert av Sparebankstiftelsen via Kulturskolerådet.

Sektor for barnehage

Sektorens oppdrag:

Barnehagesektoren i Elverum kommune har ansvar for å sikre et likeverdig og inkluderende barnehagetilbud til alle barn. Dette omfatter drift av kommunale barnehager, tilskudd til private aktører, godkjenning, veiledning og tilsyn som lokal barnehagemyndighet, samt spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging etter barnehageloven. I tillegg tilbys tospråklig assistanse og språklige tiltak, skyssordninger for barn med særskilte behov, og det legges vekt på kvalitet, inkludering og barns rett til medvirkning.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

- Vedtekter for kommunale barnehager.
- 6 kommunale og 7 private barnehager.

Forventet barnetall i private barnehager per 15.12.2026, som grunnlag for tilskudd i 2027:

Privat barnehage	Små barn	Store	Total
Espira Nordmo	34	48	82
Grønnmyra	36	54	90
Hagen	23	37	56
Hakkebakkeskogen	32	44	76
Hernes	25	42	66
Svartholtet	42	59	101
Sørskogbygda	15	26	41
Totalt	207	310	517

Tilskuddssatser 2027:

Tilskuddssatsene for 2027 fastsettes gjennom egen forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager.

- Omfang: ca. 933 barn per 15.12.2026 (planforutsetning inn i 2027).
- Lovpålagt bemannings- og pedagognorm.
- Lovpålagte vedtaksressurser til spesialpedagogisk hjelp og individuell tilrettelegging etter barnehageloven §§ 31 og 37.
- Tilskudd til private barnehager beregnes på bakgrunn av regnskap fra kommunale barnehager to år tilbake.

Politiske føringer/vedtak (verbalforslag mv) som grunnlag for tjenesteproduksjon ut over lov og forskrift

Kommunestyret (20.06.2024, sak 081/24) vedtok at Elverum kommune skal fortsette med supplerende opptak, og på sikt vurdere rullerende opptak og mer fleksible åpningstider i de kommunale barnehagene. Eventuelle merkostnader må dekkes innenfor vedtatt budsjettramme.

Det er ikke økonomisk handlingsrom for å endre dagens praksis. Kommunen legger likevel til rette for supplerende opptak gjennom året når det er ledig kapasitet, også utover kommunens plikt til å tilby plass, med mål om å holde ventelisten så lav som mulig.

Prioritert aktivitet:

Barnehager av høy kvalitet virker helsefremmende og kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller. For å bidra til kommunens mål prioriteres følgende:

- Sikre et barnehagetilbud med høy kvalitet og tilstrekkelig kapasitet.
- Styrke språk og språkutvikling som et universelt og forebyggende tiltak for alle barn, med målrettet støtte ved behov.
- Styrke foreldresamarbeid og foreldreveiledning som del av det forebyggende arbeidet.
- Videreføre arbeidet med autoritativ voksenrolle og inkluderende fellesskap.
- Styrke kompetanse og ledelse på alle nivåer.
- Styrke arbeidet med nærvær og gode arbeidsmiljø.

Indikatorer for måloppnåelse:

- Foreldrenes tilfredshet med barnehagetilbudet – resultat fra foreldreundersøkelsen.
- Barnesamtaler – andel barnehager som har implementert barnesamtaler, og barnas tilbakemeldinger om trivsel og relasjonen til de voksne.
- Sykefravær i kommunale barnehager – utvikling i sykefravær/nærvær.
- Turnover i kommunale barnehager – Utvikling i turnover, sett i sammenheng med naturlig avgang og øvrige årsaker til at ansatte slutter.
- Pedagognorm – andel barnehager som oppfyller pedagognormen.

Planlagt utviklingsarbeid i 2027

- Språk og språkutvikling – videreutvikle det universelle språkarbeidet i alle barnehager, kombinert med målrettet støtte ved behov. Språkpedagog bidrar med veiledning og kompetansestøtte.
- Autoritativ voksenrolle og inkluderende fellesskap – videreføre arbeidet med autoritativ voksenrolle og inkluderende praksis.
- Barnets stemme – implementere barnesamtaler i alle barnehager for å styrke barns medvirkning og få kunnskap om barnas trivsel og opplevelser i barnehagen.
- Kompetanse og ledelse – følge opp regional kompetanseplan og lederutvikling, samt videreutvikle felles kompetanseøkter på tvers av tjenestene i oppvekstsektoren.
- Nærvær og arbeidsmiljø – videreutvikle systematisk nærværarbeid og lederstøtte.
- Individuell tilrettelegging – videreutvikle struktur og rutiner for oppfølging og evaluering av vedtak etter § 37.

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

- Regional kompetanseplan for barnehage, delvis statlig finansiert (regionale kompetansemidler).
- Folkehelseprogrammet Innlandet, fylkeskommunalt prosjekt med tiltak for tidlig innsats og barnets stemme.
- Kommunalt forebyggingsprogram 2026–2028 – statlig finansiert gjennom Bufdir, med tiltak for tidlig innsats og forebygging, blant annet styrking av språk- og inkluderingsarbeidet.

Sektor for Nav Elverum

Sektorens oppdrag

Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

Dette omfatter:

- Sosial rådgivning og veiledning til innbyggere som har behov for støtte i livsmestring og sosiale utfordringer.
- Gjeldsrådgivning for personer med økonomiske vansker, med mål om å bidra til økonomisk stabilitet og forebygging av gjeldsproblemer.

Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi

Kommunen tilbyr:

- Varig tilrettelagt arbeid (VTA) for personer med nedsatt arbeidsevne. Dette skjer blant annet gjennom tilskudd til Tunet Arbeid og Utvikling AS, som tilrettelegger arbeidsplasser og oppfølging.

Kvalifiseringsordningen

Kommunen administrerer:

- Kvalifiseringsprogrammet (KVP), som gir personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne mulighet til å delta i et strukturert oppfølgingsprogram med mål om å komme i arbeid eller utdanning.

Økonomisk støtte til livsopphold

Kommunen yter:

- Økonomisk sosialhjelp til personer som ikke har tilstrekkelige midler til å dekke nødvendige levekostnader.
- Økonomisk sosialhjelp til flyktninger i introduksjonsperioden på inntil fem år, som en del av integreringsarbeidet.

Målgrupper for tjenestene

Personer som trenger råd og veiledning, arbeidsrettet oppfølging, midlertidig bolig, gjeldsrådgivning, og økonomisk bistand til livsopphold. I tillegg er de som deltar i kvalifiseringsprogrammet og flyktninger som får arbeidsrettet oppfølging, under- og etter endt introduksjonsprogram.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Ved 2. tertial 2026 ble Navs budsjetttramme redusert med 7,0 mill. kroner. Dette kom i tillegg til tidligere vedtatte omstillingstiltak med en forventet innsparing på 4,178 mill. kroner.

I budsjett 2027 er den opprinnelige budsjettrammen redusert med ytterligere 9,0 mill. kroner, i tillegg til vedtatte omstillingstiltak med en forventet innsparing på 8,850 mill. kroner.

Budsjettforutsetningene bygger på at dagens utvikling med færre mottakere av økonomisk sosialhjelp videreføres i planperioden, samt at endret forvaltningspraksis og økt innsats innen veiledning og oppfølging bidrar til at flere oppnår arbeid, aktivitet og økonomisk selvstendighet.

Det er samtidig knyttet usikkerhet til utviklingen i behovet for økonomisk sosialhjelp. Dersom antallet personer med behov for økonomisk bistand øker utover dagens nivå, vil det kunne oppstå behov for å styrke de økonomiske rammene.

Brukergruppe sosialhjelp: Stor brukergruppe med sammensatte behov, og variasjon gjennom året. I 2025 ble det behandlet 9 292 søknader om sosialhjelp, som krever høy grad av kunnskap, innsikt, kartlegging for å kunne fatte forsvarlige vedtak. Det er en høy andel av brukerne som er langtidsmottakere av sosialhjelp, mange som har økonomisk sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold og det er mange unge som har behov for Navs tjenester. Mange brukere har ikke utdanning eller kompetanse som arbeidsmarkedet etterspør.

Arbeidsmarked: Det er nedgang i antall arbeidsplasser som ikke stiller spesielle krav til utdanning eller kompetanse. Men, det finnes slike innen salg, service, renhold, vaktmestertjenester med mer.

Omfang av tjenester/aktivitet i Nav Elverum

Avdelingen Familie og Velferd ivaretar førstelinjetjenesten, og har ansvar for mottaket hvor det blant annet gis råd og veiledning for både statlige og kommunale tjenester/stønader. Avdelingen har to team; Inntektssikringsteamet og minoritetsteamet. I tillegg har avdelingen ansvar for økonomisk sosialhjelp, midlertidig bolig og gjeldsrådgivning.

Avdelingen Beholde Arbeid har ansvar for sykemeldte, og brukere som mottar arbeidsavklaringspenger, som har som mål å beholde arbeid hos eksisterende arbeidsgiver. Denne avdelingen har også ansvar for helhetlige tjenester til arbeidsgivere, arbeidsretting i IPS (jobbspesialister) for Sør-Østerdal som samarbeider tett med DPS og psykisk helse i kommunene og Egenregitiltaket AMS (arbeid med støtte), markedsarbeidet i Sør-Østerdal og det Nasjonale kompetansesenter for veteransaker.

Avdelingen Skaffe Arbeid har ansvar for sykemeldte, arbeidsledige/permitterte, eller brukere som mottar arbeidsavklaringspenger, som har som mål å skaffe arbeid, kvalifiseringsprogrammet (KVP) og aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år. Avdelingen jobber også med uføresaker og varige tilrettelagte arbeidsplasser. Avdelingen har etablert tre team; Skaffe arbeid 1, Skaffe arbeid 2 og Ungdomsteamet.

Politiske føringer/vedtak (verbalforslag mv) som grunnlag for tjenesteproduksjon ut over lov og forskrift

Det foreligger ingen vedtak ut over lov og forskrift som gir føringer for tjenesteproduksjon

Prioritert aktivitet:

- Gi råd og veiledning til innbyggere for å få flere i arbeid og derigjennom færre på kommunale ytelser
- Avklare rettigheter til statlige ytelser

Planlagt utviklingsarbeid i 2027:

- Omstilling
- Etablere tverrsektorielt samarbeid rundt utvalgte lavinntektsfamilier

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

Arena Sammen – et prosjekt for ungdom i utenforskap, hvor prosjekteier er Elverum Håndball. Prosjektet finansieres i 2026-2027 av prosjektmidler fra Erasmus Pluss, som også fordrer samarbeid med tilsvarende prosjekt i annet land.

Sektor for kultur

Sektoren oppdrag:

Elverum kommune har som mål å være et attraktivt og ledende kultursentrum i Sør-Østerdal. Kommunens kulturliv er preget av mangfold, engasjement og inkludering, og tilbyr aktiviteter som fremmer glede, kunnskap, fellesskap, demokrati og god helse – for både innbyggere og besøkende. Kultursektoren samarbeider med frivillige og private aktører for å skape åpne møteplasser og tilgjengelige kulturopplevelser – uavhengig av alder, bakgrunn eller funksjonsevne.

Elverum jobber aktivt for å utvikle et rikt og inkluderende kulturliv innenfor tilgjengelige rammer. Kommunen forvalter og vedlikeholder egne kultur- og idrettsbygg, og bidrar til utvikling av idrettsanlegg og rekreasjonsområder. Gjennom disse kultur aktivitetene bidrar Elverum kommune til et levende og inkluderende kulturliv som er tilgjengelig for alle. Et aktivt kulturliv gir også viktige ringvirkninger for lokalt næringsliv – ved å skape aktivitet i sentrum, øke besøket til byens handel, serveringssteder og overnattingsbedrifter, og styrke Elverum som et attraktivt sted å bo, arbeide og besøke.

Målgrupper for tjenestene

- Alle innbyggere i Elverum kommune, studenter, soldater og alle turister og besøkende. Kulturaktiviteter som tilbys i bibliotek, kino, museer og idrettsanlegg er åpent for alle og lett tilgjengelig.
- Idrettslag, frivillige lag og foreninger og øvrige samarbeidspartnere gjennom kommunal støtte til virksomheten, som brukere av kommunale bygg og anlegg med mer.
- De som sokner til den norske kirke og øvrige livssynsorganisasjoner. Elverum kommunes ansvar er avgrenset til tilskuddet til Den norske kirke.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Kultur har ansvar for å opprettholde et aktivt og tilgjengelig kulturtilbud på kveld og helg i sine virksomheter, og samarbeider med frivilligheten for å styrke det lokale kulturlivet. Administrerer og utbetaler vedtatte tilskudd til lag og organisasjoner.

Omfang av tjenester/aktivitet:

Drift av Elverum kulturhus, Elverum Bibliotek, Elverum svømmehall, Elverumshallen - m/Ydalirhallen og idrettsanlegg ute Terningen Arena, Ungdommens hus, Koordinering og oppfølging av utleie Rådhuset og rådhusplassen, drift av kommunens biladministrasjon cirka 150 biler, Kantine Elvarheim, husleie TAIK AS, Festspillene i Elverum, tilskudd til lag og foreninger, veiledning spillemidler og driftstilskudd til fellelrådet Elverum kirke.

Tilskudds oversikt - administreres av kultursektor.

Mottakere lag og organisasjoner	Tilskudd 2026	Tilskudd 2027
Festspillene i Elverum	1 100 000	1 100 000
Musikkrådet i Elverum	300 000	300 000
Idrettsrådet i Elverum	830 000	830 000
Fellesutvalget for samfunnshus / grendehus	120 000	120 000
Nysted, Elverum kunstforening	32 000	32 000
Grundsetmarten, Elverum Handelsstand	100 000	100 000
Årets Elverumsing	15 000	15 000
Elverum kommunes kulturpris	30 000	30 000
Veterankorpsets julekonsert	40 000	40 000
Bruktsalg for barneklær og utstyr i Elverumshallen	20 000	20 000
Mekkeverkstedet Bajas	100 000	100 000
Glomdalsmuseet innbyggertilskudd	115 000	115 000
Gjennomføring 17.mai	125 000	175 000
Filmfestivalen Movies on War (MoW)*	225 000	225 000
Tilskudd til Gardistforeningen for gjennomføring av minnemarkering på Midtskogen. *	10 000	10 000
Mottakere med avtale og regulert tilskudd.		
Terningen Arena Idrett og Kultur (TAIK)	6 223 000	6 655 000
Fellelrådet Elverum Kirke	10 277 000	10 668 000

Mottakere lag og organisasjoner	Tilskudd 2026	Tilskudd 2027
Møteplassen	1 397 000	1 434 700
Frivilligsentralen	630 000	630 000

* Overført til kultur fra samfunnsutvikling i 2027.

Politiske føringer/vedtak (verbalforslag mv) som grunnlag for tjenesteproduksjon ut over lov og forskrift

- Innføring av Meråpent Bibliotek i 2025
- Strategisk plan for kultur 2024 – 2028
- Strategisk plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2023 - 2027

Prioriterte aktivitet:

Tilgjengelige og inkluderende kultur- og fritidstjenester som fremmer livsmestring og psykisk helse:

- Tilgjengelige og inkluderende tilbud: Kultur-, idretts- og fritidstilbud skal være åpne for alle, uavhengig av alder, bakgrunn og funksjonsnivå.
- Livsmestring og folkehelse: Tjenestene skal bidra til at enkeltmennesker mestrer eget liv gjennom aktiviteter på riktig nivå og med god kvalitet.
- Trygge møteplasser: I arenaer som Elverum bibliotek, ungdommens hus, Elverum kulturhus og lokale idrettsanlegg.
- Lavterskeltilbud: Fritt Fram med gratis utlån av fritidsutstyr, og åpne arrangementer som Historisk fredag, Vettug Viten, Åpen Hall i vinterferie og høstferie, ferieklubb og Filmgull.
- Barn prioriteres: Lavere billettpriser kino og svømmehall, redusert halleie og prioritert i idrettshallene, utstyrssentralen Fritt Fram, gratis arrangementer i bibliotek og ferieklubb.
- Eldre inkluderes: Den kulturelle spaserstokken med lokale arrangementer gir hjemmeboende og institusjonsbeboere tilgang til meningsfulle opplevelser.
- Idrett som fellesskapsarena: Støtte til breddeidrett og frivillighet som fremmer fysisk aktivitet, sosial tilhørighet og psykisk helse.
- Forebygging og inkludering: Gode opplevelser og møteplasser er en viktig faktor for å forebygge ensomhet og styrke psykisk helse i hele kommunen.

Elverum kommune skal arbeide for økt handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne.

- Svømmeopplæring for elever i grunnskolen i svømmehallen.
- Møteplasser for innbyggere i bibliotek, kulturhuset og bruk av idrettshallene.
- Ungdommens hus med lavterskel, møteplass, inkluderingsarena og gratis utlån av utstyr til fritid på Fritt Fram. Barnet har rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv. - FNs konvensjon om barns rettigheter.

Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk

- Elverum kino viser film 7 dager i uken.
- Elverum kulturhus har et variert program med lokale og nasjonale kulturaktører.
- Godt markedsførte kulturaktiviteter i bibliotek, kulturhus, kino, ungdommens hus og idrettsanlegg.
- Kultursektor bidrar aktivt inn i næringsforeninga, Festspillene i Elverum og filmfestivalen Movies on War.

Indikatorer for måloppnåelse

Kultur og religiøse formål: Indikator tjenestekvalitet	Resultat 2025	Mål 2026	Mål 2027
Bibliotek			
Utlån per innbygger	2,6	2,5	2,6
Utlån av bøker/media for barn	30 716	32 000	32 000
Antall besøkende per år	62 480	80 000	60 000
Totalt antall arrangementer	151	100	150
Antall arrangementer for barn/unge	28	30	30
Antall arrangementer for skoleklasser / barnehage –	-	30	25
Kino			
Antall besøkende på kino – barn	6 591	6 000	6 000
Antall besøkende på kino – fra 11 år og oppover	29 202	30 000	30 000
Kunstformidling			

Kultur og religiøse formål: Indikator tjenestekvalitet	Resultat 2025	Mål 2026	Mål 2027
Antall besøkende på kulturarrangementer for voksne	8 790	6 000	6 000
Antall besøkende på kulturarrangementer for barn	3 002	3 500	3 500
Idrett			
Antall veiledninger for søknad på spillemidler	80	80	80
Antall stormøter med informasjon til idrettsråd, musikkråd,	4	3	3
Antall styremøter i Elverum Idrettsråd	11	10	10
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg			
Totalt antall brukere Svømmehallen	60 110	75 000	70 000
Svømmehallen – antall besøkende på fellesbad	12 556	15 000	13 500

Planlagt utviklingsarbeid i 2027:

- Søke om eksterne midler for videreutvikling kulturhusets og bibliotekets rolle som kunnskaps-, debatt- og beredskapsarena

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

- Få aktivisert ombruksløsningen Loopfront som er støttet av Innlandet fylkeskommune, mål om bedre utnyttelse av brukt kontorutstyr og annet utstyr.
- Aktiviteter i skolen sommerferie med ekstern finansiering. (Ung og fri, Gjensidig stiftelsen, Sparebankstiftelsen, BufDir)
- Sparebankstiftelse og Gjensidigstiftelsen til Fritt Fram utlånssentral.
- Bokstart med egen bok til alle nyfødte og 2 åringer på helsestasjonen med støtte fra Bufdir.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Sektorens oppdrag

Kommunen har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for helse- og omsorgstjenester som oppholder seg i kommunen. Helse- og omsorgstjenester omfatter et bredt spekter av tjenester rettet mot innbyggere i alle aldre. Kommunenes ansvar for å yte omsorgstjenester avgrenses mot spesialisthelsetjenester som skal ytes av spesialisthelsetjenesten. Videre avgrenses kommunens ansvar mot helse- og omsorgsbehov som det forventes at den enkelte selv kan ivareta. Kommunen skal ha en synlig og lett tilgjengelig koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten.

De klassiske omsorgstjenestene er helsetjenester i hjemmet, opphold i institusjon (sykehjem) kommunalt akutt døgnopphold, personlig assistanse eller annen praktisk bistand, støttekontakt, omsorgsstønning, pårørendestøtte og avlastning, tilrettelagt arbeid og aktivitet, samt brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Kommunen skal ha generell oversikt over behovet for habilitering og rehabilitering i kommunen. Alle som bor eller oppholder seg i kommunen, skal tilbys nødvendig utredning og oppfølging ved behov. Kommunene har også ansvar for å identifisere behov for hjelpemidler, bistå i søknadsprosessen og i samarbeid med NAV bistå i bruk av hjelpemidler.

Kommunens tjenester inkluderer også helsestasjonstilbud for barn, ungdom og gravide, skolehelsetjeneste, psykisk helsearbeid og frisklivsarbeid. Det tilbys også miljøterapeutisk støtte til barn og unge. Kommuneoverlege med samfunnsmedisinske arbeidet som omfatter folkehelse, smittevern (inkl. reisevaksinasjon), miljørettet helsevern og helsemessig beredskap. Det gis råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid med senter mot incest og seksuelle overgrep og interkommunalt krisesenter. Kommunen har ansvar for fastlegeordningen, legevakt, fysio- og ergoterapitjenester, og psykologtjenester.

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernet skal dessuten bidra til trygge oppvekstkår for alle barn og unge.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

De fleste helse- og omsorgstjenester er driftet 24/7 og 365 dager i året, og er lovpålagte. Tjenestene skal være nødvendige og forsvarlige. Hva som er godt nok er beskrevet i nasjonale retningslinjer. Samhandling og samarbeid med spesialisthelsetjenesten er spesielt viktig for å sikre innbygger helhetlige og sammenhengende tjenester. Statsforvalteren i Innlandet er tilsynsmyndighet for barneverns-, helse- og omsorgstjenestene, og skal også gi råd og veiledning.

Sektoren har 4 sykehjem; Moen sykehjem (42 plasser), Jotunhaugen sykehjem (24 plasser), Lyngholtet sykehjem (20 plasser) og Elverum helsehus (72 plasser inkl. KAD). Hjemmebaserte tjenester er fordelt på følgende avdelinger: Nord og Sør som gir helsehjelp til innbyggere i egne hjem, Ressursteam som yter digital hjemmesykepleie, sykepleiertjeneste i innbyggers hjem uavhengig av geografi og felles ambulant natttjeneste. Jotuntoppen bo- og omsorgssenter har 24 leiligheter for personer med demens med heldøgnsomsorg. Psykisk helse og rustjeneste gir helsehjelp, praktisk bistand og lavterskel rus og psykisk helsetjeneste til innbyggere i eget hjem, samt døgn tjenester ved bofellesskapene Øvre Sandbakken, Sandbakken og Leiret. Service og praktisk støtte gir praktisk bistand og personlig assistanse til innbyggere i eget hjem. Aktivitetstilbud for hjemmeboende med demenssykdom gis i lokalene ved Moen sykehjem og Jotuntoppen omsorgssenter. Tilrettelagte tjenester gis i følgende bofellesskap: Loken, Jotunhaugen, Svartholtet (interkommunalt), Sandmoen, Grøndalsbakken, Grønliveien og Ydalirtunet. Vestly gir helsehjelp til barn og unge og avlastning til foreldre og foresatte med barn og unge med hjelpebehov. Lavterskeltilbud for personer med rusproblemer tilbys på Annekset i samarbeid med frivillige organisasjoner.

Forebyggende tjenester er lokalisert på Helsehuset med jordmortjeneste, helsestasjon 0-5 og for ungdom, samt skolehelsetjenesten. Barnevernet er også på Helsehuset.

Kommuneoverlege med miljørettet helsevern har tilhold på Helsehuset. Det samme gjelder interkommunal legevakt.

Under er listet opp en rekke nøkkeltall sektoren har benyttet i planlegging av driften.

Helse- og omsorgstjenester

Nøkkeltall	Utvikling siste tre år		
	2023	2024	2025
Totalt antall tjenestemottakere med vedtak på helse – og omsorgstjenester per 31.12.	1 540	*	1 650
Totalt antall vedtakstimer/uke i hjemmebaserte tjenester per 31.12.	10 176	12 054	11 424
Antall mottakere av hjemmebaserte tjenester per 31.12.	890	947	969
Antall mottakere av helsehjelp (hjemmesykepleie) per 31.12.	532	525	553
Antall mottakere av praktisk bistand, daglige gjøremål (hjemmehjelp) per 31.12.	195	217	214
Antall mottakere av praktisk bistand, opplæring per 31.12.	81	81	93
Antall mottakere av praktisk bistand, brukerstyrt personlig assistanse (BPA) per 31.12.	41	41	45
Antall mottakere avlastning utenfor institusjon per 31.12.	8	7	6
Antall mottakere av rus- og psykisk helsetjeneste (ekskl. poliklinisk) per 31.12. 1)	185	225	222
Antall mottakere rus- og psykisk helse, poliklinisk oppfølging per 31.12.	189	178	139
Antall institusjonsplasser per 31.12.	173	175	175
Antall omsorgsbolig med heldøgnsbemanning per 31.12. (eldre)	24	24	24
Beleggsprosent langtidsplass institusjon	98 %	97,8 %	97,9 %
Beleggsprosent korttidsplass institusjon	92,8 %	90,5 %	82,1 %
Antall mottakere av hjemmebaserte tjenester som har velferdsteknologiske tiltak (tiltakene digitalt tilsyn og lokaliseringsteknologi)	20	18	14
Antall plasser i skjermet enhet for personer med demens	35	36	36

*Ikke mulig å hente ut riktige tall fra fagsystem.

Barnevern

Nøkkeltall	Utvikling siste tre år		
	2023	2024	2025
Andel barn med melding i forhold til innbyggere 0–17 år	5,4%	5,5 %	6,1 %
Andel barn med undersøkelse i forhold til innbyggere 0–17 år	5,7 %	5,7 %	6,1 %
Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0–17 år:	4,2 %	4,3 %	4,2 %
Undersøkelser med saksbehandlingstid innen 3 måneder	69,7 %	85,6 %	82,6 %
Antall barn med barnevernstiltak i løpet av året	131	137	123
Andel fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk	11,1 %	10,8 %	*

Nytt fagsystem i 2024 gjør at tall for 2024 kan være noe misvisende. Flere av nøkkeltallene for barneverntjenesten er ikke publisert enda.

Helse

Nøkkeltall	Utvikling siste tre år		
	2023	2024	2025
Andel Nyfødte med hjemmebesøk av helsesykepleier innen 10 dager etter fødsel:	90,3 %	93,7 %	94,7 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk av jordmor innen 3 døgn etter fødsel	15,3 %	77 %	77,7 %
Telefonhenvendelser interkommunal legevakt	25 705	24 337	24 794
Fysioterapeuter (årsverk per 10 000 innbyggere):	10,1	10,0	10,0
Fastleger (leger per 10 000 innbyggere):	10,2	10,11	10,05

Tilskudd som administreres fra sektoren

Mottaker	2025	2026
Møteplassen 2 - Treffpunktet, lavterskel psykisk helse	796 000	844 000
Senter mot incest og seksuelle overgrep (NOK)	245 000	258 000

Kommentarer:

Møteplassen 2 - Lavterskel dagtilbud psykisk helse Treffpunktet. Avtale med gjensidig oppsigelsestid på 12 måneder. Kommunalt tilskudd til NOK. Kommunal bevilgning er en betingelse for statlig tilskudd.

DEL 4 – Vedlegg

Beskrivelse av grunnlagsendringer for hver sektor og stab

Ved budsjetteringen er det enkelte forhold som verken administrasjonen eller kommunestyret kan påvirke, men som må innarbeides i budsjettet for kommende år. Dette gjelder blant annet lønns- og prisvekst, endringer i statlige krav og lovpålagte oppgaver, samt endringer i demografi og brukersammensetning.

Grunnlagsendringer omfatter også helårsvirkningen av tiltak vedtatt i gjeldende handlings- og økonomiplan, samt andre vedtak kommunestyret har fattet gjennom året, eksempelvis i egne saker eller gjennom tertialrapporteringen.

I skjemaet «Bevilgning drift – netto» vises budsjetttrammene for de ulike sektorene og stabene. Budsjetttrammene er nettorammer, det vil si brutto utgifter fratrukket brutto inntekter for hver sektor og stab. Endringer i forutsetningene gjør at rammene må justeres årlig for å sikre et realistisk årsbudsjett.

Tabellen nedenfor viser grunnlagsendringer på hovedpostnivå samlet for alle sektorer og staber (Bevilgning drift – netto).

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000 kr)	Budsjett-tekniske justering*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026 – 2027
01 Fastlønn		-24 404	68 272	43 868
02 Lønn til vikarer		-755	-2 091	-2 846
03 Lønn til ferievikarer		-1 357	-5 448	-6 805
04 Overtidslønn		-255	256	1
05 Annen lønn		-696	2 454	1 758
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-11 199	12 097	898
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen		1 084	20 019	21 103
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen		-5 822	28 809	22 987
40 Overføringer og tilskudd til andre		-11 261	-3 100	-14 361
50 Finansutgifter		-	-97	-97
60 Salgsinntekter		1 478	-5 266	-3 788
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		1 857	-6 572	-4 715
71 Refusjoner fra NAV (sykelønn, fødselspenger mv)		-	5 718	5 718
80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse		500	-	500
98 Budsjettavvik		20 088	1 619	21 707
Sum grunnlagsendringer		-30 742	116 670	85 928

Tabell: Sum grunnlagsendringer innarbeidet i Bevilgning drift – netto.

* Helårsvirkning i 2027 av tiltak vedtatt i HØP 2026-2029.

De største grunnlagsendringer ligger i lønns- og prisvekst (deflator) fra 2026 til 2027 er innarbeidet med 3,8 prosent, i tråd med forslaget til statsbudsjett for 2027.

- **Lønn:** Helårseffekten av lønnsoppgjøret i 2026 (2,7 prosent) er innarbeidet med 32,7 millioner kroner. I tillegg er det avsatt 4,9 millioner kroner til lønns- og pensjonsreserve for 2027 for å håndtere virkningen av lønnsoppgjøret i 2027 samt økte pensjonskostnader.
- **Utgifter:** Det er innarbeidet 6,8 millioner kroner i økte utgifter som følge av forventet prisvekst på kjøp av varer og tjenester (2,9 prosent). Den kommunale prisveksten er høyere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (2,7 prosent). Dette må ses i sammenheng med at kommunesektorens sammensetning av vare- og tjenestekjøp avviker fra husholdningenes konsum.
- **Inntekter:** Det er innarbeidet 5,4 millioner kroner i økte inntekter fra salg av varer og tjenester. Pris- og gebyrjusteringene er lagt på samme nivå som forventet lønns- og prisvekst i kommunesektoren, det vil si 3,8 prosent.
- **Forsinket effekt av salderingstiltak:**
Det er innarbeidet justeringer knyttet til forsinket effekt av salderingstiltak vedtatt i handlings- og økonomiplan 2026–2029, herunder tiltak som bygger på anbefalingene i Agenda Kaupang-rapporten. Forsinket gjennomføring medfører at budsjettøkonomisk effekt oppnås senere enn tidligere forutsatt.

- Salderingstiltak 29 - HMO frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og muligheten for å bo hjemme lengre med hjelp fra hjemmetjenesten, er forsinket med 3 måneder og utgjør netto 2,32 millioner kroner (For HMO utgjør dette 1,79 millioner kroner og for Eiendom 0,53 millioner kroner) i redusert innsparing i 2027.
- Salderingstiltak 23 – Kultur endre drift kinoen er utsatt til 2028 og utgjør 349 000 kroner.
- **Øvrige grunnlagsendringer:** Det er også innarbeidet øvrige justeringer som følge av endrede forutsetninger, vedtak fattet gjennom året og andre forhold som påvirker kommunens økonomiske handlingsrom.

Nedenfor er grunnlagsendringene for hver sektor og stab kommentert. Endringene er delt i inn i hovedposter, som viser hvilken type utgiftsart er det som er påvirket av grunnlagsendringer.

Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter (beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	0	572	572
04 Overtidslønn	0	1	1
05 Annen lønn	0	601	601
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	0	-92	-92
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-30	3 423	3 393
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	-135	-297	-432
40 Overføringer og tilskudd til andre	0	-2 598	-2 598
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	-300	672	372
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	283	82	365
Sum grunnlagsendringer	-182	2 364	2 182

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Lønnsgradning og endringer som følge av at stillingen som internasjonal rådgiver ikke blir erstattet og stillingen som beredskapskoordinator som opprettes jamfør KS-vedtak 100/26, 419 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 153 000 kroner.

04 Overtid:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1 000 kroner.

05 Annen lønn:

Korrigeringer av tidligere års budsjett som har vært for lavt for folkevalgte, i tillegg til oppjusteringer av godtgjørelser for å komme på riktig nivå på utbetalingene jf. Stortingets vedtak om godtgjøring.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 31 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 41 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Endringer i politisk ledelse, økte utgifter abonnement, annonsering og flytting av utgifter til politisk ledelse og redusert budsjett i tråd med praksis og korrigerende av feil fra tidligere års budsjetter, reduksjon på 33 000 kroner.

Korrigerende av utgifter og utbetalinger av tilskudd i samsvar med faktisk utbetaling for samfunnsutvikling og SØIPR, og opprettelse av stillingen som beredskapskoordinator, reduksjon på 196 000 kroner.

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en økning på 3,5 millioner kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 152 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Reduksjon i utbetaling av tilskudd i samsvar med utbetaling 102 000 kroner.

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en reduksjon på 195 000 kroner.

40 Overføringer og tilskudd til andre:

Budsjett øker i tråd med praksis og korrigering av feil fra tidligere år, økning på 6 000 kroner. Tilskudd til Movies on War og Hedmark Gardistforening skal utbetales fra kultur, reduksjon 220 000 kroner. SØIPR budsjettetert med utbetalinger av tilskudd som skal dekkes av fond, økning 920 000 kroner.

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en reduksjon på 3,31 millioner kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Samfunnsutvikling forventer lavere tilskudd i en periode med omlegging av programmer og nye utlysninger av prosjekter, utgjør en reduksjon på 300 000 kroner. Reduserte prosjektinntekter internasjonale samarbeid, utgjør 800 000 kroner.

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en økning på 6 000 kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er redusert med 82 000 kroner ved ny fordeling mellom sektor og staber.

Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for teknikk og miljø

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		0	1 135	1 135
02 Lønn til vikarer		0	-9	-9
04 Overtidslønn		0	16	16
05 Annen lønn		-200	21	-179
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		0	-1 825	-1 825
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		-1 150	631	-519
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		0	1 581	1 581
60 Salgsinntekter		-2 621	-423	-3 044
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		952	1 231	2 183
Sum grunnlagsendringer		-3 019	2 358	-661

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Sektor for teknikk og miljø.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:
01 Fastlønn:

I tillegg til lønnsjustering som utgjør en økning på 225 000 kroner, er det andre lønnsendringer. Arealplan øker med 1 årsverk jamfør KS-sak 053/26, mens byggesak tar ned et årsverk grunnet nedgangen i eiendomsmarkedet, til sammen utgjør dette en reduksjon på 164 000 kroner. Veg, park og anlegg øker fastlønnsposten grunnet en endring på beredskapslønn i tillegg til endring i protokoll for ny vinterdrift, dette utgjør til sammen en økning på 383 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 691 000 kroner.

02 Lønn til vikarer:

Korrigerende av budsjettering fra tidligere år.

04 Overtid:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 16 000 kroner.

05 Annen lønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 21 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 117 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Strøm og forsikringer økning på til sammen 212 000 kroner.

Økning i utgifter med videreføringen av ATP-arbeidet (Areal- og transportstrategi), 70 000 kroner

Reduserte utgifter til snøbrøyting, 200 000 kroner

Prisregulering av utgifter utgjør 549 000 kroner

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Økning i tilskudd til MHBR i henhold til styrevedtak i IKS et, og utbetaling til 110-sentralen.

60 Salgsinntekter:

Endringer i gebyrinntekter hos selvkostområdene, økning på 9 000 kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør 432 000 kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er økt med 269 000 kroner ved ny fordeling mellom sektor og staber.

Tiltak som omhandler parkeringsavgift flyttet fra avvikskonto og til riktig enhet, 1,5 millioner

Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Eiendomsstaben

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter (beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	-4 082	3 117	-965
02 Lønn til vikarer	0	2	2
04 Overtidslønn	0	21	21
05 Annen lønn	0	16	16
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	-983	-1 035	-2 018
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-1 421	9 111	7 690
60 Salgsinntekter	-651	-3 275	- 3 926
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	0	-200	-200
71 Refusjoner fra Nav (sykelønn, fødselspenger mv)	0	1 384	1 384
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	2 541	1 903	4 444
Sum grunnlagsendringer	-4 596	11 044	6 448

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til eiendomsstaben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Eiendom sin andel av omstillingstiltak 2.2 i Agenda Kaupang rapporten (nedleggelse av Sætre sykehjem) er ikke innarbeidet i budsjettet (1,1 millioner kroner) og gir sammen med lønnsglidninger en økning på 1,86 millioner kroner.

240 000 kroner er flyttet fra eiendom til HMO sitt budsjett, og gjelder Elverum kommunale legesenter.

Omstillingstiltak Agenda Kaupang 2.2 (nedleggelse av Sætre sykehjem) er forsinket. Estimert forsinkelse er beregnet til 3 måneder. Eiendom sin andel av dette utgjør 275 000 kroner

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør en økning på 1,22 millioner kroner.

02 Lønn til vikar:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 2 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 21 000 kroner.

05 Annen lønn:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en økning på 16 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 201 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Utgifter til strøm, fjernvarme, forsikring og vann og avløp utgjør en økning på 8,04 millioner kroner.

Utgifter som gjelder Elverum kommunale legesenter til sektor HMO utgjør en reduksjon på 1,04 millioner kroner.

Omstillingstiltak Agenda Kaupang 2.2 - HMO frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og muligheten for å bo hjemme lengre med hjelp fra hjemmetjenesten, er forsinket. Estimert forsinkelse er beregnet til 3 måneder. Eiendoms andel av dette utgjør 250 000 kroner

Redusert lisensutgifter, reduksjon servicetjenester til sektorene og redusert kvalitet på toalett- og tørkepapir, 690 000 kroner.

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en økning på 562 000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør en økning på 1,99 millioner kroner.

60 Salgsinntekter:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en økning på 378 000 kroner.

Økning i husleieinntekt fra MHBR IKS og Nav Amundsengården, til sammen 588 000 kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør en økning 2,3 millioner kroner.

70 Overføring fra andre med krav om motytelse:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen.

71 Refusjoner fra Nav (sykelønn, fødselspenger mv):

KS-vedtak 110/23 med administrativ budsjettering av refusjoner fra NAV er reversert.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er økt med 197 000 kroner ved ny fordeling mellom sektor og staber.

Korrigerings av avvikskonto med intern flytting mellom sektorer utgjør 2,1 millioner kroner.

Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for skole

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		-4 917	9 724	4 807
02 Lønn til vikarer		0	-41	-41
03 Lønn til ferievikarer		0	18	18
04 Overtidslønn		0	12	12
05 Annen lønn		-35	-919	-954
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-3 433	-468	3 901
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		721	-1 327	- 606
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		-1 000	0	-1 000
40 Overføringer og tilskudd til andre		0	-1 617	- 1 617
60 Salgsinntekter		0	1 131	1 131
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		1 130	50	1 180
71 Refusjoner fra Nav (sykelønn, fødselspenger mv)		0	-14	-14
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		1 206	-3 455	4 661
Sum grunnlagsendringer		-6 328	10 014	3 676

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Sektor for skole.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Økning på 1,7 millioner skyldes økte behov til enkeltelever i grunnskole.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 8 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer:

Reduksjonen på 159 000 kroner ved gjennomgang av budsjett.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 118 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 18 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Reduksjon på 28 000 kroner ved gjennomgang av budsjett.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 40 000 kroner.

05 Annen lønn

Reduksjon på 1 million kroner på grunn av færre bosatte flyktninger og dermed lavere introduksjonslønn.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 46 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1,3 millioner kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon

På grunn av nye særavtaler på arbeidstøy er det lagt inn en økning i budsjettet på 500 000 kroner. Det er også lagt inn en økning av kurs ifb. med Newton rom på 30 000 kroner.

På grunn av færre bosatte flyktninger er det foretatt en reduksjon av utgifter på 1,2 millioner kroner.

Det er også gjort et nedtrekk på skoleskyss på 1,35 millioner kroner på grunn av ny beregning.

Prisregulering av utgifter utgjør 848 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Innsparing som følge av bedre vedtaksprosesser og oppfølging av fosterhjemsplasserte elever i og utenfor kommunen.

40 Overføringer og tilskudd til andre:

Reduksjon på 1,6 millioner kroner skyldes færre bosatte flyktninger og mindre kostnader til enslige mindreårige flyktninger.

60 Salgsinntekter:

Korrigeringskonto med 1,5 millioner kroner skyldes lavere foreldrebetaling enn forventet, både på grunn av at det er færre barn på 1.-3. trinn og at flere velger 12 timers gratis opphold.

Prisregulering av inntekter utgjør 369 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Refusjoner fra andre kommuner er økt med 150 000 kroner som følge av salg av tjenester fra PPT til andre kommuner.

Refusjon fra staten på lærere i videreutdanning er også redusert med 200 000 kroner. Hanstad, tatt inn i lønnsark.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

4 millioner skyldes en kontering av avvikskonto ut på riktig konto.

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er økt med 545 000 kroner ved ny fordeling mellom sektor og staber.

Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for barnehage

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter (beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	0	4 207	4 207
02 Lønn til vikarer	0	10	10
04 Overtidslønn	0	3	3
05 Annen lønn	0	21	21
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	0	-5 374	-5 374
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	0	1 026	1 026
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	-2 100	11 003	8 903
60 Salgsinntekter	0	218	218
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	500	-276	224
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	1 372	113	1 485
Sum grunnlagsendringer	-228	10 951	10 723

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Sektor for barnehage.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:
01 Fastlønn:

Økning i fastlønn skyldes økt bemanning som følge av flere barn og flere vedtakstimer. Av økningen finansieres om lag 451 000 kroner i lønnsmidler ved bruk av bundet fond.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 2,1 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 16 000 kroner

03 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 3 000 kroner

05 Annen lønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 21 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 346 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Det er inngått en ny særavtale om arbeidstøy for ansatte som medfører en budsjettøkning på 650 000 kroner. Det er i tillegg budsjettet med 195 000 kroner til Visma Sikker Sak for å ivareta krav til forsvarlig og sikker dokumentasjon i barnemapper. Resterende økning på denne hovedposten skyldes oppjustering av matpenger. Motkontoen til denne oppjusteringen ligger på hovedpost 70.

Prisregulering av utgifter utgjør 63 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Den reelle økningen på om lag 11 millioner kroner er i hovedsak knyttet til beregningen av tilskudd til private barnehager. Hovedårsaken er at det i budsjettet er lagt til grunn en økning på 23 barn i private barnehager sammenlignet med tidligere beregninger. Flere barn i private barnehager gir økte tilskuddsutbetalinger.

I tillegg er det innført nytt regelverk og en ny modell for beregning av tilskudd til private barnehager. Dette bidrar til en viss økning i tilskuddsnivået. Som for øvrige kommunale tjenester påvirkes også tilskuddene av ordinære kostnadsøkninger, blant annet gjennom deflatorjusteringer for lønns- og prisvekst.

Samlet sett skyldes økningen derfor hovedsakelig flere barn i private barnehager, samt endringer i beregningsmodellen og generell kostnadsvekst.

60 Salgsinntekter:

Avviket på 217 000 kroner skyldes justering av redusert foreldrebetaling i tråd med regnskapet.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Avviket skyldes to forhold. Det er lagt inn 126 000 kroner som gjelder salg av barnehagemyndighet.

150 028 kroner er en oppjustering av inntekt på kostpenger.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er redusert med 113 000 kroner ved ny fordeling mellom sektor og staber.

Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Nav Elverum

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		1 274	1 062	2 336
04 Overtidslønn		0	1	1
05 Annen lønn		0	1	1
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		376	-596	-220
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		0	53	53
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		0	100	100
40 Overføringer og tilskudd til andre		-10 405	-577	-10 982
50 Finansutgifter		0	-97	-97
60 Salgsinntekter		0	-2	-2
71 Refusjoner fra Nav (sykelønn, fødselspenger mv)		0	850	850
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		4 685	-73	4 612
Sum grunnlagsendringer		-4 070	722	-3 348

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Nav Elverum.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Lønnsgradning, 528 000 kroner

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 534 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1 000 kroner.

05 Annen lønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 85 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en reduksjon på 51 000 kroner.

Oppsigelse ubrukte moduler socio (programvare sosialhjelp) og utskiftning gammelt leid IKT-utstyr utgjør til sammen en økning på 70 000 kroner

Prisregulering av utgifter utgjør 34 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Økning andel lønn leder/stabsrådgiver som betales til NAV sentralt.

40 Overføringer og tilskudd til andre:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en økning på 148 000 kroner.

Økning sosialhjelp som følge av prisstigning på cirka 4% og økte satser utgjør 2, 44 millioner kroner. Mottak av 25 nye flyktninger utgjør en økning på 1,2 millioner kroner 2027. Sosialhjelp for 34 flyktninger som avsluttes i intro i 2026 utgjør en økning på 4,42 millioner kroner. Mindre utbetalinger på bidragskontoer som er avhengig av at antall brukere og mottak av flyktninger er på dagens nivå, 9 millioner kroner.

50 Finansutgifter:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en reduksjon på 97 000 kroner.

60 Salgsinntekter:

Prisregulering av utgifter utgjør 2 000 kroner.

71 Refusjoner fra NAV (sykelønn, fødselspenger mv):

KS-vedtak 105/24 med administrativ budsjettering av refusjoner fra NAV er reversert.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra Nav:

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er økt med 73 000 kroner ved ny fordeling mellom sektor og staber.

Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for kultur

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		-300	1 002	702
02 Lønn til vikarer		0	-59	-59
03 Lønn til ferievikarer		0	7	7
04 Overtidslønn		0	60	60
05 Annen lønn		0	92	92
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-69	-703	-772
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		-500	1 008	508
40 Overføringer og tilskudd til andre		50	609	659
60 Salgsinntekter		0	-11	-11
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		450	-89	361
Sum grunnlagsendringer		-369	1 916	1 547

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Sektor for kultur.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Lønnsgradning og effekt av at tiltak endring drift kulturhuset ikke kan gjennomføres før i 2028 (beskrevet i omstillingsrapport fra Kaupang Agenda, punkt 4.12) utgjør 463 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 539 000 kroner.

02 Lønn til vikar:

Korrigerende av budsjettering fra tidligere år.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026, 2 000 kroner.

03 Lønn til ferievikar:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026, 7 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen, 13 000 kroner.

Økt overtid merarbeid på arrangementer, 37 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026, 10 000 kroner.

05 Annen lønn:

Oppmuntringslønn er ikke budsjettert tidligere.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026, 22 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 93 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen, 22 000 kroner.

Økning på avtale med TAIK, 157 000 kroner.

Økning forsikring, 18 000 kroner

Økte driftsutgifter tilgang/innlogging for brukere, drift av infoskjermer og RFID bokbrikker for merking av bøker til meråpent bibliotek, 35 000 kroner.

Rullering og oppdatering av utsyr hos utlånssentralen Fritt Fram, 175 000 kroner.

Nytt kjøkkenutstyr og økte matvarepriser utover vanlig prisjustering utgjør 130 000 kroner hos kantina.

Prisregulering av utgifter utgjør 471 000 kroner.

40 Overføringer og tilskudd til andre:

Økning på utbetaling til Møteplassen, 38 000 kroner.

Økning tilskudd Elverum Kirkelig Fellesråd, 391 000 kroner.

Nedjustert tilskudd til Søndre Elverum Idrettshall, så beløp er i samsvar med avtale, 100 000 kroner.

Økning gjennomføring av 17.mai, 50 000 kroner.

Utbetaling av tilskudd til Movies on War og Hedmark Gardistforening er overført til kultur fra samfunnsutvikling, 230 000 kroner

60 Salgsinntekter:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en reduksjon på 22 000 kroner.

Redusere inntektskravet i kiosken på kulturhuset, 200 000 kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør 189 000 kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er økt med 89 000 kroner ved ny fordeling mellom sektor og staber.

Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		-16 146	45 220	29 074
02 Lønn til vikarer		-755	-994	-2 749
03 Lønn til ferievikarer		-1 357	-5 473	-6 830
04 Overtidslønn		-255	156	-99
05 Annen lønn		-239	2 796	2 557
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-6 947	-10 939	-17 886
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		2 983	4 793	7 776
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		-2 587	16 422	13 835
40 Overføringer og tilskudd til andre		-906	843	-63
60 Salgsinntekter		4 750	-3 109	1 641
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		75	-6 818	-6 743
71 Refusjoner fra Nav (sykelønn, fødselspenger mv)		0	3 498	3 498
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		8 400	-5 388	3 012
Sum grunnlagsendringer		-12 984	40 007	27 023

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Sektor for HMO.

Sektoren for helse, mestring og omsorg skiller seg vesentlig fra de andre sektorene når det gjelder omfang av tjenester og økonomi. For å forklare og beskrive alle grunnlagsendringene er de forklaringene fordelt i forhold til enhet.

Grunnlagsendringer i sektoren for helse, mestring og omsorg	
(beløp i 1000 kr)	Endring
Pleie- og omsorgssjef ansvar 7000	15 151
Fellestjenester PRO ansvar 702*	-2 476
Samfunnsmedisinsk enhet ansvar 703*	-44
Tildeling og koordinering ansvar 71*	6 402
Institusjonstjenester virksomhet 720*	-7 556
Tjenester til funksjonshemmede ansvar virksomhet 760	3 084
Hjemmebaserte tjenester ansvar 77*	12 506
Psykisk helse ansvar 78*	-6 338
Kommunehelsetjenesten ansvar 321*	3 486
Barn, unge og familier virksomhet 320*	2 818
Sum grunnlagsendringer	27 023

Salderingstiltak 29 - HMO frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og muligheten for å bo hjemme lengre med hjelp fra hjemmetjenesten, er forsinket. Arbeid med omstillingen startet i 2026, men tar lengre tid enn forventet på grunn av lavere sirkulasjon på langtidsplass enn forrige år. Estimert forsinkelse er beregnet til 3 måneder og utgjør netto 2,32 millioner kroner i redusert innsparing i 2027. Redusert innsparing gjelder også FDV-kostnader for Eiendomsstaben. For HMO utgjør tiltaket en økning på 1,79 millioner kroner fordelt på sektorsjef, fellesutgifter, hjemmetjenesten og institusjoner.

Kalenderplan er en måte å organisere arbeidstid på der bemanningen planlegges over en lengre periode, ofte 26 eller 52 uker. Planen viser når den enkelte ansatte skal arbeide, og tar hensyn til behovet for bemanning gjennom hele året/perioden, inkludert helger, høytider, ferie og variasjoner i tjenestebehov. Sektoren øker bemanningen i forbindelse med etablering av kalenderplan, hvor inndekning er ved omdisponering av ferievikarbudsjet og budsjett for innleie av vikarer på helligdager. Videre har vi økt bemanningen på 7 avdelinger for å ta høyde for 5 prosent av sykefraværet, hvor inndekning på 12,29 millioner kroner vil skje gjennom sykelønnsrefusjon fra NAV.

Helse- og omsorgssjefen

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter (beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	1 130	-767	363
03 Lønn til ferievikarer	0	-3	-3
05 Annen lønn	0	1 886	1 886
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	633	-80	553
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	4 400	-2 666	1 734
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	4	64	64
40 Overføringer og tilskudd til andre	0	28	28
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	0	-4 773	-4 773
98 Budsjettavvik	8 400	6 899	15 299
Sum grunnlagsendring	14 563	588	15 151

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Helse- og omsorgssjefen.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:
01 Fastlønn:

Fastlønnsbudsjett er redusert med 1,04 millioner kroner som følge av korrigering etter faktisk lønnsutgift, og fordi lønnsressurser er flyttet og budsjettert i enhet hjemmebaserte tjenester i forbindelse med omstilling.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 268 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer:

Skyldes korrigering av budsjett, da staben ikke benytter vikar i ferier.

05 Annen lønn:

Økning på 461 000 kroner skyldes samhandlingsrådgiver 50 prosent stilling i helseregion Sør-Østerdal, som ansettes i Elverum kommune. Med økte nasjonale føringer og forventninger til nye samhandlingsløsninger mellom kommuner og sykehus, er det viktig å støtte representantene og helseregionene i dette arbeidet. Strategisk samarbeidsutvalg (SSU) har tildelt 80 prosent av lønnskostnadene for denne stillingen fra rekrutterings- og samhandlingsmidlene for en treårsperiode, og kommunene i Sør-Østerdal dekker resterende 20 prosent. I forbindelse med innføring av nytt pasientjournalssystem er det budsjettert med 1,4 millioner kroner til manuell migrasjon, prosjektledelse og opplæring av ansatte.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 25 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 38 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Innføring av ny elektronisk pasientjournal (Aidn) skjer høsten 2027. Kostnaden vil trinnvis øke de første 3 årene, og beregnes etter antall innbyggere. Første året vil eksisterende budsjett for lisenser dekke lisens, og estimert lisenskostnad går ned med 4,39 millioner kroner. Revidert særavtale for arbeidstøy medfører økte kostnader på 1,5 millioner kroner. Dette er et estimat utfra antall faste ansatte i HMO, som er på omkring 900 personer og pris oppgitt i rammeavtale. Dette er et grovt estimat da kartlegging av type tøy/sko ikke er ferdig, og endringer i rammeavtale kan påvirke prisen. Kostnad for mestringssamtaler hos bedriftshelsetjenesten er lagt til sektor, og er for helse sektoren anslått til 100 000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 150 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon

Økt andel samhandlingsrådgiver for kommunene i Innlandet i Helsefellesskapet. Budsjett vedtatt i Parternskapsmøte for helsefellesskapet juni 2026.

40 Overføringer og tilskudd til andre:

Avtalen med Møteplassen i Elverum, Treffpunktet er regulert i henhold til avtalen, budsjett er økt med 28 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Refusjon for ressurskrevende tjenester er beregnet økt med kr 4,2 millioner kroner. Dette skyldes endringer i brukerbehov, reduksjon i kjøp av tjenester og omstilling i rus og psykisk helsetjeneste, samt endringer i beregningsforutsetningene jf. Statsbudsjettet. Økte refusjoner fra andre kommuner i forbindelse med stilling som samhandlingsrådgiver for Helseregion Sør-Østerdal og rekrutterings- og samhandlingsmidler med totalt 573 000 kroner må sees mot økning i hovedpost 05 Annen lønn.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er redusert fra budsjett 2026, og er på 940 000 kroner. Sektorens andel av salderingstiltak nr. 40 Felles – digitalisering av administrative tjenester er tatt ut. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Vedtatte omstillingstiltak er korrigert og kontert ut på berørte avdelinger/enheter. Felles generell innsparing på 10 millioner kroner gjaldt 2026 og er tatt ut av budsjett 2027 (HMO sin andel var 3,96 millioner kroner).

Budsjett for husleie og FDV-kostnader knyttet til Elverum kommunale legesenter er flyttet fra Eiendom til HMO med 2,1 millioner kroner.

Fellestjenester

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		-2 030	1 247	-783
02 Lønn til vikarer		0	-30	-30
03 Lønn til ferievikarer		0	10	10
04 Overtidslønn		0	1	1
05 Annen lønn		0	4	4
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-639	-135	-774
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		-1 038	919	-119
60 Salgsinntekter		-500	-72	-572
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		0	-78	-78
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		0	-135	-135
Sum grunnlagsendringer		-4 207	1 731	-2 476

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for fellestjenester.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Beregnet effekt av overgang til kalenderplan i 2027 utgjør 314 000 kroner. Øvrig økning skyldes for få budsjetterte årsverk i 2026 med 231 000 kroner (omstilling ble redusert som 0,3 årsverk, mens det omhandlet selvkost og økt inntekt).

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 386 000 kroner.

02 Lønn til vikarer:

Effekt av overgang til kalenderplan.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 9 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer:

Budsjettet til vikarer er for lavt og ble opprinnelig økt med 143 000 kroner. Beregnet effekt av kalenderplan utgjør en reduksjon av budsjett med 161 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 28 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1 000 kroner.

05 Annen lønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 4 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 69 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Budsjett for kjøp rengjøringsmateriell og telefon er for lavt og er økt med 137 000 kroner. Salderingstiltak nr. 29 frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og mulighet for å bo hjemme lenger med hjelp fra hjemmetjenesten er forsinket. Budsjettet økes med 255 000 kroner i 2027. Internhusleien er prisjustert med 277.000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 250 000 kroner.

60 Salgsinntekter:

Prisregulering av inntekter utgjør 72 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Endring i budsjett for vertskommunesamarbeid om varmmatproduksjon medfører økt refusjon fra samarbeidskommune.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Budsjettet er økt med 135 000 kroner med bakgrunn i overgang til kalenderplan og økt bemanning, med forutsetning om å redusere behov og budsjett for vikarer.

Samfunnsmedisinsk enhet

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		0	125	125
02 Lønn til vikarer		0	-366	-366
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		0	-165	-165
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		0	363	363
60 Salgsinntekter		0	-1	-1
Sum grunnlagsendringer		0	-44	-44

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Samfunnsmedisinsk enhet.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjøret 2026 utgjør 72 000 kroner.

02 Lønn til vikarer:

Lønn til vikarer er redusert, da det ikke benyttes vikartjenester.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 12 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Driftstilskudd til private fysioterapeuter er prisjustert med 343 000 kroner som følge av årlig sentral endring.

Prisregulering av utgifter utgjør 20 000 kroner.

60 Salgsinntekter:

Prisregulering av inntekter utgjør 1 000 kroner.

Tildeling og koordinering

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter (beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	0	1 673	1 673
02 Lønn til vikarer	0	41	41
03 Lønn til ferievikarer	0	56	56
05 Annen lønn	0	72	72
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	0	-1 318	-1 318
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-8	-13	-21
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	0	6 291	6 291
60 Salgsinntekter	0	51	51
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	0	-443	-443
Sum grunnlagsendringer	-8	6 410	6 402

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for Tildeling og koordinering.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Økning skyldes korrigering i grunnlaget for fastlønn med en avdelingsleder.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 636 000 kroner.

02 Lønn til vikarer:

For lavt budsjett til vikarer 40.000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1 000 kroner

03 Lønn til ferievikarer:

For lavt budsjett til ferievikarer 53.000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 3 000 kroner

05 Annen lønn:

Redusert budsjett til ekstra innleie med 70 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 142 000 kroner

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 126 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Reduksjon av budsjett skyldes små endringer på flere mindre poster knyttet til driftsutgifter.

Prisregulering av utgift utgjør 32 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Økt budsjett for Brukerstyrt personlig assistanse som følge av økte vedtak og økt timesats iht. KPI, med 6,3 millioner kroner.

60 Salgsinntekter:

På grunn av lavere aktivitet er budsjett redusert med 60 000 kroner.

Prisregulering av inntekt utgjør 9 000 kroner.

70 Overføring fra andre med krav om motytelse:

Økt fastlønnstilskudd for fysioterapeuttenesten med 93 000 kroner. Økt refusjon fra Fylkeskommunen knyttet til bruk av assistenter i skoletid på videregående skole, med 350 000 kroner.

Institusjonstjenesten

Grunnlagssendringer fordelt på hovedposter (beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	-13 544	15 581	2 037
02 Lønn til vikarer	-749	-166	-915
03 Lønn til ferievikarer	-1 063	-1 912	-2 975
04 Overtidslønn	-253	45	-208
05 Annen lønn	-335	53	-282
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	-5 991	520	-5 471
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	503	829	1 332
40 Overføringer og tilskudd til andre	-50	0	-50
60 Salgsinntekter	5 250	- 2 692	2 558
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	50	0	50
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	0	-3 642	-3 642
Sum grunnlagssendringer	-16 182	8 616	-7 556

Tabell: Grunnlagssendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for Institusjonstjenesten

Salderingstiltak 29 frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og muligheten for å bo hjemme lengre med hjelp fra hjemmetjenesten, er forsinket. Arbeid med omstillingen startet i 2026, men tar lengre tid enn forventet på grunn av lavere sirkulasjon på langtids plass enn forrige år. Estimert forsinkelse er beregnet til 3 måneder og utgjør netto 2,32 millioner kroner i redusert innsparing i 2027. Redusert innsparing gjelder også FDV-kostnader for Eiendomsstaben og er hensyntatt i tiltaket. For HMO utgjør tiltaket en økning på 1,79 millioner kroner fordelt på sektorsjef, fellesutgifter, hjemmetjenesten og institusjoner.

For institusjoner utgjør tiltaket 3,38 millioner kroner fordelt på hovedpost 01, 10 og 60 med 4,44 millioner kroner, 254 000 kroner og økt inntekt på 1,31 millioner kroner.

Forklaring av sum grunnlagssendring på hovedpostnivå:
01 Fastlønn:

Budsjett er økt med 8,32 millioner kroner som følge av økt fast bemanning i forbindelse med etablering av kalenderplan hvor budsjett er flyttet fra budsjett for ferievikar og vikar helligdagstillegg, og i tillegg økes bemanning ved 5 avdelinger for å ta høyde for 5 prosent sykefravær. Budsjett er også korrigert med 4,44 millioner kroner på grunn av forsinkelse på 3 måneder for omstillingstiltak som innebærer avvikling av Sætre sykehjem.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 2,97 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer:

Budsjettet er redusert som følge av innføring av kalenderplan og flytting av variable lønnskostnader til økt bemanning fast.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 45 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer:

Budsjett er redusert grunnet kalenderplan.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 147 000 kroner

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør for 2026 utgjør 33 000 kroner.

05 Annen lønn:

Helårsvirkning av lønnsoppgjør for 2026 utgjør 48 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 550 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Budsjett for medisinsk forbruksmateriell er for lavt og er økt med 400 000 kroner. Det er redusert behov på 180 000 kroner til signalanlegg på Sætre da sykehjemmet skal avvikles. Innkjøp av mobiltelefoner tilhørende signalanlegg

medfører økt budsjett med 16 000 kroner. Budsjettet er økt med 30 000 kroner for å sikre tilstrekkelig tilgang til bruk av pc for ansatte ved sykehjemmene og kjøp av vikartjenester er redusert med 51 000 kroner. Driftsutgifter er økt med 254 000 kroner pga. at salderingstiltak nr. 29 er forsinket med 3 måneder.

Prisregulering av utgift utgjør 362 000 kroner.

60 Salgsinntekter:

Salderingstiltak hvor Sætre sykehjem avvikles medfører en redusert inntekt for betaling for opphold på sykehjem, og er en del av beregningen i salderingstiltaket hvorpå budsjettet økes med 1,31 millioner kroner som følge av dette.

Prisregulering av inntekt utgjør 1,38 millioner kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Budsjettet er økt med 3,6 millioner kroner med bakgrunn i overgang til kalenderplan og økt bemanning, med forutsetning om å redusere behov og budsjett for vikarer.

Tilrettelagte tjenester - tjenester til funksjonshemmede

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		-1 744	9 275	7 531
02 Lønn til vikarer		-12	-636	-648
03 Lønn til ferievikarer		0	-2 376	-2 376
04 Overtidslønn		-6	36	30
05 Annen lønn		94	-37	57
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-466	-4 331	-4 797
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		100	142	242
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		-1 537	4 346	2 809
60 Salgsinntekter		0	-7	-7
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		0	3 848	3 848
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		0	-3 605	-3 605
Sum grunnlagsendringer		-3 571	6 655	3 084

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for Tjenester til funksjonshemmede.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Det er endringer i brukerbehov med både tjenester som har falt fra og nye som har kommet til, og dette medfører økt lønnskostnad, i tillegg er fastlønn redusert som følge av helårsvirkning av etablering av felles ambulant nattjeneste. Iverksetting av kalenderplan gir økning i faste årsverk, som finansieres ved reduksjon av ferievikarbudsjett og helligdagstillegg.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 2,6 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer:

Reduksjon i budsjett med omdisponering til fastlønn ved oppstart av kalenderplan 671 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 31 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer: Reduksjon i budsjett med omdisponering til fastlønn ved oppstart av kalenderplan 2,42 millioner kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 97 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 36 kroner.

05 Annen lønn:

Reduksjon i budsjett med 37 000. Endringen skyldes reduserte utgifter med 96 000 kroner som følge av lønnsberegning. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 59 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 497 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Prisregulering på utgift utgjør 142 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Ny tjeneste knyttet til akutt behov for døgntjeneste fra september 2026 medfører økt budsjett med 1,87 millioner kroner. Tjenesten er kjøpt med en pris pr. måned på 150 000 kroner, men utløser ikke refusjon for ressurskrevende tjenester. Tiltak om å ta tilbake kjøp av enetiltak til egen drift gjennomføres ikke, og forventet innsparing med 2,1 million kroner nås ikke. Budsjett for kjøp av tjenester er korrigert og prisjustert med 362 000 kroner.

60 Salgsinntekt:

Prisregulering på inntekt utgjør 7 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Svartholtet Bofellesskap har inntil høsten 2026 leid ut en plass til bruker fra annen kommune, men dette er avsluttet oktober 2026 og inntekt med 3,85 millioner kroner bortfaller fra 2027. Bemanning reduseres som følge av denne endringen.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Budsjettet er økt med 3,6 millioner kroner med bakgrunn i overgang til kalenderplan og økt bemanning, med forutsetning om å redusere behov og budsjett for vikarer.

Hjemmebaserte tjenester

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		2 952	10 778	13 730
02 Lønn til vikarer		6	-444	-438
03 Lønn til ferievikarer		0	-1 202	-1 202
04 Overtidslønn		4	24	28
05 Annen lønn		2	57	59
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		312	-873	-561
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		1 611	494	2 105
60 Salgsinntekter		0	-75	-75
71 Refusjoner fra Nav (sykelønn, fødselspenger mv)		0	1 898	1 898
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		0	-3 038	-3 038
Sum grunnlagsendringer		4 887	7 619	12 506

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for Hjemmebaserte tjenester.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Innlemming av tilskudd i rammen fra 2026 med helårsvirkning for 2027 med 400 000 kroner, som gjelder tiltak aktivitet knyttet til rus og demens. Ny avdelingsleder i nyopprettet avdeling hjemmebaserte tjenester ambulant natt jf. omstillingstiltak er lagt inn i budsjettet med 839.000 kroner. Lønnsmidlene tas fra redusert avdelingslederstilling i tilrettelagte tjenester grunnet sammenslåing av to avdelinger. Salderingstiltak nr. 32 HMO-mer effektiv hjemmetjeneste - innføring av digital hjemmesykepleie, vil ikke få helårseffekt. Salderingstiltaket er forsinket med beregnet oppstart cirka 4 måneder senere enn planlagt i 2026, og tiltaket reduseres derfor med 3 måneders effekt i 2027, som medfører økt budsjett på 900.000 kroner. Salderingstiltak nr. 29 HMO frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og mulighet for å bo hjemme lenger med hjelp fra hjemmetjenesten, gir hjemmebaserte tjenester en styrking av ressurser. Styrkingen er korrigert for 3 måneder forsinkelse. Økte satser på lørdag- og søndagstillegget utgjør 746 000 kroner. Økning fastlønnsbudsjett i forhold til oppstart med kalenderplan på 5,62 millioner kroner som delvis finansieres ved reduserte budsjett på vikarer og annen lønn.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 2,17 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer:

Budsjettet til vikar er redusert med 449 000 kroner som overføres fastlønn i forbindelse med overgang til kalenderplan.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 11 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer:

Budsjettet til ferievikar er redusert med 1,28 millioner kroner som overføres fastlønn i forbindelse med overgang til kalenderplan.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 82 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 28 000 kroner.

05 Annen lønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 57 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 409 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Budsjett for transport til og fra dagaktivitet for hjemmeboende med demenssykdom er for lavt og det er nødvendig å kjøpe inn en ny transportabel løftestol og budsjett økes med 300 000 kroner.

Prisregulering på utgift utgjør 194 000 kroner.

71 Refusjoner fra NAV (sykelønn, fødselspenger mv):

Administrativ budsjettering av sykelønnsrefusjon for styrking av årsverk i hjemmetjenesten fra 2023 reverseres, og enheten avgir refusjoner jf. kommunens praksis.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Refusjoner fra NAV budsjetteres med 3,04 millioner kroner som vil dekke en del av merkostnader med kalenderplan og økt bemanning for å redusere behov for vikar innleie og overtid.

Rus og psykisk helse

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		-2 910	3 867	957
02 Lønn til vikarer		0	-150	-150
03 Lønn til ferievikarer		-294	-405	-699
04 Overtidslønn		0	35	35
05 Annen lønn		0	7	7
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-796	-2 558	-3 354
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		-35	33	-2
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		-1 050	-1 376	-2 426
40 Overføringer og tilskudd til andre		0	794	794
60 Salgsinntekter		0	101	101
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		0	-1 601	-1 601
Sum grunnlagsendringer		-5 085	-1 253	-6 338

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for Rus og psykisk helse.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Budsjett er økt med 2,7 millioner kroner som følge av økt fast bemanning i forbindelse med etablering av kalenderplan hvor budsjett er flyttet fra budsjett for ferievikar og vikar helligdagstillegg

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1,2 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer:

Redusert budsjett vikarer med 171 000 kroner som omdisponeres til dekning utgifter med kalenderplan og økt bemanning for å minske behov for vikar innleie.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 21 000 kroner.

03 Lønn til ferievikar:

Redusert budsjett ferievikarer med 448 000 kroner som omdisponeres til dekning utgifter med kalenderplan og økt bemanning for å minste behov for vikar innleie.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 43 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 202 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Økt budsjett med totalt 33 000 kroner, hvorav 16 000 kroner skyldes økte lisenskostnader, tolketjenester og diverse driftskostnader. Prisregulering av utgifter utgjør 17 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Budsjett redusert med 1,38 millioner kroner som i hovedsak skyldes at ett kjøp av tjenester til et enetiltak er avviklet, samt korrigert for prisvekst.

40 Overføring og tilskudd til andre:

FACT (Flexible Assertive Community Treatment) team for voksne går fra prosjekt til driftsfase. Teamet er et samarbeid mellom Sykehuset Innlandet, Åmot, Trysil og Elverum kommune, hvor Elverum sin andel av driftskostnadene er 794 000 kroner (blant annet husleie, bilhold og brukespesialist) som i prosjektfasen har vært dekket av tilskuddsmidler fra Statsforvalteren. Rus og psykisk helsetjenesten deltar i dette teamet med 3 årsverk, og kommunen har cirka 30 brukere som får helse- og omsorgstjenester fra teamet.

Tidligere var det i tillegg budsjettert med et ekstra tilskudd til FACT prosjekt direkte til Elverum kommune fra Statsforvalter på 608 000 kroner. Dette tilskuddet ble tatt ut av budsjettet fra 2026, og er ikke det samme tilskuddet som nevnt over.

60 Salgsinntekter:

Budsjettert redusert med husleieinntekt på 101 000 kroner faller bort i forbindelse med avvikling av kjøp av enetiltak.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Budsjett er økt med 1,6 millioner kroner med bakgrunn i overgang til kalenderplan og økt bemanning, som finansieres med redusert budsjett og behov for vikar.

Kommunehelsetjenesten

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter (beløp i 1000) kr)	Budsjett- tekniske justeringer*	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	0	1 406	1 406
02 Lønn til vikarer	0	-243	-243
03 Lønn til ferievikarer	0	359	359
04 Overtidslønn	0	13	13
05 Annen lønn	0	352	352
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	0	-1 204	-1 204
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-50	111	61
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	0	6 058	6 058
40 Overføringer og tilskudd til andre	0	2 673	2 673
60 Salgsinntekter	0	-376	-376
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	25	-5 372	-5 347
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	0	-266	-266
Sum grunnlagsendringer	-25	3 511	3 486

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for Kommunehelsetjenesten.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:
01 Fastlønn:

Lønnsbudsjett er økt som følge av endringer i drift på legevakt med overgang til kalenderplan. Budsjett for faste tillegg var for lavt og er økt med 106 000 kroner. Det er overført midler fra eiendom 240 000 kroner til fastlønn renhold EKL som en del av endringer i drift ved Elverum kommunale legesenter.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 562 000 kroner.

02 Lønn til vikarer:

Budsjett er redusert med 245 000 kroner som en del av finansiering av kalenderplan og mindre behov for å leie inn vikarer.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 2 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer:

Budsjett økes med 330 000 kroner da den interkommunale legevakten har økt behov for å leie inn vikarer (eller kjøpe tjenester via vikarbyrå) i hovedferier.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 29 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Budsjett er redusert med 25 000 kroner i forbindelse med overgang til kalenderplan.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 38 000 kroner.

05 Annen lønn:

Budsjett er økt med 204 000 kroner i forbindelse med økte satser i særavtale til leger i legevakt og behov for flere opplæringsvakter i legevakt.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 148 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 130 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Økningen skyldes flere forhold. Prisregulering av lisenser ved legevakt og til Norsk Helsennett 38 000 kroner. Budsjett til sykehjemsleger er økt med 600 000 kroner til kjøp av vikartjenester for å sikre faglig forsvarlig drift, særlig ved ferieavvikling. Det er økte satser i sentrale avtaler for leger i legevakt som gir en økning i budsjett på 13 000 for daglegevakt, og 312 000 i økte utgifter på egenandeler til leger, og må sees i sammenheng med økt inntekt på hovedpost 70. Det er økte utgifter til vikartjenester i legevakt generelt med 600 000 kroner samt økt kostnad på

utgifter til kollegavarssling, samt økte utgifter til tolk og forskriftfestede kurs i legevakt. Det er en overføring på 802 000 kroner fra eiendom til EKL (Elverum kommunale legesenter) med bakgrunn i endring i drift der basistilskudd nå utbetales til legene og de betaler så 5/6 av driftskostnader hos EKL inkl. husleie til Elverum kommune, og 1/6 av kostnadene tilhører LIS1 ordningen som per tiden er tilknyttet dette legesenteret.

LIS1 (turnuslege) får en økning i kostnad for veiledning med 80 000 kroner.

Utbetaling av refusjoner på 2,67 millioner kroner fra Helfo til legene ved EKL er flyttet til hovedpost 40.

Prisregulering av utgifter utgjør 230 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Basistilskudd økes da tilskuddet til fastlege har en årlig økning pr 1.7. og det er i tillegg endring i drift ved EKL (Elverum kommunale legesenter) der vi fra 2026 budsjetterer med utbetaling av basistilskudd til legene tilknyttet senteret.

40 Overføring og tilskudd til andre:

Budsjett på 2,67 millioner kroner er refusjoner fra Helfo som overføres til fastlegene ved EKL, da dette er takster de har pr konsultasjon. Utbetaling fra Helfo går til Elverum kommunale legesenter (EKL) og videreformidles til hver lege. Budsjettet er flyttet fra hovedpost 10.

60 Salgsinntekter:

Prisregulering av inntekter gir en økning av inntekt på 115.000 kroner som er knyttet til endring i drift på EKL.

Prisregulering av inntekter utgjør 260 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Budsjett er økt med 5,37 millioner kroner. Bakgrunnen er økte inntekter for gjesteinnbyggere med 300 000 kroner, dvs. pasienter hos fastlegene i Elverum som har bosted i andre kommuner og vi mottar refusjon for. Videre er det økning i tilskudd vi får til lønn for LIS1 lege med 50 000 kroner. Inntekt fra legene ved EKL etter endring i driftsavtalen for legesenteret med 4,03 millioner kroner som skal dekke 5/6 av senterets driftskostnader. Det er også en økning i andel samarbeidskommunene til den interkommunale legevakten må bidra med pga. økte utgifter med 1 millioner kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Budsjettet er økt med 266 000 kroner med bakgrunn i overgang til kalenderplan med forutsetning om redusert behov for å leie inn vikarer.

Barn, unge og familier

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		0	2 035	2 035
04 Overtidslønn		0	2	2
05 Annen lønn		0	402	402
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		0	-795	-795
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		- 2 500	4 581	2 081
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		0	1 039	1 039
40 Overføringer og tilskudd til andre		-856	-2 652	-3 508
60 Salgsinntekter		0	-38	-38
71 Refusjoner fra Nav (sykelønn, fødselspenger mv)		0	1 600	1 600
Sum grunnlagsendringer		-3 356	6 174	2 818

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til enhet for Barn, unge og familier.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Endringer i budsjett med helårsvirkning lønnsoppgjør 2026, og videreføring av stilling tilknyttet utvikling av arbeidet med barn- og unge i forhold til rus- og psykisk helse med 790 000 kroner eks sosiale utgifter.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1 million kroner.

04 Overtidslønn:

Endring i budsjett på bakgrunn av mindre forbruk overtid med 4 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 6 000 kroner.

05 Annen lønn:

Økt med 350 000 som følge av intern flytting av budsjett og må sees mot hovedpost 40 Overføring og tilskudd til andre.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 52 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 242 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Økt budsjett på bakgrunn av økte lisenskostnader på fagsystem i barneverntjenesten, økte kostnader der barneverntjenesten kjøper tiltak i hjemmet, etablering og lisenser på kollegavarssling, lisenser på kartleggingsverktøy som benyttes i tjenesten og etablering av digitale helsekort for gravide utgjør samlet økt budsjett 4,15 millioner kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 429 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon:

Budsjett økning med bakgrunn i økte kostnader i den Interkommunale barnevernvakten med 200 000 kroner og indeksregulering av kostnader på tiltak som kjøpes i barneverntjenesten med 839 000 kroner.

40 Overføringer og tilskudd til andre:

Budsjett er økt med 200 000 kroner grunnet økt kostnad Hamar interkommunale. 300 000 kroner er flyttet til hovedpost 05 Annen lønn. Prispåslag Nok Elverum med 15 000 kroner. 1,73 millioner kroner er internt flyttet til hovedpost 10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon for å styrke kjøp av tjenester i hjemmet og 829 000 kroner er internt flyttet til hovedpost 30 kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon.

71 Refusjoner fra NAV (sykelønn, fødselspenger mv):

Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er redusert med 1,6 millioner kroner.

Utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

HR-/Personalstaben

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		0	364	364
04 Overtidslønn		0	-37	-37
05 Annen lønn		-222	-176	-398
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-76	-652	-728
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		0	-61	-61
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		60	90	150
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		321	101	422
Sum grunnlagsendringer		83	-371	-288

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Personalstaben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Lønnsgradning og justering på tillegg for lærlinger, 112 000 kroner

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 252 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Korrigerer av budsjettering fra tidligere år, ikke behov for overtid

05 Annen lønn: Lønnsglidning, 57 000 kroner

Antall lærlinger reduseres fra 17 til 14 i 1.halvår 2027, 344 000 kroner

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 111 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 58 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Reduksjon på velferdstiltak og erkjentlighetsgaver, 88 000 kroner

Prisregulering av utgifter utgjør 27 000 kroner.

60 Salgsinntekter:

Prisregulering av inntekter utgjør 38 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

Antall lærlinger reduseres fra 17 til 14 i 1.halvår 2027, medfører en reduksjon i lærlingetilskudd, 90 000 kroner

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er redusert med 101 000 kroner.

Utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Service- og IKT-staben

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		0	871	871
04 Overtidslønn		0	15	15
05 Annen lønn		0	1	1
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		0	-652	-652
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		482	1 354	1 836
60 Salgsinntekter		0	1 379	1 379
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		474	-47	427
Sum grunnlagsendringer		956	2 921	3 877

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Service- og IKT-staben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Lønnsglidning, 420 000 kroner. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 451 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 15 000 kroner.

05 Annen lønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 1 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 75 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Prisøkning i lisenser, 800 000 kroner.

Økte utgifter i forbindelse med presisering fra Helsedirektoratet ift. regelverket knyttet til å kunne kreve egenandel for trygghetsalarm og som konsekvens av dette, også egenbetaling for installasjon av digital dørlås. Elverum kommune har til enhver tid mellom 500 og 530 trygghetsalarmbrukere. Det har oppstått en usikkerhet i mange

kommuner om når det skal vurderes om en trygghetsalarm er gitt som en helse- og omsorgstjeneste og når den gis som en servicetjeneste til kommunens innbyggere. Det er gjort en grov beregning av at ca. 2/3 av kommunens trygghetsalarmbrukere, kan være brukere som kan falle inn under definisjonen av trygghetsalarm som en helse- og omsorgstjeneste. Det betyr at kommunen mister inntekter fra 355 trygghetsalarm-brukere årlig. Videre vil dette medføre en økt kostnad knyttet til kjøp og installasjon av digital dørlås i forbindelse med nye brukere av trygghetsalarm gitt som en helsetjeneste, estimatet er en årlig kostnad for ca. 10 digitale dørlåser.

Dette medfører økte utgifter på 248 000 kroner til kjøp og installasjon av digitale dørlåser.

Prisregulering av utgifter utgjør 306 000 kroner.

60 Salgsinntekter:

Økte utgifter i forbindelse med presisering fra Helsedirektoratet ift. regelverket knyttet til å kunne kreve egenandel for trygghetsalarm og som konsekvens av dette, også egenbetaling for installasjon av digital dørlås (se utvidet forklaring ovenfor, under hovedpost 10)

Dette medfører lavere inntekt på abonnement knyttet til trygghetsalarmer på 1,6 millioner kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør 221 000 kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er økt med 47 000 kroner. Utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Økonomistaben

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	(beløp i 1000) kr)	Budsjett-tekniske justeringer*	Grunnlagsendringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn		-233	1 027	794
04 Overtidslønn		0	8	8
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		-67	-490	-557
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		0	242	242
40 Overføringer og tilskudd til andre		0	110	110
60 Salgsinntekter		0	-214	-214
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		0	-90	-90
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		104	-69	35
Sum grunnlagsendringer		-196	524	328

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Økonomistaben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn:

Lønnsgradning, 468 000 kroner. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 417 000 kroner.

04 Overtidslønn:

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 8 000 kroner.

09 Sosiale utgifter:

Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2026 utgjør 68 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon:

Prisregulering av utgifter utgjør 53 000 kroner.

40 Overføringer og tilskudd til andre:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en økning på 110 000 kroner.

60 Salgsinntekter:

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en reduksjon på 210 000 kroner

Prisregulering av inntekter utgjør 4 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse

Oppryddinger på kontoer innenfor sektoren uten å endre rammen utgjør en reduksjon på 90 000 kroner

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV:

Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV er økt med 70 000 kroner.

Utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Felles finans mv

Fellesområdet har inneholdt budsjettmidler som ikke er naturlig å plassere ut på sektorer og staber. Det er forsikringer, lønns- og pensjonsreserver, finansrelaterte utgifter og inntekter.

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter (Beløp i 1000 kr)	Budsjett- tekniske justeringer	Grunnlags- endringer	Sum endring 2026-2027
01 Fastlønn	0	-29	-29
09 Sosiale utgifter	0	34 923	34 923
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-1	-234	-235
40 Overføringer og tilskudd til andre	0	130	130
60 Salgsinntekter	0	-960	-960
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	392		392
80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse	500		500
98 Budsjettavvik	-700	400	-300
Sum grunnlagsendringer	191	34 230	34 421

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2026 til 2027 i rammen til Felles/finans/vann og avløp.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Mindre korrigeringer av midler til lønnsreserven.

09 Sosiale utgifter: Endringer består i all hovedsak av endringer knyttet til premieavvik, inndekning av tidligere års premieavvik og midler til lønns- og pensjonsreserve i 2027. Økning pensjonskostnader skyldes også reduksjon i pensjonskostnader på sektorer og staber.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Korrigering av interne føringer mot ansvar hvor kommunen har vertskommuneansvar. I dette ligger det økning utgifter til leie og drift av lokaler til tjenesteområdene, og som igjen gir økte inntekter på fellesområdet.

40 Overføringer og tilskudd til andre: Økte utgifter til Nord Østerdal Kraftlag som følge av høyere priser på salg av konsesjonskraft. Økte utgifter her må sees om økte hovedpost 06 Salgsinntekter.

60 Salgsinntekter: Økte inntekter på salg av konsesjonskraft som følge av høyere på strøm.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Reduksjon i rentekompensasjonsmidler fra Husbanken.

80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse: Reduksjon i overføringer fra KF Elverum kommuneskoger fra 2 millioner kroner til 1,5 millioner kroner.

98 Budsjettavvik: Korrigering for salderingstiltak (Onboarding, opplæring og utvikling av ledere)

Ikke prioriterte nye driftstiltak

Kravet til budsjettbalanse er absolutt, dette gjelder også økonomiplanen. I en situasjon med god økonomi vil det være lettere å innarbeide nye driftstiltak. Med en svært anstrengt økonomi er det mer krevende.

Listen nedenfor viser forslag til nye driftstiltak som ikke er prioritert. Listen er ikke «uttømmende», men viser noe av hva som kunne ha vært prioritert med en sunnere driftsøkonomi.

Ikke prioriterte driftstiltak	2027	2028	2029	2030
1 Teknikk og miljø - grøfterens og stikkrenneskifting	700	700	700	700
2 Teknikk og miljø - oppmerking og reskilting	750	750	250	250
3 Teknikk og miljø - vedlikehold av asfaltdekker	1 700	1 700	1 700	1 700
4 Eiendom - hogst på friområder	300	0	0	0
5 Eiendom - omlegging av tak kommunehuset Folkvang	4 000	0	0	0
6 Eiendom - omlegging av tak Sørskogbygda skole	2 300	0	0	0
7 Eiendom - skifte av tak og vinduer Øvre Sandbakken	1 760	0	0	0
8 Eiendom - tilstandsanalyse kommunale bygg og infrastruktur - kjøp av tjenester	2 200	2 250	0	0
9 Eiendom - utbedre glassvegger mot verandaer - Svartholtet bofellesskap	750	0	0	0
10 Eiendom - utbedring av tilfluktsrom i formålsbygg	1 500	0	0	0
11 Eiendom - utvendig vedlikehold av kommunale boliger	2 101	1 754	1 300	0
12 Eiendom - ekstraordinært vedlikehold av 4 boenheter i Kanikkvegen	800	0	0	0
13 Kultur - etablering og årlig driftsutgift BUA utlånsøsning	59	40	40	40
14 Kultur - styrke biladministrasjonen med en stilling	683	683	683	683
15 Kultur - vedlikehold flygel Terningen Arena	50	0	0	0
16 Kultur - arrangementsansvarlig /koordinator	1 435	1 435	1 435	1 435
17 Kultur - kommunalt tilskudd til felles bygningsvernråd giver ANNO museum	0	175	175	175
18 HMO - Elverum helsehus - innbygging av resepsjonen	60	0	0	0
19 Service- og IKT - styrke digital sikkerhet og beredskap jfr KS-sak 052/25 ROS kommunenes tjenesteproduksjon	1 500	1 500	1 500	1 500
20 Service- og IKT - bredbåndsutbygging 2027	0	0	0	0
Sum	22 648	10 987	7 783	6 483

Ikke prioriterte salderingstiltak

Med bakgrunn i omstillingsprosessen som ble gjennomført i 2025 sammen med Agenda Kaupang er det ikke utredet flere salderingstiltak. Det jobbes fortsatt kontinuerlig med å iverksette vedtatte omstillingstiltak, noe som har vist seg så ta mer tid og ressurser enn forutsatt.

Det er og vil fortsatt være behov for arbeid med omstilling og effektivisering. Med denne bakgrunn vil administrasjonen i løpet av første halvår 2027 gjennomføre en strukturell gjennomgang av kommunens overordnede organisering, gjennomføring av tiltak innen administrasjon og ledelse samt ha enda sterkere oppmerksomhet på å arbeide for lavere sykefravær.

Det er et tiltak som kan gi økt handlingsrom, men som ikke er prioritert. Tiltaket er beskrevet nedenfor.

Ikke prioriterte driftstiltak		2027	2028	2029	2030
1	Eiendomsskatt - Kontortaksering av eiendom	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum		-3 500	-3 500	-3 500	-3 500

Kommentar til ikke prioritert salderingstiltak

1. Eiendomsskatt - Kontortaksering av eiendom

For boligeiendommer der Skatteetaten har fastsatt et formuesgrunnlag, har dette siden skatteåret 2021 blitt benyttet som grunnlag for beregning av eiendomsskatt.

Eiendommer som ikke har formuesgrunnlag fra Skatteetaten, skattlegges på grunnlag av kommunale takster fastsatt ved den alminnelige takseringen i 2017. Etter ti år kan disse eiendommene takseres på nytt.

Retaksering kan gjennomføres enten ved en ny alminnelig taksering eller ved kontortaksering. Ved kontortaksering kan eksisterende takstgrunnlag justeres med inntil 10 prosent.

Et forsiktig anslag tilsier at en økning av takstgrunnlaget for de aktuelle eiendommene kan gi om lag 2,5 millioner kroner i økte eiendomsskatteinntekter på årsbasis.

Spørsmål knyttet til eiendomsskatt for 2027 legges fram for kommunestyret i en egen sak.

Priser og gebyrer 2027

Priser og gebyrer som er merverdiavgiftspliktige er oppgitt **inkludert merverdiavgift** i regulativet. Gjeldende merverdiavgiftssats er angitt i egen kolonne.

Priser og gebyrer som kommunestyret har myndighet til å fastsette, er for 2027 justert med 3,8 prosent, tilsvarende forventet kommunal lønns- og prisvekst (deflator). Alle priser er avrundet oppover til nærmeste hele krone eller nærmeste ti kroner.

Priser og gebyrer som kommunestyret ikke har myndighet til å fastsette eller endre, reguleres i henhold til gjeldende lover, forskrifter og øvrig regelverk. Gebyrer innenfor selvkostområdene fastsettes i samsvar med regelverket for selvkost.

Ved manglende betaling for kommunale tjenester skal kommunedirektøren sørge for innfordring i samsvar med gjeldende regelverk og god inkassoskikk. Som hovedregel kan levering av tjenester stanses dersom betaling uteblir for to eller flere terminer, så langt dette er i samsvar med lovverk og eventuelle avtalevilkår.

Service og IKT

Priser og gebyrer – Service og informasjon		Mva	2026	2027
LEIE FOR DE ENKELTE ROM I KOMMUNEHUSET FOLKVANG				
	Utleie skjer ved at forespørsel bekreftes med underskrevet avtale. Utleie som krever ekstra renhold på kvelder og i helger, belastes leietaker i tillegg til leiekostnadene. Elverum - Aulaen på Folkvang leies kun ut til kulturformål, konserter, forestillinger og annet.			
A	Elverum - Aulaen			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0 %	2 320	2 410
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0 %	2 600	2 700
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0 %	4 800	4 990
	Øving Aulaen alle dager	0 %	720	750
	Timepris dagtid	0 %	390	410
B	Leiret - Store Auditoriet			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0 %	2 240	2 330
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0 %	2 600	2 700
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0 %	4 800	4 990
	Timepris dagtid	0 %	390	410
C	Møterom: Sørskogbygda 1.etg. G213, Nordskogbygda 1. etg. H201 + Hernes 2.etg H301			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0 %	870	910
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0 %	870	910
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0 %	1 680	1 750
A	Kjøp av andre offentlige dokumenter. Kopipris pr side			
	Sort/hvit format A4	25 %	6	6
	Sort/hvit format A3	25 %	11	11
	Farge format A4	25 %	8	8
	Farge format A3	25 %	16	16
			-	
	ALKOHOLLOVEN: SALGS- OG SKJENKEBEVILLINGER		-	
A	Kunnskapsprøve - salgsbevilling per gang	0 %	400	400
B	Kunnskapsprøve - skjenkebevilling per gang	0 %	400	400
C	Etablererprøve for serveringsvirksomhet per gang	0 %	400	400
D	Søknad om ambulerende bevilling per gang	0 %	460	470
E	Søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning / arrangement (under 600 personer) - ordinært bevillingsgebyr. *)	0 %	1 390	1 450

Priser og gebyrer – Service og informasjon		Mva	2026	2027
F	Søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning / arrangement for mer enn 600 personer. *) gebyret skal settes lavere		3 000	6 600
G	Søknad om skjenkebevilling for flere enkeltanledninger innenfor samme kalenderår - reduisert bevillingsgebyr per anledning - 50% av ordinært gebyr. *)		690	720
H	Gebyr for ikke levert salgsoppgave fra bevillingshaver - per arrangement	0 %	1 390	1 450
	Gebyr per omsatt vareliter alkoholholdig drikk følger satsene i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk § 6-2. Avgiftene blir regulert hvert år av Helse- og omsorgsdepartementet			
A	Minimumsgebyr per omsatt vareliter skjenket alkohol pr år. Der beregning etter gjeldende littersatser ikke overstiger kr 1500 pr år er minstesats kr. 2740	0 %	2 640	2 750
B	Minimumsgebyr per omsatt vareliter skjenket alkohol pr år. Der beregning etter gjeldende littersatser ikke overstiger kr 2500 pr år er minstesats kr. 4020.	0 %	3 880	4 030
C	Minimumsgebyr per omsatt vareliter skjenket alkohol pr år. Der beregning etter gjeldende littersatser ikke overstiger minstesats regulert i henhold til Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. § 6-2 gjelder minstesats for bevillingsgebyr. Gebyrsatser følger årlig regulering fra Helse- og omsorgsdepartementet.	0 %	6 320	6 600
	Minimum bevillingsgebyr for salg av alkohol. Gebyrsats følger årlig regulering fra Helse- og omsorgsdepartementet.		2 070	2 130
A	Tilsynsavgift i henhold til tobakkskadeloven § 10 - fast salg **)	0 %	3 590	5 900
B	Tilsynsavgift i henhold til tobakkskadeloven § 10 - midlertidig salg	0 %	1 510	1 580

Forklaringer/kommentarer av endringer i priser og gebyrer som ikke er fremmet som egne saker eller tiltak:

*) I henhold til Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) § 7-1 kan departementet bestemme en særskilt gebyrsats for bevilling som gjelder skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling. Det er imidlertid bevillingsmyndigheten som endelig fastsetter gebyret.

Gebyret beregnes enten etter forventet omsetning (vareliter) eller som minimumsgebyr. Minimumsgebyret for skjenking er 6 600 kroner. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. Dette i henhold til Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften) kapittel 6.

Elverum har som mange andre kommuner fastsatt egne lokale gebyrsatser for skjenkebevilling ved enkeltanledninger, differensiert etter antall deltakere og antall søknader fra samme søker innenfor samme kalenderår. For 2027 vil gebyret for søknader om skjenkebevilling for enkeltanledning / arrangement for mer enn 600 personer øke til fastsatt minimumsgebyr for skjenking på 6 600 kroner. De andre gebyrene for søknad om enkeltanledninger beholdes uforandret, kun justert basert på konsumindeksen.

**) For 2027 fastsettes tilsynsavgift fra faste salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker til 5900 kroner. Denne avgiften er hjemlet i § 7 i tobakkskadeloven og utdypet i forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer § 33.

Kultur

Priser og gebyrer - Kultur		Mva	2026	2027
	LEIE AV ELVERUMSHALLEN			
A	Turneringer/arrangementer			
	Messehallen/turn + 2 garderober/dusj (pr time à 60 min)	0 %	390	410
	Idrettshallen + 2 garderober/dusj (pr time à 60 min)	0 %	680	710
	Idrettshallen + alle garderober/dusj (pr time à 60 min)	0 %	740	770
	Bomberom + garderober/dusj (pr time à 60 min)	0 %	250	260
	Vestibyle	0 %	240	250

Priser og gebyrer - Kultur		Mva	2026	2027
B	Idrettshallen		-	
	Arrangementer uten inntektsgivende aktivitet pr døgn (driftsteknikertjenester faktureres i tillegg)	0 %	9 070	9 420
	Idrettsarrangementer med egen avtale		-	
	Arrangement med inntektsgivende aktivitet pr døgn (tilsyn/driftstekniker faktureres i tillegg)	0 %	16 980	17 630
	Egne avtaler ved større enkeltarrangementer			
	Tilsyn/bistand av driftstekniker per påbegynt time*	0 %	800	800
	Utleie av personell til eksterne anlegg utenfor ordinær arbeidstid*	0 %	940	940
	* Mva plikt må vurderes ut fra om leien anses som ledd i kunstnerisk og ikke kommersiell aktivitet		-	
	Leie av utstyr		-	
	Scene-elementer med ben pr element for inntil 2 uker	0 %	230	240
C	Trening		-	
	Elverumshallen pr treningstime à 60 min	0 %	460	480
	Messehallen pr treningstime à 60 min	0 %	350	370
	Utleie av bomberom pr treningstime à 60 min	0 %	210	220
	Aktiviteter for barn og unge under 19 år gis 40 % rabatt		-	
	Avgift for bruk av klister per time	0 %	120	130
	Klisterbruk utenom klisterdager faktureres realkost pr klistervask, minimum	0 %	1 630	1 700
D	Kamper - 25 % av spilleinntekten		-	
	Minimumsleie	0 %	1 250	1 300
	Kretskamper	0 %	740	770
E	Garderobeutleie (hver seksjon har 1 eller 2 garderober + 1 dusj)		-	-
	Garderober en seksjon per time	0 %	240	250
	Garderober to seksjoner per time	0 %	370	390
	Garderober tre seksjoner per time	0 %	510	530
	Leie av lagerrom - egen avtale		-	
F	Leie av Ydalir idrettshall		-	
	Turneringer / arrangementer	0 %	740	770
	Treningstime à 60 min inkludert garderobetid	0 %	460	480
	Tilsyn driftspersonell/renhold etter avtale	0 %	830	870
	Aktiviteter for barn og unge under 19 år gis 40 % rabatt på treningstimer		-	
	Ved utleie som ikke omfattes av dette regulativ gjelder prisregulativet for Elverumshallen		-	
			-	
	BETALING FOR LEIE AV LOKALER I UNGDOMMENS HUS		-	
	Frivillige lag, grupper eller organisasjoner med en klar barne- og ungdomsprofil: Gratis bruk av lokalene til sin virksomhet på dager uten ordinær drift. Forutsetninger for gratis bruk er: At arrangementet er lukket (for lagets medlemmer), og at ikke bruk av utstyr medfører kostnader, samt at lokalene ryddes etter bruk.		-	
	Bursdager, seremonier, jubileer etc	0 %	1 500	1 500
	Større arrangementer som cuper, turneringer, mønstringer. Tilgang til hele huset unntatt øvingsrom	0 %	5 610	5 830
A	Utleie av lokaler til andre brukergrupper (kort varighet, kveld eller dag)		-	
	Kafé	0 %	980	500
	Storsal	0 %	1 950	1 000
	Øvingsrom pr. mnd. i helger	0 %	2 590	2 590
	Øvingsrom pr. ukedag/kveld	0 %	690	720
	LEIE FOR DE ENKELTE ROM I RÅDHUSET		-	
A	Festsalen		-	
	Arrangement man -torsdag 8:00 - 24:00 pr gang Inkl kjentmann og renhold (Lag/organisasjon)	0 %	5 250	5 450
	Seminar / konferanse dagtid man - fredag 8:00 - 16:00 pr gang inkl renhold - teknikertjenester faktureres i tillegg.	0 %	5 250	5 450

Priser og gebyrer - Kultur		Mva	2026	2027
	Livssynsnøytralt seremonirom - mandag til fredag 08:00 - 16:00 per gang inkl renhold og kjentmann. Spesielle behov kommer i tillegg.	0 %	5 250	5 450
	Arrangement fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager inkl kjentmann og renhold (lag/organisasjon)	0 %	6 010	6 240
	Lukket arrangement (Større bryllup, forlovelsesfester e.l.) inkl. renhold. Kjentmann faktureres i tillegg, se kulturhuset for timesats	0 %	5 950	6 180
	Festsalen - kommersielle leietakere, alle dager		-	
	Alle dager frem til kl. 02:00 Inkl renhold. Kjentmann faktureres i tillegg. Billettsalg, Kulturhuset sitt billettsystem skal benyttes.	0 %	11 860	12 320
B	Rådhusfoajéen, alle dager.		-	
	Alle dager, inkl renhold	0 %	4 380	4 550
C	Kommunestyresalen		-	
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang Inkl renhold	0 %	2 970	3 090
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang Inkl renhold	0 %	2 970	3 090
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager Inkl renhold	0 %	3 720	3 870
D	Formannskapetssalen		-	
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0 %	2 480	2 580
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0 %	2 480	2 580
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0 %	3 200	3 330
E	Grupperommet		-	
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang Inkl renhold	0 %	1 690	1 760
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang Inkl renhold	0 %	1 690	1 760
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager Inkl renhold	0 %	2 460	2 560
F	Peisestua		-	
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang Inkl renhold	0 %	1 690	1 760
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang Inkl renhold	0 %	1 690	1 760
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager Inkl renhold	0 %	2 460	2 560
G	Restaurant Elvarheim		-	
	Leie uten kjøkken (kun utleie etter kl 15.30 hverdager og i helger) Inkl renhold	0 %	4 450	4 620
	Leie med kjøkken (kun utleie etter kl 15.30 hverdager og i helger) Inkl renhold	0 %	6 010	6 240
			-	
	VEILEDENDE Utleiepriser ved Kulturhuset i Elverum		-	
	I KS-096/08 ble kommunedirektøren (rådmann) delegert fullmakt til å vedta billettpriser i Kulturhuset og kino. Nedenfor er de priser som det nå er lagt opp til for kommende år.		-	
	Kultursjefen har fullmakt til å godkjenne særskilte avtaler for hele Kultursektorens ansvarsområde. Det kan omfatte avtaler med leietakere/arrangører som f.eks Festspillene i Elverum og lignende.			
	Ledsagerbevis gir innehaveren adgang til arrangementer med en ledsager mot å betale kun for seg selv. Eksterne arrangører må forespørres om å akseptere ledsagerbevisordningen. Kultursektoren står også for utleie av Festsalen og Rådhusfoajéen.			
	Kulturhuset leies ikke ut til kurs/konferanser etter kl 16:00			
A	Storstua - lokale leietagere/foreninger			
	Dagtid 8:00 - 15:30	0 %	3 960	4 120
	Kveld 15:30 - 21:00	0 %	7 880	8 180
	Utleie Storstua fra kl 21:00	0 %	4 520	4 700
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0 %	13 500	14 020
	Storstua - kommersielle leietakere alle dager			
	Alle dager	0 %	16 880	17 530
	Dobbeltforestillinger	0 %	22 490	23 350
B	Veslestua - lokale leietagere/foreninger			
	Dagtid 8:00 - 15:30	0 %	2 820	2 930
	Kveldtid 15:30 - 21:00	0 %	4 520	4 700
	Veslestua - kommersielle leietakere			

Priser og gebyrer - Kultur		Mva	2026	2027
	Alle dager	0 %	7 880	8 180
C	Avgift for billettsystem - billettavgift		-	
	Bruk av husets billettsystem er obligatorisk i rådhusets lokaler (Festfløya). Kurs og konferanser er unntatt.		-	
	Billettavgift pr solgt billett	0 %	30	30
	Provisjon av billettinntekter etter at husleie og billettavgift er trukket fra brutto inntekt: (Lokale barne- og ungdomsaktiviteter der alle deltagere er under 18 år er fritatt for provisjon)		-	
	Lokale leietagere/foreninger	0 %	0	6 %
	Kommersielle leietagere	0 %	0	7 %
D	Utleie av teknikere		-	
	Lokale leietagere: Hverdager kl 09:00 - 24:00 pr påbegynt time	0 %	800	800
	Lokale leietagere: Helger pr påbegynt time	0 %	930	930
	Kommersielle leietagere hverdager og helg pr. påbegynt time*	0 %	980	980
	Utleie av personell eksterne anlegg utenom ordinær arbeidstid*	0 %	940	940
	* Mva plikt må vurderes ut fra om leien anses som ledd i kunstnerisk og ikke kommersiell aktivitet		-	
E	Utleie utstyr		-	
	Teknisk utstyr fra Kulturhuset leies ikke ut.		-	
			-	
	UTLEIE AV RÅDHUSPLASSEN		-	
	Kultursjefen gis myndighet til å forhandle frem spesiell avtale om utleie, dersom spesielle forutsetninger ligger til grunn. Som for eksempel Vintertid, Julemarked, Loppis i Leiret, Grundsetmart'n, Elverumsdagene, Festspillene og lignende.		-	
	Leie av plass ideel - maks 10 dager	0 %	Gratis	Gratis
	Leie av plass kommersiell inntil 25m ² per dag	0 %	1 140	1 190
	Leie av hele plassen kommersiell per dag inkl. snømåking/strøing (1. nov - 31.mars)	0 %	12 420	12 900
	Leie av hele plassen, kommersiell, per dag. (01.april - 31.oktober)	0 %	8 000	8 310
	Strøm - tilkoblingsavgift pr.dag 16A - 1 fase, strømforbruk inkl	0 %	250	260
	Strøm - tilkoblingsavgift pr.dag 32A - 3 fase, strømforbruk inkl	0 %	750	780
	Strøm - tilkoblingsavgift pr.dag 64A - 3 fase, strømforbruk inkl opptil 750 kWh*	0 %	1 500	1 560
	* Forbruk utover 750 kWh faktureres med 2 kr per kWh	0 %	2	2
	Behov for å leie teknikertjenester, se prisregulativet for kulturhuset		-	
	Gebyr for å ikke tilbake stille trekkeør for kabler. (Ikke trekke trekke tråd tilbake)	0 %	2 000	2 080
	Småskala bruktsalg og kake lotteri i privat regi gratis, må meldes inn på forhånd		Gratis	Gratis
			-	
	UTLEIE AV MUSIKKPAVILJONGEN		-	
	Musikkpaviljong etter nærmere avtale		Gratis	Gratis
			-	
	BILLETTPRISER VED ELVERUM KINO		-	
	- ved kjøp på nett påløper formidlingsavgift		-	
	I KS-096/08 ble kommunedirektøren (rådmann) delegert fullmakt til å vedta billettpriser i Kulturhuset og kino. Nedenfor er de priser som det nå er lagt opp til for kommende år.		-	
A	Barneforestillinger		-	
	Pr person uansett alder	12 %	125	125
B	Ungdom/voksenforestillinger - Alle forestillinger		-	
	Pr person	12 %	160	160
C	Rabattordninger		-	
	Honnørbillett voksen forestilling.	12 %	140	140
	Studenter høgskole og vernepliktige alle forestillinger	12 %	140	140
	UngInn	12 %	136	135
			-	
	ELVERUM BIBLIOTEK		-	
	Erstatning for tapte og ødelagt bøker/lydbøker	0 %	710	740

Priser og gebyrer - Kultur		Mva	2026	2027
	Erstatning for tapt og ødelagte filmer	0 %	470	490
	Erstatning for tapt og ødelagt pc spill	0 %	490	510
	Erstatning for tapt og ødelagte tidsskrifter	0 %	150	160
	Kopiering av vitnemål med rett kopi bekreftelse	25 %	18	18
	Kopiering i sort/hvitt format A3	25 %	11	11
	Kopiering i sort/hvit format A4	25 %	6	6
	Kopiering i farge format A4	25 %	8	8
	Kopiering i farge format A3	25 %	16	16
	Erstatning for tapt lånekort	0 %	61	64
	Gebyr for 1. gangs varsel om innlevering	0 %	80	84
	Gebyr for 2. gangs varsel om innlevering	0 %	175	182
	Scanning pr. sending	25 %	8	8
	Utskrift fra PC pr side	25 %	6	6
	BILLETTPRISER VED ELVERUM SVØMMEHALL		-	
A	Svømmehallen		-	
	Voksenbillett	0 %	110	110
	Førstegangstjeneste/student	0 %	90	90
	Barnebillett	0 %	60	60
	Klippekort, voksne	0 %	1 100	1 100
	Klippekort, barn	0 %	600	600
	Klippekort, honnør	0 %	900	900
	Årskort, voksne	0 %	2 970	2 970
	Årskort, barn	0 %	1 620	1 620
B	Klubber/Idrettslag, stevner		-	
	Svømmestevne på helgedag (Tilsyn utover hallens ordinære åpningstid, og eventuelle driftsteknikertjenester faktureres i tillegg)	0 %	5 060	5 260
	Klubber/Idrettslag, trening		-	
	Hele bassenget pr time	0 %	491	510
C	Ordinær utleie		-	
	Hele bassenget pr time	0 %	1 200	1 250
	Bare trimrommet	0 %	190	200
	Tillegg for tilsyn/badevakt pr påbegynt time	0 %	830	870
	Når hele bassenget leies kan trimrom benyttes uten tillegg.		-	
			-	
B	Kjøp av andre offentlige dokumenter. Kopipris pr side		-	
	Sort/hvit format A4	25 %	6	6
	Sort/hvit format A3	25 %	11	11
	Farge format A4	25 %	8	8
	Farge format A3	25 %	16	16

Forklaringer/kommentarer av endringer i priser og gebyrer som ikke er fremmet som egne saker eller tiltak:

Kantine Folkvang: driftes av frivillighetssentralen.

Klubber/idrettslag, stevne - svømmestevne på hverdager: ordningen er ikke aktuell lenger, blir ikke benyttet.

Klubber/idrettslag, trening – baneleie: ordningen er ikke aktuell, klubber leier ikke enkelt baner.

Garderobe i underetasje: ordningen er ikke aktuell, blir ikke benyttet.

Barnehage

Priser og gebyrer - Barnehage		Mva	2026	2027
	OPPHOLDSBETALING			

	Elverum kommune praktiserer ordningen med reduksjon av foreldrebetaling for lavinntektsfamilier og gratis kjernetid i henhold til nasjonale føringer. Matpenger er unntatt fra reduksjon i foreldrebetaling og gratis kjernetid.			
A	Elverum kommune tilbyr: 100% , 80%, 70%, 60% og 50% plass.			
	100% plass	0 %	1 200	1 200
	80% plass	0 %	1 080	1 120
	70% plass	0 %	960	990
	60% plass	0 %	840	870
	50% plass	0 %	720	740
	Dagplass - betaling for enkeltdager	0 %	200	200
	Gebyr for henting av barn etter åpningstid; pr. påbegynt halvtime	0 %	780	800
	Matpenger pr mnd	0 %	390	410
B	Søskenmoderasjon 30 % for barn nr. 2 og 100 % for barn nr. 3.			

Grunnskole

Priser og gebyrer - Grunnskole		Mva	Pris 2026	2027
A	Leie av Elverum ungdomsskole - spesialrom			
	Skolestua (auditorium)			
	Dagtid 8:00 - 15:30 per gang	0 %	2 220	2 310
	Kveld 15:30 - 24:00 per gang	0 %	2 570	2 670
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0 %	4 750	4 940
	Kjøkken/SFO (pr time à 60 min)	0 %	970	1 010
	Amfi (pr time à 60 min)	0 %	690	720
	Musikkrom (pr time à 60 min)	0 %	690	720
	Teknikk og design rom (pr time à 60 min)	0 %	690	720
	Sløyd (pr time à 60 min)	0 %	690	720
B	Leie av Lillemoen skole - spesialrom			
	Kjøkken/SFO (pr time à 60 min)	0 %	970	1 010
	Kulturstue (tidligere gymsal - pr time à 60 min)	0 %	970	1 010
C	UTLEIE AV SKOLELOKALER			
	Skolens lokaler kan lånes ut utenom skoletid dersom skolen ikke selv har behov for lokalene. Priser per time dersom ikke annet står. Rektor har ansvar for utlån/utleie av skoleanlegg. Lag og foreninger med aktivitet i kroppsøvingssanlegg rettet mot barn og unge er gratis på hverdager frem til kl. 21.00. Bruk av svømmebasseng er gebyrbelagt for alle eksterne brukere. For arrangementer av inntektsbringende karakter betales leie etter satsene i reglementets punkt 5. Brukeren betaler for ekstra renhold som måtte bli nødvendig på grunn av utvidet bruk, også i de tilfeller det ikke betales leie. Brukes skolens kroppsøvingsutstyr så som baller, apparater og matter, betales en sum per halvår for dette. Søknad sendes den enkelte skole etter kunngjøring på kommunens hjemmeside før skoleferien. Øvrige vilkår fremgår i egen avtale.			
	Bruk av kroppsøvingsutstyr pr halvår	0 %	500	520
	Overnatting pr person pr overnattingsdøgn	0 %	180	190
	Uttak av strøm til campingvogn o.l. pr døgn pr uttak	0 %	160	170
	Utleieprisen for de forskjellige rom fastsettes slik: (Minimumsleie = 1 time)			
	Gymnastikksal m/garderobe og dusj	0 %	450	470
	Svømmebasseng m/garderobe og dusj	0 %	450	470
	Klasserom	0 %	260	270
	Øvrige rom	0 %	320	340
	Utleie av skolen til store arrangementer rettet mot barn og unge, eksempelvis Elverumsturneringen og håndballturneringen. Pris pr skole pr utleie.	0 %	13 430	13 950
	SKOLE			
D	BETALING FOR OPPHOLD I SKOLEFRITIDSORDNING (SFO)			

Priser og gebyrer - Grunnskole		Mva	Pris 2026	2027
Betalingssatser for SFO fra 01.08. Alle priser som ikke er spesifisert til dag/time gjelder hel måned og kan ikke deles opp. Betaling innkreves over 11 måneder. Moderasjonsordninger gjelder ikke for matpenger.				
Inntil 12 timer per uke, 1. – 3. klasse		0 %	-	-
Inntil 12 timer per uke, 4. klasse		0 %	2 230	2 320
Inntil 18 timer per uke, 1. – 3. klasse		0 %	1 510	1 570
Inntil 18 timer per uke, 4. klasse		0 %	2 950	3 070
Hel plass, 1. – 3. klasse		0 %	2 230	2 320
Hel plass, 4. klasse		0 %	3 730	3 880
Dagplass. Betaling for enkelt dager med forbehold om ledig plass.		0 %	410	430
Gebyr for henting av barn etter åpningstid; pr. påbegynt halvtime		0 %	780	800
Matpenger		0 %	290	310
Leksehjelptilbud: Det gis fratrekk i betalingssatsen ut fra antall timer leksehjelp som gis i SFO-tiden. Fratrekk pr time.		0 %	140	150
Søskenmoderasjon ytes slik: For barn nr. 2 eller flere: 20% Rekkefølgen avgjøres av barnets alder hvor det eldste barnet er barn nummer 1.				
Foreldrebetaling skal maksimalt utgjøre 6% av den samlede person- og kapitalinntekten i husholdningen for et barn på 1. - 4. trinn.				
Gratis SFO for elever med særlige behov på 5-7 trinn, ref. forskrift til opplæringsloven § 2-3.				
E SEMESTERAVGIFT FOR ELEVER I DEN KOMMUNALE KULTURSKOLE				
Med virkning fra 01.08 fastsettes semesteravgiften slik:				
Semesteravgift for eneundervisning		0 %	2 430	2 530
Søskenmoderasjon gis dersom en elev går på flere tilbud i kulturskolen og dersom barn fra samme familie går i kulturskolen; 30%. Gjeldende fra 01.08.				
Semesteravgift for undervisning i gruppe		0 %	1 820	1 890
Instrumentleie pr. år		0 %	590	620
Note/Kopieringsavgift pr år		0 %	260	270
Materiell visuelle fag pr år		0 %	810	850
DUO (et kontingent-tillegg når en foresatt har undervisning sammen med elev)		0 %	970	1 010
Voksenkurs - gruppe		0 %	2 810	2 920
Brasstastick, Orkester		0 %	970	1 010
Rekrutteringspakke - egenandel per korps per sesong/år		0 %	6 180	6 420
F NORSKOPPLÆRING FOR ELEVER VED ELVERUM LÆRINGSSENTER UTEN RETT TIL GRATIS OPPLÆRING				
Kursavgift for 3 mnd. nybegynner		0 %	15 600	16 200
Kursavgift for 3 mnd. viderekomne		0 %	9 360	9 720
Kursavgift kveld for 3 mnd.		0 %	5 000	5 190
Kartleggingstest eksterne		0 %	500	520
Samfunnskunnskap				
Kursavgift 25 timer		0 %	2 500	2 600
Bransjekurs 2 (helsefag og barne- og ungdomsarbeider) inkl. praksisoppfølging				
Kursavgift pr. semester (6 mnd.)		0 %	25 000	25 950
Bransjekurs 2 (helsefag og barne- og ungdomsarbeider) uten praksisoppfølging				
Kursavgift pr. semester (6 mnd.)		0 %	12 500	12 980
Prøver				
Norskprøve skriftlig (lytte, lese, skrive)		0 %	1 000	1 040
Norsk muntlig		0 %	1 000	1 040
Delp prøve norsk (lytte, lese, skrive)		0 %	500	520
Statsborgerskapsprøve / samfunnskunnskapsprøve		0 %	1 000	1 040
Norskundervisning				

Forklaringer/kommentarer av endringer i priser og gebyrer som ikke er fremmet som egne saker eller tiltak:

Helse, mestring og omsorg

Priser og gebyrer - Helse, mestring om omsorg		Mva	2026	2027
Fritid med Bistand				
Egenandel transport pr. tur fritidsaktiviteter internt i Elverum		0 %	140	150
Egenandel transport pr. tur fritidaktiviterer til nabokommuner		0 %	190	200
LEIE FOR DE ENKELTE ROM PÅ HELSEHUSET				
Utleie skjer ved at forespørsel bekreftes med underskrevet avtale. Utleie som krever ekstra renhold på kvelder og i helger, belastes leietaker i tillegg til leiekostnadene.				
Helsehuset - Auditoriet (Simmelweis) - kapasitet: 180				
Dagtid 8:00 - 15:30 per gang		0 %	2 220	2 310
Kveld 15:30 - 24:00 per gang		0 %	2 570	2 670
Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager		0 %	4 760	4 950
Timepris dagtid		0 %	380	400
Kantine Helsehuset				
Leie uten kjøkken (kun utleie etter kl 15:30 hverdager) inkl. renhold		0 %	4 400	4 570
BETALING FOR UTENLANDSVAKSINERING				
Egenbetaling for utenlandsvaksinasjon er fastsatt slik: Selve vaksinen og vaksinemateriell betales av den enkelte. Denne prisen varierer for de ulike vaksinene. Vaksinasjonsprogrammet mot enkelte sykdommer, krever vaksinasjon i flere omganger.				
Vaksinasjon pr gang (fra fylte 12 år)		0 %	395	420
Pris ved senere besøk angående samme reiseprogram		0 %	250	260
Familie - gjelder personer i samme husstand med hjemmeboende barn opp til 18 år.		0 %	675	710
Familiepris ved senere besøk angående samme reiseprogram vaksinerer. Gjelder personer i samme husstand.		0 %	500	520
Studenter under 28 år, honnør og barn under 12 år		0 %	150	160
Egenandel ikke møtt til time		0 %	395	420
Enkel kontakt /resept/e-resept		0 %	74	82
Sertifikat, spesifikt for gulfebersertifikat pr stk		0 %	70	70
			-	
1 BETALING FOR SERVERING AV MIDDAG			-	
Prisene forutsetter at det tegnes abonnementsavtale for minimum en måned ad gangen. Kommunedirektøren, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avvike denne prisen i spesielle tilfelle etter vurdering av helse- og /eller sosial status. Prisen for servering av middag til eldre og uføre fastsettes slik:			-	
Utkjøring av middag med dessert ekskl. mva.		0 %	122	127
Utkjøring av middag uten dessert		0 %	104	108
Lunsj servert på dagopphold		0 %	70	73
			-	
2 BETALING FOR HELSE- OG OMSORGSTJENESTER I HJEMMET			-	
I medhold av forskrift FOR-2011-12-16-1349 om egenandel i kommunale helse- og omsorgstjenester som fastsetter betalingssetser for hjemmehjelp dvs. praktisk bistand og opplæring i hjemmet:			-	
Abonnementsordning for tjenester som ytes over lang tid			-	

Priser og gebyrer - Helse, mestring om omsorg		Mva	2026	2027
*) Vederlag for praktisk bistand for personer med nettoinntekt før særfradrag under 2G settes til det tillatte i henhold til forskrift om egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester. For 2027: 245			-	
Månedssavgift ved inntekt 0 G - 2 G (inntil 273 098)		0 %	240	245
Månedssavgift ved inntekt 2 G - 3 G (inntil 273 099 - 409 647)		0 %	1 005	1 044
Månedssavgift ved inntekt 3 G - 4 G (inntil 409 648 - 546 196)		0 %	2 398	2 490
Månedssavgift ved inntekt 4 G - 5 G (inntil 546 197 - 682 745)		0 %	3 901	4 050
Månedssavgift ved inntekt over 5 G (over 682 746)		0 %	4 533	4 706
De som er innlemmet i abonnementsordningen, men som ikke får hjelp under ferieavviklingen, fritas for månedssavgift i en måned. Brukere av hjemmetjenester skal ikke betale høyere vederlag enn det kommunens utgifter til vedkommende tjeneste utgjør pr måned (selvkost). De som er innlemmet i abonnementsordningen, skal dermed betale en lavere sats enn månedssavgiften, dersom antall timer vedkommende har fått hjelp er så lavt at kommunens kostnader, ved å gi hjelpen, ikke overstiger den månedssavgift brukeren skulle ha betalt etter sin netto inntekt.			-	
Betalingssatsen for hjemmehjelp uten abonnementsordning. Kommunens kostnad pr time (selvkost) for hjemmehjelp, boveileder o.l. Kommunedirektøren, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avvike denne prisen i spesielle tilfeller etter vurdering av helse- og /eller sosial status. Det betales ikke egenandel for hjemmesykepleie.		0 %	626	650
3 VEDERLAG FOR OPPHOLD I INSTITUSJON				
Vederlag for opphold i institusjon er regulert i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet - forskrift om egenandel i kommunale helse- og omsorgstjenester FOR-2011-12-16-1349 nr. 1349. I medhold av forskriften § 3 og 4 er følgende maksimalsatser for egenandel i institusjon vedtatt:				
Korttidsopphold				
Korttidsopphold pr døgn. Kost og losji, medisiner o.l, samt nødvendig hjelp, er inkludert i satsen *)		0 %	205	205
Korttidsopphold, dag- eller nattopphold *)		0 %	115	115
For korttidsopphold over 60 døgn i kalenderåret kan kommunen kreve egenandel etter reglene for langtidsopphold.				
*) Satsene følger de til enhver tid fastsatte maksimalsatser i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 4. Reiseutgifter til/ fra korttidsopphold er ikke inkludert i betalingssatsen, og må derfor dekkes av den enkelte. Avlastningstiltak for personer og familier, som har et særdeles tyngende omsorgsarbeid, er gratis. Personer på avlastningstiltak har også gratis kost og losji, men utgifter til medisiner, medisinsk forbruksmateriell, hygieneartikler, vask og reparasjon av privat tøy og egenandel for bruk av tjeneste, dekkes ikke.				
Langtidsopphold				

Priser og gebyrer - Helse, mestring om omsorg		Mva	2026	2027
Kommunen fastsetter oppholdsutgiftene ved den enkelte institusjon i eget vedtak. Den fastsatte egenandel skal ikke overstige de reelle utgiftene, og skal beregnes på følgende måte: Av inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp, fratrukket et fribeløp, kan det kreves betalt 75 prosent årlig. Fribeholdets størrelse følger av Helse- og omsorgsdepartementets forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 3 andre ledd. Betalingen skal begrenses slik at enhver har i behold til eget bruk minst 25% av folketrygdens grunnbeløp i tillegg til fordelingen av fribeholdet. Av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp betales inntil 85%. Kommunen gir fradrag for boutgifter i egen bolig ved tildeling av fast plass i sykehjem: Leiligheter: Inntil kr. 3 848,- mot dokumentert betaling av husleie. Enebolig: Inntil kr. 2 286,- mot at det fremvises dokumentasjon på betalt strøm, kommunale avgifter og boligforsikring. Dersom beboer har hjemmeboende ektefelle, eller mindreårige barn eller delvis forsørger barn over 18 år, halveres beløpene. Det foreslås høyere fradrag for leiligheter enn eneboliger, da leilighetsbeboere gjennom sin husleie har høyere boutgifter. Reiseutgifter til/ fra langtidsopphold er ikke inkludert i betalingssatsen og må betales av den enkelte.				
Jotuntoppen bo- og omsorgssenter				
For dagopphold uten lunsj eller nattopphold*)		0 %	115	115
Mat pr måned, 4 måltider i døgnet		0 %	4 990	5 200
HJELPEMIDLER				
Utkjøring av hjelpemidler, korttidsutlån		0 %	232	241
4 TRYGGHETSALARMER				
Abonnementsgebyr pr. måned på trygghetsalarm stasjonær.		0 %	358	372
Abonnementsgebyr pr. måned på mobil trygghetsalarm.		0 %	413	429
Abonnementsgebyr pr. måned for ekstra smykke tilknyttet trygghetsalarm stasjonær.		0 %	98	102
Egenandel ved tap av alarmsmykke stasjonær trygghetsalarm		0 %	333	346
Egenandel ved tap av mobil trygghetsalarm		0 %	1 233	1 280
		0 %	156	
Abonnementsgebyr pr. måned for leie av digital nøkkelboks				162
		0 %	23	24
Abonnementsgebyr pr. måned for leie av digital nøkkelboks inntekt under 2G				
Digital dørlås inkl. montering		0 %	3 235	3 358
Digital dørlås inkl. montering inntekt under 2G		0 %	481	500
Tilkobling av eksisterende dørlås		0 %	1 239	1 287
5 BETALING FOR BEHANDLING HOS KOMMUNALT ANSATTE FYSIOTERAPEUTER				
Betalingssatser for behandling hos kommunalt ansatte fysioterapeuter er regulert i forskrift, fra Helse- og omsorgsdepartementet, om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi. FOR-2019-05-23-890. Kommunen vil til enhver tid følge betalingssatsene i forskriften.				
Leie av treningssal Friskliv. Betaling pr økt / lån.		0 %	450	468

Teknikk og miljø

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
BETALINGSREGULATIV FOR BEHANDLING AV SAKER ETTER JORD- OG KONSESJONSLOVEN				

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
1	Gebyr for behandling av saker etter jord- og konsesjonsloven fastsettes ved forskrift av Landbruks- og Matdepartementet. Gebyr merket med *) kan endres av departementet etter at kommunestyret har fattet vedtak.			
1	Delingssaker etter jordloven *)			
1.1 *)	Gebyr for delingssaker som behandles etter jordloven, i hht. gebyrsats fastsatt av Landbruks- og matdepartementet (kan forandres i løpet av gebyråret).	0 %	2 000	2 000
1.2 *)	Gebyr for saker som behandles etter konsesjonsloven. Gebyrsats fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Tinglysingsgebyr kommer i tillegg (kan forandres i løpet av gebyråret).	0 %	5 000	5 000
2	Gebyr for konsesjon av mindre areal (pga enklere/raskere saksbehandling) Anvendes ved overføring av landbruksarealer mellom eiendommer hvor arealet ikke endrer formål som følge av overføringen. Tinglysingsgebyret og ev. oppretting av matrikkelenhet kommer i tillegg.			
2.1	Areal fra 0-5 daa - konsesjon	0 %	1 140	1 190
2.2	Areal fra 5,1 - 20 daa - konsesjon	0 %	3 170	3 300
3	FELLINGSavgift VILTFORVALTNING.			
	*) Kommunestyrevedtak 4.mars 2026 Hjemmelsgrunnlag "Forskrift om adgang til jakt etter elg hjort og rådyr, FOR-2026-03-04-782." § 3. Satsene for fellingsavgift etter forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort, er lik maksimalsatsene vedtatt i statsbudsjettet			
3.1	Søknader ihht. Forskrift om hold av vilt i fangenskap m.v. jfr rundskriv 1/99	0 %	3 230	3 360
3.2	Fellingsavgift hjortevilt.			
	Voksen elg	0 %		*)
	Elg kalv	0 %		*)
	Voksen hjort	0 %		*)
	Hjort kalv	0 %		*)
3.3	Timepris (Kommer til anvendelse ved gjennomføring av avtalte oppdrag.)	0 %	1 111	1 154
	BETALINGSREGULATIV FOR KARTKOPIER OG ANDRE KOPIERINGSTJENESTER			
1	Normalt uttak av kopier for saksorientering er gratis. Kopieringsoppdrag utover dette dekkes etter timepris, pluss papiromkostninger. Timepris:	25 %	1 393	1 446
2	Diverse bestemmelser			
2.1	Det skal ikke tas betaling for kart som skal følge delingssøknad, byggesøknad, søknad om utslippstillatelse eller andre søknader. Andre offentlige etater, skoler og ideelle organisasjoner betaler ikke for enkeltkopier på papir i A3 eller A4.			
3	Selvbetjeningsløsninger			
	Andre kart og eiendomsinformasjon selges kun via selvbetjente nettportaler som administreres av eksterne forhandlere (Se våre hjemmesider under kjøp/salg av eiendom). Prisene går fram av produktkatalogen til forhandler. Prisene inkluderer påslag til leverandør og mva. Pris på digitale kartdata er regulert gjennom Geovekstsamarbeidet.			
	REGULATIV FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN			
	Lovhjemmel: Matrikkelloven § 32, forskriftens §16. Tinglysingsgebyr fastsettes ved statsbudsjettet og kommer i tillegg.			
1.1	Oppretting av matrikkelenhet			
1.1.1	Oppretting av grunneiendom og festegrunn			
	areal fra 0 - 500 m ²	0 %	7 000	5 600
	areal fra 501m ² - 2000 m ²	0 %	17 500	14 000

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
	pluss pr. påbegynt daa mellom 2 daa - 20 daa	0 %	1 680	1 340
	For arealer over 20 daa betales etter medgått tid. Minstepris	0 %	47 740	38 190
	For landbrukseiendommer og grunn til allmennnyttige formål betales etter medgått tid. Minstepris	0 %	7 000	5 600
	Ved samtidig oppmåling av minimum 4 tilgrensede tomter som er rekvirert av samme rekvirent, gis 40 % reduksjon av gebyret. For punktfeste der merking og måling i marken er unødvendig, betales etter pkt. 1.2. Ved ommatrikulering av arealer der målebrev er med koordinater regnes 50% av 1.1.1			
1.1.2	Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn			
	Arealklasser følger 1.1.1. Gebyr 50% av 1.1.1.			
	For areal over 20 daa betales etter medgått tid. Minstepris:	0 %	25 445	20 360
1.1.3	Oppmåling av uteareal på eierseksjon			
	Arealklasser og gebyr følger 1.1.1.			
1.1.4	Oppretting av anleggseiendom			
	Gebyr for oppretting av anleggseiendom;			
	areal fra 0 - 2000 m ³	0 %	17 500	14 000
	areal fra 2001 m ³ - , økning pr. påbegynt 1000 m ³	0 %	1 680	1 340
1.1.5	Registrering av jordsameie			
	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.			
1.2	Oppretting av matrikkelenhet			
	Matrikkelføring uten fullført oppmålingsforretning. I tillegg vil det komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning. Viser til 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4 og 1.1.5.	0 %	3 500	2 800
1.2.1	Avbrutt oppmålingsforretning eller matrikulering			
	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.1 og 1.2.			
1.3	Grensejustering			
1.3.1	Grunneiendom, festegrunn og jordsameie			
	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5% av eiendommens areal (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20% av eiendommens areal før justeringen.			
	areal fra 0 - 250 m ²	0 %	4 900	3 920
	areal fra 251 m ² - 500 m ²	0 %	7 350	5 880
1.3.2	Anleggseiendom			
	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³ .			
	volum fra 0 - 250 m ³	0 %	12 600	10 080
	volum fra 251 - 1000 m ³	0 %	14 000	11 200
1.4	Arealoverføring			
1.4.1	Grunneiendom, festegrunn og jordsameie			
	Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.			
	areal 0 - 500 m ²	0 %	7 000	5 600
	areal fra 501 m ² - 2000 m ²	0 %	17 500	14 000
	areal fra 2001 m ² -, økning pr påbegynt 1000 m ²	0 %	1 680	1 340
	For landbrukseiendom og grunn til allmennnyttige formål betales etter medgått tid. Minstepris	0 %	7 000	5 600
1.4.2	Anleggseiendom			
	For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.			
	volum fra 0 - 250 m ³	0 %	14 000	11 200

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
	volum fra 251 - 500 m ³	0 %	17 500	14 000
	volum fra 501 m ³ -, økning pr påbegynt 500 m ³ .	0 %	1 680	1 340
1.5	Klarlegging av eksisterende grensepunkt der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning			
	For inntil to punkt	0 %	2 100	1 680
	For hvert nytt punkt	0 %	560	450
1.6	Klarlegging av eksisterende grensepunkt der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt, eller klarlegging av rettigheter			
	For inntil to punkt	0 %	4 200	3 360
	For hvert nytt punkt	0 %	840	670
	Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.			
1.7	Privat grenseavtale			
	For inntil 2 punkter	0 %	3 850	3 080
	For hvert nytt punkt	0 %	630	500
	Billigste alternativ for rekviert velges.			
	Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid (minimum 3 timer).			
1.8	Timepris			
	Timepris for arbeider etter matrikkelloven	0 %	1 100	880
1.9	Betalingsbetingelser			
	Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på rekvisisjonstidspunktet. Gebyret kreves inn etterskuddsvis, men før tinglysning.			
1.10	Utstedelse av matrikkelbrev. Jf matrikkelfoskriften § 16.4			
	Matrikkelbrev inntil 10 sider	0 %	175	175
	Matrikkelbrev over 10 sider	0 %	350	350
	GEBYRREGULATIV FOR SEKSJONERING AV EIENDOMMER.			
	Lovhjemmel: Lov om eierseksjoner § 15.			
1	Generelt			
	Regulativet skal dekke utgifter til kontroll av at vilkårene for seksjonering er til stede, herunder kontroll av tegninger og eventuell befarng. Tinglysing av seksjonsbegjæringen kommer i tillegg.			
2	Oppretting av eierseksjoner, Inntil 2 seksjoner:	0 %	6 720	7 040
	Fra og med 3. seksjon:	0 %	610	640
3	Reseksjonering, endring av eierseksjoner i seksjonert sameie:	0 %	6 720	7 040
4	Befarng			
	Hvis det i forbindelse med seksjonering/reseksjonering er nødvendig med befarng, betales det i tillegg pr. time:	0 %	1 200	1 350
	Eventuelt gebyr for oppmåling av utearealer kommer i tillegg			
5	Sletting/oppheving av seksjonert sameie	0 %	1 250	1 310
6	Betalingsbestemmelser			
	Innbetaling skal skje innen frist fastsatt av kommunen. Blir seksjoneringstillatelse ikke gitt skal tinglysningsgebyret og halvparten av gebyret for seksjonering betales tilbake.			
7	Gebyr for oppmåling av uteareal på eierseksjon kommer i tillegg til pkt 2. og 3.			
	Se gebyrregulativ for matrikkelloven pkt. 1.1.3.			
	OPPDRAG FOR TJENESTER UTFØRT AV EGET FORETAK			
	Oppdrag og tjenester utført av eget foretak, org. nr. 952857991			
1	Plassering av tiltak og beliggenhetskontroll, timepris inklusive instrumentleie. Timepris:	25 %	2 563	2 660
	BETALINGSREGULATIV FOR BEHANDLING AV BYGGE- OG DELINGSSAKER M.M.			
	Gebyr for behandling av bygge- og delingssaker fastsettes iht. pbl § 33-1. Tid til nødvendig tilsyn og ulovlighetsoppfølging inngår. Eventuell tvangsmulkt og overtredelsesgebyr behandles særskilt.			

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
	Gebyr beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt kommunen har mottatt en behandlingsdyktig søknad.			
	Hvis gebyret anses å bli klart urimelig i forhold til det arbeid eller de kostnader som kommunen har hatt med saken, kan kommunedirektøren på eget initiativ eller etter søknad fastsette annet gebyr enn det som framgår av regulativet.			
	Alle arealer regnes som bruksareal (BRA) iht. NS 3940 hvor overbygd areal inngår.			
	For søknader som er komplette ved innsending og som sendes digitalt* beregnes gebyret med en reduksjon på kr 1 000. (*elektronisk gjennom en nettbasert løsning i stedet for papir eller dokumenter som sendes pr. e-post)			
1	Nybygg og hovedombygging av boliger og fritidsboliger inkl. tilhørende garasje i samme bygning (tillatelse til tiltak)			
A	For søknader som inneholder én boenhet:	0 %	32 670	34 630
B	For søknader som inneholder mer enn en selvstendig boenhet, betales pr. boenhet f.o.m. boenhet nr. 2 t.o.m. nr. 20:	0 %	16 360	17 340
C	For søknader som inneholder mer enn en selvstendig boenhet, betales ved flere enn 20 boenheter f.o.m. nr. 21:	0 %	8 220	8 713
D	For søknad om ny boenhet, som tilbygg eller påbygg til eksisterende bygg, eller ved bruksendring av del av eksisterende bygg, betales pr. boenhet:	0 %	16 360	17 340
E	For søknader om tilbygg eller påbygg som ikke inneholder ny boenhet betales etter satsene i kapittel 2.			
F	Sammenføyning fra tomannsbolig til enebolig	0 %	9 330	9 890
G	Andre sammenføyninger av boenhet i boligbygg, pr. boenhet som bringes til opphør	0 %	9 330	9 890
2	Andre kategorier nybygg samt tilbygg, påbygg, underbygging, hovedombygging, betales etter bruksareal.			
A.1	Grunnbeløp – til og med 15 m ²	0 %	6 730	7 135
A.2	16 – 200 m ² - pr m ²	0 %	166	175
A.3	201 – 600 m ² - pr m ²	0 %	121	128
A.4	alt over 600 m ² - pr m ²	0 %	62	65
B	Bruksendring: Ved bruksendring betales 50 % av satsene i 2 A.			
C	Driftsbygninger i landbruket , uisolerte lagerbygg og haller av duk eller folie med bruksareal inntil 1000 m2 betales etter satsene i 2A (1-4), men maksimum kr. 20.000,-			
D	Driftsbygninger i landbruket, uisolerte lagerbygg og haller av duk eller folie med bruksareal over 1000 m2 betales etter satsene i 2A (1-4), men maksimum kr. 25.000,-			
3	Arealuavhengige tiltak			
A	På bolig-, fritids- og landbrukseiendom: Endring av tillatelse, tak over inngangsparti, veranda, vindfang, forstøtningsmur, støyskjerm, brønn, dam og basseng, midlertidig tiltak, fasadeendring, riving, bygningsteknisk installasjon (separat installasjon eksklusiv ildsted/skorstein), tilknytning til offentlig nett, tankanlegg, gjerde, terrenginngrep, P-plasser og uisolerte vinterhager.	0 %	4 400	4 660
B	På annen eiendom enn bolig-, fritids- og landbrukseiendom: Endring av tillatelse, tak over inngangsparti, veranda, vindfang, forstøtningsmurer, støyskjerm, brønn, dam og basseng, midlertidig tiltak, fasadeendring, riving, bygningsteknisk installasjon (separat installasjon eksklusiv ildsted/skorstein), tilknytning til offentlig nett, lednings- og kabelanlegg, tankanlegg, gjerde, terrenginngrep og p-plasser.	0 %	8 740	9 265
C	Igangsettingstillatelse etter rammetillatelse, pr.stk	0 %	6 070	6 435
D	Skorstein og ildsteder: oppføring, rehabilitering av skorstein	0 %	1 380	1 490
E	Skilt og reklame, oppføring av enkeltskilt inntil 2 stk. (ved mer enn 2 skilt og skiltplaner for bygninger betales etter satsene i 3 F)	0 %	3 800	4 030
F	Skiltplaner, ID-mast, pylon/totem	0 %	8 130	8 620
4	Dispensasjoner			

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
A	Administrativ avgjørelse. Det betales et gebyr pr. dispensasjon, med 50% reduksjon fra og med dispensasjon nr. 2, dersom flere dispensasjoner i samme søknad. (fullt gebyr uavhengig av utfall)	0 %	8 130	8 620
B	Politisk avgjørelse (fullt gebyr uavhengig av utfall)	0 %	16 840	17 850
5	Fradeling/arealoverføring (I tillegg kommer egne gebyrer knyttet til ev. kart- og oppmålingsforretning).			
A	For behandling av søknad om deling av eiendom i regulert område betales	0 %	6 810	7 220
B	For hver ytterligere parsell i samme søknad betales	0 %	3 480	3 690
C	For behandling av søknad om deling av eiendom utenfor regulert område betales	0 %	6 810	7 220
D	For hver ytterligere parsell i samme søknad betales	0 %	4 990	5 290
6	For behandling av utslippssøknader			
A	Inntil 15 pe	0 %	7 600	8 060
B	15-50 pe	0 %	37 080	39 300
C	Over 50 pe	0 %	77 830	82 400
7	Behandling av søknader som ikke kommer til utførelse:			
A	For ferdigbehandlede søknader som ikke kommer til utførelse betales 75 % av satsene for gjeldende behandling, unntatt dispensasjonsgebyret som betales fullt ut, se punkt 4.			
B	Ved avslag betales 75% av satsene for gjeldende behandling, unntatt dispensasjonsgebyret som betales fullt ut, se punkt 4.			
C	Dersom søker velger å trekke saken før den er ferdigbehandlet, faktureres gebyret ut fra hvor langt i prosessen behandlingen har kommet. Ferdigbehandlet søknad settes til 75 % av ordinært gebyr. Prosesstart regnes fra mottakskontroll er gjennomført.			
D	Ved pålegg om søknad for ulovlig igangsatt byggearbeid eller arbeid igangsatt uten tillatelse, betales 100 % tillegg av satsene ovenfor pga merarbeid.			
E	Fornyelse av tidligere godkjent byggesøknad og reviderte søknader som krever ny behandling belastes med 50 % av gjeldende behandling hvis søknad mottas innen ett år etter utløp av byggefrist			
F	Dersom et avslag medfører at en revidert søknad mottas innen 3 måneder fra vedtaksdato og denne søknaden blir godkjent, betales et redusert gebyr tilsvarende 50 % av fullt gebyr.			
G	Merarbeid der arbeid ikke dekkes av regulativet faktureres med kr. 1066,- pr time. Dette gjelder også besvarelse av forespørsler som medfører en sammenstilling av informasjon.			
8	Behandling av søknad om godkjenning av foretak og ansvarsrett, også ved sanitærmeldinger			
A	Lokal godkjenning	0 %	6 780	7 180
B	Gjentatt søknad om lokal godkjenning som samsvarer med tidligere godkjenning	0 %	2 360	2 510
C	Personlig godkjenning (selvbyggere)	0 %	2 540	2 690
D	Søknad om ansvarsrett (der det ikke er gitt lokal eller personlig godkjenning)	0 %	1 270	1 345
E	Endring av ansvarshavende	0 %	2 750	2 910
F	Behandling av sanitærmeldinger der søker ikke har sentral godkjenning	0 %	4 890	5 150
9	Andre gebyrer			
A	Søknad om midlertidig brukstillatelse (skal brukes kun unntaksvis, se pbl. § 21-10, 3. ledd)	0 %	5 450	5 780
B	Ferdigattest som rekvireres innen fastsatt frist i midlertidig brukstillatelse belastes ikke med gebyr. Hvis ikke settes gebyret til:	0 %	3 380	3 580
C	Anmodning om tilleggsopplysninger pga. søknad ikke komplett og behandlingsdyktig, pr. gang	0 %	1 500	1 560
D	Gjennomgang som fører til retur av søknad fordi den ikke inneholder den minimumsdokumentasjonen som kreves i forskriften.	0 %	1 860	1 970
BETALINGSREGULATIV FOR BEHANDLING AV PLANSAKER				
Private planforslag - Plan- og bygningsloven (PBL) kapittel 12				

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
	Med hjemmel i forskrift til plan- og bygningsloven § 2-1 kreves det at alle forslag til reguleringsplaner konstrueres og leveres på digital form før planforslaget tas opp til 1. gangs behandling. Digital arealplan skal være i henhold til nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Gebyret skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader på sektoren. Dersom planprosessen avsluttes etter oppstartsmøte og før forslag legges ut til offentlig ettersyn, skal det beregnes 50 % av fullt gebyr.			
	Hvis gebyret anses å bli klart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader som kommunen har hatt med saken, kan kommunedirektøren på eget initiativ eller etter søknad fastsette annet gebyr enn det som framgår av regulativet.			
A	Planprogram	0 %	23 130	24 060
B	Reguleringsplaner (gebyr for oppstartsmøte og eventuelt konsekvensutredning kommer i tillegg)			
	Planareal inntil 10 daa	0 %	98 910	102 870
	Planareal inntil 20 daa	0 %	110 150	114 560
	Over 20 daa tillegg pr. påbegynt 10 daa	0 %	9 900	10 300
	Innenfor kommunedelplan for Leiret, eller innenfor sentrumsformål S1 Vestad i byplanen.	0 %	180 940	188 180
	Maksimalgebyr, for reguleringsplaner (pris uten KU)	0 %	219 150	227 920
	Mindre reguleringsendringer, delegert/politisk behandling, fast pris:	0 %	49 470	51 450
	Vindkraftverk og solkraftverk (område- og detaljregulering), privat utarbeidelse	0 %	207 000	215 280
C	<u>Tilleggsgebyr</u> Når kommunen må utføre digitalisering av plankart og tilpasning av format for innlegging i GIS-database betales gebyr etter brukte timeverk.			
	Minstegebyr pr. planforslag	0 %	10 410	10 830
	Timepris	0 %	1 260	1 310
D	<u>Konsekvensutredninger</u> Hvor planmyndigheten er godkjenningmyndighet for søkers konsekvensutredninger, jfr. Forskrift om konsekvensutredninger, betales gebyr etter brukte timeverk og utgifter kommunen måtte ha hatt til sakkyndig bistand.			
	Minstegebyr pr. planforslag	0 %	50 000	52 000
	Minstegebyr for konsekvensutredning områdereguleringsplan vindkraft. Eventuelle utgifter kommunen måtte ha til sakkyndig bistand kommer i tillegg.	0 %	77 630	80 735
	Timepris	0 %	1 260	1 310
E	Oppstartsmøte plansak, full planprosess	0 %	12 020	12 500
	Oppstartsmøte plansak, mindre endring.	0 %	8 330	8 660
	Oppstartsmøte vindkraft- og solkraftverk, områder- og detaljregulering	0 %	31 050	32 290
F	Foreleggelse av planspørsmål (PBL §12-8) Framleggelse med politisk forhåndsvurdering	0 %	15 310	15 920
	Foreleggelse av planspørsmål, vindkraftverk og solkraftverk	0 %	20 700	21 530
G	Oppheve plan, privat initiativ	0 %	35 800	37 230
VEG, PARK OG ANLEGG				
1	LEIE AV TORGPASSER - Torgplassene er på 25 m2(liten) eller 50 m2 (stor)			
1.1	Liten plass. 1 dag	0 %	320	333
1.2	Liten plass. 10 dager, vilkårlige datoer	0 %	1 140	1 184
1.3	Liten plass. 1 uke, kalender uke	0 %	940	976
1.4	Liten plass. 1 måned, kalender måned	0 %	1 450	1 506
1.5	Liten plass. 6 måneder, vilkårlige kalender måneder	0 %	2 280	2 367
1.6	Stor plass. 1 dag	0 %	520	540
1.7	Stor plass. 10 dager, vilkårlige datoer	0 %	1 870	1 942
1.8	Stor plass. 1 uke, kalender uke	0 %	1 560	1 620
1.9	Stor plass. 1 måned, kalender måned	0 %	2 390	2 481
1.10	Stor plass. 6 måneder, vilkårlige kalender måneder	0 %	3 730	3 872
1.11	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 1 dag	0 %	210	218

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
1.12	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 10 dager, vilkårlige datoer	0 %	2 070	2 149
1.13	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 1 uke, kalender uke	0 %	1 450	1 506
1.14	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 1 måned, kalender måned	0 %	2 900	3 011
1.15	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 6 måneder, vilkårlige kalender måneder	0 %	4 040	4 194
2	<u>LEIE AV KOMMUNAL P-PASS, GATEGRUNN, TORG ELLER PARK</u> Kommunedirektøren kan inngå avtale om reduksjon av gebyr dersom gebyret blir urimelig høyt. All bruk/leie skal være forhåndsavtalt. <u>Ved alle arrangementer som bruker kommunal p-plass, gategrunn eller torg:</u> •Arrangører må stå for all skilting og avsperring selv. •Skilter og noe sperre materiell kan lånes av Elverum kommune. •Elverum kommune kan kjøre ut skilter og sperre materiell. •Arrangør må ha, eller leie inn, ansvarshavende og stedsansvarlig for utførelse og oppfølging av skilting og avsperring. Loggbok skal føres. Det skal utføres tilsyn hver dag.			
2.1	Folkvangtomta og Torget sør. Pris pr. dag.	0 %	7 150	7 422
2.2	Kommunal p-plass, gategrunn, torg eller park på betingelse av ingen framleie			
	Der skiltplan er påkrevd, pris pr. dag og stenging av gate inntil 3 gatekvartal	0 %	1 910	1 983
	Der skiltplan er påkrevd, pris pr. dag og stenging av gate over 3 gatekvartal	0 %	3 100	3 218
	Bistand for utarbeidelse av skiltplaner, inntil 3 gatekvartal.	0 %	1 849	1 920
	Bistand for utarbeidelse av skiltplaner, over 3 gatekvartal.	0 %	3 100	3 218
	Uten vegstenging, intet gebyr. Evt. skader belastes søker.			
2.3	Det er utarbeidet særskilt avtale for Grundsetmartn, Elverumsdagene, og maidager/tivoli med omfattende trafikktiltak og leiebehov. Eventuelt skader faktureres separat	0 %	65 330	67 813
3	PARKERINGSavgift OG GEBYR			
	Elektrisk og hydrogendrevet kjøretøy betaler samme avgift som øvrige kjøretøy der avgiftparkering gjelder. Står man på ladeplass, må lading pågå for å unngå kontroll sanksjon			
3.1	Parkeringsavgift takstsone 3252: Plasser: Folkvangtomta og svømmehallen nord laveste nivå Veger og gater: Elvarheimgata ved Politihuset	25 %	90	
	1. time	25 %		40
	2.time	25 %		40
	Dag	25 %		90
3.2	Parkeringsavgift takstsone 3250 Plasser: Torget, Svømmehallen øverste nivå og Triangelgårdenparken Veger og gater: Alle utenom Elvarheimgata ved Politihuset	25 %	180	
	1.time	25 %		Gratis
	2.time	25 %		Gratis
	3.time	25 %		40
	Dag	25 %		180
	Lading på ladeplass. Her må det betales for parkering etter gjeldene satser. Så betales det for lading etter beskrivelse som angitt på laderen eller på kommunen sin hjemmeside. Ladeprisen er til enhver tid gjeldene spotpris pluss et påslag på kr. 1,50,- pr. kWt. Lade operatøren har også et oppgjørsgebyr på 8%. Kommunedirektøren kan endre påslaget i løpet av året.			
3.3	Jf. "Forskrift om offentlig parkeringsgebyr"; gjelder overtredelser av bestemmelser om stans og parkering av motorvogn eller tilhenger til motorvogn på veg åpen for alminnelig ferdsel, jf. trafikkreglene § 1. Samferdseldepartementet fastsetter størrelsen på gebyret, og dette kan endres uavhengig av kommunestyrets vedtak.	0 %	900	900

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
3.4	Jf "Forskrift om vilkårsparkeering (parkeringsforskriften)". Gebyr fastsatt av Samferdsdepartementet. Ved overtredelse av vilkårene for parkering ilegges en kontroll sanksjon (gebyr) på: For andre overtredelser, herunder brudd på dokumentasjonsplikt for tidsbegrenset gratisparkeering og kontroll sanksjon for dette, henvises det til forskriftens § 36. Samferdsdepartementet fastsetter størrelsen på gebyret, og dette kan endres uavhengig av kommunestyrets vedtak.	0 %	660	660
4	Parkering, abonnementskort			
	Abonnementskort for parkering på offentlige avgiftsbelagte langtids P-plasser. Kortet er elektronisk og er knyttet til kjøretøyets reg.nr.			
4.1	Avgift pr år	25 %	17 000	17 646
4.2	Avgift pr mnd	25 %	1 500	1 558
5	Frikjøp av parkeringsplasser			
	Jfr. vedtekt til PBL §69 nr. 4, stadfestet 05.11.1984.	0 %	179 810	186 643
6	Graving og/eller arbeid på/i/ved kommunale veger og gater			
6.1	Behandling av gravesøknader, inkl. befaring, tilsyn og kontroll, pr.søknad:	0 %	7 340	7 619
6.2	Dobbelt gebyr når graving er igangsatt uten godkjent gravetillatelse.	0 %	14 680	14 680
6.3	Gebyr for behandling av tiltak uten graving: -på kommunalt trafikkareal som krever arbeidsvarsling og skiltplan: Gjelder for all avsperring på veg, G/S-veg og fortau	0 %	1 820	1 890
6.4	Dobbelt gebyr når tiltak er igangsatt uten godkjent arbeidstillatelse	0 %	3 630	3 768
7	Håndheving av politivedtektene			
	Jf Politivedtektenes § 28a. Vedtektenes § 6, § 12, § 13, § 15, § 16, § 17, § 19, § 20 håndheves av Elverum kommune med hjemmel i forskrift av 19. juni 2012 nr. 600 om Kommunal håndheving av politivedtekter. Elverum kommune legger ved overtredelser av disse bestemmelsene overtredelsesgebyr som fastsatt i forskriftens §6.			
	VANN- OG AVLØPSGEBYR			
	Vedtatt av Elverum kommunestyre hjemmel i lokal forskrift om vann- og avløpsgebyrer vedtatt 04. oktober 2023. Kommunestyret vedtar årlig nytt gebyrregulativ i forbindelse med budsjettbehandlingen.			
	Tilknytningsgebyr er et engangsgebyr som skal betales for tilknytning til kommunalt vann- og/eller avløpsanlegg. Gebyret skal betales for: a) Ny tilknytning av eiendom. b) Eiendom som kommunen krever tilknyttet. c) Eiendom med tilknytning som ikke er godkjent. For boligeiendom skal tilknytningsgebyr utgjøre et fast beløp per boenhet. Nærings- og kombinasjonseiendom skal betale tilknytningsgebyr i kategorier avhengig av utvendig diameter på inntaksledningen. Tilknytningsgebyret skal være betalt før tilknytning.			
	Årsgebyr for vannforsyning og avløpshåndtering er todelt: Abonnementsgebyr: Et fast årlig gebyr for kommunens vann- og avløpstjenester. Inntektene fra gebyret skal fortrinnsvis dekke tjenestenes forventede faste kostnader. I 2027 forventes disse å utgjøre ca. 15 % for vann og 15 % for avløp. Forbruksgebyr Fastsettes etter faktisk målt vannforbruk. For eiendom hvor vannmåler ikke er installert beregnes det et stipulert forbruk lik eiendommens bruksareal multiplisert med en faktor på 1,2 m3/m2. For fritidsbolig skal faktoren være 0,6 m3/m2. Bruksareal beregnes etter NS-3940. Vann og avløpsgebyrene beregnes etter prinsippet vannmengde inn er lik vannmengde ut.			
	Differensiert abonnementsgebyr: Abonnementsgebyret er differensiert ut fra brukskategorier: a) Bolig- og fritidseiendom: per boenhet. b) Nærings- og kombinasjonseiendom: etter fastsatte kategorier som gjenspeiler vannforsyningskapasiteten til den enkelte eiendom.			

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
	Vannmåleravlesning: Abonnenter uten fjernavleste vannmålere skal lese av vannmåleren minst én gang i året, innen 31. desember, og levere resultatet til kommunen.			
	Gebyrreduksjon i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag. Abonnenten har rett til reduksjon i gebyr ved feil eller mangel ved vannforsyningen i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag. Abonnenten har rett til redusert gebyr dersom ikke-varslet avbrudd i vannforsyningen varer i mer enn 24 timer. Vilkår for gebyrreduksjon er at mangelen skyldes forhold på kommunens side, for eksempel forurensing i vannkilde eller feil ved kommunalt anlegg. Krav om redusert gebyr må fremmes innen to måneder etter at forholdet oppsto, dersom ikke kommunen har fattet eget vedtak om gebyrreduksjon.			
	GEBYRSATSER (alle satser er inklusiv merverdiavgift):			
1.1	Årlig abonnementsgebyr (kr/år) VANN			
	Bolig- og fritidseiendom (per boenhet)	15 %	693	693
	Annet enn bolig:			
	Kategori 1 (0-300) m ³ (1 boenhet)	15 %	693	693
	Kategori 2 (301-1.000) m ³ (3 boenheter)	15 %	2 078	2 078
	Kategori 3 (1.001-3.000) m ³ (6 boenheter)	15 %	4 156	4 156
	Kategori 4 (3.001-6.000) m ³ (12 boenheter)	15 %	8 313	8 313
	Kategori 5 (6.001-20.000) m ³ (24 boenheter)	15 %	16 627	16 627
	Kategori 6 (20.001-50.000) m ³ (50 boenheter)	15 %	34 638	34 638
	Kategori 7 (50.001-150.000) m ³ (100 boenheter)	15 %	69 276	69 276
	Kategori 8 (150.001-500.000) m ³ (150 boenheter)	15 %	103 914	103 914
	Kategori 9 (500.001-1.000.000) m ³ (300 boenheter)	15 %	207 828	207 828
	Sprinkleranlegg etter målt forbruk			
1.2	Årlig abonnementsgebyr (kr/år) AVLØP			
	Bolig- og fritidseiendom (per boenhet)	15 %	897	987
	Annet enn bolig:			
	Kategori 1 (0-300) m ³ (1 boenhet)	15 %	897	987
	Kategori 2 (301-1.000) m ³ (3 boenheter)	15 %	2 690	2 959
	Kategori 3 (1.001-3.000) m ³ (6 boenheter)	15 %	5 381	5 919
	Kategori 4 (3.001-6.000) m ³ (12 boenheter)	15 %	10 761	11 837
	Kategori 5 (6.001-20.000) m ³ (24 boenheter)	15 %	21 522	23 674
	Kategori 6 (20.001-50.000) m ³ (50 boenheter)	15 %	44 836	49 320
	Kategori 7 (50.001-150.000) m ³ (100 boenheter)	15 %	89 672	98 640
	Kategori 8 (150.001-500.000) m ³ (150 boenheter)	15 %	134 510	147 961
	Kategori 9 (500.001-1.000.000) m ³ (300 boenheter)	15 %	269 018	295 920
	Sprinkleranlegg etter målt forbruk			
2.1	Målt forbruk kr/m³ VANN			
	Alle abonnenter	15 %	22,54	22,54
2.2	Målt forbruk kr/m³ AVLØP			
	Alle abonnenter	15 %	29,79	32,89
3.1	Tilknytningsgebyr (kr) VANN			
	Bolig- og fritidseiendom	15 %	11 040	11 040
	Annet enn bolig:			
	Rørdimensjon 0 - 32 mm	15 %	11 040	11 040

Priser og gebyrer - Teknikk, miljø og landbruk		Mva	2026	2027
	Rørdimensjon 32 – 40 mm	15 %	13 800	13 800
	Rørdimensjon 40 – 50 mm	15 %	16 560	16 560
	Rørdimensjon 50 – 63 mm	15 %	19 872	19 872
	Rørdimensjon 63 – 110 mm	15 %	23 736	23 736
	Rørdimensjon større enn 110 mm	15 %	27 600	27 600
3.2 Tilknytningsgebyr (kr) AVLØP				
	Bolig- og fritidseiendom	15 %	11 321	13 536
	Annet enn bolig:			
	Rørdimensjon 0 - 32 mm	15 %	11 321	13 536
	Rørdimensjon 32 – 40 mm	15 %	14 151	16 919
	Rørdimensjon 40 – 50 mm	15 %	16 981	20 304
	Rørdimensjon 50 – 63 mm	15 %	17 719	24 364
	Rørdimensjon 63 – 110 mm	15 %	24 340	29 102
	Rørdimensjon større enn 110 mm	15 %	28 302	33 839
	Gebyrreduksjon i årsgebyret i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag: Årsgebyret reduseres med 0,3% per påbegynte døgn utover det første døgnet.			
4 Vannmålerleie (kr/år)				
	Per vannmåler 1,6 m ³ til 4 m ³	15 %	240	240
	Per vannmåler 6,3 m ³ til 16 m ³	15 %	336	437
	Per vannmåler 25 m ³ til 60 m ³	15 %	480	623
	Per vannmåler 100 m ³	15 %		2 300
	Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler: Dersom abonnenten unnlater å foreta avlesning i tråd med lokal forskrift og kommunen må foreta avlesning: kr 1500 per gang per vannmåler			
	Gebyr for avstengning og påsetting av vannforsyningen: Dersom kommunen foretar avstengning eller påsetting: kr 2 000 per gang per eiendom.			
	Forfallsdatoer for kommunale gebyrer: 30. mars, 30. mai, 30. september og 30. november			

Omkostninger og gebyrer ved innfordring av kommunale gebyrer

Innfordringsgebyr	Mva	2026	2027
Purregebyr (0,1 IS) av gjeldende inkassosats	0%	*)	*)
Betalingsoppfordring (0,3 IS) av gjeldende inkassosats	0%	*)	*)
Saker til forliksråd (1 R) av gjeldende rettsgebyr	0%	*)	*)
Begjæring om utlegg (1,7 R) av gjeldende rettsgebyr	0%	*)	*)
Standardkompensasjon for næringsdrivende i henhold til lov om forsinkelsesrenter	0%	*)	*)
Forsinkelsesrenter beregnes i henhold til lov om forsinket betaling.			

Satser pr oktober 2026	Kroner
Inkassosatsen (IS) p.t.	750
Rettsgebyr (R) p.t.	1 345

Purregebyr (0,05 IS)	38
Inkassovarsel (0,05 IS)	38
Betalingsoppfordring (0,15 IS)	113
Saker til forliksråd (1,54 R)	2 071
Begjæring om utlegg (0,69 R)	928
Skrivesalær for begjæring om utlegg (0,5 R)	673
Standardkompensasjon, B2B (fra 01.07.26)	430
Standard forsinkelsesrenter (fra 01.07.26)	12,25%

*Omkostninger som påløper i forbindelse med innfordring av husleie, barnehage/SFO, pleie- og omsorgstjenester, kommunale eiendomsavgifter, diverse fakturering og plan- og byggesaker framgår i tabellen nedenfor. Gebyrer fastsettes ut fra det til enhver tid gjeldende rettsgebyr (R), inkassosats (IS) fastsatt i forskrift eller standardkompensasjon etter lov om forsinkelsesrente. Det tilkommer et skrivesalær for begjæring om utlegg.

Midt-Hedmark Brann- og Redningstjenester IKS

Priser og gebyrer - Midt-Hedmark Brann- og Redningstjenester IKS		Mva	2026	2027
A	Leie av bil og mannskap			
	Leie av utrykningskjøretøy pr. time (i henhold til KS satser)	25 %	955	1 013
	Mannskap pr time pr stykk (i henhold til KS satser)	25 %	1 368	1 411
	Fritatt for merverdiavgift ved utrykning.			
B	Unødige alarmer utover 1 grunnet manglende vedlikehold/ uaktsomhet.	25 %	10 836	10 825
	Unødige innbruddsalarmer utover 3 grunnet manglende vedlikehold/uaktsomhet.	25 %	1 114	1 113
C	Kursavgift for kurs arrangert av brann- og feiervesenet fastsettes i forhold til det enkelte kurs. Fritatt for merverdiavgift.			
D	Gebyr for behandling av søknad om fyrverkeri og tilsyn av utsalgssted.	0 %	4 218	4 358
FEIE-OG TILSYNSGEBYR				
	Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS (MHBR) innkrever feie- og tilsynsgebyrer på vegne av kommunen og representerer ved innfordring av kravene Elverum kommune hva gjelder bruk av legalpant i eiendommer.			
1	For vanlige røykpiper i bolig- og forretningsbygg inntil 3 etasjer, ekskl. kjeller og uinnredet loft pr. pipe (røykløp) pr. år.	25 %	770	770
2	Tilsyn/kontroll/feieing fritidsbolig, faktureres pr. år	25 %	300	300
	Det foretas ikke feieing av piper (røykløp) dersom ildsted ikke er tilkoblet, eller i særskilte tilfeller, ildstedet (ene) er plombert av feiervesenet. NB! I disse tilfellene kan det søkes fritak for feie-/tilsynsgebyr.		-	
3	Tilsyn/kontroll som går over 1 time faktureres pr. time. (iht. KS satser)	25 %	1 368	1 411
4	Dersom feier ved 2. gangs varsel møter "stengt dør2, ikke klargjort", faktureres det tilleggsgebyr for administrasjonskostnader	25 %	1 368	1 411
	Hvis eier/bruker ønsker tilsyn/feieing etter endt arbeidstid, på vanlige ukedager, betales et pristillegg på 50% iht. pkt. 3. Hvis eier/bruker ønsker tilsyn/feieing på helgedager betales et pristillegg på 100% iht. pkt. 3. Annet ikke lovpålagt arbeid faktureres etter pkt. 3 pr. påbegynte halvtimer inkludert kjøretid. Feieing og tilsyn er en lovpålagt tjeneste som det kan søkes fritak for, dersom fyringsanlegget ikke er i bruk. Se www.mhbr.no for å søke. Fritaket har ikke tilbakevirkende kraft.			
Gebyr for tilknytning til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS/ Alarmsentral Brann Innlandet (110) automatiske alarmmottakere <i>Det fastsettes følgende satser for tilknytning til brannvesenets automatiske alarmmottaker</i>				

Priser og gebyrer - Midt-Hedmark Brann- og Redningstjenester IKS		Mva	2026	2027
	<i>ekskl. merverdiavgift, med unntak av noen som er inkl. merverdiavgift som er merket. Ikke avgiftspliktige ytelser er merket særskilt.</i>			
1	Brannalarm, Kvartalsavgift prisgruppe 1 Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/sprinkler o.l. • Bygg med bruksareal (BRA) på inntil 300 m ²	25 %	1 400	1 400
2	Brannalarm, Kvartalsavgift prisgruppe 2 Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/sprinkler o.l. • Bygg med bruksareal (BRA) på 300 m ² -500 m ² • Kirkebygg, barnehage, privateide samfunnshus/ forsamlingslokaler • Skoler med samlet bruksareal (BRA) under 5000 m ² • Sykehjem/institusjon med mindre enn 100 senger • Næringsbygg med overnatting med mindre enn 50 senger • Leilighetsbygg/blokker med bruksareal (BRA) inntil 1200 m ² , gjelder ved detekterte fellesarealer • Politi-/ambulans-/brannstasjoner, Rådhus/kommunehus og Tinghus/rettsbygninger • Omsorgsboliger med mindre enn 20 leiligheter	25 %	2 788	2 788
3	Brannalarm, Kvartalsavgift prisgruppe 3 Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/sprinkler o.l. • Bygg med bruksareal (BRA) på 500 m ² -1200 m ² • Inntil 2 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 1200 m ² • Skoler med samlet bruksareal (BRA) over 5000 m ² • Sykehjem/institusjon med mer enn 100 senger • Næringsbygg med overnatting med 50 senger eller mer • Leilighetsbygg/blokker med bruksareal (BRA) på 1200 m ² -7500 m ² , gjelder ved detekterte fellesarealer • Idrettshaller • Omsorgsboliger med 20-50 leiligheter • Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med mindre enn 20 leiligheter • Garasjeanlegg inntil 5000 m ²	25 %	4 281	4 294
	Brannalarm, Kvartalsavgift prisgruppe 4 Gjelder bruk av inntil 15 innganger på alarmsender for brann/ sprinkler o.l. • Bygg med bruksareal (BRA) på 1200 m ² -7500 m ² • Inntil 3 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 7500 m ² • Omsorgsboliger med mer enn 50 leiligheter • Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med 20-50 leiligheter • Garasjeanlegg over 5000 m ²		5 563	5 563
	Brannalarm, Kvartalsavgift prisgruppe 5 Gjelder bruk av inntil 15 innganger på alarmsender for brann/ sprinkler o.l. • Kjøpesenter, mer enn 20 butikker • Storindustri med bruksareal (BRA) over 7500 m ² • Sykehus • Inntil 4 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 7500 m ² • Bolighus/blokker med næring sammen med mer enn 20 leiligheter, gjelder ved detekterte fellesarealer • Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med mer enn 50 leiligheter	25 %	6 963	6 963
6	Brannalarm, Privatbolig/leilighet, Kvartalsavgift pris gruppe 6 • Brannalarm inkl. en tilleggsalarm	25 %	1 520	1 520
7	Brannalarm, Gårdsbruk/landbrukseiendommer, Kvartalsavgift Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/ sprinkler o.l. • Brannalarm	25 %	1 575	1 575
8	Innbrudd, Kvartalsavgift • Kunden må ha brannalarm fra før, og selv ha system for å rykke ut på alarmen • Prisen gjelder pr. bygg	25 %	706	706
	Innbrudd, Kvartalsavgift - innbrudd avtaler inngått før 01.01.2016	25 %	Etter avtale	Etter avtale

Priser og gebyrer - Midt-Hedmark Brann- og Redningstjenester IKS		Mva	2026	2027
9	Heisalarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg som ikke har andre alarmer til 110-sentralen • Prisen gjelder for første heis	25 %	1 400	1 400
10	Heisalarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg der det er overført andre alarmer til 110-sentralen • Prisen gjelder pr. heis	25 %	706	706
11	Teknisk alarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg som har andre alarmer til 110-sentralen	25 %	706	706
12	Teknisk alarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg som ikke har andre alarmer til 110-sentralen	25 %	1 400	1400
Rabattsatser for storkunder: Kunder med 5 objekt adresser eller mer får 15 % rabatt				

Sør-Østerdal Renovasjon IKS

Priser og gebyrer – Sør-Østerdal Renovasjon IKS		Mva	2026	2027
Det fastsettes følgende gebyrsatser for Sør- Østerdal Interkommunale renovasjonsselskap IKS. Alle priser er inklusiv merverdiavgift. Ved manuell betaling av fakturering/betalinger, vil det tilkomme et behandlingsgebyr på kr. 35,-. Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap IKS (SØIR) innkrever renovasjonsgebyrene på vegne av kommunen, og representerer ved innfordring av kravene Elverum kommune hva gjelder bruk av legalpant i eiendommer.				
Grunngebyr pr. år – husstander/husholdningsavfall		25 %	2 183	2 249
Volumgebyr pr år - tømming av restavfallsbeholder 1 gang pr måned - ordinære husstander:				
140 ltr. restavfall		25 %	1 980	2 040
190 ltr. restavfall		25 %	3 293	3 393
240 ltr. restavfall		25 %	4 215	4 343
360 ltr. restavfall		25 %	6 354	6 545
660 ltr. restavfall		25 %	11 704	12 055
160 ltr. ekstrasekk (kjøpes i butikkene - 60 kr inkludert mva)		25 %	70	75
Renovasjonsgebyr pr. år - forenklet renovasjonsordning (kun sekkrenovasjon) jamfør retningslinjer for endring av abonnement: (spredtbygde områder, langprivat gårdsveg, liten avfallsproduksjon)				
Årsgebyr forenklet ordning		25 %	2 056	2 119
Fradrag i ordinært renovasjonsgebyr pr. år som følge av hjemmekompostering/bruk av egen gjødselkjeller for bioavfall - jfr. retningslinjer for endring av abonnement.				
Fradrag hjemmekompostering		25 %	-809	-834
Serviceabonnement pr. år - henting av avfall utover 3 meters-regelen.				
3-10 meter		25 %	304	314
11-20 meter		25 %	614	633
21-30 meter		25%	650	670
31-100 meter		25%	700	721
over 100 meter - særskilt avtale				
Gebyr pr år for renovasjon av hytter og fritidseiendommer				
Kategori 0		25 %	3 679	3 790
- hytter/fritidseiendommer i områder med høy standard og stor avfallsproduksjon (for eksempel Trysilfjellet)				
Kategori 1		25 %	2 300	2 370

Priser og gebyrer – Sør-Østerdal Renovasjon IKS	Mva	2026	2027
- hytter/fritidseiendommer i regulerte hytteområder med tilrettelagt infrastruktur (veg, vann, avløp, elektrisitet).			
Kategori 2	25 %	1 248	1285
- hytter/fritidseiendommer i eller i tilknytning til regulerte hytteområder. Omfatter også hytter som ligger inntil offentlig vei/privat vei og hvor det delvis er tilrettelagt infrastruktur. De fleste hytter hører inn under denne kategorien.			
Kategori 3	25 %	501	518
- omfatter hytter/koier med lav standard utenfor regulerte områder, uten vegforbindelse i rimelig nærhet.			
Bringeordning av sortert avfall til ministasjoner - papp/papir, glass og tekstiler			
Ministasjoner		0	0
Bringeordning til gjenvinningsstasjoner - sorterte avfallsfraksjoner som papp/papir, treverk, metall, møbler, farlig avfall, hageavfall, kuldemøbler og så videre			
Sortert avfall - Alle fraksjoner unntatt restavfall		0	0
Restavfall pr inspiserbar sekk, inntil 140 liter, i klar plast med løst avfall (55 kr inkl. mva) inntil 3 sekker. Mer enn 3 sekker betales som 1/2 m ³	25 %	70	75
Restavfall pr. 1/2 m ³ - 180 kr	25 %	235	250
Restavfall pr. 1 m ³ - (mer enn 6 sekker etter m ³)	25 %	450	570
Kostnadene for håndtering av sortert avfall inngår i grunngbyret.			
Septikrenovasjon – Elverum kommune			
For tømning av slamavskillere for eiendommer med fast bosetting betales pr. år for slamvolum opp til 6 m ³ og tømning hvert 2. år.	25 %	1 571	1 618
For eiendommer med fast bosetting uten toalett og for fritidsbebyggelse betales pr. år for slamvolum opptil 6 m ³ og tømning hvert 4. år.	25 %	782	806
Tilsyn og kontroll av private avløpsanlegg jfr. KS vedtak 008/19	0 %	200	220

Elverum kirkelige fellesråd

Priser og gebyrer – Elverum kirkelige fellesråd	Mva	2026	2027
Festeavgift per år for graver og Kirkegårdene i Elverum	0%	400	400
Navnet minnelund - Enkle skilt med ett inngravert navn	0%	14 950	15 300
Navnet minnelund - Enkle skilt med navnepåføring	0%	16 140	16 500
Navnet minnelund - Dobbelt skilt, der to navn graveres samtidig ved bestilling	0%	16 850	17 200
Navnet minnelund - Skilt med reservering	0%	18 750	19 200

Selvkostkalkyler 2027 - 2030

Elverum kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (3 måned NIBOR + 0,7 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

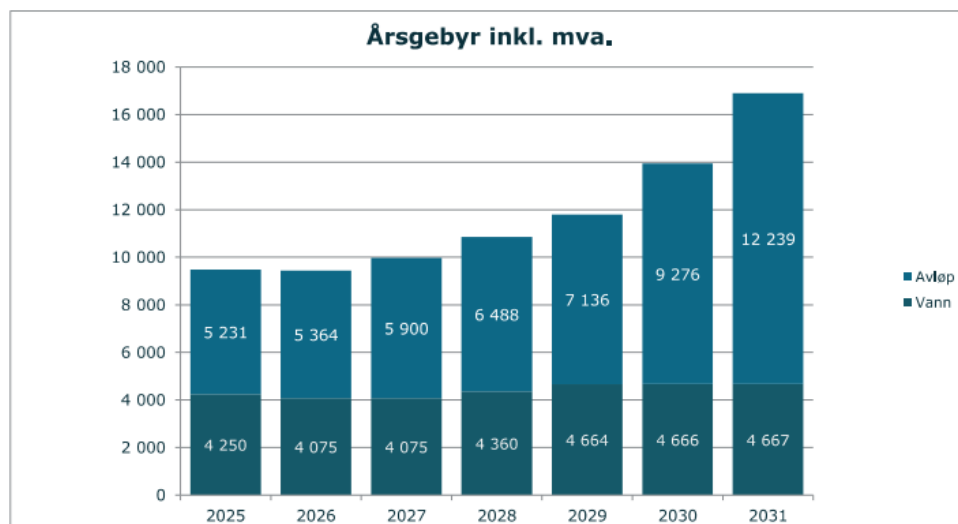
Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 5,70 % i 2027. Budsjettet er utarbeidet den 5. oktober. Tallene for 2025 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2026 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2027 til 2030 er budsjett-/økonomiplan.

Det er vedtatt en rekke endringer i beregningsgrunnlaget for selvkost i 2025. Grunnlaget for selvkostrenten er endret til NIBOR for alle selvkosttjenester. For vann, avløp og slamtømming medfører mva.-endringen 1. juli 2025 en gjennomsnittlig sats på 20 % for 2025 og 15 % fra 2026. I tillegg er maksimal levetid på anlegg endret, noe som åpner for lengre avskrivningstid på flere anlegg i selvkostregnskapet. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vann og avløp

Fra 2026 til 2027 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 5,68 %, hvor avløp øker mest i prosent med 9,99 %. I perioden 2025 til 2030 øker samlet gebyr med kr 4 460, fra kr 9 481 i 2025 til kr 13 941 i 2030. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 8,02 %. Gebyreksemplene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter.

Gebyrendring fra året før	2027	2028	2029	2030	2031
Vann	0,0 %	7,0 %	7,0 %	0,0 %	0,0 %
Avløp	10,0 %	10,0 %	10,0 %	30,0 %	31,9 %
Samlet endring	5,7 %	8,8 %	8,8 %	18,1 %	21,3 %

Elverum kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etter kalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Forslaget til gebyrsatser for 2027 er utarbeidet av Elverum kommune i samarbeid med Momentum by Visma som har mer enn 22 års erfaring med selvkostberegninger og - rådgivning og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap(1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10*** Lønn	5 655	5 520	6 077	6 259	6 447	6 641	6 840
11*** Varer og tjenester	4 340	5 000	5 250	5 408	5 570	5 737	5 909
12*** Varer og tjenester	2 487	3 500	3 605	8 213	11 960	4 818	4 963
14*** Overføringsutgifter	5	0	100	103	106	109	113
Direkte driftsutgifter	12 488	14 020	15 032	19 983	24 082	17 305	17 824
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	8 550	5 271	6 111	6 649	6 802	6 835	6 947
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	9 247	11 784	14 170	15 288	15 618	15 721	16 006
Sum kapitalkostnader	17 797	17 055	20 280	21 937	22 421	22 556	22 953
Indirekte kostnader (drift og kapital)	1 496	1 541	1 587	1 634	1 683	1 732	1 784
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-791	-668	-315	-324	-334	-344	-355
Gebyrgrunnlag	30 989	31 947	36 585	43 230	47 851	41 249	42 206
Gebyrinntekter	36 803	37 386	37 279	39 939	42 780	42 851	42 935
Herav tilknytningsgebyr	38	120	160	160	160	160	160
Selvkostresultat	5 814	5 439	694	-3 291	-5 071	1 602	728
Selvkost dekningsgrad i %	118,76 %	117,02 %	101,90 %	92,39 %	89,40 %	103,88 %	101,73 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond 01.01	-4 667	1 068	6 706	7 802	4 852	-97	1 539
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	5 814	5 439	694	-3 291	-5 071	1 602	728
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-79	199	402	342	122	35	92
Selvkostfond 31.12	1 068	6 706	7 802	4 852	-97	1 539	2 360

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap(1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10*** Lønn	5 700	5 378	5 930	6 108	6 291	6 480	6 674
11*** Varer og tjenester	5 714	6 453	6 647	6 846	7 052	7 263	7 481
12*** Varer og tjenester	4 883	3 972	5 091	5 244	5 401	5 563	5 730
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod	4 497	4 500	3 136	3 230	3 327	3 427	3 530
14*** Overføringsutgifter	7	200	300	309	318	328	338
Direkte driftsutgifter	20 802	20 503	21 104	21 737	22 389	23 061	23 753
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	9 325	6 456	7 321	7 647	19 782	32 326	32 527
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	8 356	10 707	13 140	14 529	25 899	45 876	54 324
Sum kapitalkostnader	17 680	17 162	20 461	22 177	45 682	78 202	86 852
Indirekte kostnader (drift og kapital)	1 426	1 469	1 514	1 558	1 604	1 651	1 700
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-582	-166	-171	-176	-181	-187	-192
Gebyrgrunnlag	39 326	38 969	42 907	45 296	69 494	102 728	112 112
Gebyrinntekter	43 191	46 314	51 071	56 247	61 949	80 610	106 484
Herav tilknytningsgebyr	30	144	160	160	160	160	160
Selvkostresultat	3 865	7 345	8 164	10 952	-7 544	-22 118	-5 628
Selvkost dekningsgrad i %	109,83 %	118,85 %	119,03 %	124,18 %	89,14 %	78,47 %	94,98 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond 01.01	-264	3 676	11 408	20 455	32 845	26 827	5 498
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	3 865	7 345	8 164	10 952	-7 544	-22 118	-5 628
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	75	387	883	1 439	1 526	788	130
Selvkostfond 31.12	3 676	11 408	20 455	32 845	26 827	5 498	0

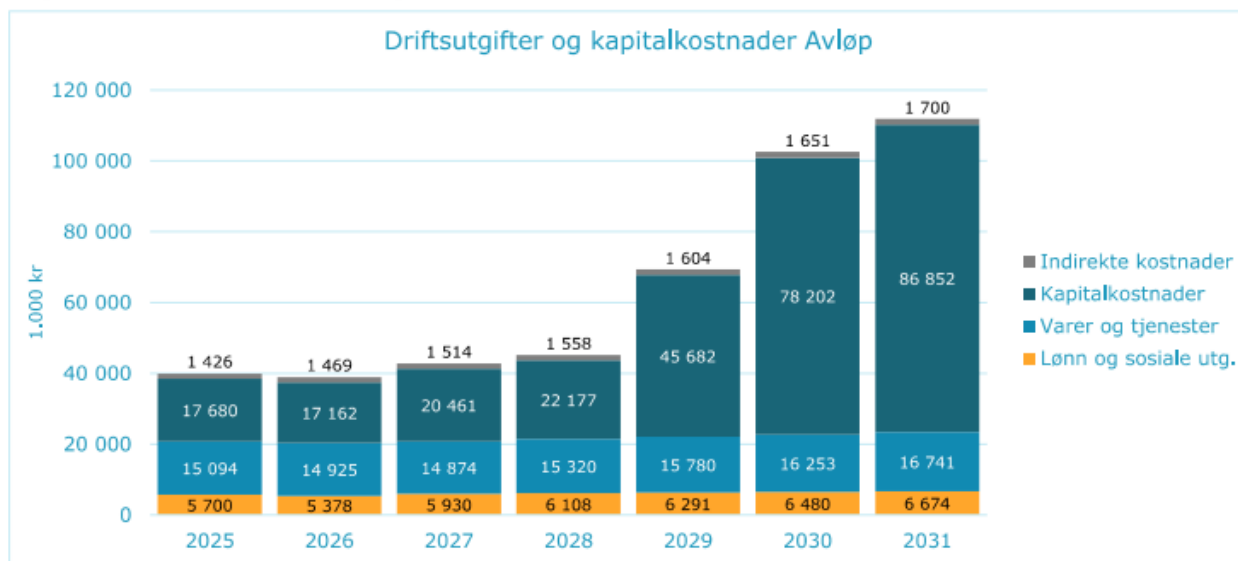
Gebyrsatser - Avløp 2025 til 2031

De samlede gebyrinntektene for avløp i Elverum kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2027 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 987 kroner og forbruksgebyret bør settes til 32,75 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 5 900 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsatser, Avløp (inkl. mva.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	875	897	987	1 088	1 194	1 551	2 046
Endring, abonnementsgebyr		2,6 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	30,0 %	31,0 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	29,04	29,77	32,75	36,02	39,62	51,50	67,95
Endring, forbruksgebyr		2,5 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	30,0 %	32,0 %
Årsgebyr ved 150 m ³ årlig forbruk	5 231	5 363	5 900	6 488	7 136	9 276	12 239
Endring fra år til år		2,5 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	30,0 %	31,0 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader - Avløp

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp frem mot 2031.

Fra 2026 til 2027 forventes de totale kostnadene å øke med 10,35 %, hvorav kapitalkostnadene øker mest med omtrent 3 298 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 47,50 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 66,4 millioner kr fra 2027 til 2031 som følge av planlagte investeringer

Selvkostoppstilling Private planer

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10*** Lønn	515	2 683	1 404	1 446	1 490	1 534	1 580
11*** Varer og tjenester	17	69	31	32	33	34	35
12*** Varer og tjenester	4	50	23	23	24	25	25
14*** Overføringsutgifter	13	45	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	548	2 847	1 457	1 501	1 546	1 593	1 640
Indirekte kostnader (drift og kapital)	191	197	203	209	215	221	228
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-73	-281	-126	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	667	2 764	1 535	1 710	1 761	1 814	1 868
Gebyrinntekter	582	940	700	1 710	1 761	1 814	1 868
Subsidiering	84	1 824	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-84	-1 824	-835	0	0	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	87,37 %	34,01 %	45,61 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	-835	0	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	-835	0	0	0	0

Selvkostoppstilling Byggesak

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10*** Lønn	3 474	4 092	4 378	4 509	4 645	4 784	4 927
11*** Varer og tjenester	199	257	264	272	280	288	297
12*** Varer og tjenester	2	76	78	80	83	85	88
14*** Overføringsutgifter	367	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	4 042	4 424	4 720	4 862	5 007	5 158	5 312
Indirekte kostnader (drift og kapital)	1 685	1 737	1 790	1 841	1 894	1 948	2 004
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-17	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	5 710	6 162	6 510	6 703	6 901	7 106	7 317
Gebyrinntekter	4 202	4 450	4 700	4 900	5 100	5 300	5 500
Subsidiering	1 026	1 712	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-1 509	-1 712	-1 810	-1 803	-1 801	-1 806	-1 817
Selvkost dekningsgrad i %	73,58 %	72,22 %	72,20 %	73,11 %	73,90 %	74,59 %	75,17 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond 01.01	483	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-483	0	-1 810	-1 803	-1 801	-1 806	-1 817
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	-1 810	-1 803	-1 801	-1 806	-1 817

Selvkostoppstilling Oppmåling

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10*** Lønn	470	556	573	590	608	626	645
11*** Varer og tjenester	20	79	81	83	86	89	91
12*** Varer og tjenester	33	62	64	66	68	70	72
Direkte driftsutgifter	523	697	718	740	762	785	808
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	42	42	42	42	42	29	29
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	11	11	9	7	4	2	1
Sum kapitalkostnader	53	53	51	49	46	31	29
Indirekte kostnader (drift og kapital)	172	178	183	188	192	197	203
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-49	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	698	928	953	976	1 000	1 013	1 040
Gebyrinntekter	654	703	300	200	100	44	-0
Selvkostresultat	-44	-225	-653	-776	-900	-969	-1 040
Selvkost dekningsgrad i %	93,67 %	75,78 %	31,49 %	20,49 %	10,00 %	4,31 %	0,00 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond 01.01	3 696	3 816	3 786	3 331	2 718	1 936	1 040
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-44	-225	-653	-776	-900	-969	-1 040
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	165	195	197	163	119	73	0
Selvkostfond 31.12	3 816	3 786	3 331	2 718	1 936	1 040	0

Selvkostoppstilling Eierseksjonering

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10*** Lønn	34	42	43	44	46	47	48
11*** Varer og tjenester	2	3	3	3	3	3	3
12*** Varer og tjenester	1	1	1	1	1	1	1
Direkte driftsutgifter	37	46	47	48	50	51	53
Indirekte kostnader (drift og kapital)	4	4	4	4	4	4	5
+/- Øvrige inntekter og kostnader	0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	41	50	51	53	54	56	57
Gebyrinntekter	35	50	50	51	53	56	57
Selvkostresultat	-6	0	-1	-1	-1	-0	-0
Selvkost dekningsgrad i %	84,87 %	100,00 %	97,45 %	97,16 %	98,73 %	99,90 %	99,93 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond 01.01	9	3	3	2	1	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-6	0	-1	-1	-1	-0	-0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	3	3	2	1	0	0	0

Selvkostoppstilling Tilsyn av spredt avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10*** Lønn	288	475	404	416	429	441	455
11*** Varer og tjenester	24	35	55	37	38	39	40
12*** Varer og tjenester	6	7	7	7	7	8	8
14*** Overføringsutgifter	21	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	340	517	466	460	474	488	503
Indirekte kostnader (drift og kapital)	113	116	119	123	126	130	134
Gebyrgrunnlag	453	633	585	583	600	618	637
Gebyrinntekter	370	370	407	473	555	618	637
Selvkostresultat	-82	-263	-178	-109	-45	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	81,80 %	58,48 %	69,65 %	81,22 %	92,57 %	100,00 %	100,00 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond 01.01	610	553	312	148	43	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-82	-263	-178	-109	-45	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	25	22	13	5	1	0	0
Selvkostfond 31.12	553	312	148	43	0	0	0

Kontrollutvalg

Kontrollutvalget forslag til budsjett skal følge kommunedirektørens innstilling kommunens årsbudsjett. Nedenfor er kontrollutvalgets forslag til budsjett 2027.

	Budsjett 2026*	Budsjett 2027
Annen godtgjøring folkevalgte	52 000	56 000
Tapt arbeidsfortjeneste folkevalgte	10 000	10 000
Møtegodtgjørelse folkevalgte	45 000	45 000
Arbeidsgiveravgift	15 000	16 000
Abonnementer	3 000	3 000
Bevertning	3 000	10 000
Kurs og opplæring	40 000	30 000
Sum politisk virksomhet	168 000	170 000
Regnskapsrevisjon	1 623 125	1 684 375
Forvaltningsrevisjon*	530 000	550 000
Eierskapskontroll	99 375	103 125
Bestilte mindre undersøkelser	198 750	206 250
Annet (møter KU og KS)	66 250	68 750
Sekretariat, Konsek Øst IKS	492 500	510 500
SUM	3 178 000	3 293 000

* Kommunestyret vedtok reduksjon av bevilgningen med kr 150 000 kroner i 2026 og resten av planperioden. Dette beløpet er innarbeidet kommunedirektørens forslag til budsjett 2027, men ikke i kontrollutvalgets forslag.

Sak EI-51/26 Budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet 2027

Forslag til vedtak/innstilling:

- Vedlagt budsjett med en ramme på kr 3 293 000,- oversendes kommunestyret som kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet i Elverum kommune 2027.
- Forslaget følger formannskapets innstilling til kommunestyret som gjelder budsjettet for Elverum kommune 2027.

Saksframstilling:

I henhold til forskrift om kontrollutvalget og revisjon, kapittel 1 § 2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Dette vil si budsjett for kontrollutvalgets egen virksomhet, for sekretærfunksjonen, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og regnskapsrevisjonen.

Det er verdt å merke seg kommentarene til forskriften § 2, hvor det står følgende: «**At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i dette forslaget underveis i prosessen**».

Politisk virksomhet

Det er lagt inn en økning på til sammen kr 2 000,- nå kr 170 000,-.

Regnskapsrevisjon

Budsjettet for Revisjon Øst IKS vedtas av representantskapet i selskapet. I dette budsjettforslaget er timeforslaget i Elverum kommune anslått til å ligge på 1 225.

Dette gir et revisjonshonorar på kr 1 684 375,-. Budsjettet omfatter timeforbruk på områdene:

- Revisjon av kommunens årsregnskap 950
- Attestasjoner og revisjonsuttalelser 225
- Veiledning/bistand 25
- Forenklet etterlevelseskontroll 25
- Møter i kontrollutvalg og kommunestyre 50

Bestilte mindre undersøkelser

Det er lagt inn 150 timer for mindre undersøkelser.

Forvaltningsrevisjon

I oppdragsavtalen med Revisjon Øst IKS er det lagt inn 400 timer til forvaltningsrevisjon, kr 550 000,-.

Det legges fram forslag til valg av forvaltningsrevisjonsprosjekt for kontrollutvalget.

Eierskapskontroll

Det er lagt inn 75 timer for eierskapskontroll.

Sekretariat for kontrollutvalget

Dette er et samarbeid mellom Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil, Åmot, Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner.

Driftsutgiftene i Konsek Øst IKS har fordelingsnøkkel 40 % etter innbyggertall, mens 60 % er fordelt likt i budsjettsammenheng, men blir avregnet etter medgått tid i etterkant. I budsjettet for 2027 er Elverum kommunes andel kr 510 500,-.

Konklusjon

Forslag for budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet i Elverum kommune for 2027:

Politisk virksomhet kr 170 000,-

Regnskapsrevisjon kr 1 684 375,-

Mindre undersøkelser kr 206 250,-

Forvaltningsrevisjon kr 550 000,-

Eierskapskontroll kr 103 125,-

Møter i kontrollutvalg og kommunestyre kr 68 750,-

Sekretariat for kontrollutvalget kr 510 500,-

Elverum kirkelig fellesråd

I kommunens budsjett er overføringen til Elverum kirkelige fellesråd innarbeidet med 10,668 millioner kroner. Dette tilsvarer nivået i 2026, justert for prisvekst gjennom bruk av en deflator på 3,8 prosent.

Elverum kirkelige fellesråd har behandlet sak 022/26 om utkast til budsjett for 2027. Endelig budsjett forventes vedtatt én måned etter at rammetilskuddet er fastsatt.

Saksfremstilling sak 022/26 – Budsjett 2027

Fellesrådet behandlet i sak 019/2026 de overordnede rammene for budsjettet for 2027. Med bakgrunn i de føringene som ble gitt, er det nå utarbeidet et **første budsjettutkast** som legges fram for behandling.

Budsjettutkastet bygger på de opplysninger som er kjent per oktober 2026. Forslaget til statsbudsjett er framlagt, og deflatoren for 2027 er satt til 3,8%. Elverum kommune har orientert om at rammetilskuddet til fellesrådet for 2027 vil utgjøre 10 668 000. Dette er en økning på kr 391 000 sammenlignet med 2026.

Videre er det innarbeidet oppdaterte prognoser for pensjonskostnader fra KLP. Prognosen tilsier en pensjonsprosent på 17,54% dersom premiefondet på kr 380 125 benyttes. Kirkevergen vurderer imidlertid at det er usikkerhet knyttet til reguleringspremien, og har derfor lagt inn en pensjonsprosent på 19% i budsjettforslaget. Dette vil gi fellesrådet et større handlingsrom dersom de faktiske pensjonskostnadene blir høyere enn prognosen tilsier.

Budsjettutkastet som følger vedlagt, er å anse som et arbeidsdokument. Det kan bli behov for justeringer når endelige rammer, lønnsoppgjør, pensjonskostnader og andre økonomiske forutsetninger blir nærmere avklart.

Er det krav om å splitte budsjett for gravplassmyndigheten og trossamfunnet?

I praksis skal økonomien for gravplassmyndigheten holdes adskilt fra økonomien til Den norske kirke som trossamfunn. Dette innebærer at budsjett og regnskap må kunne vise hvilke kostnader som gjelder gravplassforvaltningen og hvilke som gjelder kirkelig virksomhet.

Gravplassveilederen, som bygger på gravplassloven §3, skriver uttrykkelig:

"Det er viktig at økonomi knyttet til anlegg, drift og forvaltning av gravplass holdes adskilt fra økonomi knyttet til de kirkelige formål"

For fellesrådet som både er gravplassmyndighet og har oppgaver for soknet, betyr dette normalt at: gravplassforvaltning budsjetteres på egne funksjoner/kostnadssteder

- kommunens finansiering av gravplassene kan dokumenteres
- utgifter til gravplassdrift ikke blandes med utgifter til trosutøvelse og kirkelig aktivitet
- felleskostnader (administrasjon, bygg, IKT mv.) fordeles etter en saklig og dokumenterbar nøkkel.

Det er derimot ikke noe generelt lovkrav om at kirkelig fellesråd må vedta to separate budsjettdokumenter. Kravet er at økonomien skal være tilstrekkelig spesifisert og adskilt slik at det klart fremgår hva som gjelder gravplassmyndigheten og hva som gjelder Den norske kirkes virksomhet.

For Elverum kirkelige fellesråd anbefaler kirkevergen at budsjettframlegget til kommunen har en egen del for:

- 1.Gravplassforvaltning (kommunalt finansiert + inntekter fra festeavgift, navnet minnelund)
- 2.Kirkelige virksomhet/trossamfunn (kommunalt tilskudd etter trossamfunnsloven og øvrige inntekter)

Fellesrådet legger til grunn at økonomien knyttet til gravplassmyndigheten holdes regnskapsmessige adskilt fra Den norske kirkes øvrige virksomhet, slik gravplassloven og departementet forutsetter. Budsjettframlegget vil derfor vise særskilte kostnader og inntekter knyttet til gravplassforvaltning og til kirkelig virksomhet.

I forbindelse med Prop 130 L (2018-2019) punkt 22.6.1 har det blitt gjort rede for skillet mellom kirke og gravplass lokalt i bevilgninger og regnskap. Departementet har oppfordret de kirkelige fellesrådene til å ettergå at kommunens tilskudd for 2026 og senere år er fordelt mellom kirkelige formål (kommuneregnskapets funksjon 390) og gravplass og krematorium (kommuneregnskapets funksjon 393, og om nødvendig ta dette opp med kommunen i arbeidet med budsjettet. Fordelingen mellom 390 og 393 er bindene for fellesrådets ressursbruk gjennom året. Skille innebærer

også at inntekter gravplassmyndigheten har fra festeavgift, kremasjonsavgift og salg av gravstell kun kan benyttes til gravplassformål, jf. kirkeregnskapets særskilte funksjon 043 Gravplasser.

Hovedorganisasjonen KA har vært i dialog med departementet, men det er foreløpig ikke noe krav om å sette av til bundet fond.

KA har kommet med følgende anbefaling:

"Når fellesrådet legger fram budsjettet for neste periode (for oss fra 2027) for kommunen, er forventningene fra departementet at det fremkommer hva fellesrådet ber om etter gravplassloven til gravplassmyndighet og hva fellesrådet ber om til trossamfunnet etter trossamfunnsloven §14 Dnk.

Departementet ønsker at kommunen skal gjøre et todelt vedtak som spesifiserer fordelingen av tilskudd mellom kommuneregnskapets funksjon 390 og 393. Om det da er slik at kommunen gjør det, vil dette være bindende til regnskapsføringen.

Om det er slik at kommunen bare gjør et vedtak felles for disse to postene så anbefaler vi fellesrådet allikevel om å bokføre alle inntekter og utgifter til gravplassmyndigheten. En måte å dele tilskuddet på kan være å gå tilbake på innsendte budsett og bruke dette. Når det gjelder føring av inntekter og kostnader til gravplass jenvises det til veileder til kontoplan i rundskriv: Rundskriv - Økonomiforvaltning for kirkelige fellesråd og menighetsråd - Forskriftsending og Veileder.

Det er foreløpig ikke krav til at mer- eller mindreforbruk avsedttes til bundet fond for gravplassforvaltningen (funksjon 43). KA anbefaler allikevel at fellesrådet må ha et bevisst forhold til om gravplassforvaltningen går i pluss eller minus. Målet for gravplassadministrasjonen vil her være som det er i et bevilgningsregnskap ellers - lage et budsjett som går i balanse og et regnskap som ikke har for store avvik i forhold til budsjettet."

Budsjettprosess i stab:

Saksframlegg og vedtak i sak 09/2026 (1) ble sendt ut til ansatte den 25. september 2026. Vi ønsker en god, åpen og inkluderende prosess i det videre arbeidet, og ser fram til innspill og samarbeid med tillitsvalgte, ansatte og menighetsråd, med mål om å finne bærekraftige løsninger som ivaretar både virksomhetens oppgaver og de økonomiske rammene vi har til disposisjon.

Vi har også bedt om at sokneprestene setter budsjett 2027 på sakskartet i høst. Menighetsrådene inviteres til å komme med innspill til prioriteringer, mulige omstillingstiltak og forhold som bør tas hensyn til i det videre budsjettarbeidet. Innspillene vil inngå som en del av grunnlaget for administrasjonens videre arbeid fram mot behandling av endelig budsjett og økonomiplan.

Frist for innspill er 09.11.2026.

Pensjon:

Basert på KLPs gjennomsnittelige beregningsgrunnlag på kr 9 758 333 for 2027, er premieprognosen beregnet til kr 1 711 969. Dette tilsvarer en pensjonsprosent på 17,54%

I premieprognosen har KLPI lagt til grunn bruk av premiefond med kr 380 125. Det er viktig å merke seg at dersom fellesrådet velger å ikke benytte premiefondsmidler, vil pensjonsfakturaen bli kr 380 125 høyere.

For 2027 er det lagt til grunn en relativt beskjeden reguleringspremie, basert på prognoser fra SSB. De siste årene har reguleringspremien imidlertid hatt en tendens til å bli høyere enn først anslått. Kirkevergen anbefaler derfor at fellesrådet legger inn en pensjonsprosent på 19%. Alternativt kan også fellesrådet vedta å benytte midler fra premiefondet, slik at den faktiske pensjonskostnaden blir liggende på om lag 17,54%

Fellesrådets premiefond:

Saldo per 15.10.2026 er kr 1 487 593

Alle kunder i KLP har et eget premiefond. Dette er en konto for tilbakeført premie og overskudd. Penger på premiefond kan kun benyttes til fremtidig premiebetaling. Vi har selv en mulighet til å bestemme hvordan premiefondet skal benyttes. Premiefondet kan benyttes til å dekke både ordinær premie og reguleringspremie.

Bruk av premiefond:

Det er ulike måter man kan velge å benytte seg av premiefondet:

Ikke bruk premiefond

Bruk alt tilgjengelig

Bruk opptil - benytter opptil angitt beløp

Bruk alt over - benytter kun tilgjengelige midler over angitt beløp. F.eks hvis det er registrert 5 mnok, så vil premiefondet låse 5 mnok, og alt overskytende vil gå til fradrag.

Talldel - budsjett

Budsjettoppsettet synliggjør et mindreforbruk på gravferdsmyndigheten og et merforbruk på trossamfunnsdelen. Selv om dette samlet sett reduserer netto finansieringsbehov, kan mindreforbuket på gravferdsmyndigheten ikke disponeres til finansiering av trossamfunnsdelens aktiviteter. Det er derfor nødvendig å vurdere tiltak for å bringe trossamfunnsdelen i økonomisk balanse uavhengig av resultatet på gravferdsområdet.

Forslag til vedtak

Fellesrådet tar framlagt budsjettutkast for 2027 og økonomiplan 2027 - 2030 til orientering

Fellesrådet legger til grunn at økonomien for gravferdsmyndigheten og trossamfunnsvirksomheten skal vurderes og synliggjøres særskilt.

Fellesrådet konstaterer at budsjettutkastet viser et mindreforbuk innen gravferdsmyndighetens virksomhet og et merforbruk innen trossamfunnsvirksomheten.

Fellesrådet legger til grunn at midler stilt til disposisjon for gravferdsmyndighetens oppgaver ikke kan benyttes til finansiering av Den norske kirkes virksomhet.

Kirkevergen bes innarbeide fellesrådets prioriteringer i det videre budsjettarbeidet og fremme endelig forslag til budsjett 2027 for behandling når kommunens økonomiske rammer er avklart.

Møtebehandling

Kirkevergen la fram et revidert budsjettforslag. Endringene påvirker ikke budsjettets netto resultat, men innebærer at ansvaret for blomsterstell flyttes og budsjetteres på driftsbudsjettet for gravplassvirksomheten.

Fellesrådet behandlet saken og gjorde følgende endringer i det fremlagte forslag til vedtak, før endelig vedtak ble fattet:

1. Elverum kirkelige fellesråd viser til framlagte budsjettforslag fra kirkevergen for 2027. Dersom den økonomiske rammen innebærer at budsjettet må reduseres med om lag 2,2 millioner kroner, vil dette være en stor og alvorlig innstramming som ikke kan gjennomføres uten svært store konsekvenser for virksomheten. Et så omfattende budsjettkutt vil gjøre det nødvendig å bygge ned anleggsdrift, bruken av våre kirker, vedlikehold og aktivitetene vi driver som lokal folkekirke i Elverum. Det vil også føre til reduksjoner i bemanning.

2. Tidligere budsjettering og regnskapsføring har medført at trossamfunnsvirksomheten indirekte har vært finansiert med midler knyttet til gravplassforvaltningen. En slik finansiering kan ikke videreføres. Når budsjettet splittes mellom gravplassmyndigheten og trossamfunnet, ettersom midlene skal holdes økonomisk adskilt. Elverum kirkelige fellesråd tar til etterretning at økonomien for gravplassmyndigheten og trossamfunnsvirksomheten skal holdes adskilt, uten kryssfinansiering. Fellesrådet mener at det må brukes noe tid til omstilling med en slik endret praksis, og at det også kan føre til endringer i den faste organiseringen av virksomheten. Fellesrådet må også sikre at lovpålagte oppgaver og hensynet til medvirkning for ansatte ivaretas i denne prosessen.

3. Elverum kirkelige fellesrådet ber kirkevergen oversende dette vedtaket til kommunedirektøren, med tanke på en dialog og arbeidsmøte om utfordringsbildet og aktuelle løsninger til beste for arbeidet i folkekirka og gravferdsmyndigheten i Elverum.

Som dokumentasjon på den krevende økonomiske situasjonen vedlegges rapporten *Økonomisk referansemålig*, utarbeidet av Hovedorganisasjonen KA (kirkens arbeidsgiverorganisasjon), på oppdrag av Elverum kirkelige fellesråd i 2024. Rapportens hovedfunn er at Elverum kirkelige fellesråd mottar lavere kommunalt tilskudd per kirkemedlem enn det som er vanlig i sammenlignbare kommuner. Selv om analysen bygger på tall fra 2024, vurderer fellesrådet at situasjonen ikke er forbedret per 2026.

Fellesrådet vil også minne om at kommunestyret for noen år tilbake vedtok en reduksjon i rammetilskuddet til fellesrådet på kr 500 000.

På denne bakgrunn mener fellesrådet at det er nødvendig å synliggjøre de økonomiske utfordringene virksomheten står overfor, og behovet for et finansieringsnivå som setter fellesrådet i stand til å ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forsvarlig måte

Vedtak

Fellesrådet behandlet saken og gjorde følgende endringer i det fremlagte forslag til vedtak, før endelig vedtak ble fattet:

1. Elverum kirkelige fellesråd viser til fremlagte budsjettforslag fra kirkevergen for 2027. Dersom den økonomiske rammen innebærer at budsjettet må reduseres med om lag 2,2 millioner kroner, vil dette være en stor og alvorlig innstramming som ikke kan gjennomføres uten svært store konsekvenser for virksomheten. Et så omfattende budsjettkutt vil gjøre det nødvendig å bygge ned anleggsdrift, bruken av våre kirker, vedlikehold og aktivitetene vi driver som lokal folkekirke i Elverum. Det vil også føre til reduksjoner i bemanning.
2. Tidligere budsjettering og regnskapsføring har medført at trossamfunnsvirksomheten indirekte har vært finansiert med midler knyttet til gravplassforvaltningen. En slik finansiering kan ikke videreføres. Når budsjettet splittes mellom gravplassmyndigheten og trossamfunnet, ettersom midlene skal holdes økonomisk adskilt. Elverum kirkelige fellesråd tar til etterretning at økonomien for gravplassmyndigheten og trossamfunnsvirksomheten skal holdes adskilt, uten kryssfinansiering. Fellesrådet mener at det må brukes noe tid til omstilling med en slik endret praksis, og at det også kan føre til endringer i den faste organiseringen av virksomheten. Fellesrådet må også sikre at lovpålagte oppgaver og hensynet til medvirkning for ansatte ivaretas i denne prosessen.
3. Elverum kirkelige fellesrådet ber kirkevergen oversende dette vedtaket til kommunedirektøren, med tanke på en dialog og arbeidsmøte om utfordringsbildet og aktuelle løsninger til beste for arbeidet i folkekirke og gravferdsmyndigheten i Elverum.

Som dokumentasjon på den krevende økonomiske situasjonen vedlegges rapporten *Økonomisk referansemålig*, utarbeidet av Hovedorganisasjonen KA (kirkens arbeidsgiverorganisasjon), på oppdrag av Elverum kirkelige fellesråd i 2024. Rapportens hovedfunn er at Elverum kirkelige fellesråd mottar lavere kommunalt tilskudd per kirkemedlem enn det som er vanlig i sammenlignbare kommuner. Selv om analysen bygger på tall fra 2024, vurderer fellesrådet at situasjonen ikke er forbedret per 2026.

Fellesrådet vil også minne om at kommunestyret for noen år tilbake vedtok en reduksjon i rammetilskuddet til fellesrådet på kr 500 000.

På denne bakgrunn mener fellesrådet at det er nødvendig å synliggjøre de økonomiske utfordringene virksomheten står overfor, og behovet for et finansieringsnivå som setter fellesrådet i stand til å ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forsvarlig måte.

Budsjett for KIRKEGÅRD og GRAVSTELL Elverum kirkelige fellesråd - 2027

Vedlegg 1A:

		Budsjettskjema - Driftsbudsjettet	Budsjett 2027
		Inntekter	
1	600-659	Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-2 590 000
2	660-679	Salg av driftsmidler/fast eiendom	0
3	700-789	Refusjoner/overføringer	-300 000
4	790	Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale	0
5	800-829	Statlige tilskudd/+ diakoniprojekt	0
6	830-839	Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-2 615 865
7	840-859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	0
8	860-879	Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	0
9		Sum driftsinntekter	-5 505 865
		Utgifter	
10	010-099	Lønn og sosiale utgifter	3 297 000
11	100-299	Kjøp av varer og tjenester	1 337 500
12	300-389 + 429	Refusjoner/overføringer	300 000
13	390	Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale	0
14	400-479 ekskl. 429	Tilskudd og gaver	0
15		Sum driftsutgifter:	4 934 500
16		Brutto driftsresultat:	-571 365
17	900-909	Renteinntekter og utbytte	0
18	920-929	Mottatte avdrag på utlån	0
19	500-509	Renteutgifter og låneomkostn.	0
20	510-519	Avdrag på lån	0
21	520-529	Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.	0
22		Netto finansinntekter/-utgifter	0
23	590	Avskrivninger	340 000
24	990	Motpost avskrivninger	-340 000
25		Netto driftsresultat	-571 365
		Interne finansieringstransaksjoner:	
26	930	Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)	0
27	940-949	Bruk av disposisjonsfond	0
28	950-959	Bruk av bundne fond	0
29		Sum bruk av avsetninger	0
30	530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	0
31	540-549	Avsatt til disposisjonsfond	0
32	550-559	Avsatt til bundne fond	0
33	570	Overført til investeringsbudsjettet	0
34		Sum avsetninger	0
		MERFORBRUK/MINDREFORBRUK = 0	-571 365

Elverum kirkelige fellesråd/Kirkegård

Vedlegg 1B:

		<i>Budsjettskjema - Investeringsbudsjettet</i>	<i>Budsjett 2027</i>
1	010-389+429	Investeringer i anleggsmidler	
2	390	Kalk. utgift ved komm. tj.ytingsavtale	
3	500-509	Renteutgifter, låneomkostninger	
4	510-519	Avdrag på lån	
5	520-529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.	0
6	530-559	Avsetninger	
7		<i>Årets finansieringsbehov</i>	0
		<i>Finansiert slik:</i>	
8	910	Bruk av lånemidler	
9	660-670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	
10	700-779	Refusjoner/Overføringer	
11	790	Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale	
12	800-879	Tilskudd til investeringer	
13	920-929	Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)	
14		<i>Sum ekstern finansiering</i>	
15	970	Overført fra driftsbudsjettet	0
16	930-959	Bruk av avsetninger	
17		<i>Sum finansiering</i>	0
18		<i>Udekket/udisponert = 0</i>	

Kommunestyresak xxx/26